

KEVSER SÛRESİ

Rahman, Rahim Allah'ın Adıyla
"Şüphesiz biz, sana Kevser'i verdik.
Şu hâlde Rabbin için namaz kıl ve tekbir
alırken, namazda ellerini boğazına kadar kaldır.
Doğrusu asıl soyu kesik olan, sana kin duyandır."

Kur'ân ve Ehlîbeyt Hadislerinde

EVLİLİK

VE CİNSEL SORUNLAR

Mehdi AKSU

Katkıda Bulunanlar:
Abbas Akyüz – Metin Atam

KEVSER

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Kevser Yayınları: 19

Dizgi ve Mizanpaj:

Kevser

Kapak:

Ramazan Erkut

Baskı:

Arı Matbaacılık

1. Basım: Ağustos / 1997

2. Basım: Nisan / 2002

3. Basım: Nisan / 2005

ISBN: 975-6640-18-9

Adres:

Kevser Basın Yayın Ltd. Şti.

Horhor cad. No: 78/3 Fatih - İstanbul

Tel: (0212) 534 35 28

Fax: 631 36 01

TAKDİM

İnsanoğlu, yaratılış gününden itibaren maddî bir değişim ve manevî tekâmül ile iç içedir. İnsan, fiziksel değişimin yanı sıra ruhî tekâmülü de göz ardı edemez. Bu değişimin yasalara göre zaman ve mekânlara göre merhale ve aşamaları olduğu gibi, ruhî açılardan da tekâmülün merhaleleri inkâr edilemez.

İnsan, dünyevî tekâmülünün her aşamasında kemale ulaşmanın gereksinimlerini hissedip onları yerine getirme ihtiyacı duyar. Bu merhale ve aşamaları insan, bazen bilinçli olarak yerine getirmeye azmederken, bazen de fitrat gereği tabîi olarak yapar.

Evlilik, her insanın belli aşamalar kat ettikten sonra kemale ulaşması yolunda geçmesi gerektiği bir merhaledir. Evlilik, erkek ve kadının birbirlerini tamamladığı bir ameldir. Erkek yalnız başına kemale ulaşmak için tekâmül merhalelerini aşamayacağı gibi, kadın da tek başına erkeksiz , bu tekâmül yolculuğunu kemal ile sonuçlandıramaz. Evlilik, eşlerden her birini, insanî değerleri kazanma ve insan-i kâmil olma yolunda birbirlerini tamamlamada son derece büyük bir role sahiptir.

Evliliği fitrî bir duygu olan cinsellikle özetleyen beşerî ideolojiler, bu sorunu halletmek için sınırsız bir serbestlik ön görmektedir. Bazıları, evliliği mukaddes bir kurum olarak algılamakta, bazıları ilâhî bir yönü olmadığını, doğal bir maddî ihtiyaç olarak görürler.

Bunun içindir ki, bireyleri ve toplumu maddî hayatta sınırlayan mektepler, ne bireysel alanda, ne de toplum düzeyinde cinsellik sorununa bir çare bulamamışlar ve bulamayacaklar da.

Evliliği mukaddes bir kurum olarak algılayıp, toplumun temelini oluşturan aile yuvasına büyük bir önem veren İslâm dini, bu kurumların mukaddes olduğunu belirttiği gibi, evliliği cinsellikle özetlememektedir.

Dolayısıyla, her ideolojinin temelini oluşturan, dünyaya bakış açısı, bu noktada kendisini göstermektedir.

İdeolojilerinde evliliği cinsellikten ibaret bilen sistemler, bu sorunu halletmek için zina, eşcinsellik, sevicilik, dost hayatı ve insan tabiatı ile çelişki oluşturan çarpık ilişkileri serbest bırakmışlardır.

Bu kitabımızda, İslâm'ın evliliğe verdiği önemi, insanın cinsellik sorununu nasıl halletmeyi öngördüğünü ve çarpık ilişkileri insanın bireysel ve toplumsal yaşamında, dünyevî ve uhrevî hayatında nasıl bir yozlaşmaya ve insanı felâkete sürüklediğini açıklamaya çalışıp, bu alanlarda İslâm'ın beşerî ideolojilerle mukayese dahi edilemeyecek metân görüşlerini zikretmeye çalıştık.

KEVSER

ÖNSÖZ

Hamd Allah'a ki, övenler O'nu lâıyıkıyla övemezler; nimetlerini sayıp dökenler onları söyleyip bitiremezler; çalışıp çabalayanlar hakkını edâ edemezler.

Hamd ederim Allah'a nimetlerini tamamladığı için, yüceliğine uymak için, O'na isyan etmekten kurtulmak için, yokluktan, yoksulluktan kurtulmak için.

Hamd o Allah'a ki, gözler onu apaçık görüşle görmez; fakat gönüller iman gerçekleriyle görür. Nimetlerine şükrederek O'nu överim, bana yüklediği vazifeleri yapabilmek için, O'ndan yardım dilerim.

Salât-u selâm, âlemlere rahmet ve ümmeti aydınlatan bir ışık olarak gönderdiği, varlığını kerem hamurundan yoğurduğu, ezeli ululuk soyundan getirdiği, yücelik ağacının kökünden yaratıp, üstünlük dalında büyüterek dallarla, budaklarla, meyvelerle yetiştirip geliştirdiği iki cihan güneşi olan Resul'üne ve günahlardan mutahhar olan şerefli Ehlibeyti'ne, ulemaya, şehedaya ve Allah yolunda hiçbir tağutî ve şeytanî güce taviz vermeden yürüyen, yollar kat ederek ilerleyen müminlere...

Tabiat âleminin yaratılış esası çift üzerinedir. Yüce Allah madde âleminin varlıkları olan canlıyı, cansız, bitkiyi, hayvanı, kısacası her şeyi, çiftlik esasına göre, çiftler çiftler yaratmıştır ve her bir mahlukun çift olarak yaratılışının kendilerine özgü sebep ve hikmetleri vardır. Bu konuda yüce Allah şöyle buyuruyor:

Her şeyden iki çift yarattık, tâ ki düşünüp öğüt alasınız.¹

Bakmazlar mı yeryüzüne, orada her güzel çiftten çeşitli nebatlar bitiriverdik.²

(Allah) Gökleri ve yeri yoktan var edendir. Sizin için nefislerinizden çiftler yarattı ve de hayvanlardan çiftler yarattı...³

Bazı ayetlerdeyse insanın çift olarak yaratılış felsefesi, ruhi sükunete ulaşmak olarak belirtilmiştir. Bu konuda yüce Allah şöyle buyuruyor:

Ve O'nun nişanelerindedir, sükuna erişesiniz diye kendi nefislerinizden eşler yaratması...⁴

Ayetlerden anlaşıldığı kadarıyla kadın ve erkek ayrılmaz bir bütündür. Yalnız, bu bütünlük İslâmî kanunlar ve evlilik çerçevesinde gerçekleşmelidir. Fıtratın da tasdik ettiği budur zaten...

Evlilik, bütün insanlar için önemle üzerinde durulması gereken tabîî, sürekli ve doğal bir kanundur. İnsanlar ergenlik çağına girdikten hemen sonra, çiftleşmeye karşı ihtiyaç hissederler. Bu istek onlarda fitrîdir ve böylesi bir şeyi istemeleri doğaldır. Ancak bu doğallık kendisiyle beraber bazı hedefleri de beraberinde getirmelidir.

Allah'ın insanlara bir lütuf olarak bağışladığı evlilik vesilesiyle kalpler birbirleriyle kenetlenir, perişanlıklar yok olur, yeni bir ufka, yeni bir hedefe doğru yol alır. Kadın ve erkek evlilik çatısı altında birbirlerinin birçok eksiklik ve ihtiyaçlarını giderebilir ve yine birbirlerini ruhsal açıdan tam bir sükunete kavuşturabilirler. Tabi bunun için iman ve ahlâk şarttır.

1- Zâriyât / 49.

2- Şuârâ / 7.

3- Şûrâ / 11.

4- Rûm / 21.

Evlenmeden önce sağlam bir imana ve İslâmî bir şüura sahip olan gençlerin, evlilik vesilesi ile marifet ve maneviyatta ilerlemeleri daha da kolaylaşır. Bu bir anlamda insanlık ideal ve hedefinin özüdür. Oysa bugün, fıtrata aykırı fiillerin artması ve insanı insanlıktan saptırıcı meşguliyetlerin çoğalması nedeniyle gençlerin çoğu böylesine manevî hedeflerden mahrum kalmışlardır. Bugün, fesat alabildiğin-ce artmış, fuhuş yuvaları yaygınlaşmış, gayri meşru ilişkiler sınır tanımaksızın hiçbir şey değilmiş gibi yaygınlık kazanmıştır.

İşte, gençleri dört bir yandan sarmış bulunan fesat ateşi içerisinde kurtaracak tek çözüm yolu evliliktir diyoruz. Eğer evliliği bir yola ve bu çatı altında yapılması gerekenleri trafik kurallarına benzetirsek söylemek gerekir ki; insan eğer asıl hedefine ulaşmak istiyorsa, seçtiği yolun kurallarına riayet etmelidir. Aksi takdirde ne hedefe ulaşmanın, ne de bunu gaye edinmenin faydası olacaktır.

Elinizdeki bu kitap gerçek manada evliliğin ne demek olduğunu, bundan edinilmesi gereken gayeyi, evliliğin sırlarını, evlilik öncesi ve sonrası, kısacası evlilikle ilgili birçok konuyu içermektedir.

Bizi böyle bir telifte bulunmaya teşvik eden ilk sebep mümin ve takvalı gençlerin "**İslâm'da Evlilik**" konusunu içeren genişçe bir kaynağa ihtiyaç duymaları ve bunun yanı sıra içinde bulunduğumuz ortamın fesat bataklığına dönüştürülmüş olmasıdır. Bu bataklıktan kurtulmak isteyen imanlı ve takvalı bacı ve kardeşlerimize bir zerre miktarınca yardımcı olması ümidiyle...

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

EVLİLİĞİN ÖNEMİ VE EVLENMESİ FARZ VE SÜNNET OLAN KİMSELER

Yüce Allah, beşerin bedensel ve ruhsal ihtiyaçlarını farzlar ve sünnetler doğrultusunda tam anlamıyla gidermiştir. Toplumun her ferdi, her yerde ve alanda karşısına çıkan her türlü sorunu halletmede dünya düzeniyle iç içe ve uyum içerisinde olan ilâhî ve dini kanunlara göre hareket etmeye kendini hazırlamalıdır.

Dinî programlar dışında kendi yaşam metodunu kendi düzenlemeye çalışan bir şahıs, kişisel zorluklarla karşılaşacak ve toplumsal problemlerin artmasına ortam hazırlayacaktır. İşte uyulması gereken bu programlardan biri evlilikdir. Evlilik bütün peygamberler, özellikle de İslâm Peygamberi Hz. Muhammed (s.a.a)'in katında üstün bir değere sahiptir. Kur'ân-ı Kerim'de yüce Allah evlilik hakkında şöyle buyuruyor:

İçinizdeki bekârları, kölelerinizden ve cariyelerinizden iyi olanları evlendirin. Eğer yoksul işeler Allah lütfu ile zenginleştirir onları. Allah lütfu bol olandır, bilendir.¹

Evlilik, dinimizce yapılması sünnet olan amellerden biridir. Yine ergenlik çağına girmiş gençlerin bu sünnete teşvik edilmesi de aynı şekilde müstehaptır. Dolayısıyla ergenlik çağına varmış bir gence evlilik farz kılınmamıştır. Ancak aynı şahıs evlenmez de evlenmeyişinden dolayı zi-

1- Nûr / 32.

na, istimna, namahreme bakma, livata vb. gibi birtakım günah ve haramları yapıyorsa evlilik ona farz olur. Yine günaha düşme korkusu içinde olan bir gence de evlilik farzdır.

Şöyle ki, her genç erkek veya kız, belli bir yaş aşamasına geldiklerinde cinsel isteklerine karşı haramlardan kaçınma gücüne sahip olurlarsa kendilerine hakim olabildikleri müddetçe evlenmeleri müstehaptır. Aksi takdirde cinsel içgüdülerini kontrol edemeyerek haramlara mürtekip olurlarsa terk edilmediği ana kadar evlilik farz olur onlara.

Evlilik, insanların mânevi kemallere, olgunluğa erişmesi için Allah (c.c) tarafından beşere lütfedilen büyük nimetlerdendir. Ne yazık ki bugün, bazıları böylesine bir nimetten yararlanamıyor, bazılarıysa bundan yararlanmak istemiyor.

Günümüz dünyasında İslâm anlayışından uzak ülkelere, özellikle de çağdaş(!) denilen Batı ülkelerine bakacak olursak, ülke nüfusunu oluşturan bireylerin çoğunun yaşlarının ileri olmasına rağmen bekâr oldukları, geç evlendikleri veya hiç evlenmedikleri göze çarpar. Dolayısıyla genelde bu ülkelerde fesat ilerlemiş, karşısında durulmaz bir afet hâline gelmiştir. Öyle ki, insanlar ilâhî emri bir kenara bırakıp kendi ihtiyaçlarını giderebilmek için gayri meşru ilişkilere başvurmuşlar ve böylece toplumun fesada doğru sürüklenmesinde önemli rol oynamışlardır.

Bunun sonucunda çağdaş(!) diye tanınan Batı ülkelerinde haddi aşan boşanmalar, evlilik dışı ilişkiler, zina, ayıyıklık, ırza geçme ve erkeğin erkekle, kadının kadınla yaptığı iğrenç livata ilişkileri ortaya çıkmış ve günümüze dek süregelmiştir. Bununla da kalınmamış, her geçen gün artan ve artırılan fuhuş yuvaları, randevu evleri, eğlence salonları vs. gibi yerlerle insan, hayvanca sömürülür olmuştur. Böyle bir toplumda yaşayan insanların bir bölümü bu gibi pisliklerle övünürken bazıları ise bunlara göz yummak zorunda kalmıştır. Hatta bugün çoğu Batı ülkelerinde eşcin-

sellik kanun koruması altına alınarak, eşcinsellerin birbirleriyle evlenmeleri serbest bırakılmıştır.

Çağdaş(!) ve özgür(!) ülkeler olarak tanınan Batıda iğrenç şeylere izin verilmiş, normal gözüyle bakılmıştır. Hayvanların bile yapmadıkları bu gibi iğrenç şeyleri insanoglundun kendine reva görmesi şaşılacak şey doğrusu...

İşte bu nedendir ki, ergenlik çağına girmiş gençlerin zaman kaybetmeden evlendirilmeleri, toplum içerisindeki fesadın ortadan kalkmasına vesile olacak önemli çözüm yollarındandır.

Gerek kız olsun, gerekse erkek olsun ergenlik çağına girmiş bir gençte karşı cinse yönelik bir duyarlılık görülür, ona olan ilgisi bu çağlarda artmaya başlar. Edindiği bu duyguyu yalnızca ona sahip olmakla önleyebileceğine inanır. Sahip olduğu takdirde de bu yanlış yaklaşım kötü ve iğrenç sonuçlar doğurur. İşte bu dönemde anne ve babalara düşen görev çocukları ergenlik çağına girdikten hemen sonra konuşturmak, evlenmeye ihtiyaç duyup duymadıklarını tatlı bir dille sormak olacaktır.

Evlilik, onlara aşılması güç bir engel gibi gösterilmemesi aksine teşvik edilmelidir. Zira evlilik, Allah (c.c) tarafından insanlara tanınmış güzel, iyi ve kıymetli kutsal nimetlerden biridir. Onunla dertler, perişanlıklar ve huzursuzluklar ortadan kalkar, yerini mutluluk, huzur, sevgi ve muhabbet alır.

Yüce Allah konu hakkında ne güzel buyurmaktadır:

İçinizden kendileriyle huzura kavuşacağınız eşler yaratıp aranızda rahmet ve muhabbet var etmesi O'nun belgelerindedir. Bunda düşünen topluluk için deliller vardır.¹

Dikkat edilecek olunursa ayet-i kerimede rahmet ve muhabbet kelimeleri geçmektedir. O hâlde kadının erkek-

1- Nûr / 32

le, erkeğin de kadınla mutlu ve huzurlu bir yaşam sürmesi ancak meşru evlilikle mümkündür.

Dikkat edilmesi gereken ayrı bir husus yüce Allah'ın ayet-i kerimenin sonunda "bunda düşünen topluluk için deliller vardır" şeklinde buyurmuş olmasıdır. Acaba yüce Allah bu sözle neyi kastetmiştir?

Bu sorunun cevabına geçmeden önce Resul-i Ekrem (s.a.a)'den evlilik, evliler ve bekâr kimseler hakkında birkaç hadis nakletmek istiyoruz:

Kıyamet günü ateş ehli olarak haşredilecek kimselerin çoğu, içinizden bekâr olarak ölenlerdir.¹

En kötüleriniz, (bu dünyadan) bekâr olarak ayrılanlarıdır.²

Sizin en kötüleriniz, içinizden bekâr olanlarıdır ve bunlar şeytanın kardeşleridirler.³

Ümmetimin en iyileri evliler, en kötülerini ise bekârlardır.⁴

Şimdi de Resul-i Ekrem (s.a.a) ile değerli ashabından Akkaf adlı sahabenin konu hakkında ders verici sohbetlerine geçelim:

Nakledildiğine göre bir gün Akkaf, Resul-i Ekrem'in (s.a.a) huzuruna gelip selâm verdi ve mübarek şahıstan hâl-hatır sordu. Resul-i Ekrem, Akkaf'ın konuşmalarından bekâr olduğunu anlamış, konuyu açmadan yavaş yavaş anlatmaya başlamıştı.

Bir ara; "Ey Akkaf, diye sordu. "Hanımın var mı?" Akkaf; "Hayır." diye cevap verince, Resul-i Ekrem; "Ca-

1- Vesail'üş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:2, h:7.

2 - Vesail'üş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:2, h:3.

3- Bihar'ul-Envar, c.100, Ebvab'un-Nikâh, b:1, h:31, s:221.

4- Bihar'ul-Envar, c.100, c.221.

riyen var mı?" diye sordu. Akkaf yine aynı cevabı tekrarladı: "Hayır, ey Allah'ın elçisi..."

Resulullah ikinci kez "hayır" cevabını alınca, dedi ki:

– Peki, sağlığın iyi ve maddî imkânın var mı?

– Elhamdülillah tüm imkânlarım vardır ve Allah'a şükürler olsun ki sağlığım da yerindedir.

Resul-i Ekrem Akkaf'dan bu cevapları alınca, yüzünün rengi değişti ve şöyle buyurdu:

– *Ey Akkaf! Git evlen. Aksi takdirde hiç şüphesiz sen günahkarlardan olursun. Bir rivayete göre; şeytanın kardeşlerinden olursun. Bir başka rivayete göre de: Yahudi rahiplerinden sayılırsın.¹ (Eğer Müslüman isen sen de her Müslüman gibi benim sünnetime uymalısın.)*

Akkaf onca sözden sonra utandı ve yalvarırcasına:

– Hatalyım, ey Allah'ın Resülü, dedi. Yerimden kalkmadan önce birini tayin etseniz de onunla evlensem...

Bu konuşmalardan sonra istediği ortamı elde eden Resul-i Ekrem, mümin kadınlardan birinin adını vererek onunla evlenmesini istedi...

Yine Ehlibeyt İmamları'ndan nakledildiğine göre, Resul-i Ekrem (s.a.a) bir gün minbere çıkıp Allah'a hamd-ü sena ettikten sonra şöyle hitap etmişti:

Ey inananlar! Cebrail (a.s) sırlara âlim olan Allah tarafından nazil olunca yanıma gelip, "Ey Allah'ın Resülü!" dedi. "Kızlar ağacın dallarındaki meyvelere benzerler, eriştikleri vakit koparılmalrı gerekir. Aksi takdirde güneşin harareti ve rüzgârın şiddetli esintisi onların tazeliğini bozar. Kızlar da böyledir, ergenlik çağına vardıklarında, kalplerinde meydana gelen huzursuzluğun evlendirilme-lerinden başka ilacı olmaz. Ev-

1- Bihar'ul-Envar, c.100, s.221.

lendirilmedikleri takdirde fesat ve günaha duçar olurlar..."¹

1- Furu-u Kâfi, c.5, s.337.

NİÇİN EVLİLİK?

Acaba İslâm dini evlilik üzerinde neden bu kadar önemle durmakta, evliliği ve evlileri faziletli bilmekte, bekârlığı ve bekârları kınamaktadır?

Yüce İslâm dinine hangi açıdan bakılırsa bakılsın, tam ve her yönüyle noksansız bir dindir. Dolayısıyla, evliliğin sebep ve nedenlerini birkaç konuyla sınırlamak, belli bir boyut kazandırmak, elbette ki yanlış bir görüş ve yanlış bir davranış olacaktır. Çünkü evlilik, yalnızca tek bina üzerine kurulmamıştır. Ancak konunun biraz da olsa açıklığa kavuşması için, konuyla ilgili ayet ve hadislerden yararlanarak birtakım sebepler öne sürülebilir.

Her şeyden önce evlilik, insanın fitrî isteklerinden doğan tabii bir ihtiyaçtır. İslâm dini muhakkak ki diğer alanlarda olduğu gibi bu alanda da fitratın gereksinimlerini göz önünde bulundurmuştur. Ancak bu isteğe, doğru bir şekilde cevap verilmesi ve amaçlanan hedefe varılması için bazı şeyler hedef alınmalıdır.

a) Toplum Düzeni

Gerçekten evlilik, insanı her türlü zorluklara karşı etkin hâle getiren temel bir kuraldır diyebiliriz. Sığınacak yeri olmayan müdafaasız kimselere sığınacak bir müessesese, yani iyi bir yuva ve aile ortamı hazırlar.

Gerek kız, gerekse erkek olsun iki karşı cins, bekârlık dönemlerinde hayatın yardımlaşma, dayanışma ve sorumluluk hissetme gibi zor yaşam şartlarını yerine getirmekten

acizdirler. Kendileri ve insanlığın geleceği için fazla sorumluluk duymadıkları gibi evlendikten sonra aile ve toplum içerisindeki ortak yaşam koşullarına itaat etmeleri de bir hayli zordur. Ancak evliliğin vermiş olduğu tecrübeler sayesinde kişi büyük bir sorumluluk hissedecek, toplumun geleceği için birçok fikirler öne sürecektir. Bu nedenledir ki, genelde evli insanlar bekârlara nazaran daha olgun, daha aydın görüşlü ve toplum için daha fazla sorumluluk hisseden kimseler olarak karşımıza çıkarlar. İşte toplumu refah ve düzene sokan da bu yoğun tecrübelerdir.

b) Neslin Devamı

Kadın ve erkeğin ilişkileri sonucu dünyaya gelen çocuklar ve daha gelecek nice nesiller evliliğin en güzel semerelerindedir. Çocuk sayesinde her anne ve babanın birbirlerine karşı duydukları sevgi ve saygı daha da artar, aile temeli sağlamlaşır.

Diğer bir açıdan, yüce Allah, insan neslini bu evlilik vesilesiyle pak ve temiz kılmıştır. Yüce Allah böyle fitri bir duyguyu bizlere bahşederek "insanlık makamına" yakışır bir şekilde çoğalmamızı ve bunun devamlılığını sağlamıştır. Zira evlilik dışı ilişkilerin tüm toplumlarda, özellikle de uygar(!) batı ve diğer gayri İslâmî ülkelerde çirkin sonuçlara sebep olduğu gizlenmesi mümkün olmayan açık bir delildir. Gayri İslâmî ülkelerde evlilik ve evlilik dışı ilişkiler genelde sırf iki karşı cinsin nefsi isteklerini tatmin etmek istemelerinden dolayı gerçekleşmektedir. Dolayısıyla bu tür kimseler, kutsal ve manevî değerlerden tamamen yoksun, evlilikten umulan fayda ve semerelerden mahrum kimselerdir.

Bu gibi çirkin ilişkilere giren kadınlar, "kürtaj" yaparak doğacak nesli birkaç dakikalık zevk için kendi elleriyle katletmektedirler. Kürtaja başvuramayan kadınlar ise doğan çocuğu gayri meşru olarak dünyaya getirdiklerinden

baba sevgisinden yoksun yavru, zamanla cismi ve ruhi hastalıklara duçar olacak, toplum içerisinde ezilecek veya eziklik hissedecektir. Dolayısıyla gayri meşru yollarla çoğalan yeni nesiller de ileride gayri meşru ilişkilere girecek, böylece nesiller meçhul kılınacaktır.

Neslin kirlî ve meçhul oluşu o toplumun kültürel düzeyi düşük, sapık ve namussuz oluşunun açık bir göstergesidir. Zaten İslâmî bir toplumda dahi olsa gayri meşru yollarla dünyaya gelen bir çocuk, alındaki kara damgasıyla kendini sürekli eziklik ve aşağılık duygusu içerisinde, kapkara bir zindandaymış gibi hisseder. İşte yüce Allah, bu gibi iğrenç olayların meydana gelmemesi için; **"Bunda düşünen topluluk için deliller vardır."** buyurmakla, bunları kastetmiş olsa gerek...

c) Cinsî İstekleri Tatmin Etme

İnsanda cinsî istek ve duygular belli bir zaman sonra son haddine ulaşır. Gün geçtikçe artış kaydeden ve insanı hızla bu duyguya iten "cinsel istek" oldukça kuvvetlidir. İşte insan böyle bir ortamda diğer cinse karşı aşırı derecede ihtiyaç duyar. Durum böyleyken aynı ortamda bulunan bir Müslüman'ın edindiği hedef, nefsi istek ve arzularını meşru yollarla tatmin etmek, haram ve sapıklığa müptela olmamaktır. Bu duygu, her iki tarafta da aynıdır. Genelde böyle durumlarda evlilikten kaçınan kimselerin evlenmişlerinden dolayı ruhi ve cismi hastalıklara duçar oldukları da bir gerçektir.

Peygamber'in Sünnetine Uymak

Her Müslüman erkek ve kadın inançta ve ibadette olduğu gibi, muâşeret âdâbında da yani, evlenmede ve aile içerisindeki yaşayışlarında da Peygamber efendimizin sünnetlerini ve O'nun her türlü günahlardan pâk olan Ehli-

beytinin güzel ahlâk ve âdetlerini örnek edinerek onlara uymaya çalışır. Malumdur ki Cenabı Hak, sevgili peygamberimizi ve Ehlibeyti'ni bizlere güzel ahlâkı öğretmek için gön-dermiş, onları sevmiş, en yüksek bir fıtratta yaratmış, bütün beşeriyeti hakikat nuruyla nurlandırmak için onları görevlendirmiştir.

Resul-i Ekrem (s.a.a), bu konuda şöyle buyurmuştur:

Ben ancak, güzel ahlâkı tamamlamak için gön-derildim.¹

Hiç şüphe yok ki insanın dünya ve ahiret saadeti, refah ve huzuru, yalnızca yüce Allah'ın Resulünü ve onun Ehlibeyti'ni sevmek ve dolayısıyla güzel ahlâklarını örnek almak, yasakladıkları şeylerden sakınmak ve tüm bunları âdet hâline getirmekle mümkün olabilir. Zira yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

...Ve Peygamber size ne verdiyse onu alın ve size neyi yasakladıysa ondan sakının ve Allah'tan korkun. Şüphe yok ki Allah'm azabı şiddetlidir.²

De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun, ki Allah da sizi sevsin ve suçlarınızı örtsün.³

Andolsun ki Allah'm Resul'ünde sizin için uyulacak en güzel bir örnek var. O, size en güzel bir numune ve Allah'tan mükâfat umana ve ahiret gününde mükâfat umana ve Allah'ı çok çok anana da en güzel bir örnektir.⁴

Selman-ı Farisî, Ebuzer-i Gaffarî, Mikdad, Bilal Habeşî, Ammar b. Yasir gibi sahabelerin Resul-i Ekrem'e vah-yolan emirlere itaat ettikleri, onu ve Ehlibeyti'ni sev-dikleri ve onların sünnetlerine amel ederek İslâm yolunda

1- Sefinet'ul-Bihar, Hulk maddesi.

2- Haşr / 7.

3- Âl-i İmran / 31.

4- Ahzâb / 21.

canlarını feda ettikleri gibi, Müslümanlar da Ehlibeyt'e, kitap ve sünnete sarılmalı ve bu yolda ihlâsla amel edip, davranmaları gerekir.

Ama ne yazık ki bugün, birçok Müslüman İslâm dininin güzel emirlerini bırakıp, yabancı milletlerin kötü ve iğrenç kültürlerini almış ve "bu bir zarurettir, zamanın gereksinimlerindedir" diyerek hareket eder hâle gelmiştir. İnsana insan olduğunu hatırlatan güzel ilâhî kanun ve nebevî sünnetleri beğenmez, onu yapanları da ayıplar olmuşlardır. İşte böyle kimseler imanları zaafa uğramış; basiretleri kapanmış; hakkı ve hakikati görmeyen, öleceğini ve ölümden sonra başına nelerin geleceğini düşünmeyen vurdumduymaz, zavallı kimselerdir.

Evliliğin bütün peygamberlerin, özellikle de İslâm Peygamberi'nin sünnetlerinden ve önemle üzerinde durduğu konulardan biri olduğunda hiçbir Müslüman şüphe etmez. Konuyla ilgili hadislerin bazılarını "Evliliğin Faziletleri" başlığı altında zikredeceğiz.

Asıl Neden

"Niçin Evlilik" başlığı adı altında sunulan "Toplum Düzeni, Neslin Devamı ve Cinsî İstekleri Tatmin Etme" gi-bi sebepler, her ne kadar halk tarafından evliliğin asıl hedefleri olarak görülse de, tek kelimeyle şunu söylemek gerekir ki bunlar zahiri sebeplerdir ve bunları ana sebep olarak algılamak büyük bir yanıştır. Evliliği çok dar kapsamlı düşünmek veya sadece dünyevi hedeflere ulaşmak için onu bir araç olarak görmek, yüce insanlık makamına yakışmaz. İnsan, şüphesiz fani olarak bilinen bu dünyada sınırlı ve geçici bir zaman içerisinde sadece yemek, içmek, eğlenmek, uyumak, Allah'ın vermiş olduğu tüm nimetlerden lez-zet almak ve ruh gırtlığa vardığı an da ümitsiz ve cahil bir şekilde ölmek için yaratılmamıştır. İnsan ve insanlık makamı bundan çok daha üstündür.

İnsan ilim, ahlâk ve amelleriyle kendi nefisini hakikat yolunda terbiye etmek, fani dünyada İblis'e ve onun uşakları olan tağutî güçlere taviz vermeden, tüm günahlardan arınmış olarak asıl hedef olan insanlık makamına ulaşmak, dolayısıyla imana ve salih amellere sahip olmak ve böylece dünya ve ahiret saadetine kavuşmak için yaratılmıştır. İnsan, ancak kendini bu yola adanmış müddetçe melekten üstün sayılır.

Bilindiği üzere yüce Allah, insanoğluna yeme, içme, her nevi şehvet duyguları, imtihanlara tabi tutulma vb. gibi bazı özellikleri bahşetmiş, bunların yanı sıra izleyecekleri yol neticesinde ceza ve mükâfata tâbi tutulacaklarını vaat etmiştir. Ne var ki, meleklerle böyle özellikleri vermemiştir.

Bu yüzden insan, iki boyuta sahiptir; manevî boyut ve hayvanî boyut. Ancak, melekler tek boyuta sahiptirler. O da manevî boyuttur. İnsan, hem manevî, hem de hayvanî boyuta sahip olduğundan onda tekâmül olayı bir gerçektir. Meleklerde ise yalnızca manevî boyut var olduğundan böyle bir şey söz konusu değildir.

Bu da apaçık göstermektedir ki, imtihana tâbi tutulan ve bunu da başarıyla veren bir mümin, sürekli ibadet edip de her türlü maddî şeylerden uzak olan meleklerden kat kat üstündür. Tabi üstünlük, tam bir mümin için geçerlidir. Zira, hak yolu bildiği ve ona inandığı hâlde kendi kendini bataklığa süren, sürekli şeytana uyup fitne ve fesada duçar olan bir kimse, asla bu özelliğe sahip değildir. Böyle bir kimseye "melekten üstündür" demek doğru olmadığı gibi "hayvandır" demek bile iltifat sayılır. Yüce Allah yukarıda adı geçen şahsiyetler için Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

Andolsun ki biz insanlar ve cinlerden çoğunu cehennem için yarattık; onların kalpleri vardır ama anlamazlar, gözleri vardır ama görmezler, kulakları vardır ama duymazlar. (İşte) onlar dört

ayaklı hayvanlara benzerler hatta daha da aşağılıktır onlar. İşte onlar, gafillerin ta kendileridirler.¹

Yoksa, çokları dinlerler de akıllarını başlarına alırlar mı sanırsın? Ancak hayvanlara benzer onlar. Hatta yol-yordam bakımından daha da sapıktırlar.²

Allah'ın varlığına, birliğine iman edip, emirlerini yerine getiren dindar kadın ve erkek, aynı çatı altında birbirlerine destek olarak hayatın zor yaşam şartlarının üstesinden gelirler. Nefislerinin arzuladığı her türlü küçük ve büyük günahlardan sakınmada, ahlâk ve maneviyatlarını güçlendirerek mukaddes İslâm yolunda dünya ve ahiret saadetine erişmede sürekli çaba içerisinde olurlar. Amaç, yüce insanlık makamına ulaşmak, böylece yaradanın rızasını kazanmaktır.

Görülüyor ki, bu makama ulaşmada aile bireylerine düşen görev, oldukça fazladır. Dinimizce bireylerin iki tarafın da dinî vazifelerini yerine getiren hakiki birer Müslüman olmaları, zaruri sayılmaktadır. Zira, hayvandan bile aşağılık biriyle yapılacak evliliğin insanı nerelere çekeceği malumdur.

Demek ki evlilik, insanî hedefe doğru atılan bir adım olduğundan gerekli görülmektedir. Bu yüzden İslâm dini evli kimseleri, bekârlara nazaran daha faziletli kılmıştır. Örneğin, Resul-i Ekrem (s.a.a) bu konuda şöyle buyurmuştur:

Evlenen kimse, dininin yarısını korumuştur.³

Yine İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

1- A'râf / 179.

2- Furkan / 44.

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl: 1, b:1, h:11.

Evli bir insanın kılmış olduğu iki rekât namaz, bekâr bir insanın kılmış olduğu yetmiş rekât namazdan daha faziletlidir.¹

Şimdiye kadar yapılan açıklamalardan zihinlere takılabilecek birkaç sorunun da cevabı aydınlık kazanmış oldu:

1- Mümin ve dindar bir kimse, gerçek insanîyet makamına ulaşabilmek ve engellerle örtülü büyük cihat sahalılarında başarılı olmak için, gayri Müslim bir kadınla evlenirse rahat ve huzurlu bir yaşam sürdürebilir mi?

2- Acaba kendini Allah'a adanmış bir mümin, evlenmeksizin tek başına mutlu bir yaşantı sağlayabilir mi?

3- Bekâr ve genç bir Müslüman, fesat ve fuhuş olaylarının salgın bir hastalık hâline geldiği günümüz dünyasında, din ve imandan hiçbir şeytani güce taviz vermeyip, günaha düşmeden, şerefli ve temiz bir yaşam sürdürebilir mi?

Elbette ki hayır. Zira, dindar bir kadın eşini daima iyiliğe ve doğruluğa davet eder, yanlış hareketlerinde uyarıda bulunur. Diğer bir taraftan İslâm anlayışından uzak, laubali ve kötü huylu bir kadınsa kocasını çeşitli günahlara sürükler. Böylece nâmus denen fitri duygunun zayıflamasına veya yok olmasına sebep olur. Böyle olunca da "mümin" diye tanınan kocayı "namussuz" ve "şerefsiz" bir hâle getirir. Kısacası, insanı insanlık makamından uzaklaştırır ve onu hayvanî eder.

İşte bu nedendir ki, yüce İslâm dini, her iki tarafında Müslüman olmalarını şart koşmuştur.

Bir gün, ashaptan biri Resul-i Ekrem'in huzuruna gelerek güler güzle; "Ey Allah'ın Resulü!" demişti. "Benim eşim, her gün eve vardığımda kapağıya kadar gelir, beni karşılar, evden dışarı çıktığım zamanlar ise uğurlar, hayır dualarda bulunur. Üzgün olduğumu görünce teselli etmeye çalışır,

1- Mizan'ul-Hikmet, c.4, s.273.

'Eğer rızık için endişeleniyorsan sakın üzülme, çünkü Allah rızığın kefilidir.' der, mutlu olmamı sağlar." Resul-i Ekrem de bundan bir hayli memnun olup; "...*Âlemlerin yaratıcısı yüce Allah, şehitlerin aldıkları sevaptan yarısını da sevgili eşine verecektir.*"¹ şeklinde buyururlar.

Müminlerin Emiri İmam Ali (a.s)'dan, Fatıma hazretleriyle yaptıkları evliliğin ikinci veya dördüncü günü Resul-i Ekrem (s.a.a) tarafından; "*Eşini nasıl buldun?*" diye sorulunca o, şöyle dedi: "*Allah'a itaat etmede iyi bir yardımcıdır.*"²

Görülüyor ki eş, sadece yemek pişirip çocuk bakıcılığı yapacak bir kadın değil, Allah'a itaat etmede yardımcı olacak veya olması gereken bir hayat arkadaşıdır.

Aile yuvasının iki kutbu olan kadın ve erkek, birbirlerinin tamamlayıcısı olacaklarından ikisinin de iyi ve mükemmel bir şekilde yetişmesi gerekir. Çünkü erkek kadın ile, kadın da erkek ile şeref bulur. Erkeğin örtüsü kadın, kadının örtüsü de erkektir. Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

Kadınlar sizin için, siz erkekler de onlar için birer örtüsünüz.³

İşte akıllı ve faziletli gerçek müminler, dünyada en büyük zevki, en yüksek saadeti, dini-içtimaî vazifelerinde kendilerini Resulullah'a (s.a.a) ve Ehlibeyt İmamları'na uydurmakla kazanabileceklerini idrak ederek, onların izini takip etmelidirler. Böylece, daha dünyadayken Cenab-ı Hakk'ın rızasını kazanarak saadet bulmalı, fazilet ve maneviyatın en üst düzeylerine yükselmelidirler.

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl: 1, b:6, h:14.

2- Bihar'ul-Envar, c.43, s.118

3- Bakara / 187.

EVİLİĞİN VE EVLİLERİN FAZİLETİ

G eçen konularda biraz da olsa evliliğin faziletleri konusunda açıklamalarda bulunup, maneviyata yönelmede büyük bir rolü olduğunu vurgulamıştık. "Karı ve koca nefislerinin arzuladığı, küçük-büyük her türlü günahlardan sakınmada, ahlâk ve maneviyatlarını güçlendirerek kutsal İslâm yolunda, dünya ve ahiret saadetine erişmede sürekli çaba içerisinde olurlar" demiş, ayrıntılı açıklamalar yapmıştık.

Şimdi de "Evliliğin ve Evlilerin Faziletleri" başlığı altında birkaç mühim noktaya daha değinip güzel örneklerle konumuzu devam ettireceğiz.

Resulullah (s.a.a) şöyle buyuruyor:

Allah katında hiçbir bina, evlilik için kurulan ev kadar sevimli değildir.¹

İmam Cafer Sadık (a.s), Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklede:

Evleniniz ve bekârları evlendiriniz; iyi bir Müslümanın güzel sıfatlarından biri de bekâr kızı ev (koca) sahibi etmektir. Allah katında, İslâm döneminde evlilikle bayındır edilen ev kadar hiçbir şey sevimli değildir ve İslâm döneminde boşanmayla tahrip edilen ev kadar hiçbir şeye buğz edilmez.²

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:1, h:4.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl: 1, b:1, h:10.

Yukarıda zikredilen hadis-i şeriflerden de anlaşıldığı üzere yüce Allah, evli kimselere ayrıcalık tanımış, onları bekârlara nazaran daha üstün kılmıştır.

Resul-i Ekrem (s.a.a) de hayırlı işler arasında en efdali olarak evliliği vurgulamış; ayrıca, bu gibi işlerde iki gencin evlenip yuva kurabilmesi için yardımda bulunup, çaba sarf eden kimseleri de hayırlı müminler olarak nitelemiştir.

İmam Cafer Sadık (a.s) bir gün ashabıyla sohbet ederken kadının biri yanına varıp; "Ben, diye seslendi. Dünyasını terk eden bir kadınıym." İmam Cafer Sadık (a.s); "*Dünyayı terkten kastın nedir?*" diye sordu. "Evlenmeyişimdir." diye cevap verdi. (İmam Sadık (a.s) bu cevabı alınca pek üzüldü. Sonra da;) "*Neden evlenmezsin?*" diye sordu. Kadın; "Allah'tan sevap ve mükâfat umarım. Arzum O'na daha fazla itaat edip daha fazla rızasını kazanmaktır." diye cevap verdi. (Hâl böyleyken, İmam Sadık (a.s)'ın rengi değişti. Kadına ne denli zavallı olduğunu anlatmak için;) "*Git.*" diye buyurdu. "*Yalnız yaşamının mükâfatı olsaydı eğer, âlemlerin gelmiş-geçmiş kadınlarının seyyidesi Fatıma anamız evlenir miydi sandın?*" (Gerçekten git de anamız Fatıma (a.s) neden evlenmiştir diye iyice fikreyle!..) ¹

Resul-i Ekrem (s.a.a) de evli erkeğin fazileti hakkında şöyle buyurmuştur:

Hiçbir işin Allah katında, evlilik kadar değeri yoktur... Evli bir erkek, eşiyle cinsel münasebette bulunduktan sonra, gusül abdesti aldığı vakit, melun Şeytan feryad ve figan eder de, "Ah, bu kişi kendi Rabbine itaat etti ve günahları bağışlandı!" der. ²

1 - Furu-u Kâfi, c.5, s.509.

2- Mustedrek'ul-Vesail, Kitab'un-Nikâh, c.14, h:16354.

Yine, evli bir kadının faziletiyle ilgili de şöyle buyurmuştur:

...Hamile bir kadına oruçlunun ve namaz kılanın aldığı sevap kadar sevap yazılır...¹

Diğer bir hadis-i şerifte de Resul-i Ekrem (s.a.a) her iki tarafın faziletiyle ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

Gök kapıları (rahmet), insan yüzüne dört vakitte açılır: Yağmur yağdığında, evlât babasının yüzüne gülümsediğinde, Kâbe'nin kapısı açıldığında, kız ve erkeğin nikâhları kıyıldığında.²

Mümin bir kimse, gençliğinin ilk çağlarında evlenince, melun Şeytan feryat edip şöyle der: "Ne yazık ki o, dininin üçte ikisini benim şerrimden korudu." Geri kalan üçte biri hakkında ise, Allah'tan korkup -sakınmalıdır.³

İmam Cafer Sadık (a.s) da bu konuda şöyle buyurmuştur:

Mümin erkek ile mümin kadın evlendiklerinde gök âleminde bir melek, onların nikâhlarını diğerlerine müjdeler ve "Ey melekler topluluğu, yüce Allah, falan kadını, falan erkekle evlendirdi." diye hitap eder.⁴

Resul-i Ekrem'den (s.a.a) şöyle nakledilmiştir:

Evlenmek, sünnet olmak, dış fırçalamak ve güzel kokular kullanmak, benim ve benden önceki peygamberlerin sünnetlerindedir.⁵

1- Mustedrek'ul-Vesail, Kitab'un-Nikâh, c.14, h:16340.

2- Bihar'ul-Envar, c.100, s.221, h:26.

3- Bihar'ul-Envar, c.100, s.221, h:34. Bazı rivayetlerde zikredilen oran, "dininin yarısını" şeklindedir. (Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl: 1, b:1, h:11)

4- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:2, b:1, h:5.

5- Mustedrek'ul-Vesail, Kitab'un-Nikâh, c.14, h:16353.

Aktarılan bunca hadislerden de anlaşılacağı üzere, ilâhî gayeye erişmede, Allah ve Resulünün sevdiği kimse-ler arasına girmede en mühim ve en güzel yol, nebevi sün- net, yani Allah'ın rızası doğrultusunda ve yalnız bu bina üzerine kurulan kutsal evlilikten geçer. İnsanı kemale eriş- tirecek ve buna vesile olabilecek en iyi yollardan biri evli- liktir.

Evlilik, ilâhî bir nimettir.

Evlilik, peygamberlerin sünnetlerindedir.

Evlilik, insan için huzur ve saadettir.

Evlilik, anlamak ve inanmak demektir.

Evlilik, insana bir gönül bağıdır.

Evlilik, maddî ve manevî bir yakınlıktır.

Evlilik, bir şehvet ticareti değil, bir can ortaklığıdır.

Evlilik, sevgiyle örülen bir kalp düğümüdür.

Evlilik, sevgi yuvasının saadet tılsımıdır.

Evlilik bir nimet, bekârlık ise bir mihnettir.

Evlilik, birbirlerinin cazibelerine kapılan, seven ve an- laşan ruhların birliğidir...

Evliliğin Dünya ve Ahiret Eserleri

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

"Ensardan genç bir erkek, Resul-i Ekrem (s.a.a)'in mü- barek huzuruna varıp kendi yoksulluğu için şikâyette bu- lundu. Resul-i Ekrem derdinin derman bulması için Ensar- dan olan gence; '*Git, evlen!*' buyurdu."

"O vakit Ensardan bir başkası gence yanaşıp yavaşça; 'Benim de genç ve güzel bir kızım vardır, diye fısıldadı. Eğer arzu edersen onu seninle evlendirmek isterim...' Bir an evvel Resul-i Ekrem (s.a.a)'in buyruğunu yerine getir- mek isteyen genç, şahsına gelen bu teklifi memnuniyetle kabul edip yüce Rahman'ın bol rızkına mazhar olanlara ka-

tıldı. Haberi Resul-i Ekrem'e iletilince de, her kelâmı inciler saçan Allah Resulü diğer gençlere de; '*Kendinizi evliliğe hazırlayınız.*' diye buyurdu."¹

Bir başka hadiste Resulullah (s.a.a) efendimiz şöyle buyuruyor:

Evlenip aile oluşturunuz ki, rızkınızın çoğalmasına vesiledir.²

Evlilik, vücudun sağlığını koruma açısından, çok önemli bir etkidir. Tıpta birçok hastalıkların, ister bedensel ve ister ruhsal olsun, evlenmemekten kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Evliliğin ahiret eserlerine gelince; manevî âlemde insanları tamamen olgunlaştıran evlilik, dairesi içerisine aldığı kişileri her türlü fesat ve fuhuştan koruduğu gibi yüce insaniyet makamına erişirmede de en mühim rolü ifa etmektedir. Başka bir deyişle evlilik, Allah katında "efdal'ul-ibadet" yani ibadetlerin en güzelidir. Bakınız bu konuda Resul-i Ekrem (s.a.a) ne buyurmuştur:

Kim Allah'la bütün günahlardan arınmış, tertemiz bir hâlde mülakat etmek istiyorsa evlenmiş ve bir eşe sahip hâlde Allah'ın huzuruna çıkmalıdır.³

Önceki konularda da açıklandığı üzere evli birisinin yaptığı ibadet, bekârın yapmış olduğu ibadete oranla kat kat üstündür.

Görüldüğü gibi evlilikte ilâhî felsefe ve ilâhî değerler tahmin edilemeyecek kadar çoktur. Resul-i Ekrem'in (s.a.a) sözlerinden de anlaşılacağı üzere, hidayete açılan kapılardan biri evlilikten geçmektedir.

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:11, h:3.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:10, h:3.

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:1, h:15.

Hayırlı bir akıbet, temiz bir kalp ve tam bir iman sahibi olabilmek için evlilik şarttır.

Evlilikten kaçınanlar iyi insanlar olsalar bile, ahirette evlilerin derecelerine varamazlar.

Konuyla ilgili kısa bir öyküyü anlatmakta yarar vardır:

Beşir b. Haris, yaşının bir hayli ilerlemiş olmasına rağmen evlenmemişti. Söylentilerin yoğun olduğu bir dönemde halktan biri yanına gelip; "Ey Beşir, halk hakkında konuşur, seni çekiştirip durur olmuştur. Bekârlığından dolayı Resul-i Ekrem'in mübarek sünnetini terk ettiğini söyleyip dururlar. Şimdi vaktidir ki bizleri affedip hakkında söylenenlerin doğruluğuna kanaat gösteresin."

Beşir onca sözü dinledikten sonra şöyle dedi: "Gidiniz Arkamdan konuşanlara, müstehap amelleri terk ettiğimi ama farz amellerle meşgul olduğumu bildiriniz..."

Zamanla Beşir hastalandı ve kısa bir müddet sonra da ebedi âleme irtihal etti. Onu çekiştirip arkasından konuşanlar o gün Beşir'i rüyalarında gördüler: "Ey Beşir!" diye sordular. "Yüce Allah sana neler bahşetti?" Beşir şöyle cevap verdi: "Şimdi yüce Allah'ın benim için verdiği yüksek derecelerdeyim. Ancak, dünyadayken evli olanların mevkiilerine erişmiş değilim...!"

Yüce Allah, evlilikle ilgili olarak şöyle buyuruyor:

Yine O'nun (Rabbimizin) delillerindedir ki onda sükûn bulmanız için (kendilerine meyil ve ülfet edesiniz diye) size kendi nefsinizden (cinsinizden) eşler yarattı ve aranızda bir sevgi ve bir merhamet kıldı. Hiç şüphe yok ki bunda düşünen bir topluluk için deliller (ibretler) vardır.¹

Ayet-i kerimeden anlaşıldığı kadarıyla, Nebevi sünnet olan evlilikten kaçınanlar, çok şey kaybetmektedirler. Ayette geçen sükûnet, hem bedensel, hem ruhsal, hem ki-

1- Rûm / 21.

şisel ve hem de toplumsal açılardan gerçekleşir. Bu arada, evliliği terkten dolayı karşı karşıya gelinen bedensel hastalıkları da göz ardı etmemek gerekir.

Bununla birlikte bekârların bedensel ve ruhsal huzursuzluklarla karşı karşıya oldukları herkes tarafından az-çok bilinmektedir.

Toplumsal meselelerde bekâr kesimlerin sorumluluk duygusu, diğer kesimlere nazaran daha azdır. Bu yüzden bekârlar arasında intihar olayları daha fazladır. Çoğu cinayetler de yine bekârlar tarafından işlenmektedir.

Gerçekte evlilik hayatına atılan bir şahıs, ailevi meseleleriyle iç içe kaldığı vakit toplum içerisinde yeni bir şahsiyet kazanır. Topluma nazaran sorumluluk duygusu da artar.

Sevgi ve rahmete gelince: Toplum, fert ve onun çoğuluyla meydana gelir. Aynı şekilde büyük bir bina da tuğla ve onun çoğuluyla örülür. Dolayısıyla toplumu meydana getiren fertler ve binayı oluşturan tuğlalar arasında irtibat bulunmadıkça, yıkılmaya ve çökmeye maruz kalırlar. İşte yüce Allah (c.c) da, insanı bu yüzden toplumsal yaşayış üzerine ve birbirlerine karşı bağ görevini yapacak eşler yaratmıştır.

Anlatılanlar, uzunca araştırmadan sonra satırlara dökülen bunca belgeler, hepsi birer yoldur değerli okuyucular. Yalnız, görünen yolu görmezlikten gelmenin mümkün olmayacağını bilmek gerekir. hâl böyleyken tek yol olan İslâmî sınırlar çevresinde yüce Allah'ın faziletlendirdiği, Resul-i Ekrem (s.a.a) efendimizin de yüce değerler verdiği bu sünneti görmezlikten gelmek "neden?" diye sorabiliyoruz ancak. Cevabıysa, size bağlı; siz anne ve babalar ve siz genç erkekler ve kızlara...

EVLİLİKTE ARACILIĞIN FAZİLETİ

Yüce İslâm dini, sorumluluğun yanında fedakârlık isteyen bir dindir. Yaşamlarını İslâm'a uydurmaya çalışan her Müslüman, bir aile gibi aynı çatı altında birleşip içinde buldukları dinî, ilmî, içtimaî ve siyasî sorunları büyük bir sorumluluk duygusuyla ortadan kaldırmak için çaba sarf eder, bu konuda birbirlerine ilaç olmaya çalışırlar. Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Fertler tek vücutta bulunan âzâlar gibi birbirlerine bağlıdırlar. Onların birbirlerine olan bağlantısı, güneş ışınlarının bağlantısı gibi kuvvetli bir merkezde toplanmıştır.¹

Toplum içerisinde fesadın yaygınlaşmasına, gün geçtikçe çoğalıp artmasına ve fuhuş yuvalarının sayılamayacak kadar artış kaydetmesine sebep olan bekârlık ve evlenmeyiş de elbette "bağlantısı kuvvetli bir merkezde toplanan" Müslümanların göz ucuyla görmemeleri gereken meseledir. Bilâkis, toplum içerisinde görülen bu tür sorunların üstesinden gelmek, halline çalışmak ve gerekli şeyleri yapmak da, yerine getirilmesi gerekli vazifeler olarak kabul edilmektedir. Zira, Peygamber efendimiz ve Ehlibeyt İmamları hadislerinde, başkasının derdini düşünmeyen ve Müslüman kardeşine karşı sorumluluk duymayanların hakiki Müslüman olmadıklarına dikkat çekmişlerdir.

Resul-i Ekrem'in şu hadisi meşhurdur:

1- Usul-u Kâfi, c.2, s.166.

Her kim sabahlar da Müslümanların meseleleri ile ilgilenmezse Müslüman değildir.¹

Elbette ki çoğu İslâm âlimleri, evlilik konusunda pek çok vaazlar vermişler, toplumu fesada sürükleyen ve bu yönde çalışan (televizyon, radyo, gazete, dergi vb) kitle iletişim araçlarına karşı, bekârları ilâhî evliliğe çağırılmışlardır. Ancak bu yeterli değildir. Evlilik arzusunda olan gençlerin karşısına çıkan sorunlarla daha fazla ilgilenmek ve çaba sarf etmek gerekir. Bu vazife sadece alimlere düşen bir vazife değildir. İlk önce şahsın kendisine, sonra ailesine, daha sonra da Resul-i Ekrem (s.a.a)'in; *"Her kim sabahlar da Müslümanların dertleriyle ilgilenmezse Müslüman değildir."* sözündeki mânâdan bir şeyler çıkarabilen Müslümanlara aittir.

Bu konuda yine Resul-i Ekrem Efendimizin güzel bir hadisini daha sunuyoruz:

Kim iki şahsın helâl yolla evlenmesinde, Allah onları birbirlerine kavuşturana dek çaba sarf ederse, yüce Allah onu cennet hurileriyle evlendirir. Ve ona atmış olduğu her adıma ve söylemiş olduğu her kelimeye karşılık bir yıllık ibadet sevabı verilir.²

Ve yine Müminlerin Emiri Hz. Ali (a.s) da şöyle buyurmuştur:

En iyi aracılık, evlilik hususunda iki kişi arasında, Allah onları birbirine kavuşturana dek aracılık yapmandır.³

Görülüyor ki yüce Allah evliliğe değer verdiği kadar iki tarafın evlenmesinde madden ve manen aracı olan kimselere de değer vermiştir. Bu da demek oluyor ki hayırlı iş

1- Usul-u Kâfî, c.1, s.163.

2- Bihar'ul-Envar, c.100, Ebvab'un-Nikâh, b:1, h:33, s.221.

3- Furu-u Kâfî, c.5, s.331.

sadece ibadet etmek, namaz kılıp oruç tutmakla sınırlı değil, başkalarını İslâmî temel üzerinde sabit kılmak da önemli ibadetlerdendir.

"İslâm, fedakârlık isteyen bir dindir." deyip camiler, okullar yaptıran kimseler vardır... Bunların yanında diğer İslâmî meseleleri görmezlikten gelmek de doğru bir iş değildir. Zira câmiye gidecek şahıs yokken, sadece boş cami kurmak ve bu yolda çalışmak, Elbette ki yetersizdir. İslâmî he-defler doğrultusunda evlenmek isteyenlere yardımda bulunmak, onları câmi ehli eylemek ve bu yolda ayrılmaz bir bütün hâline getirmek, ondan çok daha üstündür. Boş cami yapılacağına, boş cami doldurulsun, sözü meşhurdur.

Evlenmek isteyenlere yardım eli uzatmak, onları bir camia altında birleştirmeye sebep olacağı gibi, topluma karşı sevgi ve saygısının da artmasına veya olmayan sevgisinin yeniden filizlenmesine yol açacaktır. Bazı hadislerde, evlenmek isteyen iki gence yardımda bulunan kimselerin kıyamet günü peygamber ile birlikte olacağına dikkat çekilmiştir. İmam Cafer Sadık (a.s) bu konuda şöyle buyurmuştur:

Kıyamet günü insanlardan dört grup yüce Allah'ın rahmetine erişip, O'nun özel nazarı altında bulunacaktır: 1- Muameleyi karşı tarafın pişmanlığından dolayı bozanlar. 2- Aciz ve çaresizlere yardım elini uzatanlar. 3- Köle azat edenler. 4- Bekârı evlendirenler.¹

Gözünü dünyevî nimetler bürümüş birtakım dünyape-rest insanlar, bazen meşhur olmak için inanılmaz harcamalar yapıp sözde vakıf olsun diye toplum adına yol, köprü, okul, hastane vb. gibi toplumu ilgilendiren zaruri ihtiyaçları karşılarlar, sonra da kurmuş oldukları müesseselere kendi adlarını verirler. Ne yazık ki, böyle insanlar bazen Müs-

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:12, h:4.

lümanlar arasından da çıkmaktadırlar. Allah'ın neden hoşlandığını önemsemeyip, vurdum duymazlıktan gelen ve asıl hayatta toplum hayatını umursama zahmetine bile düşmeyen böyle kimselere şu sözleri söylemek gerekir:

Daha yarın ne olacağın belliyken, sana dünya malına düşkün olmak yakışır mı? Daha yarın toprak olacağını bildiğin hâlde, sana batıl inançlar yakışır mı? Ey bir parça balçıktan yaratılıp hâlen bir et parçası ve yarın ise toprak olacağını bilen insan, sana günah yakışır mı? Sana sorumsuzluk yakışır mı?

Ve yine Kur'ân-ı Kerim'in şu ayetine dikkat çekmek gerekir:

İnsan neden yaratıldığına bir baksın, atılan bir sudan yaratıldı. Bel ile kaburga kemikleri arasından çıkan bir sudan.¹

Netice itibariyle şu sonuca varılacaktır ki gerek şöhret, gerekse hayır amel inancıyla yapılmış olsun, boş câmi imarı, kendisi gibi boş imardan başka bir şey olmayacaktır. Daha da önemlisi, camiaya; dolayısıyla camilere insan kazandırmak, bu gibi şeylere vesile olabilecek hayırlı iş ve kuruluşlara yardımda bulunmak, daha iyi ve daha güzel olacaktır.

Peygamberlerin ve Ehlibeyt İmamları'nın bu konularda örnek alınacak tavırları, ilgili siyer kitaplarında mevcuttur. Konu uzamasın diye bu kadarıyla yetinmek zorundayız. Kısaca denebilir ki, diğerlerine yardımda bulunmayan kimse yüce zatların şefaatine eremez.

1- Târık / 5-7.

EVLİLİĞE MANİ OLAN ETKENLER

Evlilik, insan yaşantısında başlı başına bir kanundur. İnsan oğlu, en azından cisminin şeytanî arzular karşısında yatışması, neslin devamı ve yaşam zorluklarının halli için evlilik çemberinden geçmek zorundadır.

Yalnız, günümüz dünyasında yapılması gerekli hâle gelen evliliğin önüne birçok setler çekildiğinden, bu zorunluluk bazen terke, bazen de ertelenmeye maruz bırakılmıştır. Oysa ki İslâm dini, evliliğin bir an evvel gerçekleşmesini istemektedir. Bu nedenledir ki, evlenen kimselerin yanı sıra, bu işte aracı olan kimseler de üstün kılınmış, takdir edilmiştir.

Evliliği terk etmek, evlenememek veyahut da hiç evlenmemek, genelde bazı sorunların çıkmasıyla meydana gelmektedir. Dolayısıyla ilk önce evliliğe mani olan etkenleri bilmek ve kurtuluş yolu aramak için de onların halledilmesine çalışmak gerekmektedir. Bunları kısaca şöyle sıralayabiliriz

1- Fakirlik

Gençlerin ortak yaşamdan kaçmalarına sebep olan nedenlerden birisi fakirlik meselesidir ki, kutsal kitabımız Kur'ân-ı Kerim, bu tür bir bahaneyi Nûr Suresi'nin 32. ayetinde reddetmiş ve şöyle buyurmuştur:

İçinizden bekârları ve köle ve câriyelerinizden iyileri evlendirin. Eğer yoksul iseler, Allah, lüt-

fuyla onları zengin eder. Allah'ın mülkü geniştir. O, her şeyi bilendir.

Resul-i Ekram (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Kim fakirlikten korkup da evlenmekten çekinirse, şanı yüce Allah'a kötü zanda bulunmuştur. Çünkü yüce Allah şöyle buyuruyor:

Eğer yoksul iseler, Allah, lütfuyla onları zengin eder...¹

Erkeğin fakirlik derdi, kız ve kız tarafının erkekten maddî şartlar gözetmesi, meselenin asıl nedenlerindedir ki, her iki taraf da maddî sebepler yüzünden bu güzelim sünneti terk etmek zorunda kalmaktadırlar. Gerçi, günümüzde kızlar ve aileleri tarafından çeşitli mazeretler hazırlanmıştır: "Bizler de insanız; geleceğimizi düşünmek zorundayız; İslâm böyle bir şeyi reddetmemiştir." gibilerinden... Oysa ki, bu tür sözler bilinçsizce söylenmiştir. Zira, hiç kimse fakirdir diye aşağılık gözüyle görülmemiştir. Ancak tek şey varsa o da şudur ki zengin, elindekilerden hesaba çekilecek, mal varlığı olmayan fakir, kıyamette zen-gine nazaran daha rahat olacaktır. Bu konu Ehlibeyt İmamları'ndan şöyle nakledilmiştir:

Mahşerde herkes hesap için safa geçmişken bir grup, saftan dışarı çıkıp cennete doğru ilerleyeceklerdir. Yaklaştıklarında, memurlara; "Ey melekler, açın biz geldik!" diye seslenecekler, onlar ise bu söze bir anlam veremeyip; "Gidin! Hesabınızı verin de sonra gelin. Şüphesiz hesap pek çetindir, ne çabuk hesap verdiniz?" diyecekler.

Oradakiler; "Ey cennet memurları! Biz dünyadayken Resulullah ümmetinin fakir olanlarından idik. Allah bize dünyadayken mal varlığı vermemişti. İşte bu yüzden buraya geldik." diye cevap

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:10, h:2.

verecekler. O vakit Allah tarafından nida gelip şöyle seslenilecek: "Ey memurlar, onlar doğru söylediler. Açın kapıları!... Ve girin içeri ey benim salih kullarım!"

Yurtdışına gitmekte olan bir vatandaş, yanında ne kadar eşya götürürse götürsün, sınırdan geçerken kanun gereği aranmak zorundadır. Ancak, sade olup da eşyası olmayan bir vatandaş bu kanunun dışındadır. Zira, çanta olmadıktan sonra arama kanunu da olmaz, olsa bile, yanında çok eşyası olan biri gibi sıkı tutulmaz. İşte fakirler de böyledir. Bu arada, fakir ve zengini karşılaştırmak, içlerindeki o günün korku ve heyecanını kavrayabilmek, sizlere kalacaktır. Zira, bir tarafı ateş ve diğer tarafı da güllük gülistanlık bir bağ olan iki zıt mekân arasında kalmadığımızdan, böyle bir ânı kalem ile tasvir etmek zor olsa gerek.

İstikbâl (gelecek) meselesine gelince: İslâm dini, Müslümanlar tarafından gerçek şekliyle yaşanır, onlara sonu en hayırlı olan istikbâli bahşeder. Maddiyat üzerine kurulan hiçbir binanın istikbâli sağlam değildir. Gerçekte şu da vardır ki: "Temeli para olan hiçbir bina, demire, yani ilâhî emre çevrilmedikçe çökmeye mâruzdur."

Bir gün Resul-i Ekrem (s.a.a) yoldan geçmekte olan genç ashabından birini gördüğünde, ona şöyle sordu:

– *Evli misin?*

Genç:

– Hayır evli değilim. Ey Allah'ın Resulü, evlenmek için bir şeylere sahip olmak gerekir, ben ise şiddetli bir fakirlik içindeyim.

– *Ey genç, sen İhlâs suresini tamamen ezbere biliyor musun?*

– Evet, bu sureyi biliyorum.

– *O hâlde sen, Kur'ân'ın dörtte birini biliyorsun demektir... Peki Kâfirûn suresini de biliyor musun?*

– Evet onu da biliyorum.

– *O hâlde Kur'ân'ın diğer dörtte birini de biliyorsun demektir. Peki Zilzâl suresini de biliyor musun acaba?*

– Evet, ey Allah'ın Resulü, onu da biliyorum.

Resul-i Ekrem genç sahabîsine yönelttiği sorulardan olumlu cevap alınca üç kere; "*Evlen, evlen, evlen.*" diye buyurdu.¹

Sahip olunan ilim, hadis-i şeriften de anlaşıldığı gibi geçici maddî değerlerden kat kat üstündür. Zira ilim payıdardır ve sonsuza dek insanla beraberdir. Oysa madde bazen az, bazen çok, bazense hiç yoktur. Dolayısıyla rağbet, maddeye değil ilme olmalıdır. Kur'ân ilmi ise sermayelerin en üstünüdür. İnsan ilmin sayesinde kudret ve kuvvet bulur. İnsana, yalnızca Allah'a inanıp ona tevekkül etmeyi öğretir. Böylece insan bu ilim sayesinde neye dayanacağını iyiden iyiye bilir ve bu inançla ondan başkasına el açmaz. İşte Kur'ân'ın şahsiyete bahsettiği değer ve Resul-i Ekrem (s.a.a)'in de yukarıdaki hadislerinde kasıtları bu olsa gerek.

Evlenmek İstemeyen Abid

Zaman, İslâm öncesini gösteriyordu... Hayatın parayla alınıp satıldığı cahiliyet devri, aynı zamanda fakirlerin, kölelerin, darda kalmış bütün insanların ezildiği bir dönemdi bu... Ne vuran "yoruldum" diyor, ne de vurulan "yeter!" diyebiliyordu. Gerçek makam sahipleri beş para etmez gözüyle görünürken, Allah katında zerre kadar dahi değeri olmayan, gözünü para-pul hırsı bürümüş alçaklar, sahip oldukları dünya hazinelerinden ötürü, en muhterem ve en yü-ce kimseler olarak biliniyordu. Değişmeyen devran, o zaman da fakirleri hor görüyordu. Varlık, asıl varlığı unutturmuştu. Kara ak, ak kara yerindeydi...

1- Mizan'ul-Hikmet, c.4, s.274.

İşte böyle bir devranda yaşayan, genç bir abid vardı; kendini yaratıcısına adamış, O'nun için yiyip, O'nun için içen bir abid...

Zamanın geçip gitmesine aldırış bile etmeyen bu abid, gününü ibadetle geçirir, Allah'tan gelen her türlü bela ve sıkıntı dolu imtihanlara karşı "şükürler olsun" der, devamlı şükür duasında bulunurdu. Zamanın peygamberine iman etmiş halk, onu güvenilir, saygılı bir kimse olarak görmekteydi. Diller ona övgü yağdırırken o, her geçen gün ibadetle daha fazla meşgûl oluyordu.

Öyle ki bu övgüler, zamanın peygamberine kadar vardı. Devrin peygamberi, abid hakkında söylenen onca övgüyü dinledikten sonra: "Evet." diye buyurdular. "O Allah katında iyi bir abiddir, fakat güzel bir ameli terk etmiştir."

Bu söz, dilden dile dolaştı. Derken abid de hiçbir anlam veremediği bu sözü işitti de üzüldü.

"Acaba terk ettiğim güzel amel nedir?" diye düşündü. Ey Allah'ım! deyip elini ilâhî dergâha uzattı: "Sana uzattığım ellerimin sahibi de sensin. Ne kusur eylediysem bana bildir. Neden hoşlanırsan icabet olsun diye bana nasip et, ey bahşedicilerin en yücesi!" dedi.

Günler geçti. Abid, yüce Allah'ın yüce elçisini görebilmek, bu konu hakkında O'nunla konuşmak istiyordu. Secdeye kapandığı yerden kalkıp kimsenin kimseyi saymadığı zamanı delerek dışarıya adım attı. O'nun nerede olabileceğini çok iyi biliyordu. O tarafa doğru yürüdü. Bir müddet sonra suratının rengi değişti. Aradığı şeyi bulmuşçasına koşmaya başladı.

"Ey Allah'ın elçisi!" diye seslendi.

Semâda nur şimşekleri çaktıran bir surat ona doğru çevrildi. Hafif bir tebessümle çehresinin şeklini değiştirdi. Olduğu yerde kalıp kendine doğru gelen genç abidi bekledi. Abid, tekrar sözünü tazeleyip:

"Ey Allah'ın elçisi, dedi. Esenlik ve salat size olsun. Umulur ki derdime çare bulur, zavallı dostunuzu feraha eriştirirsiniz. Siz de bilirsiniz ki o mânalı sözünüz beni bir hayli düşündürmüştür. Arzum, bende gördüğünüz hatayı veya eksikliği bana bildirmenizdir."

O nur çehreli sima, daha da tebessüm etti. Belki yılların noksanlığını dile getirecekti. Mübarek dudaklarını aralayıp, "Evlilik." diye buyurdu. "Evlenmen gerek!"

Gözleri yaşardı. Kelimeler elinde olmaksızın dökülüyordu dudaklarından, "Ey nebi! Fakirlik denen bir hastalığın kurbanıyım. Gelir gibi bir dermanım da yok. Kendi rızkımı zor tayin ederken bir başkasının rızkını nasıl kazanırım diye düşüncedeyim."

Peygamber (a.s), bu söze pek üzüldü. "Rızkı veren Allah'tır." diye cevap verdi. "Öyleyse rızktan yana neden korkarsın? Fakirlik hastalığı engel değil, sevilenler için bir imtihandır. Gelir ise bir başka imtihan, yarın ondan sorulacaktır... Bugün kızımı seninle nikâhlıyor ve hiçbir karşılık istemiyorum."

2- Ağır Masraflar

Aslı olmayan hayalî âdet ve merasimlere bağlı olmak, evlilik masraflarını ağırlaştırmak, yersiz beklenti ve hayallere kapılmak, evliliği engelleyen önemli unsurlardan biridir.

Yersiz arzuların meydana getirmiş olduğu pek ağır ve masraflı düğün törenleri, ister istemez evliliği imkansız veya zor denecek durumlara getirmiştir. Esef verici konulardan biri de, toplum içerisinde görgülü olarak tanınan olgun ve tahsil görmüş kimselerin bu konu hakkında duyarlı, örnek ve anlayışlı olmaları gerekirken, toplumun çoğunluğunu teşkil eden birtakım cahil kimselere ayak uydurmaları veya onlara katılmış olmalarıdır. Elbette ki İslâm, evlilik merasimleri gibi sevgi, neşe ve muhabbetin bol olduğu günlerde ikramda bulunmayı men etmemiştir. Ancak aşırı-

ya kaçmak, İslâm'ın dışına çıkmak, evlilik törenlerini bir fuhuş yuvasına çevirmek tâbi ki yanlış, katiyen günah ve haramdır.

Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de; **"Yiğin, için ama israf etmeyin. Doğrusu Allah israf edenleri sevmez."** buyurmuştur.¹

Yine mehir meselesinde de aşırıya kaçmamak gerekir. Daha önceki konularda da açıkladığımız gibi, mehirde pazarlık kızın bir mal olduğunu ve mal gibi kullanılmasının lazım geldiğini gösterir. Öyleyse mehirde hak neyse yani karşı tarafın gücü neye yeterse o istenmelidir.

İmam Bâkır (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir:

Kadının biri Resul-i Ekrem'in huzuruna gelecek; "Beni evlendiriniz!" diye ricada bulundu. Resul-i Ekrem (s.a.a) orada bulunanlara; "*Kim bu kadınla evlenmek ister?*" diye sordu. Onlardan biri ayağa kalkarak; "Ben ey Allah'ın Resülü!" diye cevap verdi. Resul-i Ekrem ona; "*Mehir için neyin var?*" diye sordu. "Hiçbir şeyim yoktur." dedi. Hz. Peygamber efendimiz (bu kez); "*Kur'ân'dan bir şeyler biliyor musun?*" diye sordu. O; "Evet." diye cevap verdi. Peygamber (s.a.a) efendimiz; "*O hâlde mehir bedelinin bir miktarı için ona Kur'ân'ı öğret.*" diye buyurdu.²

Mezkur hadis, evliliğin ve nikâh bedelinin (mehr) ne kadar sade ve kolay olduğunu göstermektedir.

İmam Sadık (a.s) da bu konuda şöyle buyurmuştur:

Bekâr biri babamın huzuruna geldi... Sonra babam, ona yedi dinar vererek; "Bu parayla evlen." diye buyurdu.³

1- A'râf / 31.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:2, b:1, h:3.

3- Bihar'ul-Envar, c.100, Ebvab'un-Nikâh, b:1, h:1, s.217.

Görüldüğü gibi, bir evliliğin yedi dinar gibi bir maliyeyle gerçekleşmesi onun sadelik ve kolaylığını gösterir.

Müminlerin Emiri Hz. Ali (a.s) kadının birine; *"Senin velin (himaye edenin) var mı?"* diye sordu. Kadın, kardeşlerini göstererek; *"Evet, bunlardır."* diye cevap verdi. Hz. Ali (a.s) onlara dönerek; *"Benim sizin ve kız kardeşiniz hakkında sözüm geçerli midir?"* diye sordu. Hep bir ağızdan, *"Evet"* dediler. Sonra Ali (a.s) *"Yüce Allah'ı ve buradakileri şahit tutarak bu kadını, 400 dirhem karşılığında şu erkekle evlendiriyor ve onun nikâh bedelini kendi malımdan karşılıyorum."* diye buyurdu.¹

İmam Ali (a.s) yapmış olduğu bu fiille halkın durumunu göz önünde bulundurarak yoksul insanlara yardım edilmesinin gerekli olduğunu, aynı zamanda evliliğin sade ve İslâm'ın izin verdiği şekilde yapılması gerektiğini anlatmak istemiştir. Rivayetlerden de anlaşıldığı kadarıyla Müslümanlar için en iyi evlilik, sade ve mehri az olan evliktir. Büyük İslâm âlimleri de bu gibi evlilikleri tercih etmiş, gösterişli ve masraflı evliliklerden kaçınmışlardır.

Ne yazık ki bugün çoğu evliliklerde lüks davetiyeler, lüks yemekler, lüks servisler vb. şeyler şart olmuş, neredeyse bir âdet hâline gelmiştir. İşte, bu da gençler için üstesinden gelinemez bir mesele olmakta, metrelerle ölçülebilen yolları kilometrelerce uzaklaştırmaktadır. Hele bir de bu konuyu tahsilini yeni tamamlamış bir genç için ele alalım. Daha çalışmak için kollarını yeni sıvamış bu genç, bu şartlar altında ne yapabilir? Sermayesiz ve varlıksız ailelerde evlilik çağına varmış gençler, iktisadi varlığı olmazsa devamlı bekâr mı kalsınlar veyahut da bu tür meselelerin

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:2, b:1, h:6.

sebebi olduğu, her türlü fuhuş ve fesat artırıcı oyunlara alet mi olsunlar?

3- Maddiyat Meselesi

Maddî şartlar, genelde beş kişi tarafından gözetilir:

- 1- Kızın kendisi tarafından
- 2- Erkeğin kendisi tarafından
- 3- Kızın ailesi tarafından
- 4- Erkeğin ailesi tarafından
- 5- Her iki taraftan.

Erkeğin bu şartı gözetmesi, yalnızca kızın ve kız tarafının mal varlığı içindir. Yani, bu tür evlilik, toplum içerisinde bilinen bir nevi ticari evliliğe benzer; erkek kadını değerli bir elmasa benzetir, onu son parçasına kadar kullanır, tükendiği vakit de iş, oracıkta biter.

Ancak, kızın böyle bir şartı gözetmesi ise çok daha ilginçtir. Henüz olgunlaşmamış, çocukluk duygusunu üzerinden atamamış ve tahsili yüksek olup da düşünce kapasitesi az olan çoğu kızlar, bu tür şartları gözetmede ilk sırayı alırlar. Ne var ki bu şartı gözetken kızlar kendilerini neye benzettiklerinden habersizdirler. Onlar, pazarda satılan satılık bir eşyaya benzer. Karşısına çıkan her müşteriye karşı etiketi mâlumdur; "milyon, milyar, hatta trilyon olsa daha iyi olur." gibisinden... Tabii üzerinde etiketi bulunan malı almak, erkeğe bağlıdır; parası varsa alır, yoksa bırakır. Bütçesine uygun gelen her malı aldığı gibi, onu da, imkânı doğrultusunda alır veya almaz.

İşte erkek, zengin bir müşteriye sadece ve sadece güzel gördüğü malı almak isteyeceğinden, beğenmediğini hâliyle bırakır. Ama, iş güzeldedir. Yalnız, erkek kızın güzelliği için, kız da erkeğin mal varlığı için aynı çatı altında bir yuva kurmaya kalkıştırlarsa iş, çarşıdakine benzer. Zira,

çarşıdan alınan mal, en fazla birkaç gün için kullanılır. Oysa müşterek hayat, bir ömür boyuncadır.

Günümüzde erkek ve ailesi tarafından böyle şartların gözetilmesi pek görülmemiştir. Yalnız, aksine kız ve kız ailesi tarafında bu özellik, daha çok göze çarpmaktadır. Bu arada, kızın kendi değerini anlamak istemeyişine anne ve babalarının maddî şartları eklenince, ister istemez meydana görülmüş satıcıya seslenir gibi, insanın "hayırlı işler" demekten kendini alabilmesi biraz zor doğrusu...

Nitekim, bazen de yukarıda zikrolunanların tam tersine kız ve erkek, hiçbir maddî şart gözetmeksizin birbirleriyle evlenmeyi arzularlar. Onlar için aralarındaki tek bağ, sevgi ve muhabbettir. Durum böyle olunca da bazen kız tarafı, bazen de erkek tarafı bu sevginin önünü alır. Tabi genelde görülen, kız tarafının ağır şartlarıdır.

Günümüz dünyasında, yaşam şartları gerçekten de zorlaşmıştır. Dolayısıyla, bu çağda yaşayan herkes paraya ihtiyaç duymaktadır. İşte böyle bir dönemde, evliliğe ihtiyaç duyan iki genç, birleşemedikleri zor hayat koşulları içerisinde, hele birbirlerine çok bağlılarsa içinden çıkamayacakları bunalıma girerler. Sebep, maddiyat ve karşı tarafın ağır şartları, çare, paradır. Hâl böyleyken anne ve babalara düşen vazife; durumun ciddiyetini anlamaları, çocukları için en iyi eşi, maddî şartları gözetmeksizin onların isteğine göre seçmektir. Aksi takdirde olaylar intihar, evden kaçma vb. şeklinde ciddiyet kazanabilir.

4- Tekebbür ve Kavuşulması Güç Arzular

İslâm tarihine şöyle bir bakacak olursak peygamberler, Ehlîbeyt İmamaları, evliyalar ve büyük İslâm alimleri gibi seçkin şahsiyetlerin genelde sade hayatı seçtiklerini ve dolayısıyla fâkir kadınlarla evlendiklerini görürüz. Onlar gerçekte bu hayırlı işi ameli bir şekilde yerine getirirler ve tabileri olan İslâm ümmetini bu sünnete davet ederlerdi. Re-

sul-i Ekrem (s.a.a) zengin ve şahsiyetli kadınları fakir erkeklerle ve fakir kadınları da zengin ve şahsiyetli erkeklerle evlendirirlerdi. Gaye, kibirden uzak İslâmî bir yaşamı hakim kılmak; şahıs ve makam farklılıklarıyla dolu bir düzenden kaçınmaktı.

Ne yazık ki, günümüzde bu mübarek sünnet ayrı bir şekle bürünmüş, nedense eski cahiliyet dönemindeki âdetlere tekrar geri dönülmüştür. Bugün zenginler yalnızca zenginlerle evleniyorlar, dolayısıyla fakirler de fakirlerle...

Bu durum Müslümanlar arasında dahi olsa, zamanın yine eskilerde olduğu gibi cahiliyet devrinin geri döndüğünü gösteren küçük bir delildir. Zira, artık insanlar arasında sınıf farklılıkları, mekan ve ırk ayrımları ve aynı zamanda makam ve üstünlük ortaya çıkıvermiştir. Yani, bu günü ca-hiliyet devriyle kıyaslayacak olursak içinde bulunduğumuz bu devreye de cahiliyet devri demek zorunda kalacağız.

Resul-i Ekrem (s.a.a); *"Tüm müminler (evlilik açısından) eşittirler."*¹ buyurmuştur.

Yine İmam Zeynulabidin (a.s)'ın fakir cariye ve kadınlarla evlendiklerini gören zamanın mağrur halifesi Mervan bin Abdümelik, Hazrete sebebini sorduğunda İmam şöyle cevap vermişti: *"Biz, Peygamberin sünnetine uymak zorundayız. Zira o, halalarının kızı Zeyneb'i kölesi Zeyd ile evlendirmişti."*²

Yine Peygamberimiz Hayber'de esir alınan Hayy b. Ahteb'in Safiye adlı kızıyla (ki bu kadın, savaştan sonra cariye olarak esir alınmıştı) evlenmişlerdi.

İmam Sadık (a.s) bu konuda şöyle buyurmuştur:

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:27, h:8.

2- Bu konuda geniş bilgi için bkz. Tefsir-i Numûne Ahzâb suresi 36. ayetin tefsiri (c.17, s.316-318).

Allah Resulü, (cahiliyyet devrinde hayal ve boş arzulara kapılarak ortaya konan yanlış amelleri yok etmek için fakir ve) zenci olan Mikdad'ı şahsiyet sahibi Zübeyr b. Abdulmuttalib'in seçkin kızı Zübaa'yla evlendirdi. Resulullah'ın bundan gayesi, halkın sahip olduğu batıl inançları atması, kendisini örnek göstermesi, onun izinden gitmelerini istemesi ve şunu bilmeleri içindi ki Allah katında en değerli ve derecesi en üstün olanınız, (ondan) en fazla çekinenizdir.¹

Görüyorsunuz ki mezkur hadiste hiçbir surette dünyevî değerler dikkate alınmamış, manevî değerler, yani; iman, takva ve ahlâk esas tutulmuştur. Allah ve Resulü tarafından dünyevî esasları öne sürenler ise cahiliyet döneminde batıl kalmış "cahil" kimselere benzetilmiştir.

Hz. Ali (a.s) bu tür dünyevî şartları esas tutanlar için, Nehc'ül-Belâğa'nın 42. hutbesinde bakınız ne güzel buyurmuştur:

Ey insanlar, sizin için korktuğum şeylerin en korkuncu iki şeydir: Heva ve hevese uymak ve olmayacak uzun dileklere kapılmak. Heva ve hevese uymak insanı haktan alıkor; uzun dileklere kapılmak ahireti unutturur. Duyun, bilin ki dünya ardını döndü gitti-gider. Ondan kalan içilmiş, sonra da baş aşağı çevrilmiş, kaptan sızacak birkaç damladır ancak, dökülür gider. Duyun, bilin ki, ahiret yönelmiştir. Geldi-gelecek. Her birinin de oğulları var. Siz, ahiret oğulları olun, dünya oğulları olmayın. Çünkü ahiret günü her çocuk anasına katılacak. Bugün iş günüdür, soru günü değil... Yarınsa soru günüdür, iş günü değil!...

Evet, dünya yolunu bulmuş bir kervana benzer, hareket hâlinindedir. Hakka doğru ilerleyen... ve sırat-ı müsta-

1- Şerh-u Men La Yahzuruh'ul-Fakih, c.8, s.125.

kimden giden, bu kafiye ancak, dünyevi yükleri olanlar erişemeyeceklerdir. Yükleri ağır olan ve yükleri ağırlaştırırlar...

Öyleyse, Hz. Ali (a.s)'ın da buyurdıkları gibi:
(Yükünüzü) hafifletin ki erişebilirsiniz.¹

5- Sorumluluk Duygusu ve Vesvese

Bazı kimseler kadınları "ayak bağı" olarak sayar, evliliğin sorumluluğu arttıracığını düşünür, bu yüzden sorumluluk hissiyatından uzak kaçarlar. Zira, tecrübe sahibi olmayışları, onlara bu işte güvensizlik, dolayısıyla da işin altından kalkamayacağı sanısını verir. Evlilikte de durum böyledir; insanoğlu, hayatında ilk kez karşı karşıya geldiği böyle bir teşebbüs öncesi bu tereddüde düşer. Bazen sorumluluk duygusu ağır basar ve üstesinden gelemeyeceğini zanneder. Oysaki ortada böyle bir tereddüt ve tecrübesizlik söz konusu değildir.

İslâm âlimleri, bu gibi fikirleri şeytanî vesvese, yani; şeytan tarafından insanlara aktarılan boş, yanlış ve fesat kıvılcımları taşıyan gayri İslâmî fikirler olarak tanımlarlar. Zira, önceden de belirttiğimiz gibi, en büyük düşman olan şeytanın en fazla korktuğu şeylerden birisi de, iki gencin yapacakları evliliğidir.

Evet, evlilik, insanı sorumluluğa iten ilâhî bir teşebbüstür. Ancak, bu sorumluluk, insanın kendi kaldırma gücünden fazla da değildir. Ortada bir iş varsa, elbet üstesinden gelinecek bir aracı da vardır.

Gençler bunu iyice bilmelidirler ki, sorumluluk duygusu, yaşamı kısıtlayan bir engel değil, aksine ilâhî bir nimettir. İnsanı olgunlaştırmaya hazırlayan pek çok nimetlerden biri... Bunu kullanmanın tek yoluysa, uygulama safhasına geçmektir. Zira, sorumluluktan kaçış, "özgürlük" veya bu

1- Nehc'ül-Belağa, hutbe:21.

günün deyimiyle "sultanlık" değildir. Şeytanî bir fikirden ibaret olan ve halk arasında "Bekârlık Sultanlıktır" diye çokça işitilen bu söz, önemle belirtiyoruz, mâkul bir düşünce değildir ve hiçbir surette, hiçbir akıllı kişi tarafından onaylanmamıştır.

6- Güzellik Meselesi

İnsanoğlu yaratılış icabı sürekli her şeyin iyisini, aynı zamanda güzelini ister. Bu, her insanda mevcut olan bir özelliktir. Çirkine koşan, güzel olmayan şeylere ilgi duyan hiçbir insan görülmemiştir.

Yalnız, şu da vardır ki, zahirde iyi görünen her şey görüldüğü kadar güzel olmayabilir. Güzel olduğu hâlde kalitesi iyi olmayan şeyler vardır. Güzellik, her zaman bir şeyin iyi olduğunu göstermez. Mühim olan, kalitedir.

İslâm dini, herkese huy, ahlâk, iman ve takvada en iyi olanla evlenmeyi tavsiye etmiştir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, sadece karşı tarafın güzelliği için evlenen bir kimse, malın güzellik ve desenine aldanan alıcı durumuna düşecektir. Dolayısıyla, böyle bir temel üzerine kurulan bu ve bunun gibi birçok bina da hiç kuşkusuz çökmeye maruz kalacaktır.

Huyda ve ahlâkta taviz verenler, maddî yaşamı manevî yaşamdan üstün tutanlar, her şeyde güzeli arayanlar, ille de para, ille de şekil diyenler, imanı birkaç günlük dünya yaşantısına satanlar, işte tüm bunlar ne Allah, ne Resulü ve ne de Ehlibeyt (a.s) tarafından benimsenmemişler, insanî yaşamı anlayamadıkları için dışlanmışlardır.

Gerçekte şu da vardır ki, birkaç günlük fani dünyanın çekiciliği, insanı kendi cazibesi altına alabiliyorsa eğer, bu cazibeye kapılan bir şahıstan iman ve takva göstergeleri beklemek de pek doğru değildir. Zira, insanın gitgide kendine çeken bataklıktan sıyrılıp özlediği hayata adım atması

mümkün olmadığı gibi, maddiyat içerisinde maneviyatı araması da gülünç bir zihniyetten başka bir şey değildir.

Mânen her müminin içi güzeldir. Ama bu güzellik, madde gibi geçici çehrelere yansımamıştır. İnsanoğlu alışılmışın dışında kendi fitratına aykırı olduğu çirkin bir çehreyi hakikaten istemez. Ancak, sahip olduğu iman nuru, seçeceği eşinin de çirkinliğini âlem-i mânada güzele dönüştürürse o vakit, karşısındakini bir başka gözle, yüce Allah'ın "yalnız imanı için evlenirseniz, Allah ona güzellik de verir, zenginlik de..." sözündeki manalı bir bakışla bakar.

Dolayısıyla, birlikte kalacağı eşinin ahlâk, huy ve hareketlerini beğeneceği gibi, yüce Allah'ın büyük lütfuyla güzelliğini de beğenecektir.

Konu buraya kadar gelmişken, zihinlere takılabilecek olan küçük bir meseleye de değinelim. Siz değerli okuyucular şimdi "Acaba İslâm dini zengin ve güzelle evlenmeyi reddetmiş midir?" şeklinde bir soru sorabilirsiniz.

Cevap, tabi ki "hayır"dır. İslâm'da kadının güzel ve zengin bir erkekle, erkeğin de aynı şekilde güzel bir kadınla evlenmesi tereddütsüz benimsenmiştir.

Yalnız, söylenenler ve yazılanlar, sadece güzelliği ön plâna alıp, imanı önemseyenler içindir, iman-takva ikilisini, maddeden aşağı görenler içindir, mânadan anlamayıp, maddeye doğru koşanlar içindir, rızkın yalnız Allah'tan olduğunu unutup insana minnet gösteren bedbahtlar içindir ve daha nice bedbahtlar için...

7- Gayri Meşru Yararlanmalar

Nefsin saparak gayri meşru işlere yüz tutması, evliliğe mani olan bir diğer sebeplerdendir. Bugün, çeşitli kuruluşlar ve kitle iletişim araçlarının saptırıcı faaliyetleri, yanı sıra erotizmi yansıtan daha birçok kurum ve kuruluşlar pek

çok genci kendine çekmeyi başarmış, hatta bunları birer sömürü aracı hâline getirmişlerdir.

Gençlerin nefsi arzularına yenik düşerek fesat ve fuhşa yönelmesi, ne yazık ki onlara kutsal evlilik kapısını kapamıştır. Hatta bu gençler, evlenmeyi hiç düşünmemektedirler bile... Sebep, boyuna içine saplanıp kaldıkları bu ortamdan kendilerini alamamak ve git gide mezkur kurum ve kuruluşların kölesi olmak.

Gerçekten, özellikle de fesadın yaygın olduğu günümüz dünyasında karma hâlinde çalışan kadın-erkek (bekâr) işçiler veya öğrenciler arasında bir araştırma yapacak olursak, bunların büyük bir çoğunluğunun evliliği düşünmediklerini görürüz. Zira, kadın ve erkek, cinsi yönden nefisleri harekete geçtiğinde çeşitli şekillerde birbirlerini tatmin ederler. Bu da fuhşun yaygınlaşmasında pek büyük rol oynar.

Çözüm Yolu

İşte bu yüzden, gençlerin açık bir sapıklıktan kurtulmaları, fesat ve fuhuş bataklıklarından çıkarılmaları için evliliği en sade bir şekilde kolaylaştırmak, bir "insan" mektebi hâline getirmek anne ve babaların yapabilecekleri ilk ve son çaredir diyoruz.

Hız. Ali (a.s), bu konuda oğlu İmam Hasan (a.s)'a şöyle buyurmuştur:

Eğer kadın ve kızlarının senden başkasını tanımayacaklarını (görmemelerini) sağlayabiliyorsan, öyle yap. Sakın kadınlarla konuşmayasın; onların görüşleri zayıftır, azimleri gevşek; yapacakları işten başka bir işe koşma onları. Çünkü kadın çıçektir, koklanır.¹

Evet değerli okuyucular; daha önce karma hâlinde bulunan kadın ve erkeklerin fesadı yaygınlaştırdığını ve bu-

1- Nehc'ül-Belağa, mektup:31.

nun pek zararlı olduğunu belirtmiştik. Yukarıda İmam Ali (a.s)'ın mübarek evlâdı Hz. Hasan (a.s)'a etmiş olduğu nasihatten de anlaşıldığı kadarıyla, kadınların yaratılış icabı, zayıf olmalarına binaen gerçekten de böyle ortamlarda fa-sit şahıslar tarafından koklanan bir çiçek olması anne ve babalar için üzücü olsa gerek.

Resul-i Ekrem (s.a.a) kızı Fatıma (a.s)'ya; *"Kadın için en hayırlı şey nedir?"* diye sorduğunda, Hz. Fatıma (a.s); *"Namahremi görmemesi ve bir namahremi de onu görmemesidir."*¹ diye cevap verdi.

İmam Ali (a.s) Resul-i Ekrem (s.a.a)'den şöyle nakletmiştir:

Resul-i Ekrem bir cenaze törenine katılmışlardı. Yol üzerinde bir kadının da bu törene katıldığını görünce durdular. Kadın geriye çevrildikten sonra yollarına devam ettiler.

Ehli-sünnet kaynaklarında olduğu gibi, Şia kaynaklarında da kaydedilen bu rivayetten anlaşıldığı kadarıyla Resul-i Ekrem (s.a.a)'in yapmış oldukları bu sünnete binaen erkeklerin fazla olduğu yerlerde kadınların bulunmasının iyi olmadığı anlaşılıyor. Bu konuda birçok hadis naklolunmuştur.

Hz. Ali (a.s) başka bir hadisinde de; *"Bütün kötülük ve sapıklıkların çıktığı nokta iffetsizlik ve hayasızlıktır."*² diye buyurmuştur.

Bu nedenle İmam Ali (a.s) kadınları koruma ve gözetmeyi Müslümanlara önemle tavsiye etmiştir.

Yine İmam Ali (a.s) Haris-i Hamdanî'ye yazmış olduğu mektubunun bir bölümünde şöyle buyurmuştur:

Halkı gaflet içerisinde olan, cefa ve zulme sessiz kalan, ve Allah'a itaate ehemmiyet verilmeyen

1- Beyt'ul-Ahzan, s.22.

2- Gurar'ül-Hikem, s.411.

yerlerden çekin. Çarşılarda, pazarlarda oturmaktan sakın. Çünkü oralar, şeytanın geldiği, fitnenin belirlediği yerlerdir.¹

Bugün, ne yazık ki bu söz unutulmuş, halk her geçen gün biraz daha gaflete dalar olmuştur.

Zulümler, itaatsizlikler, haddi aşan sayısız cinayetler ve insanlık dışı faaliyetler, fesadın binlerce bölümünden bir gurubunu oluşturan bunlar, yukarıdaki hadise amel edilmediğinden dolayı ortaya çıkmıştır. Zira, çarşı-pazar ke-nara dursun, çeşitli fesadî araçlarla (gazete, radyo, televizyon vs.) kadınsal sömürü, evlerin içine dahi sokulmuştur.

Bugün, sözde uygar olarak nitelendirilen ülkelerde kadın veya ailelerin, kendi aileleri içerisinde dahi aileye hiç bir emniyet ve güvenceleri kalmamıştır.

Resmî idarelerde, işyerlerinde, hastane ve kliniklerde gaddarca tecavüzlerin yanı sıra livata, zina vb. gibi insanlık dışı ameller yaygınlık kazanmış, halk arasında neredeyse "normal" karşılanır olmuştur."

Günümüzde öncülüğünü Batılı ülkelerin yaptığı, hatta halkı Müslüman olan ve sözde "İslâm" adı altında varlığını sürdüren bazı İslâm ülkeleri, cinsellik meselesini, yine buraldaki emperyalist zihniyetli çıkar sahiplerince hızla sömürü aracı hâline getirmiş, kadınları kendi iğrenç politika ve hedefleri doğrultusunda kullana gelmişlerdir. Ortaya atıkları bahaneyse, "kadın-erkek eşitliği!" veya "kadın hakları"dır!?!...

Oysa ki bu adlar altında kadının beden gücünden veya becerilerinden değil de aksine, güzellik ve cazibesinden yararlanıldı. Hele bazı işyerlerinde erkeklerin daha verimli çalışmaları ya da işlerini aksatmamaları için kadın işçiler kullanıldı ve bugün bile kullanılmaktadır. Televizyon, ga-

1- Nehc'ül-Belağa, mektup: 69.

zete ve dergilerdeki kadın sergileriye bunların en açık örneğidir.

Oysa ki İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

Şehvete kul olan, parayla alınmış köleden daha aşağılıktır.¹

Bir Müslüman'ın böyle bir ortamda yapması gereken en önemli şey, her türlü şeytani fiillere karşı uyanık olması ve çoğu adı Müslüman olanların yaptığı gibi gaflete dalmamasıdır. Zira atalarımızın da dediği gibi "Su uyur düşman uyumaz."

Günümüz Türkiye'sinde fesat ve fuhşun aşırı oluşu elbette ki kendiliğinden ortaya çıkmamıştır. Bunlar, genelde İslâm düşmanlarının kurmuş olduğu kötü ve çirkin hilelerdir. Bu fuhuş ve sapıklıklara direnişi olmayıp aksine, uçarcasına onlara koşan Müslümanlar, Batılı İslâm düşmanlarının, hedeflerinde bir adım daha ileri gitmesine yardımcı olduklarından habersizdirler. Oysa ki Hz. Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

Batıla yardım eden, hakka zulmeder.²

Sözümüzü Resul-i Ekrem (s.a.a) zamanında vuku bulmuş bir hadiseyle bitiriyoruz:

Abdullah b. Ubey adında altı cariye sahibi biri, sahip olduğu bu cariyeleri gelir kazanmak için faşişeliğe zorluyor, cariyelerse sahiplerinin bu emrine itaat etmiyorlardı. Kendisi Müslüman olan Abdullah b. Ubey cahiliyet devrindeki bu iğrenç huyunu değiştirmemiş, daha da öteye giderek Nur Suresi'nde Müslümanları iffetsizlerle mücadeleye çağıran ayet inince, itiraz amacıyla Resul-i Ekrem'in (s.a.a) huzuruna bile gitmişti.

1- Gurar'ul-Hikem.

2- Gurar'ul-Hikem.

Ancak, daha sonra; **"Evlenmeye güçleri yetmeyenler de, Allah onları lütfuyla zengin edinceye dek ırzlarını korusunlar. Cariyelerinizi, onlarda namuslu yaşamayı istedikleri hâlde, geçici dünya malı için kötülük yapmaya mecbur etmeyin."**¹ mealindeki ayet nazil olunca Resul-i Ekrem (s.a.a) onu bu kötü işten men etti.²

Bekâr Gençlere Birkaç Tavsiye

Maneviyata özen gösterip, ilâhî amellerden zevk alan Müslüman gençler, evleninceye dek cinsi isteklerini kontrol altına almak isterlerse kâfur (aşırı olmaması şartıyla); limon, rezene bitkisi vb. gibi cinsi isteği düşürücü bu tür maddeleri kullanmalıdırlar. Zira bunlar, kullanıldığı müddetçe insanda şehveti azaltır.

Bunların yanı sıra, bu tür istekten uzak kalmak veya unutmak için uğraşı olarak faydalı kitaplar okumalı, spor; özellikle de at biniciliği yapmalı, ilâhî şiirler okumalı veya yazmalı, kendisine faydalı olacak ders kitapları okumalı, mâkul ve İslâmî toplantılara katılmalıdır.

Resul-i Ekrem (s.a.a) bir hadis-i şerifinde gençlere hitaben şöyle buyurmuştur:

Aziz gençler, içinizden varlıklı olanınız ve evlilik vesileleri hazır olanlar evlensin. Evlenmeye gücü yetmeyenlerse oruç tutsun. (Zira oruç şehveti azaltır ve onu mağlûp eder.)³

İmam Seccad (a.s) da bu konuda şöyle buyurmuştur:

Şehvete esir olduğun zaman ölümü hatırla ve Allah'ı an. Nefsini Allah'ın azabı ile korkut. Şüphesiz sığınılacak en sağlam yer, iradenin güçlen-

1- Nûr / 33.

2- Tefsir-i Numûne, Nûr / 33. ayetin tefsiri.

3- Mekarim'ül-Ahlâk, s.225.

mesinde en iyi maya olan, Allah'tır. O'na sığın;
gözlerini kapayarak nefsini haramdan koru. Çünkü
kapamak (çekinmek), insanın en iyi yâveridir.¹

1- Sohanan-ı Ali b. Hüseyin, s.184.

EVLENME ÇAĞI

Anne ve babaların çocuklarını evlendirmede dikkat edeceği, göz önünde tutacağı esaslardan biri de yaş haddidir. İslâm dini kızlar için evlenme vakti olarak onların bulûğ (ergenlik) çağına girmeleriyle başladığını bildirmektedir. Yani kızın bulûğ çağına, başka bir deyimle ergenlik çağına varıp ta cinsel isteklerinin uyarıldığı, onları iyice idrak edebildiği zaman evlenmesine izin verilmiştir. Tabi ki aynı durum erkekler için de geçerlidir. Kızlar normalde bu seviyeye geldiklerinde cismen ve ruhen evlenmeğe hazırdırlar. Ancak anne ve babaların bu konuda önce davranmaları doğru değildir. Şöyle ki, kızlar ergenlik çağına girmeden evlendirilmeleri veya buna zorlanmaları yanlıştır.

Bulûğ çağında olan kız çocukları evlenmeye her ne kadar müsait iseler de, birçok yönden küçük yaşta evlendirilmeleri mahzurludur. Zaten kızların çok da küçük yaşta evlendirilmeleri dinimizce mekruh olarak bilinmektedir. Dinimizce uygun dönem, kızların ergenlik çağına girip her türlü cinsel istekleri algılayabildikleri vakittir ki kızların bu vakit içerisinde evlendirilmeleri geciktirilmemelidir. Nitekim Resul-i Ekrem (s.a.a) bu konuda şöyle buyurmuştur:

Kızlar ağacın dalındaki meyveye benzerler. Olgunlaştıkları zaman koparılmaları gerekir. Eğer olgunlaşır da koparılmazlarsa, güneşin sıcaklığı ve rüzgarın etkisi onu bozar. Kızlarda böyledir. Er-

genlik çağına vardıkları zaman onların duygularında meydana gelen isyanın evlendirmeden başka dermanı olmaz. (aksi takdirde) evlendirilmezlerse günah ve fesada duçar olabilirler. Zira onlar da beşerdirler...¹

İmam Cafer Sadık (a.s) da; "*Kızını, evinde hayız görmeden kocaya vermek, kişinin saadetindedir.*"² şeklinde buyurarak kızın evlenme zamanının en iyi vaktini tayin etmişlerdir. Zira kızların ergenlik çağına girmelerinin alametlerinden biri de hayız görmeleridir. İşte bu nedenledir ki İmam Sadık (a.s)'dan naklettiğimiz hadis doğrultusunda itaat eden anne-babalar mezkur hadisteki saadetlilerden olma unvanına mazhar olurlar.

Kız çocukları gerek zihni, gerek cinsi bakımlardan, erkek çocuklarından daha çabuk olgunlaşırlarsa da, buna rağmen erkeklerden evvel yaşlanarak çocuk yapma kabiliyetini kaybederler. Bu yüzden evlenecek erkek ve kadının arasında muayyen bir yaş farkı olmalıdır. El ele verecek erkek ve kızın yaşları bir olursa, kadın erken çöker ve çöktüğü dönemde erkek tamamıyla dinç kalacağından kadın erkeğini genelde doyuramaz. İnsanı doyuran, oyalayan, yuvasına bağlayan en kuvvetli bağ hissî, cinsî bağlarıdır. Yuvasında doymayan ve oyalanmayan imansız erkek, doyurulacak ve oyalanacak yer arar. Ama imanlı erkek ise ya sahîh yolla nefsinı doyurur veyahut da sabreder. Kırkıktan sonra azanlar, daha çok bir yaşta evlenenler, aşka doymayanlardır. Onun için evlenecek erkek alacağı kızdan üç-beş-yedi yaş arası farklı olması daha uygundur.

Bu hâlde erkek ve kadın birbirini hep oyalar, beraber yaşlanır, cinsi çöküntüleri beraber olur. Saadet yuvası, dış günah ve haramlardan korunur. Evleneceklerin yaşları ara-

1- Furu-u Kâfî, c.5, s.337, h.2.

2- Furu-u Kâfî, c.5, s.336, h.1.

sında pek büyük bir fark da olmamalıdır. Kadın, erkek birbirlerini sevecek, birbirinin dilinden anlayacak çağda olmalıdır. Bilhassa cinsi olgunlukları arasında bir uyum bulunmalıdır.

Kıyasası, vücudun sıhhat ve afiyeti yerinde olup, cinsel içgüdüler (şehevi) yönünden, bedence, akılcı olgunlaştıktan sonra kızın evlendirilmesi daha hayırlı ve uygun olur. Aynı durum erkekler için de geçerlidir.

Bulûğ Çağı Alâmetleri

Aşağıdaki aşamaları geçirmiş kız veya erkek, bulûğ (ergenlik) çağına varmış demektir.

1- Erkek çocuklarda 15, kız çocuklarda 9 yaş aşaması. Elbette bulûğ çağı, kuzey soğuk iklimlerde 18, 20, 25'e kadar yükselir. Güneye doğru sıcak iklimlerde 9, 10, 12'ye kadar düşer.

2- Erkek ve kızlarda cinsel organlarının üst kısmıyla, koltuk altlarından kıl çıkması.

3- Kızlarda kalçaların, erkeklerde omuzların genişlemesi.

4- Erkeklerde uykuda veya uyanık hâlde meni gelmesi.

5- Kızlarda hayız denilen kanın görülmesi.

Elbette bu sayılanlar, erkek ve kızların cismî yönden bulûğ ve ergenlik çağına girme alâmetleridir; akıl çağına değil. Ergenlik çağı ile akıl çağı iki farklı şeylerdir. Bazı erkek ve kızlar, cismi açıdan ergenlik çağına girdikleri hâlde akıl çağına ermeyebilirler. Bu, insanlara ve zamanlara göre değişir. Konuyla ilgili bazı açıklamalar ilerideki bölümlerde yapılacaktır.

GENÇLERİMİZİN CİNSEL SORUNLARI VE İSTEKLERİ

Değerli okuyucular, Kitabımızın bu bölümünde gençlerimizden gelen birkaç mektuba yer vereceğiz. Umarız bugün bu sayfada okunulan böyle mevzular anne ve babalara düşen görevleri son kez amel edilmesi şartıyla uyarma başarısını gösterir.

1. Mektup

20 yaşını aşkın genç bir erkeğim... keşke anne ve babaları uyarıp, onlara gerçekleri anlatarak mantığa uygun gözükmeyen gelenek ve görenekleri bırakmalarını, karşımıza onca zorluk çıkarmamalarını, çocuklarını geciktirmeden çabucak evlendirerek fesada düşmelerini önlemeleri gerektiğini bir duyurabilseniz... ne iyi olurdu... Lütfen anne ve babalara iletiniz, çocuklarının da şehvetinin var olduğuna inansınlar ve bilsinler ki bizim de cinsel ilişkiye ihtiyacımız vardır... Öyleyse niçin hiçbir şey yapmıyorlar?

Genç kardeşimizin yazmış olduğu mektubunun özetini sizlere aktardık. Görüldüğü gibi bu kardeşimiz ve bunun gibi daha niceleri anne ve babalarının ilgisizliğinden dert yanmaktadır. Burada işin ciddiyetini kavrayıp, halline çalışması gereken kimse varsa o da babalardır. Babalar, çocuğa her ne kadar bir anneden daha yakın olmuyorlarsa da bu gibi meseleleri çocuğun anneye açmasından önce, kendisi açmalı ve onlardan bu gibi hayır amellere hazır olup olmadıklarını isteyip istemediklerini bizzat kendileri sormalıdır. Her baba, kız ve erkek çocuklarını İslâm terbi-

yesi ile terbiye edip kız çocuklarına koca hukukunu, erkek çocuklarına da aile hukukunu öğrettikten sonra, evlenme çağları geldiğinde münasibi ile evlendirmelidir. Zaten, İslâm'da, babanın evlâdına karşı görevlerinden birisi de çocuğunu evlendirmesidir.

O hâlde, çocuğu adına "erkendir" kararını kendi değil de çocuğu vermeli ve gerçekten erken dahi olsa onun isteği bu yolda bir nevi destek olmalıdır. Ama yine de mezkur çocuk tarafından babaya iletilemiyorsa mutlaka annesiyle konuşmalı, evlilikle ilgili tüm isteklerini ona açmalıdır. Zira anne bu gibi işlerde en büyük sır arkadaşıdır.

Olayları görmezlikten gelen anne ve babalar da şunu bilmelidirler ki, çocuğu evlenmeyişinden dolayı günaha düşerek haram işlerse, çocukları tarafından işlenen bu amellere kendileri de ortak olurlar. Yani işlenen günahlardan hem günah işleyen ve hem de günahı işleyenin velisi hesaba çekilir.

Uzun sözün kısası, çocuklar fesat ve günahlara duçar olmadan vazifenin bilincinde olmak ve evlâtlarını diledikleri an evlendirmek ilk vazifeleridir diyoruz. Aksi takdirde onları kaybetmek hiçte uzak bir ihtimal değildir.

2. Mektup

... Annem nerede tanıdık bir kız görse görücü olarak gidiyor, sonrada, hayır bu benim gelinim olamaz. Benim bildiğim gelin şöyle olmalıdır, yok efendim böyle olmalıdır, diyordu. Benim için hayli görücülüğe gitmişti ama her defasında kızı beğenmeden geri dönmüştü. Allah bağışlasın kendisi vefat etti. Tabi yaşım da bir hayli ilerledi...

Hastalandım ve Vesvas teşhisiyle hastaneye yatırıldım. Gerçi yapmış olduğum işin gayet yanlış olduğunu biliyorum ama ne fayda... Kötü huyu terk edemiyorum. Doktorlar bende meydana gelen vesvesevi hastalıkların sinirden kaynaklandığını ve eğer evlenirsem iyileşeceğimi söylü-

yorlar... Ama artık çok geç. Bana bu yaştan sonra kim kızını verebilir ki? Kısacası kötü bir bunalım içerisindeyim. Ne olur Allah aşkına benim ve benim durumumda olan daha nice kardeşlerimi bu konuda aydınlatınız...

Böyle anne ve babaların yanlış görüşlerine kurban giden nice gençlerimiz vardır. Mektuptan anlaşıldığı kadarıyla anne, gerçekte iman ve ahlâka önem vermeyen aksine dilediğini arzulayan bir kadındır. Bu gibilerin zahiri hareket ve özelliklere aldandıkları ve zahirde gönüllerine hoş gelen kimseleri eş ve gelin olarak seçmeleri çok yanlıştır.

İslâm dini eş seçiminde gençlere kendilerinin seçme hakkına sahip olduklarını bildirmiştir. Eş seçiminde hiçbir surette anne ve babaların seçenek hakkı yoktur. Ama yine de bu konular hususunda babanın görüşünü almak ve ona danışmak ahlâk açısından iyidir. Ancak mühim olan yine çocuğun görüşüdür.

Zira ömür boyu aynı çatı altında karşı tarafla hayat arkadaşlığı yapacak olan gencin kendisidir, anne ve baba değil. Görülüyor ki anne ve babanın yanlış tutumu çocuklarının ömür boyu unutamayacakları tedavisi zor olan sinirsel hastalıklara sebep olmaktadır. Gençlerden gelen istekler doğrultusunda onları bu tür bunalımlardan kurtarınız demiyoruz. Onları bu tür bunalımlara sokmayın veya bu tür bunalımlara vesile olmayın diyoruz.

3. Mektup

... Şimdi çocuklarına karşı iyi ve çocuklarının gülümsemesiyle mutlu bir anne olmalıydım. Ama aksine yapayalnız, bitkin, düşünce dolu üzgün bir kızım ben...

Rica ederim biraz olsun toplum içerisindeki bekâr kızların özellikle de evlilik vakti geciktirilenlerin hele otuz yaşına varıp da hâlen bekâr kalan kızların durumunu düşününüz. Toplumumuzun kadın ve kızları utangaç oldukla-

rından böyle meseleleri açığa vuramıyorlar. Ama gerçekten kızların ilerlemiş yaşlarda bekâr kalmaları, onlar ve aileleri için çekilmesi zor bir dert olup, büyük bir sorun hâline gelmiştir.

Biz bekâr kızların evliliğe karşı duydukları istek, nefsanî, hayvanî veyahut ta maddiyat arzusundan kaynaklanmış değildir. Bizler evliliği, ruhumuzun sakinleşmesi doğrultusunda, sıcak bir aile çatısı altında, güvenilir bir eşle, dünya ve ahiret saadetine erişmek için istiyoruz. Hiçbir şey, hatta yüksek okullarda öğrenci olmak bile böyle sıcak aile ortamının yerini dolduramaz. Dünya ve ahiret saadeti ni kazandıramaz.

İnanır mısınız, etrafımızda bulunan dost ve akrabaların hakkımızda yaptıkları rahatsız edici konuşmaları, dedikoduları ve ihanetleri bizleri hayli üzmektedir. Sırf bu yüzden çevremizde yapılan düğün törenlerine davet edildiğim hâlde gitmiyorum. Çünkü insana öyle davranıyorlar ki kendimi onca davranışların yanında küçümsüyorum...

Bazı kızlar, doğru ve iyi olmayan yollarla çeşitli erkeklere yakınlaşmaktadırlar. Bu tür kimseler öncelikle söylemek gerekirse bizim anladığımız dilden, mukaddes evliliğe razı değildirler. Ama kurtuluş yolunu, geçici zevkler peşinde koşan bir erkeğin kalbinde aramaktan başka ne yapabilirler ki?...

4. Mektup

...Hâlen bir üniversitede öğrenim görmekteyim. Ama bu gidişle öğrenimimi tamamlayabileceğimi sanmıyorum. Bazen ölümü arzuluyor, bazen de evlilikle ilgili beni kahreden acı gelenek ve göreneklere dalıp gidiyorum. Şunu gayet iyi biliyorum ki, bunlar sadece benim değil, benim gibi daha nice zavallının dayanılmaz sorunlarıdır. Sizden ricam, toplumumuzda ki mümin erkeklerle bu mevzuu konuşmanızı veya açıkça duyurmanızı istiyorum. Gerçi yapı-

çağımız bu işe bazı kızlar zahirde karşı gelebilirler ama ilerde onların da bu işten memnuniyet duyacaklarından eminim. Bu konuyu halledebilirsiniz ümidiyle yazıyorum.

Son iki Mektuba Bakış

Kız olsun erkek olsun yaşı geçmiş kimselerin yuvaya hasret oldukları bir gerçektir. Ne var ki kimi zaman içinde bulunulan mekân, bu gibi nice yuvaların oluşmasına olanak sağlamamaktadır. Örneğin o yöreye ait gelenek ve göreneklere, bazı ağır koşullara maruz tutulmakta, gençlerin yapacakları evlilikte yaş sınırları bırakılmaktadır.

Toplumun en büyük içtimai hatalarından biri de, gençlerin sorunlarına çare aramadan onların karşı karşıya geldikleri bu gibi meseleler karşısında, böyle mevzuları alay konusu hâline getirmeleridir. Bu da, o toplumun kültür düzeyinin düşük olduğunu gösterir.

Âdet, gelenek ve görenek ne şekilde olursa olsun hadislerin, ayetlerin ve yüce Allah'ın mukaddes sözleriyle bağdaşmıyorsa o yol ve yordam yanlıştır. Resul-i Ekrem'in (s.a.a), atalarının batıl inançlarının izinde yürüyen Mekkeli müşriklerle hangi yol için mücadelelerde bulunduğunu hepimiz biliyoruz. Öyleyse yanlış olan ve gençlerin de günahlara sürüklenmesinde önemli rol oynayan bu gibi geleneklerde ısrar etmek neden?

Anne ve Babaların Dikkatine!

Bir önceki bölümde okumuş olduğunuz rivayetler, ergenlik çağına varmış olan kızların ilk ve uygun bir fırsatta evlendirilmelerinin gerekli olduğunu ve bu gibi yerlerde anne ve babaların gaflet etmemeleri gerektiğini vurgulamıştık. Tabi bu sözlerle birlikte bazı sorunların doğuşu yersiz olmasa gerek. Bu mevzuda anne ve babaların sorabilecekleri ve bilmeleri gereken birkaç konuya da değinmek istiyoruz.

Kızlar bulûğ çağının ilk dönemlerinde evlendirilirse aile içerisinde meydana gelebilecek her türlü zorluğa göğüs gererek evin veya ailenin temel ferdi gibi aileyi idare edebilecekler midir? Eşlerine karşı ruhi ve cinsi vazifelerini yerine getirebilecekler midir? Erkek tarafına karşı nasıl davranmaları gerektiğini biliyorlar mı, bunda başarılı olabilecekler mi? Hayatın zorluklarına ve sıkıntılarına karşı tahammül ve tecrübeleri var mı veya kazanabilirler mi? Eşlerine gerçek mana da eş olabilecekler mi?

Yukarıda zikredilen sorular anne ve babaların karşısına çıkan zorlukların küçük bir kısmıdır ki anne ve babaların yapacakları tek şey kızları olgunlaşma dönemine varmadan bu gibi meseleleri en iyi şekilde onlara öğretmektir. Özellikle bu işte anneye çok mühim vazife düşmektedir. Zira çocuk genelde anneye daha yakındır, ve anne de çocuğu için mükemmel bir öğretmen olabilir.

Şimdiye dek her ne kadar kızların erken evlenmeleri hususunda hadislerle, "en iyi dönem bulûğ çağına erdiği vakittir" şeklinde beyanatlarda bulunduksa da, bunlar kızların bir yuva kurmak için her türlü bilgi ve tecrübeye sahip oldukları dönem içindir. Zira bulûğ çağına erdiği hâlde hayattan bile haberi olmayan kıza, elbette ki evlenme teklifi edilemez.

Dolayısıyla evlilik nedir, niçin gereklidir, evlilik hayatı, nasıl ve ne şekilde olmalıdır? gibi sorulara cevap veremeyen ve bu tür konularda bilgisi dahi olmayan tecrübesiz kızlara, yukarıdaki hadiseye bakacak olursak "illa da evlen" şeklinde tekliflerde bulunmadan önce mezkur konuları onlara öğretmek ve en kısa zamanda yuva sahibi etmek için çaba gösterilmelidir. Bu da anne-babanın özellikle de annenin en büyük görevidir.

Kısacası, bu konuda zikrettiğimiz hadisler bulûğ çağına giren her kız için geçerli değildir. Bazı kızların bulûğa girdikleri hâlde neden evlendiğini, ailenin ne olduğunu, ço-

cuğa ve kocaya nasıl davranılacağını vb. konuları bilmeleri normaldir. Ergenlik çağı ile akıl çağı iki farklı şeylerdir. Bazı erkek yahut kızlar, cismi açıdan ergenlik çağına girdikleri hâlde akıl çağına ermeyebilirler. Bazı hükümler insanlara ve zamanlara göre değişebilir.

EŞ SEÇİMİ

İnsanların geleceği ile ilgili olan eş seçimi gibi önemli bir aşamanın, sıhhatli bir şekilde aşılması için, İslâm dini diğer konularda olduğu gibi bu konuda da, hem anne ve babalara, hem de birbirlerine eş olacak erkek ve kıza, birtakım tavsiyelerde ve uyarılarda bulunmuştur. Eğer bu tavsiyeler, nazarı dikkate alınırsa mutlu bir yaşama kavuşulur ve evlilik, Allah'a doğru atılan bir adım sayılır. Aksi takdirde bedbahtlığa atılan bir adım olacaktır.

Damat Seçimi

Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyuruyor:

...Ahlâk ve dinini beğendiğiniz birisi kızınızı istemeye geldiğinde ona red cevabı vermeyiniz. Aksi takdirde yeryüzünde fesat ve büyük bozgunculuk olur.¹

Yüce İslâm dininin damat seçimi hususunda Müslüman anne ve babalara olan tavsiyesi şöyledir:

Eğer bir genç erkek, kızınızı istemeye gelirse, her şeyden önce onun dinî ve ahlâkî yönlerini araştırınız. Eğer, imanlı, ahlâklı, şerefli biriye onunla vuslat (bağlantı) kurunuz. Damat seçiminde asla servet esas alınmamalıdır. Zira servet hiçbir zaman saadet kaynağı değildir. Halk arasında güzel bir söz vardır. "**Parayla saadet olmaz.**" İş gerçekten de böyledir. Maddiyat üzerine kurulan binalar

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:28, h:6.

yine maddiyat üzerinde devam eder ve sonra yuvayı yıkan da yine bu maddî sebepler olur. Oysa maneviyat üzerine kurulan nice yuvalar, temeli doğrultusunda devam etmiştir ve etmektedir de.

Damadın ahlâkî faziletleri, kemalleri ve dine olan bağlılığı mal çokluğundan ve servetten kat kat daha üstündür. Zira imanlı ve İslâmî ölçülere dayalı, görgülü bir damat, maddî açıdan fakir olsa dahi, ailesini geçindirebilecek, mesuliyet duygusundan noksan, heva ve hevesi peşinde koşan laubali zenginden daha şerefli ve daha üstündür. Resul-i Ekrem bu konuya ilişkin şöyle buyurmuştur:

Bir kimse kızınızı istemeye geldiğinde ahlâk ve dinini beğenirseniz onunla ilişkiye giriniz ve ona red cevabı vermeyiniz. Aksi takdirde karşınıza büyük zorluk ve sıkıntılar çıkar.¹

İşte Resul-i Ekrem (s.a.a)'in, Hazret-i Fatıma'yı evlendirirken dini tam, takvası tam, ahlâkı tam ve her yönüyle halkın en üstünü olan Müminlerin Emiri İmam Ali (a.s)'ı Abdurrahman ve Osman'ın bol servetine tercih etmesi bu sözün tecellisi olsa gerek.

Eş Seçiminde Kızlara Tavsiyeler

Bilin ki, dünya hayatı oyun ve eğlenceden ibarettir. Bir bezentidir ve aranızda bir övünmedir ve bir mal ve evlât çokluğu gayretidir ancak. Bu tıpkı bir yağmura benzer ki, bitirdiği nebatlar ekinçileri şaşırır, sevindirir. Sonra kuruyuverir de bir de bakarsınız ki sapsarı olmuş, dağılıp gitmiştir. Ahiretteyse çetin bir azap ve Allah'tan mağfiret ve razılık vardır. Dünya hayatı ise aldatıcı bir zevkten başka bir şey değildir.²

1- Vafî, Kitab'un-Nikâh, s.17.

2- Hadîd / 20.

Kur'ân-ı Kerim'den aldığımız bu ayetten hepimizin, özellikle evlenmek üzere olan ve evlenmeyi amaçlayan kızların ders alması gereklidir. İslâm dininin her nesle olan tavsiyesi ve yapılmasını istediği şey ayet gereğince maddî hedeflerden yana olmamak ve ona bel bağlamamaktır.

Güzellik, servet, mal çokluğu ve zenginlik hepsi maddeye girer. Dünya ve ahiret saadeti, önceden de belirttiğimiz gibi bu temel üzerine bina edilirse sapma ve çökmeye vesile olur ve bu pek de uzak ihtimal değildir. Şöyle bir tabir vardır: "Hayat kadınları kendilerini her gün paraya satarlar, maddiyat için evlenen kızsı bir kez satar kendini ve sonra bu yolu devam ettirmeye çalışır."

Müslüman bir kızın seçeceği eşinde araması gereken ilk değerler iman, takva ve ahlâk esasına göre olmalıdır.

Kız, kişinin varlığıyla değil varıyla evlenmelidir. Hz. Cafer Sadık (a.s) bu konudaki mektubunda bir şahsa cevaben şöyle yazmıştı:

Kim sizden kızınızı isterse, ahlâk ve dinini beğenirseniz onunla vuslat kurunuz.¹

İmam Bâkır (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir:

Birisi, Allah Resulü'nün yanına varıp evlilik hakkında istişare ettiğinde, Hazret ona, "Dindar biriyle evlen." diye buyurdu.²

İmam Ali (a.s)'a; "Akrabalarımın kötü ahlâklı birisi kızımı istedi, sizin görüşünüz nedir?" diye sorulduğunda, "*Kötü ahlâklıysa kızını onunla evlendirme.*" şeklinde cevap vermiştir.³

Yine İmam Hasan (a.s) da, "Bekâr bir kızım var, onu nasıl bir erkekle evlendirmeliyim?" sorusuna; "*Onu takvalı birisiyle evlendir, zira kızını severse kıymetini bilecek,*

1- el-Vafî, c.3, s.17, Bab'un-Nikâh.

2- Furu-u Kâfî, c.5, s.332.

3- Daha geniş bilgi için bk. Mekârim'ül-Ahlâk, s.153.

sevmezse de ona zulmetmeyi reva görmeyecektir." şeklinde cevap vermiştir.¹

Eş Seçiminde Erkeklerle Tavsiyeler

Her şeyden önce şunu belirtmeliyiz ki, kızlar için önerilenlerin hemen hemen hepsi erkekler için de geçerlidir.

Erkeğin ilk vazifesi görücülükten önce kızı ve kız tarafını iyice araştırmak ve bu konu üzerinde çokça düşündürmektir. Zira bir anlık yanlış karar, bir ömür boyu mutsuzluğa sebep olabilir.

Erkeklerde aranan iman ve takva, kızlarda da aranmalıdır. Müslüman bir erkek güzel olduğuna inandığı iffetsiz bir kızla evlenmemelidir. Nasıl ki iffetli bir kadın namusuz bir erkekle evlenemiyorsa bu da böyledir. Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur:

Kötü kadınlar, kötü erkekler; kötü erkekler, kötü kadınlara; iyi ve temiz kadınlar, iyi ve temiz erkekler; iyi ve temiz erkekler, iyi ve temiz kadınlara (yaraşır). Bunlar, onların demekte olduklarından uzaktırlar. Bunlar için bir bağışlanma ve güzel bir rızık vardır.²

Her güzelin ve zenginin iffetli ve imanlı olmayacağı gibi, her iffetli ve imanlı kimsenin (zahirde) güzel olması mümkün olmayabilir. O hâlde yukarıdaki ayet gereği insan Her şeyden önce kendini tanıyıp, kendine göre eş seçmelidir. Yine de güzellik diyorsa da, imanın yanında güzelliği aramalıdır, güzelliğin yanında imanı değil.

Zenginlik iki kısımdır:

- 1- Maddî zenginlik
- 2- Manevî zenginlik.

1- Müstedrek-ul-Vesail, c.2, s.218.

2- Nûr / 26.

Resul-i Ekrem (s.a.a)'in "*Kim bir kadınla sırf güzelliği için evlenirse, sevdiği şeyi onda göremez. Yine kim bir kadınla sırf onun malı için evlenirse, Allah onu malıyla yalnız başına bırakır. Öyleyse sizler dindarlarla evleniniz.*"¹ şeklindeki mübarek hadisi gereğince, esas alınması gereken zenginlik manevî zenginliktir. Şu hâlde ahlâklı ve dindar olmayan, ama çok güzel olan kadınlar Müslüman erkekler için anlam ifade etmemelidir. Resul-i Ekrem bu konu hakkında yine şöyle buyurmuştur:

Kadının malı ve güzelliği için onunla evlenmeyiniz; zira güzellik onu bozabilir, servet ise onu itaatsizliğe sürükleyebilir. Onun dindarlığını birinci derecede tutup; kendinize eş seçiniz.²

Sözümüzü birkaç hadisle tamamlamak istiyoruz:

Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Ümmetimin en iyi kadınları, yüzü (fizik yapısı) güzel ve mehiri az olanlardır.³

Yine Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Sakin ahmak kadınlarla evlenmeyiniz. Zira onun sevgisi belâ, doğurduğu çocuk ise alçak ve fasit olur.⁴

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

Kadınla yalnız malı ve güzelliği için evlenen (mal ve güzellikle) yalnız başına kalır. Ancak dini için evlenirse, Allah ona malı da güzelliği de rızık olarak bağışlar.⁵

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:14, h:4.

2- Maheccet'ül-Beyza, c.3, s.85.

3- Furu-u Kâfî, c.5, s.324.

4- Ca'feriyat, s.92.

5- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:14, h:1.

İYİ VE KÖTÜ KADINLAR

Bu bölümde, bir önceki bölümle ilintili olarak evlilik öncesi erkeğin, seçeceği eşte araması gereken özelliklere de değinerek, evlilik sonrası İslâm'a göre kadında bulunması gerekli sıfatlar üzerinde duracağız.

İyi Kadınlar ve Özellikleri

Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyuruyor:

İnsanların mutluluklarından birisi de kendine uygun, iyi huylu bir eşinin olmasıdır.¹

Her erkek evlenmeyi arzu ettiğinde, hayatta mutlu olabilmek için, aile yuvası kurup, hayatın temel taşını atarken, kendini mesut edecek hayırlı ve uğurlu bir eş ararken çok dikkatli olması, İslâmî esaslara ve dinî ölçülere göre hareket etmesi, kendi mizacına, tabiatına, ahlâkına ve yaşayışına uygun olanı seçmesi lazımdır.

Allah'a tüm kalbiyle inanmış mümin bir genç, şüphesiz evlenmek istediği vakit, kendine iyi ve mümin bir kadın arayacaktır. Zira erkek, iyi ve aynı zamanda itaatkâr bir kadına muhtaçtır. Ancak hayatında ilk defa kız beğeneceğinden bazen nasıl bir yol izleyeceğini ve evlilik öncesi ve sonrası onlarda hangi özellikleri araması gerekeceğini bilemez. Evlenme çağındaki gençlere yardımcı olması gayesiyle bu konuda Resul-i Ekrem (s.a.a)'in çeşitli hadislerin-

1- Furu-u Kafi, c.5, s.327.

den aldığımız, kadında olması gereken özellikleri sıralamağa çalışacağız:

- 1- Çocuk doğurabilen (kısır olmayan) kadınlar.
- 2- Muhabbetli, sıcak kanlı kadınlar.
- 3- Haysiyet ve şeref sahibi kadınlar.
- 4- Namuslu ve şahsiyetli kadınlar.
- 5- Kendi ailesi içerisinde sevilen, saygıdeğer.
- 6- Eşinin karşısında mütevazı ve yalnız onun için süslenen kadınlar.
- 7- Namusunu aziz bilip başkalarına karşı koruyan kadınlar.
- 8- Kocasına karşı itaatkâr olan kadınlar.
- 9- Dindar, iyi ahlâklı, takva sahibi olanlar.

Resul-i Ekrem (s.a.a) bu mevzuda yine şöyle buyurmaktadır:

Kadınlarınızın en iyileri seyyideler (imamların mübarek soylarından olan kadınlar) ve Kureyş'ten olanlardır. Çünkü onlar kocalarına karşı ağırbaşlı, hoş davranışlı ve çocuklarına karşı ise pek şefkatlidirler. (Ve yine) evlilik hayatında kocalarına itaatkâr ve yabancılara karşı namuslarına düşkün olurlar.¹

Merhum Şeyh Hürri Amilî (r.a) mezkur hadisle birlikte daha birçok hadise dayanarak; "Kureyş kadınları ve seyyidelerle evlenmek müstehaptır." şeklinde buyuruyor.

Güzel sıfatlı kadınların en iyi özelliklerinden biri de kocalarına karşı anlayışlı olmakla birlikte dünyevi olsun, uhrevi olsun maddî ve manevî açılardan onlara destek olmaları, yanında yer almalarıdır.

Başka bir deyişle, koca için gölge olanlar en iyi özelliklere sahiptirler. Şöyle ki, güneşin kavurucu sıcağı altın-

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl: 1, b:8, h:3.

da çalışmakta olan bir çiftçiyi düşününüz. Hararetin ve işin verdiği yorgunlukla bir müddet sonra dinlenmek üzere kendine bir gölgelik arayacaktır. Amaç, o gölge sayesinde rahatlamak, yorgunluğunu gidermek ve böylece işe kaldığı yerden dinamik bir şekilde tekrar devam etmektir. İşte kadınlar da kocaları için böyle bir özelliğe sahip olmalıdırlar. Yorgun eşleri için bir gölgelik, üzgünken ferahlatıcı, dertliyken tam bir dert ortağı olmalıdırlar.

Yine kocalarını kırmayanlar, ona karşı duydukları sevgi ve muhabbeti sözde ve harekette açıkça gösterenler, ister cinsel istek açıdan olsun, ister başka açıdan olsun kocasının tüm isteklerini yerine getirenler övgüyle söz edilmesi gereken güzel sıfatlı kadınlardandır. İmam Ali (a.s) iyi sıfatlı kadınları şu hadisiyle açıklamaktadır:

- 1- Mehiri az olan.
- 2- İyi davranışlı.
- 3- Her an kocası için hazır bulunan.
- 4- Eşi rahatsız olduğunda onun rızasını kazanmadan uyumayan.
- 5- Kocasının gıyabında kendini (namusunu) koruyan kadınlar, en iyi kadınlardır...¹

Yine Resul-i Ekrem (s.a.a) bir başka hadisinde şöyle buyurmuştur:

Kime dört haslet verilmişse, dünya ve ahiret hayrı ona verilmiş, dünya ve ahiretten nasibini almıştır: Onu yüce Allah'ın haram kıldığı şeylerden koruyacak takva, halkla iyi geçinebileceğini sağlayacak güzel ahlâk, cahilin bilgisizliğini giderebilecek yumuşaklık ve hilim, dünyevî ve uhrevî işlerde kocasına yardımcı olan salih bir eşin olması.²

1- Furu-u Kafî, c.5, s.385.

2- Bihar'ul-Envar, c.100, Ebbab'un-Nikâh,b:2, h:38, s.237.

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle nakletmiştir:

Birisi Peygamber'den evlenmek için izin istedi. Peygamber, eğer dindar kadınla evleneceksen olur... diye cevap verdi.¹

Müminlerin Emiri Hz. Ali (a.s) da; "*Lâyık bir eş, erkeğin huzura ve gönül rahatlığına kavuşmasında yardımcı olan önemli vesilelerden biridir.*" diye buyurmuştur.²

Urvet'ul-Vuska kitabında şöyle geçer:

İslâm dininde asil, esmer, kumral, iri gözlü, hoş kokulu, güler yüzlü, uzun saçlı, salih ve aynı zamanda anne ve babası toplumda iyi tanınan kızlarla evlenmek müstehaptır. Soysuz (zinadan doğan, zina zade) ve asil olmayanlarla evlenmek mekruhtur.³

Yine vasıflar hususunda Vesail'uş-Şia kitabının sahibi merhum şeyh Hürri Amili şöyle demişlerdir:

(İslâm dinince) Güler yüzlü ve uzun saçlı kızlarla evlenmek önerilmiştir.⁴

Peygamber efendimiz de vasıflar hususunda; "*Yeşil ve açık mavi gözlülerle evleniniz, zira onlar hayırlı ve bereketlidirler*" şeklinde buyurmuştur.⁵

Cabir b. Abdullah Ensarî Resul-i Ekrem (s.a.a)'den naklen şöyle der: Resul-i Ekrem, "İyi kadınlar, şöyle olmalıdır." diye buyurdu:

- 1- Kendini iyi evlâtlar doğurmaya hazırlamalı.
- 2- Şefkatli olmalı.
- 3- Namus ve iffetini korumalı.

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:9, h:1.

2- Müstedrek'ul-Vesail'uş-Şia, c.14, s.172.

3- Urvet'ul-Vuska, c.2, s.199, tercemesi.

4- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl: 1, b:21.

5- Furu-u Kâfi: c.5, s.335.

4- Akrabaları arasında saygıdeğer, muhterem bir zat olmalı.

5- Kocasına karşı alçak gönüllü olmalı.

6- Kendini (yalnız) kocası için süsleyip (yalnız) ona sunmalı.

7- Kendini namahremlere karşı korumalı ve giyimine dikkat etmeli.

8- Kocasının sözüne itaatsizlik etmemeli.

9- Cinsel ilişkilerde kocasının isteğini yerine getirmeli.

10- Kocasına aşırı derecede (taparcasına) bağlı olmamalıdır. (Yani İslâmî ölçüler dahilinde itaat etmelidir. İslâm'ın hilâfına olan davranışları da red etmesini bilmelidir).¹

İmam Cafer Sadık (a.s) İbrahim Korhi'ye hitaben şöyle buyurmuşlardı:

Evlenmeye mecbur olduğunda seçeceğin kızın özellikleri şöyle olmalıdır:

1- Asil bir aileden.

2- İyi ahlâklı.

3- Çocuk sahibi olmaya hazırlıklı.

4- Eşine dünya ve ahiret işlerinde yardımcı olabilecek özellikte olmasına dikkat et. Öyleyse güzelliği olmayan, kocasına yardım etmeyen, kısır (çocuk doğuramayan), sesini yükselten, başkalarının ayıbını gözetleyen, eşinden beklentisi çok olup zor işleri kocasına yükleyen kadınlardan sakın (onlarla evlenme).²

Bazı rivayetlere göre de kadının güzel kokması ve güzel yemekler pişirebilmesi iyi sıfatlardan sayılmıştır.

1- Furu-u Kâfi: c.5, s.324 ve Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl: 1, b: 6, h: 2.

2- Furu-u Kâfi, c.5, s.323.

Şimdiye kadar hadislerden, ayetlerden ve Ehlibeyt mektebinde pek yüce yeri olan değerli ulemaların sözlerinden iktibas yapacak olursak, kadında olması ve aranması gereken özellik ve sıfatları şöyle sıralamak mümkündür:

1- Dindar

2- İyi ahlâklı

3- Güzel

4- (Gerekmediği müddetçe) evden fazla dışarıya çıkmayan, evdeki vazifeleriyle ilgilenen.

5- Çok konuşmayan (dedikodu, gevezelik, gıybet vb. şeylerden beri olan).

6- Kocasına (Allah'a itaat ettiği müddetçe) bağlı olup onun mutluluğu için çaba gösterenler.

7- Eşinin namusuna (dolayısıyla kendi namusuna) karşı iffetli olanlar.

8- Çarşı, pazar vb. yerler gibi erkeklerin yoğun olduğu kalabalık yerlerden çekinen, böyle yerlerden herhangi bir yere gitmek kastıyla dahi olsa kalabalık yerlerden geçmeyen, namahreme karşı İslâmî tesettüre riayet edenler.

9- Yabancılara sesini duyurmaktan kaçınan, zorunlu olduğu hâlde sesinin tonunu değiştirerek (kalınca) konuşanlar.

10- Kocasının yanında dahi olsa yabancılarla alış veriş etmekten kaçınanlar.

11- Ailesi için edindiği hedef ve fikirleri, kendisi için edinmiş olduğu hedef ve fikirlere mukaddem kılanlar.

12- Temizliğe özen gösterenler.

13- Her an kendisini Allah için kocasına adayanlar, onun için hazır bulunanlar.

14- Kocasına karşı iyi bir eş, çocukları için de örnek bir öğretmen olup, onlara yönelik ağza alınmayacak lâubali söz ve hareketlerden kaçınanlar.

15- Güzellik ve üstünlüklerinden dolayı kibirlenmeyenler.

16- Güzel sıfatları dolayısıyla kocalarına karşı övünmeyenler.

17- Eşinin yokluğunda onun için hasret çekenler, varlığında, yokken duyduğu üzüntüyü dile getirenler ve onun varlığıyla hasret giderenler.

18- Kocasına yük veya başka bir deyimle ayak bağı olmayanlar.

19- Kocasının ölümünden dört ay on gün geçmeden süslenmeyenler.

Resul-i Ekrem (s.a.a) son hususla ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

Kadınların ölen bir kimseye üç günden fazla yas tutmaları caiz değildir. Yalnız kocalarının ölümünde dört ay, on gün yas tutmalıdırlar.

Kadının güzellik ve iyi sıfatlardan dolayı kocasına karşı övünmemesi ve kendini üstün görmemesi hususunda şu ibret verici hikâyeye dikkat ediniz:

Arabistan'ın kızgın çöllerinden birinde ilerliyordum. Büyükçe bir çadıra rastladım. İçerisinde çok güzel bir kadın ve pek de çirkin bir erkek vardı. Evli oldukları mâlumdu. Bir ara merak edip kadına; "Böyle çirkin bir erkekle evlenmeyi nasıl kabul ettiniz?" diye sordum. "Sus." dedi. "Çirkin dediğin bu insan, belki Allah katında bizden daha hayırlıdır; belki de yüce Allah, onun sadece imanı ve iyiliğinden ötürü, beni ona hediye etmiştir. Ve yahut da ben, manevî yönden Allah katında alçağımdır; dolayısıyla yüce Allah akıbetimin hayırlı olması için beni bu erkeğe nasip etmiş de olabilir. O hâlde, Allah'ın hayrım için rıza gösterdiği bu zatı beğenmemek haddime mi düşmüştür?"

Kötü Sıfatlı Kadınlar

Ahlaklı ve dindar olmayıp ama zahirde çok güzel olan kadın veya kızlar, genelde kendilerini beğenen, mağrur, eşinin sözünü kulak ardı eden, kocasına hükmetmek isteyen ve her istediğini elde etmeyi amaçlayan, anlaşılması güç kimselerdir. Bu gibi tipler, aile içerisinde kendi davranış ve hareketlerini beğenir, diğer aile fertlerinininkileriye küçümser ve onları aşağılar. İşin kötü tarafıysa böyle kadınların, her türlü nefsanî isteklere karşı boyun eğen, eğlence düşkününü kimseler oluşudur. Güzelliklerinin verdiği gurur ve kibirle kocalarının yokluğunda, akla gelmeyecek şeyler yapmaları mümkündür. Kocalarında bulamadıkları özellikleri onlara kazandırmak yerine bunu, başka erkeklerde ararlar. Kendileri gibi dünyayı sadece eğlence merkezi olarak bilen birini bulunca da iş pek kötü sonuçlar doğuracak kadar ciddiyet kazanır.

Resul-i Ekrem (s.a.a) bu konuda şöyle buyuruyor:

Kötü kadınlar, kendi ailesi içinde sevilip sayılmayan, kocasına karşı alçak gönüllü olmayan, kısır olup çocuk doğuramayan (kabilelerden olan), kin güden, günahlara aldırış etmeyen, kocasından kaçan, eşinin gıyabında kendisini süsleyen ve kocasına karşı itaatsizlik gösteren ve kocasından hiçbir mazereti kabul etmeyen kadınlardır.¹

Dinî çerçeve dahilinde ahlâk üstadları kadınların altı özelliği üzerinde durmuşlar ve bu özelliklere sahip kadınlarla evlenmenin iyi ve hayırlı olmayacağı kanısına varmışlardır. Buna göre sıralanan altı özellik şunlardır.

1- *Ennane*, yani hasta olmadığı hâlde hasta hareketleri yaparak iş yapmayan kadınlar.

2- *Mennane*, yani kocasını ev işlerinde minnet edecek dereceye getiren kadınlar.

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:7, h:1.

3- *Hennane*, yani dul olup ta yeni kocasının yanında eski kocasını daha çok anan, ona ve ondan olan çocuğuna daha fazla ilgi gösteren kadınlar.

4- *Heddake*, yani her gördüğüne sahip olmak isteyip de eşini zor durumda bırakan kadınlar.

5- *Berrake*, yani bol süslenip bol yemek yiyen ve yalnızlıktan hoşlanan kadınlar.

6- *Şeddake*, yani çok konuşan, geveze kadınlar.

Yüce Allah'ın Kur'ân-ı Kerim'de buyurduğu ayet gereğince, kötü kadınlar iyi erkeklere ve kötü erkeklerde iyi kadınlara layık değillerdir. Zira, toplum içerisinde kötü şahsiyetler dışlandığı gibi, iyi bir toplumu en üst düzeylere getirebilecek iyi fertlerin yanında bulunan şahıslar, ya onları kendi gibi edip kendilerine çekecekler ya da böylelikle toplumun gitgide gerilemesine ve hatta düzensiz, yıkık bir ortamın meydana gelmesine vesile olacaklardır. Bu da hem toplum hem de toplumu oluşturan fertler için pek büyük bir afet demektir. Hüseyin b. Beşşar-i Vasitî İmam Rıza (a.s)'dan şöyle nakleder:

Bir mektup aracılığıyla İmam'a; "Ailem akrabalarımızdan kötü ahlâklı birisiyle beni evlendirmek istiyor, bu konuda sizin fikriniz nedir?" diye sordum. Hazret; "*Eğer kötü ahlâklıysa onunla evlenme.*" diye cevap gönderdi.¹

Araplarca meşhur Esmêî adlı şair bu konuda gördüğü bir olayı şöyle anlatır:

Mekke'de, sırtında yaşlı bir adam yüklü, yabancı bir çehreyle karşılaştım. Ona; "Sırtındaki senin baban mıdır yoksa büyük baban mı?" diye sordum. Derin bir ah çekerek şöyle cevap verdi: "Ne babam, ne de büyük babamdır. Sırtımda gördüğün şu zavallı benim oğlumdur." dedi. Şaşırdım, böyle

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b: 30, h: 1.

bir şeyin nasıl mümkün olabileceğini sordum. "Oğlum, kötü huylu ve rezil karısı yüzünden bu duruma düştü." diye cevap verdi.¹

Yukarıdaki olay her ne kadar inanılmaz görülse de gerçektir. Zira gerçekten de dert ve keder insanın yaşlanmasında yer alan en önemli etkenlerdendir.

Resul-i Ekrem (s.a.a) bu konuda şöyle buyurmuştur:

Hüzün ve keder yaşlılığın yarısını doğurur.

İşte bu vesileyle gençlere hitaben şunu söylememiz gerekecektir ki: Şüphesiz insan hayatında pek mühim yeri olan eşi seçerken, bunları da göz önüne getiriniz. Aksi takdirde bu duruma düşmemek insanın kendi elinde değildir.

İmam Sadık (a.s); "*Müminin en şiddetli ve vurucu düşmanı kötü eşidir.*"² diye buyurmuştur.

İmam Ali (a.s) da bu konuda şöyle buyurmuştur:

En kötü kadınlar, kocalarının cinsel isteklerine karşı itaatsizlik gösterenlerdir.³

Resul-i Ekrem (s.a.a) de bir keresinde halka yönelik şöyle buyurdu:

"Ey halk, çöplüğe benzer yerlerde yeşeren kimselerden uzak durun." Sonra halk, "Çöplükte yeşeren kimlerdir?" diye sorunca da; "*Onlar kötü ailelerde yetiştirilen güzel kızlardır.*" şeklinde cevap verdiler.⁴

Ehlibeyt'ten elimize ulaşan hadislerden, cahil kadınlarla evlenmenin iyi olmadığı anlaşılmaktadır. Bu konuda İmam Cafer Sadık (a.s) Hz. Ali (a.s)'dan şöyle nakletmiştir:

1- Gülzar-ı Necefi, s.23.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b: 4, h:4.

3- Gurar'ul-Hikem, s. 433.

4- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl: 1, b:7, h: 7.

Cahil eşlerle evlenmeyiniz. Zira onunla edilen sohbet bela, ondan olan çocuksa hayırsızdır."¹

Şimdiye kadar okuduğunuz tüm bu sıfatlar, kadının ruhuna yerleşen sıfatlardan kaynaklanır. İnsanların bu tür hareket ve eylemlerinin kaynağı, ruhsal niteliklerdir.

Kötü ruhî sıfatlardan biri de aşırı kıskançlıktır. Kıskançlık duygusu her insanda vardır. Yani doğaldır. Ancak bir de her insanda olmayan, haset ve kin cinsine kaçan bir tür kıskançlık vardır. İşte insanda olmaması gerekende bu tür kıskançlıktır. Bir yuvanın huzur ve rahatlığı için huzur bozucu bu özelliğin orada doğuşu bir nevi afet veya beladır. Bu özellik, insanı büyük günahlara iten etkenlerin başında gelir.

İlginç Bir Hikaye

Zamanın birinde Kirman şehrinde zengin, varlıklı, halkça sevilen, sayılan Salman adında muhterem bir zat yaşardı. Bunun birde pek kıskanç, kötü huylu komşusu vardı. Kadın halk arasında ona karşı duyulan saygı ve hürmete dayanamazdı. Her defasında Salman'ın bu üstünlüğünü azda olsa yok etmek için kötü fikirler edinir, kirli planlar kurardı. Ancak bunların faydasız olduğunu kendi de görmüştü. Onca çabanın fayda vermediğini anlayınca, bu kez de onu zehirlemeyi tasarlamıştı. Günlerden bir gün, bu amaçla bir miktar helva pişirerek dışarıya çıktı. Salman'da o sırada dışarıdaydı. Kadın helvadan çokça alıp ekmeğin arasına koyduktan sonra yapmacık bir güler yüzle Salman'a ikram etti. Salman kendisine uzatılan helvayı görünce teşekkür edip aldı. Ancak acilen yapması gereken bir işi olduğundan yemeden yoluna devam etti.

Bir müddet sonra şehrin dışına çıkmıştı. O vakit uzaktan iki gencin kendisine doğru geldiğini gördü. Salman onların çok yorgun olduklarını görünce pek acıdı da elindeki

1- Urvet'ul-Vuska, c.2, s.799.

helvayı onlara uzattı. İki genç büyük bir iştahla helvayı yemeğe başladılar. Ne var ki helvadaki zehrin etkisiyle kısa bir müddet sonra oracıkta can verdiler. Bu vakıadan kısa bir zaman sonra olaydan haberdar olan kadı Salman'ı tutuklattırıp mahkemeye getirtti. Ondan olayı ayrıntılarına kadar anlatmasını istedi. Salman başından geçenleri bir bir anlatınca da, kadı helvayı veren kadının çağırılmasını istedi. Kadın mahkemeye gelince, yerde yatan iki genç bedeni gördü de feryat etmeye başladı. O, vah kardeşim, vah oğlum diyordu. Ne yazık ki kadın bu olaydan sonra bir veya iki gün sonra kahrından ölmüştü...¹

Muhterem okuyucular, sizlerin de bildiğiniz gibi, kıskançlık insanın başına ne gibi dertler açıyor. Eğer o kadın yaşasaydı ömrünün sonuna kadar vicdan azabıyla yaşayacaktı. Ahiret âleminde ise Allah'ın rahmeti onu kapsamazsa, ateşle yakılmaya tâbi tutulacaktır.

Elbette kıskançlık sadece komşularda değil, bazen de aile içerisinde doğmaktadır. Örneğin kadının kocasına karşı olan kıskançlığı, kadının kocasına olan hasedi, erkeğin kız kardeşine ve kızın ise erkek kardeşine olan hasedi.

Allah'im, şeytanın şerrinden sana sığınıyoruz. Kısacası kıskançlığın olduğu bir toplumda, ailede veya bir grupta düzen de olmaz.

Kadının Erkeğin Yaşantısındaki Etkisi

Bu ilginç ve önemli konuyu tarihte gerçekleşen bir olayla açıklıyoruz.

İmam Bâkır (a.s)'dan naklen: İsrailoğulları arasında zengin ve akıllı biri yaşamaktaydı. Onun iki eşi vardı. Bunlardan biri iffetli, diğeriye pek iffetsizdi. İffetli eşinden kendine benzeyen bir erkek çocuk dünyaya geldi. İffetsiz eşinden de iki oğlu vardı. Zamanla baba hastalanıp

1- Haset, s.30.

ölüm yatağına düşünce, oğullarını çağırıp şöyle bir yazılı vasiyet bıraktı: "Servetim yalnızca içinizden birinizin malıdır."

(Ardından) babaları vefat edince bu üç evlât mirasa sahip olmak hususunda ihtilâfa düştüler. En büyükleri; "Babamın bahsettiği tek kişi benim." diyor, ortancalarıysa bunu kabul etmiyor; "Ne sen ve ne de küçüğümüz, yalnız benim." diyordu.

Sözün kısası bu tartışmalardan sonuç alamayan üç kardeş meseleyi çözüme ulaştırmak için kadıya müracaat ettiler. Kadı dedi ki: "Ben, sizin hakkınızda hükmedemem; ancak cevap almak istiyorsanız, Benî Kinam kabilesinde üç kardeş var onlara gitmenizi tavsiye ederim. Gidin, onlardan isteyin, ihtilâfınızı çözüme ulaştırırsınlar."

Onlar öncelikle Benî Kinamlı kardeşlerden birinin yanına vardılar. Gördükleri bu şahıs pek yaşlı, pek de düşküdü. Sorularını ona açtılar. O, "Yaşça benden daha büyük kardeşimin yanına gidiniz." dedi. Ardından söz gereği büyük kardeşin yanına vardılar. O da yaşlıydı, ama küçük kardeşinden daha gençti ve üstelik düşkün de değildi. (Sözün kısası) meselelerini açtılar. O da, "Yaşça benden daha büyük kardeşimin yanına gidiniz." dedi.

Söz gereği üçüncü ve en büyük kardeşin yanına vardılar. Ancak o, en büyük olduğu hâlde iki küçük kardeşinden daha genç ve daha dinçti. Üç mirasçı kendi sorularını kenara bırakıp görmüş oldukları bu ilginç vaziyeti sual ettiler. "Neden, en büyük olduğunuz hâlde iki kardeşinizden daha genç ve zinde gösteriyorsunuz?" diye sordular.

Benî Kinamlı; "Sizler, dedi, yanına ilk olarak vardığınız en küçüğümüzdür. Ancak onu daima üzen pek kötü bir eşi vardır. Kadın, hâlen onunla yaşıyor ve bu kadından başka tahammül edilemeyecek diğer bir belaya kapılma korkusundadır. Sabır ve tahammül göstermektedir. İşte bu yüzden düşkünlere ve yaşlılardan oluverdi."

"İkinci olarak yanına gittiğiniz ise ortancamızdır. Onu biraz yaşlı bulmuştunuz. Çünkü onu bazen hoşnut eden ama bazen de üzen bir eşi vardır. Bu yüzden o da yaşlanı-verdi. Ama bana gelince... Benimse devamlı beni mutlu eden bir eşim var. İşte bu yüzden genç ve zindeyim."

"Babanızın size bıraktığı vasiyet meselesindeyse çare şudur ancak: Onun kabrine varınız. Kabri kazıp kemiklerini çıkarınız. Sonra da onları yakınız. Dahası, hükmetmesi için kadıya gidiniz."

Böylece üç kardeş oradan ayrılarak işe koyuldular. (İffetsiz anneden olan) kardeşler denileni yapmak üzere kazma-kürek alarak kabre doğru ilerlediler. (İffetli anneden olan) en küçükleriyse, babalarından kalma kılıcı alarak karşılına çıktı ve; "Durun, dedi. Babamın kabrini kazmayınız. Eğer (sözümü dinler de) kazmazsanız, hakkım olan mirasın tamamını size veririm."

Sözün kısası, üç kardeş hakimın yanına varıp olanları anlatınca kadı; "Yaptıklarınız benim hükmedebilmem için yeterlidir." dedi. "Malları bana uzatın da sahibine teslim edeyim artık." diye devam etti.

Mal yanına getirilince de onları alıp en küçükleri olan iffetli anadan olma oğla teslim etti ve; "Bunlar senin hakkın!" dedi. "Çünkü şu iki kardeş eğer babalarının oğulları olsalardı, kabri açmaya kalkışmaz hatta ona kıyamazlardı. Buna hem canları yanar, hem de razı olmazlardı."¹

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor: "Resulullah (s.a.a)'in dualarından biri de şu duaydı:

(Ey Allah!) Zamanından önce beni ihtiyarlatacak kadının şerrinden sana sığınırım.²

1- Bihar'ul-Envar, c.14, s.491 ve c.100, s.233.

2- Furu-u Kâfi, c.5, s.326.

İYİ VE KÖTÜ ERKEKLER

Bir önceki bölümde olduğu gibi, bu bölümde de evlilik öncesi kızın erkekte araması gereken özelliklere değinerek, evlilik sonrası erkekte olması gereken sıfatları açıklayıp, konuyla ilgili hadisleri sunacağız.

İyi Sıfatlı Erkekler

Her toplumda iyi sıfatlı kadınlar olduğu gibi kötü sıfatlı kadınlar ve yine iyi sıfatlı erkekler olduğu gibi aynı şekilde kötü sıfatlı erkekler de vardır. Bu bilinen bir gerçektir. Önceki konuda iyi ve kötü sıfatlı kadınlardan bahsetmiş, her iki tarafın da özelliklerine az da olsa değinmiştik. Şimdi de konumuz olan iyi ve kötü sıfatlı erkekleri tanıtmaya çalışacağız.

İyi erkekler ahlâki açıdan yüce bir makama sahiptirler. Dolayısıyla bir kimseye iyi diyebilmek için onun ahlâk ve takvasına dikkat edilmelidir.

Ehlibeyt İmamları'ndan elimize ulaşan çoğu hadislerde de bunu görmek mümkündür. İbrahim b. Muhammed Hamdanî İmam Muhammed Bâkır (a.s) ile aralarında geçen bir mektuplaşmayı şöyle anlatıyor:

İmam Muhammed Bâkır (a.s)'a evlilik hususunda bir mektup yazdım. Hazretin göndermiş olduğu mektup elime geçti. Mektupta İmam, Resul-i Ekrem'den bir hadis nakletmişti. Cevap şöyleydi: *"Ahlâk ve dinini beğendiğiniz biri kızınızı istemeye gelirse, dilediğini (kızınızı) veriniz. Aksi*

takdirde yeryüzünde fitne ve büyük bozgunculuk olur."¹

Resul-i Ekrem (s.a.a) kızların erkeklerde aramaları gereken özellikleri şöyle sıralıyor:

1- Dindar. 2- Temiz. 3- Cömert. 4- Gözünü koruyan. (Namahreme bakmaktan titizlikle çekinen.) 5- Anne ve babasına iyilikte bulunan. 6- Eşi ve çocuklarını yalnız başına başkalarının yanında bırakmayan kimse.²

Bu özelliklere sahip olan kimsenin büyük bir nimet olan akıldan faydalandığı inkâr edilmez bir gerçektir. Aca-ba akıllı insanlar kimlerdir? Gelin hep birlikte hadisler ışığında akıllı insanları tanımaya çalışalım.

İmam Musa b. Cafer (a.s), Hişam'a bu konuda şöyle buyurmuştur:

Ey Hişam, helâl nimetler akıllı insanı şükretmekten alıkoymaz, haram ise onun sabrına galip gelemez. İşte böyle birisi ancak akıllıdır...

Ey Hişam, akıllı insan yalan konuşmaz...

Ey Hişam, üç haslet akıllının alâmetlerindedir:

1- Soru sorulduğunda cevap verir.

2- Halkın söz söylemekten aciz olduğu zaman konuşur.

3- Herkesin maslahatı için konuşur.

Öyleyse bu üç sıfattan birine sahip olmayan ahmaktır.³

Günümüzde akıllı deyimi yanında, kurnaz deyimi de çok kullanılmaktadır. Burada eş seçimine özen gösteren kızlar için şunu hatırlatmak gerekir ki, akıl ve kurnazlık

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl. 1, b:28, h. 1.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.1, b:7, h. 1.

3- Usul-u Kâfi, Bab-ı Akl, h. 12.

her ne kadar birbirine benziyor veya biri söylenince diğeri akla geliyorsa da aralarında pek çok farklılıklar vardır.

Biri İman Cafer Sadık (a.s)'a, "Akıl nedir?" diye sordu. İmam (a.s.); "*Akıl insanı Rahman'a, ibadete sürükleyen ve cenneti kazandıran şeydir.*" diye buyurdu. "Muaviye'deki akıl değil miydi? diye sorulduğunda, İmam (a.s.); "*Muaviye'deki akla benzeyen ama (hakikaten) akıl olmayan bir hile aracıydı.*" diye buyurdu.¹

İmam Ali (a.s) insanları üç kısma ayırarak şöyle buyurdu:

Akıllı, ahmak, fasit.

Akıllı, din onun desturu, sabır huyu, tedbir ve düşünce ise hedefidir. Ondan bir şey sorulduğunda cevap verir, konuşurken doğruyu ve hakikati söyler. Hak sözü işittiğinde kabul eder. Herhangi bir şey hakkında haber verdiği zaman doğru olanı söyler. Kendisine güvenildiğinde, güvene karşı vefa gösterir...

Ahmak, iyilikle anıldığında gaflet gösterir. İyilikten menedilip kötülüğe davet edilince kabul eder. Haberinde yalan vardır (itimat edilmez), kendi söylediklerinin bilincinde değildir. Anlatmak istenilen şeyleriye idrak edemez.

Fasit, emanete hıyanet eder. Ona yakınlık gösterildiğinde küçümser. İtimat edildiğinde faydası görülmez. (Kötülükten men etmesi umulurken aksine hoşnut olur). Dostunu canı gönülden sevmez.²

İyi sıfatlı erkekleri birkaç satırda özetleyecek olursak, son olarak şunları demek yerinde olur. İyi erkekler, takva-

1- Usul-u Kâfî, Kitab'ul-Aklı vel Cehl, h. 3.

2- El-Hisal, Ebvab-u Selaset-i Hisal, s. 83.

lı, iyi ahlâklı, dindar, emin, doğru, şerefli, becerikli, hünerli ve akıllı kimselerdir.

Kötü Sıfatlı Erkekler

Yüce İslâm dininde insanların şahsiyetlerini ölçmek için birer ölçü aracı hâline gelen birçok sıfat ve özellikler vardır. Mesela en azından İslâm'a inanmayıp karşısında yer alanlara "Kâfir", inananlara "Müslüman" gerçek iman edenlere de "Mümin" denir.

Her Müslüman şahısa mümin denilemez. Müslümanlar arasında da ölçü vardır. İman, takva ve iyi ahlâk... Bunlar insanın şahsiyetini ortaya koyan özelliklerdir.

Yüce Allah'ın Kur'ân-ı Kerim'de de buyurduğu gibi bir Müslüman'ın kafirle evlenmesi zaten haram ve Müslümanlarca da kötü bilinen bir iştir.

Ancak iş Müslümanlara gelince değişir. "Ben Müslüman'ım" deyip İslâm'ın şartlarını yerine getirmeyenler, hatta bazılarına karşı çıkanlar vardır. Müslüman terimi "mümin" kelimesinin en geniş ve en uzak manasıdır. Yani, her mümin Müslüman'dır, ancak her Müslüman mümin değildir. Yukarıda da açıkladığımız gibi Müslüman olduğu hâlde İslâm'ın menettiği şeyleri kendine alışkanlık hâline getiren mesela, namaz kılmayan, oruç tutmayan, kumar oynayıp, içki içen vb. kimseler bu gruba girerler. Yani bunlar en geniş manasıyla Müslümandırlar ama en dar manasıyla mümin değillerdir.

Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de, Resul-i Ekrem'in (s.a.a) huzuruna gelerek "Biz iman ettik." diyen bir grup bedevî hakkında şöyle buyuruyor:

**Araplar; "Biz iman ettik." dediler. De ki:
"Sizler iman etmediniz; ancak deyin ki: 'Bizler**

İslâm olduk.' (Çünkü) iman henüz kalplerinizde yer etmemiştir..."¹

Yüce İslâm dininin belli başlı bir düzeni vardır. Ve bu düzene canı gönülden bağlanan ve gerçekten de itaatkâr olan bir kimse asıl manada iman etmiştir. Veyahut da başka bir mânâyla mümindir. İşte bu sifata sahip olmayan ancak adı Müslüman olan bu gibi kimselerle evlenmek de doğru değildir. Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Sizin en kötü erkekleriniz iftiracı, bühthancı, cimri, küfredici, kaba konuşan, yalnız yemek yiyen, konuk sever olmayan, eşini başkasına muhtaç bırakan, (yine) eşini ve hizmetçisini döven, anne ve babasına kötülükte bulunan kimselerdir.²

Büyük İslâm fakihlerine göre, fasit, şarap içen, kadınlarla gayri İslâmî ilişkilerde bulunan kimselerle evlenmek mekruhtur. Demek oluyor ki, Müslümanlar arasında dahi her Müslümanla evlenmek doğru olmadığı gibi, yanlıştır da.

Resul-i Ekrem (s.a.a) bir hadisinde şöyle buyurmuştur:

En kötü erkekler çabuk sinirlenen ve geç seven kimselerdir.³

Diğer bazı rivayetlerde de yine, halka düşmanlık eden, halkın sevgisinden mahrum olan kimselerdir, şeklinde de nakledilmiştir.

İnsanda bulunan bazı kötü sıfatları evlilik öncesi idrak etmek bazen mümkün olmayabilir. Ancak bazı kötü huyları ayırt etmek mümkündür. Örneğin, sadece bir kez yalancı biriyle sohbet edildiğinde konuşmalarındaki yalan, yanlış sözlerinden ve boş vaatlerinden hemen anlaşılır. Konuya ibret verici bir mektupla son veriyoruz.

1- Hucurât / 14.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl. 1, b:7, h. 2.

3- Nehc'ül-Fesaha: s. 469.

Mektup

"... Kocam çok zengin birisidir. Ancak eve getirdiği bir lokma ekmeğe bile minnet bırakıyor. Aile içerisinde yapmış olduğu bir takım kötü tavırlarla huzursuzluk yaratıyor. Paralarını ne kendisi, ne benim ve ne de çocuklarımız için harcıyor. Hastalandığımız zaman ilaç ve muayene paralarını alıncaya kadar neredeyse canımız çıkıyor. Ağlayıp sızlıyoruz. Bazen, eğer çocukları doktora götüremezsek ölecekler diyorum. Ama o, çocuklar değil sen bile ölsem umurunda değil, diyor. Ne yazık ki bizlere hiçbir zaman ilgi ve sevgi göstermiyor. Onun için varsa, da yoksa da her şey para..."

Görüldüğü gibi insanın sahip olması gereken iyi huy, ahlâk ve takva mevcut olmazsa zavallı kadının başına gelen böylesine büyük bir bela da evlilik öncesi doğru karar alamayan, bazen para için, bazen de bir anlık sevgi veya geçici aşk için kendini, doğruluğuna inandığı -ama yanlış ama doğru- kocasının kollarına atan tecrübesiz kızların başına da gelebilir.

Servet Kurbanı Zavallı Bir Kız

Günümüzde bazı anne ve babaların küçük yaştaki kızlarını yaşlı ama zengin kimselerle evlendirdiklerini sık sık görmekteyiz. Ama genelde bu tür evliliklerin neticesinde anne ve babalar yapmış oldukları işin çok yanlış olduğunu kabul etmişlerdir.

Tabi bu yanlışın getirmiş olduğu kötü sonuçları, bir daha geriye döndürerek iyiye çevirmek mümkün değildir. En azından böyle bir iş kızın ruhi bir bunalıma girmesine ve hatta daha da kötüsü intiharına bile sebep olur. Zaten olacağı da budur. Erkekten aranması gereken en mühim özellikler olan iman, takva ve ahlâk esas alınmadıkça, kendi çıkarları değil de, kızlarının mutluluğu düşünülme-

dikçe, elbette ki sonuçta vicdan azabı duyacaklar ve pişman olacaklardır. Son pişmanlığın fayda vermeyeceği artık dilimizde bir deyim olmuştur. İşte böyle yanlış bir hareketin küçük bir örneğini sizlere sunuyoruz. Gerçek bir facia olan bu olay ne yazık ki vuku bulmuştur:

Kızlarını her ne kadar oldukça yaşlı biriyle evlendirmek istemeyen anne ve baba nihayet kişinin servetine aldanmış ve yaklaşık 16 yaşlarındaki kızlarını yaşı elliye varmış bu adamla evlendirmeye karar vermişler ve zavallı kızı iyiden iyiye bu işe zorlamışlardı.

İşin kötüsü zavallı genç kız, sonucun ne olacağından habersiz hayaller girdabına dalarak yaşlı ama zengin adamla evlenmeyi kabul etmişti. Evlilik, geçim derken zavallı kız evlendikten bir müddet sonra da umduğunu bulamarak, kocasının yapmış olduğu bir takım ahlâksızlıklar yüzünden intihar etti. Artık o ömrünün daha baharındayken küçücük hayatına gözlerini kapamıştı...

Ne yazık ki, kızlarını düşüncesizce evliliğe iten böyle anne ve babalara ne kadar servet verseler de değerli kızlarının yerini doldurmayacaktır artık.

Değerli anne ve babalar! Kızlarınızı evlendirirken onların da rızasının alınması gerektiğini unutmayınız. Onları istemedikleri bir evliliğe sürüklemeyiniz. Zira evlenecek olan siz değil kızınızdır. Durum böyle olmayınca da aynı olayın kızlarınızın başına gelmesi uzak bir ihtimal olmayacaktır.

İçki İçen Kimseye Kız Vermek

Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Şarap içen bir kimse kızınızı istemeye geldiğinde, ona kız vermeyiniz.¹

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl. 1, b:29, h. 2.

Yine Resulullah (s.a.a) şarap içen kimseler hakkında şöyle buyurmuştur:

Ya Ali, şarap içen puta tapan gibidir. Yüce Allah şarap içenin namazını kırk gün kabul etmez ve kırk gün içerisinde ölürse de kâfir olarak ölür.¹

Yine başka bir hadisinde Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Aziz kızını fasit, kötü huylu ve ahlâksız biriyle evlendiren babaya her gün bin kez lanet edilecektir.²

Yine Resul-i Ekrem (s.a.a); "*Şarap içen bir kimse hastalanırsa ziyaretine gitmeyiniz... ve eğer kızınızı isterse ona kız vermeyiniz.*" şeklinde buyurmuştur.³

İçkinin Aile Üzerinde Etkisi

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

Kızını şarap içenle evlendiren kimse, onu kaybetmiş sayılır.⁴

İslâm'da önemle üzerinde durulması gereken mühim konulardan bir diğeri de, genelde eşlerin ayrılmasına ve en azından aile içerisinde çeşitli huzursuzlukların meydana gelmesine neden olan ayyaşlık veya başka bir deyişle sarhoşluk meselesidir. İçkinin tıbben dahi insan vücudun da zararlı olduğu sabit edilmiş, dinimizce de içilmesi katıyen haram kılınmıştır.

Tıbbî açıdan içki, insan ruhunu altüst eden cinsel ilişkilerde etkili olup çeşitli tehlikelerle yüz yüze getiren uyuşturucu bir içecek maddesidir. Kuşkusuz Yüce İslâm dini içkiyi haram kılmış ve hatta bir damlasından dahi ka-

1- Bihar'ul-Envar: c.77, s. 47.

2- Müstedrek'ül-Vesail, c.14, s. 192.

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl. 1, b:29, h. 4.

4- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl. 1, b:29, h. 1.

t.me/caferilikcom

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

çınıl-masını emretmiştir. Yüce Allah Mukaddes kitabımız Kur'-ân-ı Kerim'de bu dendi zararlı bir maddeden kaçınmamız gerektiğini açıkça beyan etmiştir.

Şarap içmenin büyük günahlardan olduğu birçok hadislerde açıkça belirtilmiştir.

Yüce Allah Kur'-ân-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur:

Ey inananlar! Şüphesiz şarap, kumar, tapınmak için dikilen taşlar, şans okları Şeytan işi birer pisliktir. Öyleyse kaçının (bunlardan) umulur ki kurtuluşa erersiniz.

Şeytan, şarap ve kumar (yolu) ile aranızda kin ve düşmanlık doğurmak, sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Öyleyse artık vazgeçersiniz değil mi?¹

Evet, böylesine çirkin bir amelden yüce Allah'a sığınmak gerekir.

Kur'-ân-ı Kerim'de zikredilen bunca kötü amellerin vesilesiyle nice ocağın söndüğü ve nice eşlerin ayrıldıkları inkâr edilemez bir hâle gelmiştir.

Ne yazık ki, bunların onca zararını bile bile kendilerine alışkanlık hâline getiren adı da Müslüman olan kimsele-
rin sayısı da pek az değildir. İşin kötüsü böyle günahlara mürtekip olup ta eş ve çocuklarının hayatlarını da aynı şekilde karartmalarıdır. Şimdi bu konuya binaen ibret verici birkaç olay okuyalım.

1- İstenmeyen Evlilik

13 yaşındaki gencecik Atife'nin, 19 yaşındaki bir genç onu isteyene kadar mutlu bir hayatı vardı. Genç Atife'yi seviyordu. Ancak Atife onu hiç görmemişti. Kısacası varlığından habersizdi. Yine de genç anne ve babasını görücülüğe göndermiş gencecik Atife'yi kendine istemişti. Atife;

1- Mâide / 90-91.

"Tanımadığım görmediğim biriyle evlenmem" diyordu. Ancak anne ve babası onu bu konuda zorluyorlardı. Sonunda Atife anne ve babasının baskısına dayanamamış gençle evlenmeye karar vermişti.

O artık kocasına alışır olmuştu. Git gide onu seviyordu, mutluydu. Ancak bu mutluluk iki ay sürmüştü. Çünkü kocasının huyu, hareket ve tavırlarında bir değişiklik görmüş, git gide ona karşı duyduğu sevgi yok olmaya başlamıştı.

Kocasının gecenin geç saatlerine kadar meyhanelerde gününü gün ediyor eve sarhoş bir hâlde geliyordu. Yaşlı gözlerle kapıyı açan Atife, her gün içkinin tesiriyle kapının kenarında sızıp kalan kocasının cansız bedeniyle baş başa kalıyordu. Durum onu kahrediyordu. İçkiyi bırakması için elinden geleni yapmıştı ama hiçbir faydası olmamıştı. Çaresiz kurtuluşu baba evinde buldu.

Ancak, anne ve babasının tekrar tekrar ısrarı, kocasının pişmanlığıyla bir olunca yine koca evine dönmüştü. Ne yazık ki pişmanlık asıl pişmanlık değildi. Yine eski tatsız günler geri dönmüştü. Ne var ki, içki içmeler, köşelere sızıp kalmalar, eve geç gelmeler yeniden başlamıştı. Sonunda Atife, böylesine kahredici ortamdan kurtulmak için aldığı kesin kararlarla tekrar baba evine dönmüştü. "Artık ne olursa olsun dönmeyeceğim" diyordu. Ne var ki anne ve babası onu yatıştırmışlar, yine kocasına göndermişlerdi. Sözün kısası Atife çoğu kez baba evine gelip gitmiş, sonunda anlaşılmayarak boşanmak zorunda kalmıştı.

Atife 14 yıl baba evinde kaldı. Bunca uzun bir müddetten sonra yaklaşık 75 yaşlarında tekrar yaşlı bir adamla evlendi.

Yaşlı koca, Atife'den çocuğu olmasını istiyordu. Ancak Atife bunu kabul etmiyor her seferinde karşı çıkıyordu. Ne var ki dert, kahır, geçimsizlik derken Atife daya-

namamış sonunda çareyi intiharda bulmuştu. Artık Atife bir kurban olup çıkıvermişti...

2- Çocuklarından Mahrum Anne

...12 yaşında bir kızdı. Yaşam ve geçimin ne olduğunun bilincinde bile olmadan evlenmiş her türlü tecrübesizliğine rağmen kocasını mutlu etmek için elinden geleni yapmaya çalışmıştı.

Ne var ki kocasından bir kez dahi olsa sevgi ve yakınlık görmüyordu, ilgisizdi. O (kocas) aşırı derecede kötü bir ahlâka sahipti. Kafayı bulduğu zamanlar küfürler savuruyor, kırıcı ve kötü sözler söylüyordu. Belli bir mesleği de yoktu. Tek gelir kaynağı kumardı. Üstelik evliliklerinden beş yıl bile geçmemişken üç çocuk sahibi olmuşlardı.

Zavallı, onu tatlı dille yaptığı bütün kötü işlerden menetmeye çalışıyordu ama, ağzını her açışında kocasının çirkinlikleri daha da artıyordu. Kısacası, saadet ve mutluluk için atmış olduğu bütün adımlar sonuçsuz kalmıştı.

...18 yaşındayken çareyi boşanmakta bulmuştu Daha da kötüsü artık çocuklarını bile göremiyordu.

3- Üzücü Bir Olay

Bazı kadınların ayyaş ve azgın kocalarına karşı kötü tavırlar takınarak onları zor ve güç durumlarda bıraktıkları da olmuştur. Ne yazık ki bu tip kadınlar iyiliği güzel bir şekilde emretmeyi ve kötüyü de yine en iyi şekilde menetmeyi bilmeyen kadınlardır. Kadınların düşünmeden yapmış oldukları bu tür hareketler neticesinde iş yapıcı değil de ak-sine, yıkıcı olmuştur.

Doğrusu, ayyaş ve azgın kocaların ilâhî yola yönelmeleri için onların üzerinde eserler bırakacak önemli etkenler vardır. Kocası bu aşıllardan kötü olan bir kadın, ilâhî emir-

lere itaat ettiği müddetçe böyle bir davranış hem kadın, hem de kocası için hayırlı olacaktır.

Aşağıdaki yanlış bir hareketin kurbanı karı ve kocanın hikâyeleri umarız bu konuya bariz bir şekilde açıklık getirecektir.

22 yaşlarında bir kadın, gece yarısı evine sarhoş dönen kocasını içeriye almayınca, olay pahalıya patladı...

...Çaresizlik içerisinde kalan sarhoş koca, içkinin verdiği tesirle oracıkta sızıp sabaha kadar kapının eşliğinde uyumak zorunda kalmıştı.

Ertesi sabah kocasının akıllandığını ve bundan iyi bir ders aldığını zanneden kadın kapıyı açınca aniden kocasının hışmına uğradı. Etraftan gelen komşuların yardımıyla kadın erkeğinin elinden zorlukla kurtarıldı. Ancak iş işten geçmiş, kadın hastanelik, kocasıysa adliyelik olmuştu...

4- Sopalı Kadın

Kadının biri uzunca bir düşünceden sonra eve sürekli sarhoş gelen kocasını bu kez sopayla karşılamaya karar vermişti. Etraftan bulduğu kalın bir sopayla, o gün kocasına iyi bir ders verebilmek için kapının ardında ayyaş kocayı beklemeye koyuldu. Bu sırada sarhoş koca içkinin verdiği tesirle evini bulmada hayli güçlük çekiyordu. Ne yazık ki çaldığı her kapı yüzüne kapanıyor, ama nedense karısını göremiyordu. Nihayet sonunda kendi evini bulabilmişti. Ama yine de emin olmak için evin dört bir yanını gözden geçirdi. Gerçekten de kendi eviydi. Pek sevindi. Yüksekten bir nara savurarak evin bahçesine adım attı. Önünde birkaç basamaklı merdiven vardı. Bir ileri bir geri derken kapıyı açıp içeri girdi. Durakladı. Karısı elinde sopa, karşısında duruyordu.

Dertli kadın kocasını yine sarhoş görünce var gücüyle bir darbe indirdi. Ancak fayda vermemişti. Kadın bir kez

daha vurdu. Sarhoş koca bu kez dayanamamış afallayarak oracıkta bayılıvermişti. İşin kötüsü, zavallı kadın bir anda kocasını öldürdüğünü sandı ve o anın verdiği heyecanla ay-nen o da bayıldı. Bir müddet sonra yediği darbelerin etkisinden kurtulan koca da aynı şekilde karısını yerde hareketsiz görünce onu içkiliyken öldürdüğünü zannetti ve üzülerek çareyi intiharda aradı.

Duyduğu vicdan azabından kurtulması gerekiyordu. Bu amaçla evdeki ecza dolabından eline geçirdiği bir kutu hapı yutuverdi. Etkisiyle de oracıkta yığılıp kaldı. Bu sırada kadında ayılmıştı. Kocasının ölmediğini, ancak ölüme teşebbüs ettiğini anladı. Vakit kaybetmeden ambulans çağırıp kocasını hastaneye kaldırttı.

Bu olaydan sonra koca iyileşmiş ve ölene dek içki içmeyeceğine de söz vermişti.

İçkinin yol açtığı bu ve bunun gibi daha birçok olaylara günlük yaşantımızda gazetelerde, dergilerde ve hatta radyo ve televizyonlarda sık sık rastlamaktayız.

İşte bu da toplum için pek büyük bir afettir. Hele bu tür kimselerle inşa edilen binaların, sağlam bir dengeye sahip olmaması ve hele çabucak yıkılıp sönmesi uzak ihtimal ol-masa gerek. Bu nedenle, toplumsal bir düzeni sağlamak ve temiz bir nesil yetiştirebilmek için yapıcı olup yıkıcı olmayan yollarla, fertlere ulaşmak gerekecektir.

Kurtuluş Yolu

İslâm dini, toplumun saadete kavuşması için beşerin bu gibi tatsız olaylarda üzüntüden mutluluğa doğru nasıl ilerlemesi gerektiğini insanlara göstermiştir. İslâm, açıkça "Şarap (sarhoşluk veren şeyleri) içen erkeğe kız vermeyiniz" diyor. Demek oluyor ki İslâm bu maddenin aslı gereğince talihsizlik ve zillet yolunu onlar için kapamış, toplumun refah ve düzeni için içkiden uzak kalmayı gerekli kıl-

mıştır. Ancak insanlar bu düzene uymaz da nefsi isteklerine uyarlarsa, suçu İslâm'da değil de aksine, İslâm düzenine karşı çıkan insanlarda aramak gerekir.

Niçin içki içene kız vermemek? Evet, ne yazık ki kadının huyu her ne kadar iyi olursa olsun kocasının huy ve hareketleri doğrultusunda yön kazanır. Kadın erkeğine bağlı kaldığından, dolayısıyla bütün özellikleri önceki gibi olmayacaktır. Sıcak olsun soğuk olsun, oda sıcaklığına bırakılan su yine oda sıcaklığında kalır. Nitekim, kadın da böyledir. İyi bilinen bir kadın, içkili bir zâta verildiğinde fitratı gereği onunla yoğrulana kadar huy değiştirir ve en azından kocası gibi olur. İşte bu nedenledir ki İmam Sadık (a.s); *"Kızını içki içenle evlendiren kimse muhabbetini ondan (kızından) kesmiş demektir."* şeklinde buyurmuştur.¹

Gerçekten de bu tür kimselerle yapılan evliliklere bakan olursak, çoğunun boşanmayla, veya daha kötü şeylerle sonuçlandığını görürüz. Hele bu gibi durumlarda kadında sabır ve tahammül olmazsa işin sapıklığa ve fesada kadar gideceği de bir gerçektir.

Basından Kısa Kesitler

Önceki sayfalarda sunduğumuzun bir benzerlerini yine sizlere sunmak istiyoruz. Aşağıda, basından aldığımız kesitlerde de göreceğiniz gibi, içkinin yol açtığı olaylar pek kötü ve vahimdir. Öyleyse gelin, hep birlikte bu hadise uyalım.

"27 yaşındaki H. K eve sarhoş gelince, kayın pederinin kulağını keserek birkaç yerinden bıçakladı."

"Kaynana ve baldız damadın elinden zor kurtuldular... T.Ş iyice içtikten sonra kontrolünü kaybederek ailesinin gözle-

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.1, b: 29.

ri önünde iğrenç şeyler yapmaya başladı. Durumu gören kaynana ve baldız çareyi kaçmakta buldular."

"A.R içkiyi fazla kaçırınca kendinden geçip bedenine zarar vermeye başladı. Olaya dayanamayan kayınpeder müdahale edince de damadı tarafından bıçaklandı. Uzun bir çekişmeden sonra iki taraf da hastanelik oldu."

Alkolik Kadın

İslâm'ın seçkin büyükleri, örneğin Peygamber (s.a.a) ve Ehlibeyt İmamları, aile saadetinin korunmasını dikkate alarak fertlerin sapıklığa düşmemeleri için halka, açık ve özel olmak üzere bazı kurallar koymuşlardır. Bu kurallar, aynı zamanda ilâhî emirler olup tüm Müslümanlar için yapılması gerekli olan desturlardır. Zira bu tür emirlere amel etmek ferdin kendisi için de hayırlı ve faydalıdır.

Müslüman olduğunu söyleyen herkes ilâhî emirler gereğince kızlarını içki içen kimselerle evlendirmemelidirler. Tafsilatlı kitaplarda nakledilen birçok hadis ve rivayetlerden de anlaşıldığı üzere, içki içen biriyle mümin bir kadının ve aynı şekilde mümin bir erkekle içki içen bir kadının evlenmelerinin gayri İslâmî olduğunu söyleyebiliriz. İmam Cafer Sadık (a.s) bu konuda şöyle buyuruyorlar:

İçki içen kimse eşe ve emanete vefa göstermez.
Çünkü yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de; **"Allah'ın size geçinmek için verdiği mallarınızı akılsızlara vermeyiniz..."** buyurmuştur.¹

Şimdi de asıl konumuz olan alkolik kadın meselesine gelelim. Mezkur kadının kocası durumu şöyle anlatıyor:

"Ben bir diş doktoruyum. Dört yıl önce bir kızla evlendim. Evliliğimizden yaklaşık iki yıl sonra çocuğumuz oldu. Doğumdan bir yıl sonra çocuğumuzun ilk yaş günü-

1- Nisâ / 5.

nü kutlamak için bir parti düzenlemeye karar verdik. Nihayet, eğlence günü gelmişti haberim olmadan partiye alkol de getirilmişti. O gün eşim ısrarla tüm arkadaşlarına içki veriyor onlardan içmelerini istiyordu."

"İşte, o günden sonra karım yavaş yavaş içkiye alışır oldu. O artık gittiğimiz her partide aşırı derecede alkol alıyor, tabiatıyla sarhoş oluyordu. Daha da kötüsü gittiğimiz yerlerde eşim, tüm arkadaşlarını bizim eve çağırıyor ve bir eğlence şöleni düzenleyeceğimizi söylüyor. Ben şahsen karımın bu tutumuna karşı koyamıyor, evimizde her hafta, en azından iki kez parti düzenlemesine rıza göstermek zorunda kalıyordum. Ne yazık ki böylece, gelirimın tümünü karımın ve başkalarının keyfi için harcamış oldum."

Evet değerli okuyucular, İmam Cafer Sadık (a.s)'ın mübarek sözlerine bir kez daha bakacak olursak, sözün ne kadar yerinde ve hak olduğuna bir kez daha tanıklık etmiş oluruz.

Burada ilk hata, dış doktorunun çocuğu için düzenlenecek gayri İslâmî bir partiye izin vermesiyle başlıyor. Zaten, sonraki hatalar da bu olay üzerine, eşinin vesilesiyle devam ediyor.

Resul-i Ekrem (s.a.a), içmese bile içki sofrasında oturan bir kimse hakkında iki defa; "*Allah'ın rahmetinden uzaktır.*"¹ diye buyurmuştur.

İmam Cafer Sadık (a.s) zarurî bir iş gereğince zamanının hükümdarı Mensur-i Devanikî tarafından düzenlenen bir meclise katılmışlardı. Meclise içki getirildiğini gören İmam, hemen oradan ayrıldılar.²

Gerçekten de insan, saadet ve mutluluk yolunu arıyorsa, İslâm'ın buyruğu olan kanunlara mutlaka amel etmelidir. Aksi takdirde insan, yukarıdaki olaylar gibi, ruhsal ve

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'ul-Et'imet-i vel-Eşribe, böl.1, b:62, h. 1.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'ul-Et'imet-i vel-Eşribe, böl.1, b:62, h. 1.

bedensel yönden huzur ve rahata kavuşamayacağı gibi, her türlü huzursuzluk, belâ ve daha nice afetlerle de yüz yüze gelecektir.

EVLENİLMESİ HARAM KILINAN KADINLAR

İ İslâm'da esas ve anayasa, hiç şüphesiz Allah kelamı olan Kur'ân-ı Kerim ile Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ve Ehlibeyt İmamları'nın mübarek hadis-i şerifleridir. Gerek ilâhî emirlerde ve gerekse hadis-i şeriflerde kimlerle evlenmenin helâl olup olmadığı konusu açıkça beyan edilmiş, Müslümanların evlenme ve evlendirme işleriyle meşgul ol-dukları zamanlar bu hususa çok dikkat etmeleri, emredilmiştir. Yüce Allah bu konuda Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

Size (şunlarla evlenmeniz) haram kılındı: Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeşinizin kızları, kız kardeşinizin kızları, sizi emziren sütanneleriniz, süt bacılarınız, karılarınızın anaları, birleştiğiniz karılarınızdan olup evlerinizde bulunan üvey kızlarınız. Eğer onlarla (karılarınızla) henüz birleşmemişseniz, (kızlarını almaktan ötürü) üzerinize bir günah yoktur.

Yine haram edilmiştir size, kendi sulbünüzden gelen oğullarınızın karıları ve iki kız kardeşi bir arada almak; ancak geçmişte olanlar hariç, şüphesiz Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.¹

Geçmişte olanlar hariç (bundan böyle) babalarınızın evlendiği kadınlarla evlenmeyin. Çünkü

1- Nisâ / 23.

bu edepsizliktir. (Allah'ın) hışımıdır ve iğrenç bir yoldur.¹

Zina eden erkek, ancak zina eden kadını, yahut şirk koşan kadını nikâhlayabilir ve zina eden kadın da ancak zina eden erkekle, yahut şirk koşanla nikâhlanabilir ve bu inananlara haram kılınmıştır.²

Müçtehitler şu kadınlarla evlenmenin haram olduğuna fetva vermişlerdir:³

Anne, kız kardeş ve kayınvalide gibi, insana mahrem olan kadınlarla evlenmek haramdır.

Nikâhladığı kadının -temasta bulunmamış dahi olsa- annesi, anne annesi, baba annesiyle; -yukarıya doğru ne ka-dar çıkılırsa çıkılsın- evlenmek haramdır.

Nikâhladığı kadınla temasta bulunmuşsa (kadının) kızıyla, kızının torunuyla, oğlunun torunuyla ve ne kadar aşağı inilirse inilsin ister nikâh zamanı dünyada olsun; ister nikâhtan sonra evlenmek haramdır.

Nikâhladığı kadın nikâhı altında bulunduğu müddetçe, o kadınla temasta bulunmamış bile olsa onun kızıyla evlenemez.

Babanın hala ve teyzesiyle, dedenin hala ve teyzesiyle, annenin hala ve teyzesiyle, anneannenin hala ve teyzesiyle yukarıya doğru ne kadar çıkılırsa çıkılsın, evlenmek haramdır.

Erkeğin babası ve dedesi yukarıya doğru ne kadar çıkılırsa çıkılsın, oğlu ve kızından olan torunu ne kadar aşağı inilirse inilsin; ister nikâh zamanında, ister sonra doğmuş olsun, kadının mahremidirler.

1- Nisâ / 22.

2- Nûr / 3.

3- Bu konuda çeşitli ilmihâl kitaplarına bakınız.

İster daimî olsun, ister geçici, kadını kendi için nikâhlayan erkek, kadın nikâhı altında bulunduğu müddetçe baldızını nikâhlayamaz.

Kendi karısını ric'î talak ile boşamışsa, kadının iddeti süresince baldızını nikâhlayamaz. Hatta, bundan kaçınmak ihtiyaten müstehaptır.¹

Erkek, karısının izni olmaksızın baldızının ve kayın biraderinin kızıyla evlenemez. Ancak, eğer karısının izni olmadan akit okutturur ve sonra da kadın (kendi karısı) "razıyım" derse, sakıncası yoktur.

Eğer kadın, kocasının kız veya erkek kardeşinin kızıyla nikâhlandığını anlar ve bir şey söylemezse sonradan razı olmadığı takdirde onların nikâhları batıl olur. Hatta kadının konuşmamasından razı olduğu anlaşılrsa bile, ihtiyaten farz olarak erkeğin baldızının kızıyla ayrılması gerekir.

Erkek halasının veya teyzesinin kızını almadan önce onların annesiyle zina etmişse artık onunla evlenemez.

Eğer erkek, hala ve teyzesinin kızıyla evlenir yalnız, ilişkide bulunmadan önce onun annesiyle zina ederse kızla nikâhlarında sakınca yoktur.

Erkek kendi hala ve teyzesinden başka bir kadınla zina ederse, farz ihtiyat gereği onun kızıyla evlenmemelidir. Ancak, bir kadını nikâhlayıp onunla ilişkide bulunduktan sonra annesiyle zina ederse karısı ona haram olmaz.

Yine nikâhladığı karısıyla ilişkide bulunmadan önce annesiyle zina ederse bu durumda karısından ayrılması müstehaptır.

Müslüman bir kadın, kâfir bir erkekle evlenemez. Aynı şekilde, Müslüman bir erkek de kâfir bir kadınla evlenemez. Ama Hıristiyan ve Yahudi gibi kitap ehli kadınlarla müt'a yapmanın sakıncası yoktur.

1- Bu konuda bkz. Talak Hükümleri.

Erkek, ric'î talak iddetindeki kadınla zina ederse, kadın ona haram olur. Eğer müt'a iddetinde veya vefat iddetinde olan bir kadınla zina ederse, sonradan onu kendine nikâhlayabilir. Gerçi, müstehap ihtiyata göre onunla da evlenmemelidir.¹

Erkek, iddette olmayan kocasız bir kadınla zina ederse sonradan onu kendine nikâhlayabilir. Ama kadın bir hayız görünceye kadar sabretmesi ve sonra onu nikâhlaması müstehap ihtiyattır. Eğer başka birisi aynı kadını nikâhlamak isterse yine durum aynıdır.

Eğer başkasının iddetinde olan bir kadını nikâhlar, erkek ve kadın veya bunlardan biri iddet süresinin sona ermediğini bilir ve iddetli bir kadını nikâhlananın haram olduğunu da bilirse, nikâhladıktan sonra kadınla temasta bulunmamış olsa bile, kadın erkeğe haram olur.

Erkek, herhangi bir kadını kendi için nikâhlar, sonra da kadının iddette olduğunu anlarsa bunlardan biri (kadın veya erkek) kadının iddette olduğunu veyahut da iddetli kadınla nikâhlanmanın haram olduğunu bilmiyorlardıysa ve kadınla cinsel ilişkide bulunmuşsa, kadın erkeğe haram olur.

Erkek, kocası olduğunu bildiği bir kadınla evlenirse ondan ayrılmalıdır. Sonradan da nikâhlayamaz.

Kocası olan bir kadın zina ederse kendi kocasına haram olmaz, ama eğer tövbe etmez ve bu işe devam ederse en iyisi kocası onu boşamalıdır.

Talak verilmiş (boşanmış) bir kadın ve sigâ edilip de kocası müddetini bağışlamış veya müddetini tamamlamış bir kadın, bir süre sonra evlenir ve sonradan ikinci evlilik akdi yapılırken birinci kocasından olan iddetinin bitip bitmediğinden şüphe ederse kendi şüphesine îtibâr etmemesi gerekir.

1- Bu konuda bkz. Ric'i Talak Hükümleri.

Livata yaptıran erkeğin annesi, kızı ve kız kardeşi (livata yapan ve livata yapılan baliğ olmasalar bile) livata yapana haramdır.

Erkek hac amellerinden biri olan ihram hâlindeyken bir kadınla evlenirse, nikâh akdi batıldır ve eğer o hâldeyken (ihramdayken) kadın almanın haram olduğunu biliyorsa da artık o kadını nikâhlayamaz.

İhram hâlinde olan bir kadın, ihram hâlinde olmayan bir erkekle evlenirse (onun) nikâh akdi batıldır. Eğer kadın, ihram hâlindeyken evlenmenin haram olduğunu biliyorsa onunla evlenmemesi gerekir.

Eğer erkek, hac amellerinden biri olan kadınlar tavafını yerine getirmese muhrim (ihramlı) olmak aracılığıyla ona haram olan karısı helâl olmaz. Aynı şekilde kadın da kadınlar tavafını yerine getirmese kocası ona helâl olmaz. Ama sonradan kadınlar tavafını yerine getirirlerse birbirlerine helâl olurlar.

Bir kimse bulûğa ermemiş bir kızı kendine nikâhlayıp dokuz yaşını doldurmadan onunla ilişkide bulunarak ifzâ olmasına sebep olursa artık onunla hiçbir zaman ilişkide bulunamaz.

Üç defa talak verilmiş bir kadın kocasına haram olur. Ancak başka bir erkekle evlenir ve sonra boşanırsa tekrar önceki kocasıyla evlenebilir.

AKRABA EVLİLİĞİ TEHLİKELİ MİDİR?

Akrabalarca yapılan evlilikler neticesinde dünyaya gelen çocukların sakat olduğu varsayımının uzmanlar ve biyologlar tarafından esassız olduğu açıklanmış, böyle bir işin de zararsız olduğu vurgulanmıştır.

Atoklain Berk bu konuda şöyle der: "Psikologların görüşüne göre akraba evliliği diğer inanç ve akidelerden daha önemli bir konuma sahiptir. Şöyle ki; akraba evliliklerinin tıbbi açıdan zararsız olduğu tespit edilmiştir. Buna göre, anne ve babanın vücutlarında her hangi bir sakatlık, hastalık veya (doğuştan) noksanlık olmadığı müddetçe bu evlilikten meydana gelen çocukta da böyle bir şey söz konusu olmayacaktır."

Lipould, dokuz yaşlarında ikiz kardeşler hakkında mü-talaa ettiği yü-z elli bin çocuk veya genç arasında, sağlık açısından onların örnek ve eşsiz oldukları kanısına vardı. İkizlerin babaları daha önce kaygılanarak Lipould'a; "Babam halasının kızıyla evlenmişti, aynı şekilde ben de halamın kızıyla evlendim." demişti. Ancak Lipould, yapmış olduğu araştırmalar neticesinde şu sonuca vararak şöyle dedi:

Ben yakın akraba evliliklerinin zararlı olduğuna dair hiçbir sebep bulamadım. Bence aralarında yakınlık olan sağlıklı kadın ve erkeğin evlenmelerinde zararlı olabilecek hiçbir şey söz konusu değildir.

Cezayirli bazı antoloji¹ uzmanları, bu konuda yapmış oldukları araştırmalarda böyle bir amelin zararsız olduğu kanısına vararak, akraba evliliklerinde böyle bir şeyin söz konusu olmadığını vurgulamışlardır.

Konuyla ilgili düzenlenen bir konferansta akraba evliliklerinin zararsız olduğu kanısına varıldı. Konferansa katılan uzmanlardan biri şöyle diyordu:

Ben akraba evliliklerinin sakıncasız olduğundan yanayım. Dolayısıyla akrabalar arasında herhangi bir hastalık veya doğuştan sakatlık söz konusu olmadığı müddetçe evlilikten kaygılanmak gerekir. Bu tür evliliklerde anne ve babanın sağlığı çok önemlidir. Böyle olunca da doğacak çocuğun sağlığında da herhangi bir şey söz konusu olmayacaktır. Şunu da söylemek gerekirse, şahsen ben akraba evliliklerinin zararlı olduğunu söyleyenlere karşıyım.

Evet, bugün akraba evliliklerinden dünyaya gelen çocuklar arasında doğuştan kör, sağır, dilsiz veya felç kimselere rastlayabiliriz. Yalnız, uzmanların da dediği gibi bu gibi vâkıaların asıl etkeni akraba evliliği değil, aksine anne ve babanın ihmalkârlığı veyahut da hatasıdır. Zira sebepsiz yere "bu, ancak akraba evliliğindedir" demek yerersizdir.

Bu konuda uzman doktor Ghasparian, akraba evliliklerine karşı olduklarını savunan kimselerin görüşlerinin asılsız olduğunu vurgulayarak şöyle der:

Biz akraba olup da evlenmek isteyenlere dostça, evlenmeden önce uzman bir doktora müracaat

1- Antoloji: İnsanların ırkıyla ayrılışını, bunların nereden çıktığını, oluşumunu, yeryüzüne yayılışını, aralarındaki bağlantıları ve bunların niteliklerini inceleyip kararlaştıran ve aynı zamanda sınıflandıran bilim dalı.

etmelerini tavsiye ediyoruz. Çünkü körler okulunda yapmış olduğumuz statikler neticesinde, bu okulun iki yüz öğrencisinden en az yüzünün ihmalkârlıktan kaynaklanmış olduğunu saptadık. Eğer zamanında uzman bir doktora müracaat edilseydi, bu gibi üzücü olaylarla karşılaşılmayacaktı.

Nitekim, akraba evliliklerinden dünyaya gelen pek çok insanın yaşamlarının sonuna dek cismî ve ruhî açıdan rahat ve sağlıklı bir hayat sürdürdüğünü de görmekteyiz.

Bazı uzmanlar, sakat doğan çocukların sakatlık sebeplerinin akraba evliliklerinden kaynaklandığını söylemektedirler.

Oysa ki bu, pek yanlış bir görüştür. Zira, akraba evliliklerinin dışında dünyaya gelen çocuklar arasında da sakat ve kusurlu olanlar vardır. Demek oluyor ki, bu gibi olaylarda sebep yalnızca anne ve babadan kaynaklanmaktadır. Çünkü geçmişte ve şimdi ailelerin durumları inceden inceleme araştırılacak olunursa, bazen akraba evlilikleri, bazen de akraba olmayan şahıslar tarafından yapılan evlilikler neticesinde kusurlu çocuklar dünyaya gelmiştir. Yani, sakatlık konusu yalnızca akraba evliliklerinde değil, akraba olmayanların evliliklerinde de görülmektedir.

Gerçekten de bu konuda araştırma yapacak olursak akraba evliliklerinden dünyaya gelen çocuklar arasında gayet normal, sağlıklı çocuklar yanında sakat veya kusurlu çocuklara da rastlarız. Tabi bu durumu bir başka açıdan, uzak evliliklerden dünyaya gelen çocuklar arasında da görürüz. Bu da, ortaya atılan saptırıcı fikirlerin geçersiz ve asılsız olduğunu ortaya koyan açık bir delildir.

Bu konunun izahında İslâm bilginleri şöyle demektedirler:

"Akraba evliliklerinden dünyaya gelen insanlar arasında irsî bir hastalık görülürse bu, anne ve babanın akraba

oluşlarından dolayı değildir. Zira bu tür hastalıklar gayri akraba evliliklerinde de görülmektedir. Ancak, her iki taraf için şunun iyice bilinmesi gerekir ki eğer eşler arasında herhangi bir irsî hastalık söz konusu olmazsa, ister akrabalar tarafından, isterse gayri akrabalar tarafından yapılacak evliliğin hiçbir sakıncası yoktur."

"Bazı kimseler sürekli akraba evliliklerinin zararlı ve aynı zamanda tehlikeli olduğunu savunurlar. Bu görüş tamamen yanlış ve üstelik esassızdır. Yalnız, akrabalar arasında irsî hastalık mevcut olursa işte o zaman böyle bir evlilik, doğacak çocuk için zararlı olur."

Bu konuda Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Atlar arasında siyah attan kalıcısı ve kadınlar arasında amca kızı gibisi yoktur.¹

Görülüyor ki, hadisten de anlaşıldığı kadarıyla kocaya en bağlı kadın amca kızıdır. Dolayısıyla amca kızı, kocasına karşı daha sabırlı, zor hayat şartlarına karşı daha dayanıklı ve zorluklara karşı, kocaya destek olacak en büyük ve en iyi yardımcıdır. Zira İslâmî toplumlarda şahıslar bağlı oldukları aileleri daha iyi tanırlar ve özelliklerini herkesten daha iyi bilirler. Böyle olunca da hem iktisadî, hem de içtimaî açılardan kadın, kocasına tam bir bağlılık gösterir.

Bugün, ülkemizde akrabalarca yapılan evliliklerde boşanma davalarına pek az rastlamaktayız. Bu da akraba evliliklerinde huzur ve şefkatin olduğunu gösteren en iyi bir delildir. İmam Zeynulabidin (a.s) bu konuda şöyle buyuruyor:

Kendi akrabasıyla Allah rızası ve sıla-ı rahim için evlenenin başına yüce Allah sultanlık tacı taktar.²

1- Mustedrek'ul-Vesail, Kitab'un-Nikâh, c.14, h. 16778.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.1, b:14, h. 6.

Dikkat Edilmesi Gereken Husus

Anne ve babanın çocuklarını evlendirmede dikkat edecekleri esaslardan biri de, gerek kız ve gerek erkeğin sağlıklı olması; zayıf, sıska ve hastalıklı olmamasıdır. Cüzam, frengi, kanser, gibi bulaşıcı ve tedavisi mümkün olmayan hastalıklara sahip kimselerle evlilikler her iki taraf için de hayati fonksiyonlar taşıdığından bazen ölümle noktalanabilmektedir.

Bu nedenle her Müslüman anne ve baba, gerek oğlan, gerekse kız çocuklarını evlendirirken son derece titiz davranmalı, düşünmeli, görünüş, güler yüz, makam ve servete aldanmamalı, vücut yönünden sağlam, sıfat yönünden dindar, takvalı, ahlâklı, sözünde samimi, işinde ve evinde dürüst, haya ve iffet sahibi kimselerle evlendirmelidirler.

EVLİLİKTE BABANIN SÖZ HAKKI

Anne ve babaların kızların evlenmelerindeki yerini bir kez daha vurgulamayı faydalı görüyoruz. İmam Sadık (a.s) bu hususta şöyle buyurmuştur:

Babaları olan bâkire kızlar, onların izni olmaksızın evlenemezler.¹

Yine Zürâra İmam Sadık (a.s)'dan şöyle nakletmiştir:
Nikâhı babadan başka kimse bozamaz.²

Bu hadislere ilaveten daha birçok hadislerde de, kızların evliliğinde yalnız babanın sözünün geçerli olduğu vurgulanmıştır. Tabi burada şunu da belirtmek gerekir; evlenme hususunda önce kızın rızası gereklidir. Nitekim, İmam Ali (a.s) yüce İslâm peygamberi Resul-i Ekrem (s.a.a)'den mübarek kızları Hz. Fatıma (a.s)'yı istediklerinde evliliği onun isteğine bırakması da bunu gösterir.

Kız duygusal davranıp gayrimüslim veya imansız ve yahut da ahlâksız birini tercih ettiğinde baba kızına ön ayak olur ve onu bu evlilikten men edebilir. Aksi takdirde baba, kızının isteğine boyun eğmelidir.

Ama yine de örfen kız, anne ve babasıyla bu konu da istişare etmeli; onların görüşlerini almalı, uygun gördüğü takdirde de kabullenmelidir. Uygun olmayan durumlarda

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.2, b:3, h. 7. Furu-u Kâfi: c. 5, s. 393.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.2, b:4, h. 5.

anne ve baba kızlarını zorlayamazlar ve böyle bir yetkiye de sahip değillerdir.

Yine kızların evlenmelerinde şer'i açıdan annenin hiçbir karışma hakkı yoktur. Demek oluyor ki anneler, kızlarının evlenmeleri hususunda müdahale hakkına sahip olmadıkları gibi, zorlama hakkına da sahip değillerdir.

Hadislerden de anlaşıldığı gibi, baba bakire olmayan kızı hakkında şer'i açıdan hiçbir yetkiye sahip değildir. Yetki tamamen bu konuda tecrübe sahibi olan kadının kendisine bırakılmıştır.

EVLENİLECEK KIZA BAKILMASI

Erkekler için nâmahrem bir kadına şehvet ve lezzet kastı ile bakmak, dinimizce haram kılınmıştır. Bunlar, insanın büyük günahlara mürtekip olmasına vesile olduğu gibi, şeref, haysiyet ve imanı da yok eder. Bazı rivayetlerde böylesine büyük bir günahın zinayla eşit olduğu söylenmiş, bazılarındaysa "göz zinası" olarak nitelendirilmiştir.¹

Ancak bu durum eş seçiminde farklıdır. İslâm dini eş seçerken kadına bakmayı sakıncasız kılmıştır. Evlenecek olan kız ve erkeğin birbirlerini sevmeleri, hayat boyunca tam bir saadetle yaşam sürmeleri için, birbirlerini görmelelerinde mahzur yoktur. Dinimizce de caiz görülmüştür. Çünkü arzular, istekler değişiktir.

Aile yuvası kuracak erkek ve kadının özleyip istediği; kendisini mesut edecek, arzu ve hayallerini gerçekleştirecek bir eş, bir hayat arkadaşı bularak yuva kurması, saadet ve esenlikle, feyiz ve bereketle ömür sürmesi, yaşaması demektir. Bu nedenle her anne ve baba veya yakınlar, çocuklarını evlendirecekleri zaman erkeğin kadını iyice araştırmasını, sorup sormasını, incelemesini, şeriatın bu yurduğu şekilde görmesini, danışma ve istişareden sonra evlenmesini sağlamalıdır. Erkek ve kadının birbirlerini elemeyen, iyice sorup sormadan, görüp tahkik etmeden alelacele evlenmeleri tehlikeli, zararlı ve de hayırsız

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.1, b:104.

olur. Zira, ömür boyu hayatlarını paylaşacak çiftler arasında sevgi ve muhabbet olmazsa, ne yazık ki hayatlarının sonuna kadar mutsuz ve karşılıklı sevgiden uzak bir yaşam sürmek zorunda kalacaklardır.

Evlilik sonrası yaşam için eşlerin evlenmeden önce konuşmaları, birbirlerinin düşünce ve karakterlerini öğrenmeleri, huylarını, dolayısıyla iyi ve kötü sıfatlarını bilmeleri gerekir. Zira bu hem kız, hem de erkek için hayırlı ve yararlıdır.

Biri İmam Sadık (a.s)'dan, "Evlenmek isteyen bir erkek evlenmek istediği kızın saçına ve ziynet yerlerine bakabilir mi?" diye sordu. İmam; "*Eğer şehvet kastıyla olmazsa sakıncası yoktur.*" şeklinde cevap verdi.¹

Yine İmam Sadık (a.s) bir başka hadisinde; "*Evlenmek isteyen erkeğin evlenmeden önce (evlenmek istediği) kızın ziynet yerlerine bakmasında sakınca yoktur.*" şeklinde buyurmuştur.²

Bakmanın Şartları

Yukarıdaki rivayetlerden de anlaşıldığı üzere evlilik kastıyla bakma, caiz kılınmıştır. Ancak bakma hususunun da kendine has bir takım şartları vardır. Şöyle ki:

1- Lezzet almak kastıyla bakmamalıdır. Sonradan niyetin değişeceği bilirse bakmaktan sakınmalıdır.

2- Evlenilecek kadına, eğer bakarak daha iyi tanımlanabilecekse bakılmalıdır.

3- Herhangi birini istemek veya ona bakmak için onunla evlenmenin caiz olması gerekir. Örneğin evli bir kadına veyahut boşanıp da iddetini tamamlamamış kadın-

1- Furu-u Kâfi: c.5, s. 365.

2- Gurb'ül-İsnad: s.74.

lara bu amaçla bakmaktan kaçınmalıdır. Yine aynı şekilde, henüz ergenlik çağına (bulûğa) varmamış bâkire kızlara bak-mak da haramdır. Erkeğin evlenemeyeceği malum olan akıl hastalarına ve yine küçük yaştaki kızlara bakması da ay-nı hükmü taşımaktadır.

4- Bakmadan önce veya bakıldığı an, hedef sadece evlenmek olmalıdır. Birkaç kızını bir araya getirerek veya topluluk hâlinde bir araya gelen kız veya kadınlara bu amaçla bakmak caiz değildir. Çünkü, evlilikte bakış, sadece belirli şahsa bakmak şartıyla caizdir.

Müctehitlerin Görüşleri

Büyük âlimlerden olan merhum Muhammed Hasan Necefi, Cevahir'ül-Kelam adlı kitabında şöyle der:

"Evlenilecek kadın veya kızın kendisine bakılması için izni olmazsa dahi, onunla evlenmek isteyen erkeğin evlilikten önce yüz ve ellerine bakması, Müslüman fırkalar arasında kabul edilmiş ve hiç kimse bu görüşe karşı çıkmamıştır."¹

Niyeti evlenmek olan birisi, evleneceği kadın veya kızın yüzüne, saçına, ellerine ve bakılması haram kılınan iki haya organı hariç, diğer ziynet yerlerine bakabilir.

Bu konu, tüm taklit mercilerince caiz görülmüştür. Yalnız Ayetullah el-Uzma Gulpaykani kadının yüz ve ellerinden başka diğer ziynetlerine bakılması hususunda ihtiyat etmişlerdir.

Bu konuda İmam Humeyni (r.a) ise şöyle demişlerdir:

"Eğer bir erkek gerçekten evlenmek niyetinde ise ve aynı zamanda evliliğinin gerçekleşeceğine ihtimal veriyorsa, şehvet kastı olmaksızın, şehvet isteği baktıktan sonra uyansa da uyanmasa da ka-

1- Cevahir: c.29, s.63.

dının iki avreti dışında tüm bedenine bakabilir. Fakat, kadının sadece yüzüne, ellerine, saçına ve diğer ziynet yerlerine bakılması ihtiyata uygundur."¹

1- Tahrir'ul-Vesile, Kitab'un-Nikâh, Mesele:28.

EVLİLİK ÖNCESİ GEREKLİ SORULAR

Evlenmek isteyen eşler birbirlerini görüp iman, ahlâk, takva ve fiziksel güzellik konularında anlaşma sağlayabildikleri takdirde, karşılıklı olarak konuşma safhasına geçmeli, birbirlerinin düşünce ve görüşlerini almalı, aynı zamanda evlilikten sonra mutlu ve düzen dolu bir yaşam sürdürebilmeleri için, varsa şartlarını açıklamalıdır. Biz bu şartları, sorular hâlinde getirerek yazdık. On altısı erkek tarafından kıza, on üçü de kız tarafından erkeğe yönelik olan bu sorular, tamamı karı-koca haklarını içeren yirmi dokuz sorudan oluşmaktadır.

Erkeğin Sorması Gereken Sorular

Erkek tarafından titizlikle üzerinde durulması gereken sorular şunlardır:

1- Evlenmekten amaç mal ve kocanın fiziki güzelliğinden yararlanmak değil de iyi bir aile oluşturup nefsi istekleri kontrol etmek ve nesli çoğaltmak olmalıdır. Sizin bu konu hakkında görüşleriniz nelerdir?

2- Yüce Allah, Nisâ Suresi'nin 34. ayetinde ailenin sorumluluğunu erkeğin üzerine yüklemiştir. Sizin görüşünüz nedir?

3- İslâm, kadının yalnızca kocasına ait olduğunu ve dolayısıyla yabancı erkeklerin karşısında tamamen tesettürlü olması gerektiğini vurgulamaktadır. Sizin görüşünüz nedir?

4- Kadın, kocasını, onun sevdiği isimlerle çağırmalı, yine onu karşılarken güler yüzle karşılamalı; cevaplarını sıcak bir şekilde vermeli, kısacası, kocasına karşı davranışlarında saygılı ve hoşgörülü olmalıdır. Düşünce ve görüşleriniz nelerdir?

5- Yüce Allah bizi imtihan eder de, bir müddet için işsizlik ve fakirlikle denerse, tahammül edebilir misiniz? Yine fakirliğimizden dolayı zengin kadınlara özenerek haysiyet ve şerefimizi düşürür müsünüz? Gerçekten de bu kötülüğü yapar mısınız?

6- Kadın, genelde evde olmalı, ev işlerini belli bir düzene sokmalı, dışarı çıkmak istediği zamanlarsa kocasından izin almalıdır. Sizin görüşleriniz nelerdir?

7- Kadınlar, erkeklerin işlerinde yeteri derecede bilgiye sahip olmadıklarından, kocaları tarafından kendileriyle meşveret edilmesini beklememelidirler. Erkek, sadece eşinin bilgi sahibi olduğu, özellikle de çocuklarına yönelik konularda onunla meşveret etmelidir. (Zira "Meşveret ile hareket eden dağdan aşmış, meşveretsiz hareket eden düz ovada yolunu şaşmış." sözü gayet meşhurdur.) Düşünceniz nelerdir?

8- Kadın, kocasının her türlü sorunlarını anlamalı, onu bu konuda yalnız bırakmamalıdır. Aynı şekilde koca da eşinin sorunlarına karşı böyle olmalıdır. Sizin görüşünüz nedir?

9- Kadının hedefi, kocasının sevgi ve rızasını kazanmak olmalı, onun mutlu olması için çaba göstermeli, bu arada falcılık, üfürükçülük ve hokkabazlık gibi batıl inançlardan medet ummamalıdır. Düşünceniz nedir?

10- Eşler, kendi ayıp ve kusurlarını, öz anne ve babaları dahi olsa başkalarına açmamalı, birbirlerine karşı mükemmel birer sırdaş olmalıdırlar. Doğru buluyor musunuz?

11- Kadın, kendi akrabalarına hürmet edip saygı gösterdiği gibi kocasının akraba ve yakınlarına da sevgi ve saygı göstermelidir. Düşünceniz nelerdir?

12- Maazallah, eğer kadın veya erkeğin yakınları kıskançlık, alçaklık ve her türlü rezilliklerle arabozuculuk yapmaya çalıştıkları görülürse onlara uymamalı, karı ve koca birbirlerine destek olarak ömürlerinin sonuna dek birlikte yaşayacaklarını vurgulamalıdırlar. Hatta, bu işin failleri an-ne, baba ve kardeş dahi olsa... Düşünceniz nelerdir?

13- Kadının hamile olup olmaması ve çocuk sayısının ne kadar olacağı hakkında İslâm erkeğe daha fazla tercih hakkı tanımıştır. Bu konuda sizin görüşleriniz nelerdir?

14- Ben de her insan gibi kadınların güzel ve çekici olduğuna inanıyorum. Ancak, güzelliğin her işin başı olduğundan yana da değilim. Siz ne dersiniz?

15- Kadının şer'an ve örfen kocasına itaat etmesi gerekir. Bu itaat yalnız kadına ait olup, gerçekleştirmediği takdirde vazifesini ifa etmemiş sayılır. Bu gibi durumlarda erkek, karısına nafaka da vermeyebilir. Sizin görüşleriniz nelerdir?

16- Sizinle anlaşabilir; mevcut koşullar çerçevesinde evlenip de birbirimize eş olursak, yakınlarımdan veya yabancılardan birisi benim yanıma gelerek: "Bu nasıl bir eş-tir? Sen nasıl oldu da bu kadınla evlendin, nasıl onu seçebildin?" der ve kendi görüşüne göre, senden daha güzel, daha marifetli ve daha hünerli birkaç kızın ismini bana söylerse ve hatta, o kızları, benim onların içerisinde birisini beğenmem için yanıma getirmiş olursa, kızların yüzüne bakmayacağım gibi, onun beyhude ve saçma sapan sözlerini dinlemem ve ona şunları söylerim:

Ben eşimi uygun görüp kendi isteğimle onu seçmişim. Senin fuzulî ve anlamsız sözlerini dinlemiyorum. Git ve cehennem ateşini kendin için bedavaya satın alma. İyi anlaşan iki mutlu yârin arasına ayrılık kıvılcımları düşürme.

Eğer iki yâri ayırmak isteyen böyle bir şeytan sizin de yanınıza gelir, benden daha iyi gençlerin olduğunu söyler ve onların isimlerini de teker teker size verirse, ona cevap olarak siz neler söylersiniz?

Kızın Sorması Gereken Sorular

1- Evlenmekten amaç kadının mal ve güzelliğinden yararlanmak değil de iyi bir aile oluşturup nefsi istekleri kontrol etmek ve nesli çoğaltmak olmalıdır. Sizin görüşünüz nedir?

2- Koca, eşi için yiyecek ve giyecek eşyalarını temin etmeli, hatta gücü yeterse ziynet eşyalarını bile almalıdır. Kadın hastalandığı vakit onu doktora götürmeli, maddî imkânlar elverirse ev işlerinde yardımcı olacak bir hizmetçi tutmalıdır. Bu hususta görüşünüz nedir?

3- Kadına ayak bağı veya bir fazlalık gözüyle bakılmamalıdır. Zira kadın, aileyi teşkil eden ana elemanlardan biridir. İslâm dini, kadını Allah tarafından kocaya verilmiş bir emanet olarak gördüğünden kocanın ona anlayışlı ve sıcak davranması gerekir. Bunu, İslâm gerekli kılmıştır. Aynı şekilde İslâm dini kadını erkeğin, erkeği de kadının örtüsü olarak nitelendirmiştir. Bu konuda sizin görüşünüz nedir?

4- Beyin hanımını dövmeye hakkı yoktur. Olur da dövse dinimizce şart koşulan diyetini vermelidir. Bu arada kadın, kocasına karşı itaatsizlik gösterir ve nefesine uyararak ona karşı çıkarsa, önce nasihat edilmelidir. Neticesiz kaldığı takdirde ise, "yalnızca kadın suçunu anlayabileceği miktarda" usulünce uyarılmalıdır. Ne biraz fazla ve ne de biraz eksik... Yalnız, dövme zararsız olmalı, can yakmamalıdır. Örneğin, kadının sırtına veya kalçasına elinin tersiyle vurarak onun suçlu olduğunu anlatmaya çalışabilir. Aksi takdirde diyet ödenmelidir. Hele daha da fena olursa

(maazallah) mahkeme ile boşanma durumu ortaya çıkabilir. Görüşleriniz nelerdir?

5- Erkek de eşi gibi, en azından az bir farkla beden, elbise, saç ve diş temizliğine özen göstermelidir. Hatta erkeğin güzel kokular kullanması dinimizce müstehap bilinmiş, önemle üzerinde durulmuştur. Siz ne dersiniz?

6- Koca, eşini İslâmî sınırları aşmayan ve buna özen gösterilen düğün törenlerine ve matem yerlerine gitmekten alıkoymamalıdır. Zira, aksini yaparsa kadın yıkama, pişirme, temizlik vb. görevler gibi örfî vazifelerini yerine getirmeyebilir. Bu konuda, sizin düşünce ve görüşleriniz nelerdir?

7- Erkeğin, eşine olan sevgi ve muhabbetini artırması için, eve girerken veya evden çıkarken görüşme ve vedalaşması dinimizce müstehap kılınmıştır. Ne dersiniz?

8- Hz. Ali (a.s)'ın ev işlerinde mübarek eşleri Hz. Fatıma (s.a)'ya yardım ettikleri gibi, kocanın eşine yardım etmesi iyi olacaktır. Siz ne dersiniz?

9- İslâm, pişirilecek yemeğin çeşidini seçmede erkeğe öncelik tanımıştır. Fakat erkek, eşinin durumunu göz önünde bulundurarak bu hakkı ona verebilir. Sizin görüşleriniz nelerdir?

10- Erkek, eşi hata yaptığında ona öfkeyle bağırması, hatasını affetmelidir. Sizin görüşleriniz nelerdir?

11- Kadının ev içerisinde olsun, dışarıda olsun çalışarak helâl para kazanması (dolayısıyla aile bütçesine katkıda bulunması) hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

12- Yalnız yolculuğa çıkan kocanın, eve dönerken ucuz veya az da olsa eşi ve çocuklarına hediye getirmesi dinimizce müstehap kılınmıştır. Dîni bayram ve törenlerde de böyledir. Bu konuda sizin görüşleriniz nelerdir?

13- Erkek, kadına karşı şüpheli olmamalı, böyle davranmamalıdır. Dolayısıyla fitnecilerin sözlerine inanmama-

lı, anne ve baba dahi olsa onlara uymamalı, sözlerine kulak asmamalıdır.

Gerçi insan anne ve babasına saygılı davranmalıdır ancak, bunlar cahilliklerinden dolayı asılsız veya yanlış kaynaklanan yanlış şeyler anlatırlarsa, işte o zaman iddia ettikleri bu şeyin yanlış olduğunu açıklamalı, onlara inandırmamalıdır. Siz ne dersiniz?

Şartlarla İlgili Birkaç Hatırlatma

Yukarıda, evlenme aşamasına gelmiş erkek ve kızlar için zikr olunan sorular ve aynı zamanda ortaya atılan diğer özel sorularla yine bunların vereceği cevaplar, mümkün olduğunca yazı ile beyan edilirse daha iyi olacaktır. Çünkü bu, evlilik gibi hayati önem taşıyan bu binanın yazılı anlaşması olacak ve gerekirse karşı taraflarca birbirlerine hatırlatılabilecektir.

Mezkur sorular, erkek ve kızlarca konuşma şeklinde birbirlerine sunulmayabilir. Bu durumda yapılacak en iyi şey, mektup aracılığıyla sormaktır. Yine de her iki taraf, sorulan her sorunun cevabına karşı imza almalı ve böylece tasdik yazılı kalmalıdır.

Evlenmeyi arzulayan gençler konuşma safhasına geçerken örfî kurallardan da öte, İslâmî kurallara da riayet etmelidirler. Konuşmalarda aşırıya kaçılmamalı, olduğundan fazla açık konuşulmamalıdır. Zira, evlilikte "evet" ihtimali olduğu gibi "hayır" ihtimali de vardır.

Allah Teala, bu konu hakkında şöyle buyuruyor:

Alacağımız kadınlara, onlarla evlenmek isteğinizi anlatmanızda, yahut da bunu gizlemenizde bir suç yok. Allah bilir ki siz, onları anacak, hatırlayacaksınız. Yalnız, onlarla gizlice de sözleş-

meyin; doğru ve yolunda bir söz söylerseniz o başka...¹

Değerli okuyucular! Sizler de dikkat ederseniz hem erkekler, hem de kızlar için önerilen sorularda hiçbir surette müstehcen ve haddi aşan şeylere değinilmemiştir; sorular, hayatî dengeyi düzene sokma ve hakiki saadeti elde etmeye yöneliktir. Ayrıca geleneksel âdetleri İslâmîleştirmeye yönelik olduğu gibi onları kolaylaştırır da. Aileler bu konuda anlayış göstermeli ve kız ve erkeğin birbirleriyle görüşmelerini sağlamalıdır ve bu konuda hurafe âdet ve geleneklere uymamalıdır.

İmam Cafer Sadık (a.s) bu konuda şöyle buyurmuştur:

İşlerinde yumuşaklık ve kolaylık gösteren, halktan umduğunu elde eder.²

Yumuşaklığı kenara atan ailelerde hayır ve bereket de kenara atılmış demektir.³

Yine İmam Musa b. Cafer (a.s) da şöyle buyurmuştur:

Yumuşaklık maişetin (geçimin) yarısıdır.⁴

1- Bakara / 235.

2- Sefinet'ul-Bihar, Rifk böl.

3- Sefinet'ul-Bihar, Rifk böl.

4- Sefinet'ul-Bihar,, Rifk böl.

KIZ İSTEME VE NİKÂHIN ZAMANI

Erkek, kendisi için uygun birini bulduğunda Cuma günü onu istemesi ve yine nikâh yaparken, Cuma günü olması iyi ve hayırlıdır. Hz. Ali (a.s) bu konuda, "*Cuma günü, kız isteme ve nikâh günüdür.*"¹ şeklinde buyurmuştur.

Nikâh işlemlerinin sıcak bir havada ve ay akrep burcundayken ve yine (Hicrî aya göre) ayın son iki gününde yapılması iyi değildir.

Nitekim İmam Bâkır (a.s) sıcak bir günde öğle vakti Müslümanlardan birinin evlendiğini işittiklerinde; "*Aralarında bir birlik göremiyorum.*" şeklinde buyurmuşlar; çok geçmeden erkeğin eşiyle uyum sağlayamayıp ayrıldıkları haberini almışlardı.²

İmam Bâkır (a.s) da bu konuda şöyle buyurmuştur:

Ayın son iki gününde evlenen kimse, doğacak çocuğunun düşük olmasından korksun.³

Kız istemenin ve nikâhın, Müslümanlar için önem taşıyan örneğin Peygamber efendimizin ve Ehlibeyt'inin doğum günleri, Resul-i Ekrem (s.a.a)'in peygamberliğe seçildiği gün, Gadir-i Hum günü, vb. mübarek günlerde olması daha uygundur. Çünkü mezkur günlerde yapılan işler, bereketli ve uğurlu olur.

1- Bihar'ul-Envar: c.100, s. 273.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.1, b:38, h. 1.

3- İlel'üş-Şerayi, s. 514.

Muharrem ve Sefer ayında, Resulullah'ın ve Ehlibeyt'inin şehadet günlerine rastlayan diğer yas günlerinde, bu gibi şenlik merasimleri düzenlemenin herhangi haram ve günah bir yönü yoktur. Ancak, yas günlerinde özellikle Resu-lullah (s.a.a)'in aziz torunu Hz. Hüseyin (a.s)'ın şehid edildiği Aşura (Muharrem ayının onuncu) günü, bu tür merasimlerin gerçekleşmesi, özellikle bu günlere itinasızlık ve saygısızlık sayılırsa, bereketsizliğe, uğursuzluğa ve yapılan işin akıbetinin kötü olmasına sebep olur. Bu gerçek, hem birçok hadislerde açıklanmış ve hem de defalarca halk tarafından tecrübe edilmiştir.

Emir'ül-Müminin Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

...Bizi sevenler... sevincimizle sevinir ve hüznümüzle de hüznlenirler...¹

İmam Rıza (a.s) şöyle buyuruyor:

...Her kim Aşura günü, dünyevî ihtiyaçları için çalışmayı terk ederse, onun dünya ve ahiretle ilgili istek ve ihtiyaçları giderilir...²

1- Bihar'ul-Envar, c.44, s. 287.

2- Bihar'ul-Envar, c.44, s. 284.

MEHİR

Erkeğin evlenerek akdi altına aldığı eşine vermek üzere, önceden aralarında kararlaştırdıkları meblağa mehir denir. İslâm dininde kadına mehir verilmesi farzdır. Yüce Allah bu konuda şöyle buyuruyor:

Kadınlara mehirlerini bir hak olarak (gönül hoşluğuyla) verin: Eğer kendi istekleriyle o mehirin bir kısmını size bağışlarsa, onu da afiyetle yiyin.¹

Elçilik erkek tarafından olduğu gibi, mehir de yine erkek tarafından verilmelidir. Zira kadın, isteyen değil, istenilendir. Dolayısıyla erkek, seçtiği kadına karşı duyduğu sevgisini ve ona verdiği değeri göstermesi için aralarında kararlaştırdıkları bu mehri seve seve vermelidir. Ayrıca bu, dinimizce de farz kılınmıştır. Konunun başında da zikrolunan ayet gereğince, mehir kadının doğal hakkı olarak belirtilmiş, "verin ve bağışlarsa" cümleleriyle de mehirin farz olduğu vurgulanmıştır.

Mehirden amaç, hiçbir surette maddiyat değildir. Kadının, maddî açıdan zengin olsun veya olmasın, bu şarttır. Zira erkek, vereceği mehirle kadına olan sevgisini gösterdiği gibi, aynı zamanda onun malında gözü olmadığını ve aradığı şeylerin bunun dışında, daha başka şeyler olduğunu gösterir.

1- Nisâ / 4.

Binaenaleyh, kadın fakir dahi olsa evlenmesine fakirliği mani olmadığından, Müslüman kadınlar için maddiyat söz konusu değildir. Ve böyle bir korkuları da olmamalıdır. hâlbuki gayri Müslimlere bir göz atacak olursak, bunun tam tersi olduğunu görürüz. Nedense Hıristiyanlar arasında evlenecek olan kadının kendisini isteyen erkeğe büyük miktarda maddiyat sunması gerekli kılınmıştır. Dolayısıyla Müslüman kadınlarla gayri Müslim kadınları kıyaslayacak olursak hangilerinin daha rahat ve huzurlu olduğunu görmüş oluruz. Zira, kadın hamilelikten doğuma kadar, zorluklarla dolu hamilelik dönemi, doğurma, besleme, ve büyütme dönemlerini doğal olarak üstlenmek zorunda kalmış, bu alanlarda hayati fedakârlıklarda bulunmuştur. Böylesine zor görevleri üstlenen ve çeşitli zorluklara göğüs geren kadına elbette ki bir ödül, bir mükâfat verilmelidir.

Dolayısıyla Hıristiyanlar arasında bu zorluklara ilaveten, kadına mükâfat verme yerine ondan maddî beklenti olması, kadına verilen hak ve hürriyetin ne kadar dar kapsamlı olduğunun açık bir göstergesi olacaktır. Yalnız bu, yüce dinimizde farklıdır. Önceden de belirttiğimiz gibi, kadından herhangi bir beklenti yoktur. Bugün, her ne kadar çeyiz meselesi varsa da bu, sadece âdetten ileri gelen bir şeydir ve İslâm'da bunu gerektiren hiçbir hüküm yoktur. Dolayısıyla kadına verilen mehir, erkeğin sevgisine sadık olduğunu göstermek amacıyla verilen bir meblağdır. Bu yüzden mehire "sadak" da denilmiştir.

Kadına verilen mehir; para, altın, gümüş vb. gibi süs eşyaları veya değeri olan herhangi bir şey de olabilir; girişimde bulunduğu kazançlı bir işten aldığı kârın veya hissenin belli oranı vb. gibi.

Son olarak, şunu da hatırlatmada yarar görüyoruz: Mehir, başlık parası, süt parası vb. gibi yanlış âdetlerle karıştırılmamalıdır. Ne yazık ki bugün, en çok ülkemizin doğu

kesimlerinde gördüğümüz başlık ve süt paraları, gençlerin evlenmelerine engel oluşturdukları gibi ruhsal yönden de zararlı olabilir. Bu ve bunun gibi bâtil âdetlerin dinimizde asla yeri yoktur.

Mehrin Miktarı

Mehrin belirli bir miktarı yoktur. Miktar kadın ve erkeğin anlaşmalarına bağlı olup, iki tarafın rızası ölçüsünde olmalıdır. Çok fazla ve çok az olması mekruhtur. Ama yine de en doğru olarak verilen mehir, Resul-i Ekrem'in (s.a.a) eşlerine ve mübarek kızları Hz. Fatıma (s.a) için belirledikleri ölçüde olmasıdır. Rastladığımız çoğu rivayetlerdeyse bu ölçünün "beş yüz dirhem" olduğu vurgulanmıştır.

Her şeyde olduğu gibi mehir hususunda da ne ifrat ve ne de tefrit olmalıdır. Çünkü pek kıymetsiz bir şeyin mehir olarak verilmesi kadına ağır gelebilir. Özellikle de geleceğe yönelik kötü sonuçlar doğurabilir. Kadın, kendisini kocasının nazarında değersiz hissederse, örneğin; çok sade bir nikâh ve az bir mehirle evlenmeleri gerçekleşirse, evliliğe karşı isteksiz, düzende bozukluk, yuvada da mutsuzluk baş gösterebilir. Kadın, mehirin az oluşundan dolayı ken-dini zararda hisseder. Zira, erkek mehrin azlığından suisti-fade ederek istediği bir dönemde eşini boşayabilir. Bu da kadınlar açısından bir nevi tehlike olarak görülmektedir.

Bu konuda Emir'ül-Müminin İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

Mehrin zina ücretine benzememesi için on dirhemden daha az olması hoşuma gitmez.¹

1- Bihar'ul-Envar, c.100, s. 347.

Yine doğrudan doğruya, hiçbir bedel karşılığı olmaksızın nikâh kıydıran birine İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuşlardı:

Bu iş sadece peygamberlere caizdir. Diğer fertler için birlikte olmadan önce az veya çok, kadına para (mehir), elbise sunulmadıkça nikâh sahih değildir.¹

Aynı zamanda, mehrin çok fazla olması da iyi değildir. Çünkü, bu, erkekler için çok zor bir engel olacağı gibi aile içerisinde de insanı zor koşullarla yüz yüze getirebilir. Aşırı borçlanmalar yüzünden, erkeğin hareket alanı kısıtlanmış olmakla birlikte, aile saadeti de gölgelenmiş olabilir.

Bakınız İmam Ali (a.s) bu konuda ne buyurmuştur.

Kadınlara fazla mehir vermeyin, sonra düşmanlık gerçekleşir.²

Resul-i Ekrem (s.a.a) efendimiz ise şöyle buyurmuştur:

Ümmetimin en iyi kadınları güzel yüzlü ve mehrini az olanlarıdır.³

Ve yine şöyle buyurmuştur:

Kadının uğursuzluğu, mehrinin çok olmasıdır.⁴

Mehr'üs-Sünnet

Mehr'üs-sünnet, Peygamber (s.a.a)'in yakınları, mübarek kızı Hz. Fatıma (s.a) ve hanımları için önceden kararlaştırmış oldukları nikâh bedeline denir. Mehr'üs-sünnet, Resul-i Ekrem (s.a.a)'in uygulamalarından sonra, takvalı ashâbı, yakınları ve diğer müminler tarafından da uygula-

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.12, b:7, h. 4.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.12, b:5, h. 12.

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.12, b:5, h. 9.

4- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.12, b:5, h. 10.

narak o dönemden bu güne kadar gelmiş, bugün bile bazı inananlarca uygulanır olmuştur.

Mehr'üs-sünnet, her ne kadar Peygamberimiz tarafından kendi yakınları ve Ehlibeyt'i için kararlaştırmış oldukları bedelse de biz Müslümanlar tarafından da bu oran üzerinden hesaplanması daha iyi ve daha hayırlıdır. Yalnız bu miktar, günümüz koşullarıyla karşılaştırılınca pek az bir meblağ ortaya çıkmaktadır. Oysa ki bu miktar, o dönemlerde pek değerliydi ve hemen hemen ev için gerekli olan her şey bu miktarla karşılanabilirdi. Tarihte de gördüğümüz gibi, Resul-i Ekrem (s.a.a), kızı Fatıma (s.a), Hz. Ali (a.s) ile evlendiğinde nikâh bedelini bu ölçüye göre hesaplamış, buna göre de aynı meblağ karşılığında eşi için gerekli olan çeşitli eşyaları almıştı.¹

Yine, on yıl önce 100 Türk lirasını günümüz 100 Türk lirasıyla karşılaştıracak olursak, aradaki fark açıkça görülecektir. Dolayısıyla on yıl önce kararlaştırılan meblağı, on yıl sonra da aynı ölçüde vermek yanlış olacağından, iki tarafın da bu farkı gözetmeleri ve günümüz koşullarıyla karşılaştırmaları gerekecektir.

Bazı rivayetlerde de mehir miktarının beş yüz dirhemden fazla olmaması üzerinde önemle durulmuş, bu orandan ne az ve ne de çok olması tavsiye edilmiştir.

İmam Cafer Sadık (a.s) bu konuda şöyle buyurmuştur:

Resul-i Ekrem (s.a.a) kızlarından ve hanımlarından hiçbirisinin mehrini 12.5 evkiyeden fazla vermez ve yine almazlardı...²

İmam Rıza (a.s) da bu konuda şöyle buyurmuştur:

1- Bu konuda bk. Hz. Fatıma (s. a)'nın çeyiz listesi.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.12, b:4, h. 4. Her evkiye kırk dirhemdir ve dolayısıyla 12,5 evkiye de 500 dirhem etmektedir.

...Peygamber (s.a.a)'in zamanında kadınların mehri 500 dirheme eşit, 12.5 gümüş evkiyeden oluşuyordu...¹

Yine imam Rıza (a.s) şöyle buyurmuştur:

Evlendiğinde (vereceğin) mehrin 500 dirhemden fazla olmamasına gayret göster. Zira, Resul-i Ekrem, hanımlarıyla bu miktar karşılığında evlenmişlerdi...²

Resul-i Ekrem (s.a.a), bu miktarın önemi üzerine şöyle buyurmuştur:

İman sahibi biri (evlenme gayesiyle) bir din kardeşinin kızını ister ve nikâh bedeli karşılığında (mehir olarak) beş yüz dirhem vermeyi teklif eder de (din kardeşi bu miktarı az bularak) red cevabı verirse ona kötü davranmış, merhametsizlik etmiş olur. Böyle olunca da yüce Allah bu kimseye ahirette cennet hurilerini nasip etmez.³

Hüseyin b. Halid şöyle anlatır: İmam Rıza (a.s)'dan Mehr'üs-sünnetin neden beş yüz dirhem olduğunu sordum. İmam cevaben şöyle buyurdu:

Yüce Allah, yüz defa "Allah-u Ekber", yüz defa "Subhanallah", yüz defa "Elhamdülillah", yüz defa "La ilâhe illallah" ve yüz defa Resul-i Ekrem ve Â'line (Ehlibeyti'ne) salavat gönderip, (dua niyetiyle) "Allah'ım, bana cennet hurilerinden nasip eyle!" diye yalvaran her mümini cennet hurileriyle evlendirmeyi kendine farz kılmıştır. (Müminlerce Allah'ı tesbih için söyledikleri) Bu zikirlerin sayısı beş yüzdür. Bunlarsa cennet kızlarının (hurilerin) mehirleridir. Böylelikle yüce Allah, Resul-i Ek-

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.12, b:4, h. 2.

2- Bihar'ul-Envar, c.100, s. 350.

3- Furu-u Kâfi: c.5, s. 376.

rem'e; "İmanlı kadınların mehrini beş yüz dirhem olarak, bir sünnet hâline getir." buyurdu...¹

Kadın, Mehrin Malikidir

Eğer mehri mülk olarak kabul edersek nikâhtan hemen sonra asıl sahibinin kadın olduğunu söylememiz gerekecektir. Dolayısıyla, her nevi gasp, kadının mülküne yapılan bir tecavüz olarak nitelendirilmelidir. Ancak, kocanın veya babanın bu mülkü kullanabilmesi, kadının iznine bağlı olup, izni olmadıkça kullanılamaz.

Kadının şer'î hakkı olan bu mehrin gasp edilmesi, "büyük günahlardan" olup, yüce Allah tarafından bağışlanmayacaktır. Bu konuda Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Kıyamet günü yüce Allah, kadının mehrini ve işçinin ücretini gasp etmek ve özgür bir insanı (köle olarak) satmak dışında her günahı bağışlar.²

Yine İmam Musa Kâzım (a.s)'dan; "Kendi kızını evlendiren bir baba onun mehrinden yararlanabilir mi?" diye sorulduğunda İmam; "*Hayır, böyle bir hakka sahip değildir.*"³ diye buyurmuştu.

Aynı şekilde eğer mehir para şeklinde nakit olarak ödenirse kadının izni olmaksızın hiç kimse o paradan istifade edemez. Ve yine mehir taksitle ödenecek olursa, erkek onu gerçek bir borç gibi bilmeli ilk fırsatta ödemelidir. Eğer mehrin verilmesi için belirli bir müddet tayin edilmişse vakti geldiğinde verilmesi farzdır. Ama böyle olmaz da belirli bir vakit tayin edilmemişse, mehir, kadının isteği üzerine; istediği vakitte verilmelidir. Bu durumda mehir istenildiği vakit, erkeğin onu iade etmesi, imkânı olduğu müddetçe farzdır. Mehir bazen halk arasında, bazı cahiller-

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.12, b:4, h. 2.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.12, b:11, h. 4.

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.12, b:16, h. 1.

ce, çok ilginç bir şey olarak karşılanmış; "Böyle bir şey nerede görülmüş? Şimdiye kadar kim mehir vermiş de alan çıksın?" gibisinden sözlerle yüce Allah'ın kadınlara tanımış olduğu bu hak, örtbas edilmeye çalışılmıştır. Oysaki yüce Allah, Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur:

Kadınlara mehirlerini bir hak olarak (gönül hoşluğuyla) verin. Eğer kendi istekleriyle mehirin bir kısmını size bağışlarsa, afiyetle yiyin.¹

İşte mehrin gasp edilmesinin büyük günahlardan olmasının asıl sebebi de budur. Zira, gasp veya izinsiz kul lanma, yüce Allah'ın "verin" emrine karşı çıkmaktır. Gerçi bazı hususlarda da kadın, anlayışlı davranmalı ve mehir almada acele etmemelidir. Sabırlı olmak; hakkı olan bedeli alırken kocanın rahatsız olmasına vesile olmamak, her iki taraf için de daha hayırlıdır. Hatta, kadının alması gereken bedelde fedakârlık gösterip bir kısmında bağışta bulunması ister düğünden önce olsun ister sonra müstehaptır. Ancak düğünden önce olursa daha üstündür. Resul-i Ekrem (s.a.a) bu konuda şöyle buyurmuştur:

Birlikte olmadan önce mehrini (kocasına) bağışlayan her kadına, yüce Allah (verilen) her dinar karşılığında bir köleyi azat etmenin verdiği sevabı verir. (Daha sonra Resul-i Ekrem'den;) "Ey Allah'ın elçisi, evlilikten sonra bağışlansa nasıl olur?" diye sorulunca; "*Doğrusu bu muhabbettendir.*"² diye buyurdu.

Süt Parası

Önceden de belirttiğimiz gibi, süt parası almak yurdumuzun genelde doğu taraflarında bir âdet hâline gelen geleneklerdendir. Bunu iki açıdan incelemek mümkündür.

1- Nisâ / 4.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.12, b:26, h. 1.

Birincisi, anne ve babanın süt parası namıyla, mehrin bir miktarını her ne kadar almış olsalar da kızlarına çeyiz için gerek duydukları eşya vb. şeyler almalarıdır ki bu, her ne kadar süt parası namıyla yapılmışsa da kız için harcanmış olduğundan dinimizce hiçbir sakıncası yoktur. Zira mülk, yine asıl sahibi olan "kadın"a dönmüştür.

İkincisiyse, anne ve babanın, mehrin dışında damattan kız için çekilen zahmetler karşılığında belirli bir ücret almalarıdır. İşte, dinimizce yasaklanan bu ve bunun gibi batıl âdetlerdir. Anne ve babanın erkek tarafından böyle bir ücret istemeğe hakları yoktur. Zira, dinimizce bu ücret batıl ve haramdır.

İmam Rıza (a.s) bu konuda şöyle buyurmuştur:

Evlenmek isteyen birine, yirmi bin (dinar veya dirhem) mehir ücreti kararlaştırılır ve bu miktarın yarısının babaya verilmesi şart koşulursa, mehir bedeli olarak verilen caiz, babaya verilmesi istenilen miktar ise fasittir.¹

Ne yazık ki süt parası, günümüzde halk arasında âdet hâline gelmiş ve evliliğin zaruretlerinden sayılır olmuştur. Daha da kötüsü, bu yanlış düzenin evlenmek isteyen gençler için büyük bir sorun teşkil etmiş olmasıdır. Bu konuda bir mektuba yer vermek istiyoruz:

Mektup

"... 25 yaşında olduğum hâlde evlilik feyzine erişmeyen, binlerce gençlerden biriyim ben. Ne yazık ki bugün, halkımız arasında kızı fazla kıymet karşılığında satmak âdet hâline gelmiş; nereye kız istemeye gitsek, milyonlarca para istiyorlar. Bunun yanında, düğün masraflarını da düşünürsek bu miktar kat kat artıyor. Oysa ki ben geliri yalnızca az miktar olan sade bir işçiyim. Başka bir yan geli-

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl.12, b:9, h. 1.

rim de yok. Hele bunların yanında başka isteklerin de olması, beni büsbütün deli ediyor. Böyle bir durumda nasıl evlenebilirim?"

"Durum böyleyken ben ve benim gibi daha birçoklarının kötü yola düşmeleri elde bile değil. Sizlerden ricam, lütfen bu konu hakkında kız anne-babalarına açıklamalarda bulunmanızdır. Bu kadar zorluk çıkarıp da bizim için sorun oluşturmasınlar. Benim durumumda olup da yaşı otuz veya kırkı bulan arkadaşlarımla olduğunu hatırlatarak, geleceğe yönelik açıklamalarınızdan ötürü şimdiden teşekkür ederim..."

Değerli okuyucular, değerli anne ve babalar! Yukarıda okumuş olduğunuz mektubun sahibi kardeşimiz gibi, sorunlarını gözyaşlarıyla satırlara döküp de bize postalayan genç kardeşlerimizin sayısı çok fazladır. Elimizde bulunan bunca mektubu getiremeyeceğimiz için örnek olarak yayınladığımız bu mektubun yeterli olacağı düşüncesiyle sizlere sunduk. Dileriz tüm anne ve babalar, gençlerin bu çağrılarına kulak verirler. İnşallah.

Mehirlerden Örnekler

Önceden de belirtildiği üzere, mehrin çok fazla ve çok az olması iyi değildir. Ancak az olmasının iyi olmadığına dair açıklamalar, erkeğin mal varlığının yeterli olması durumunda geçerlidir. Yoksa az miktara rıza göstermeleri övgüye şayan bir davranış olacaktır. Nitekim bunun örneklerini, tarihte okumaktayız.

Yüzüğün Mehir Olarak Verilmesi

Ashaptan biri yanında bir kadınla Resul-i Ekrem'in (s.a.a) huzuruna gelerek, "Ben bu kadınla evlenmek istiyorum." dedi. Resul-i Ekrem; "*Mehriyesini ne kadar vereceksin?*" diye sordu. Sahabî; "Verecek bir şeyim yok-

tur." dedi. O sıra Resul-i Ekrem, parmağındaki yüzüğü gör-dü. *"Bu yüzük kendi malın mıdır?"* diye sordu. Sahabî; "Evet" deyince Peygamber efendimiz; *"Öyleyse bu yüzüğü mehriye olarak ona ver."*¹ dedi.

Bu rivayetten, yüzüğün ve yüzük kıymetinde olan bir eşyanın dahi mehriye olarak verilebileceği anlaşılmaktadır.

Ümmü Süleym'in Evliliği

Ümmü Süleym, Müslüman olmuş Medineli meşhur kadınlar arasındaydı. Kendi kabilesinden henüz Müslüman olmayan Ebu Talha adlı biri ona evlenme teklifinde bulunmuştu. Ebu Talha, tanınmış şahsiyetlerden ve Medine'nin en zenginlerinden olmasına rağmen Ümmü Süleym ona olumlu cevap vermemiş; sen kafirsin, bense Müslüman, se-ninle evlenmem doğru olmaz." diye cevap göndermişti.

Ebu Talha, sonraları yine teklifini yenilemişse de, o; "Ben asla bir kâfirle evlenmem." şeklinde cevaplar gönderiyordu.

Dahası, Ümmü Süleym İslâm'ın doğruluğu, adalet ve hakkaniyeti hususunda onunla konuştu. Ebu Talha onun bu sözlerinden pek etkilendi. İslâm güneşi kalbinde yeni bir çığır oluşturmuş, gönlündekini diline dökmüştü. Oracıkta kelime-i şahadet getirip Müslüman oldu. Ümmü Süleym de, Ebu Talha'nın Müslüman oluşunu mehir olarak kabul lenip onunla evlenmeyi kabul etti.²

Mez kur rivayete dikkat edilecek olunursa erkeklerin kadınlara karşı manevî fedakârlıkta bulunmaları da mehriye olarak kabul edilebilir sonucuna varılacaktır.

Mez kur rivayetin evlenmek isteyen gençlere yol göstermesi ümidiyle...

1- Mustedrek'ul-Vesail, Kitab'un-Nikâh, c.15, h. 17535.

2- Reyahin'uş-Şeria, c.3, s. 406.

Hz. Musa (a.s)'ın Evliliği

Firavun'un hüküm sürdüğü Mısır topraklarından uzaklaşan Hz. Musa (a.s) atalarının yurdu olan "Kenan" diyarını ve vadolunan yerleri düşünmekteydi. Açlığını dağ bitkileri yiyerek ve tokluğunu ise bunları düşünerek geçiriyordu. Hz. Musa muhacir olduktan sonra Medyen şehrine varmıştı. Burası, kızıldenizin kıyısında, Hz. Şuayb (a.s)'ın bulunduğu şehirdi.

Yolculuk onu pek yormuştu; yorgunluğunu gidermek için bir su kuyusu kenarında istirahatata çekildi. Kuyunun kenarı pek kalabalıktı. Şehrin her yanından gelen insanlar, hayvanlarına su vermekte idiler. Bu arada iki kız kardeş Hz. Musa (a.s)'ın dikkatini üzerlerine toplamıştı. Bunlar Hz. Şuayb (a.s)'ın kızları olup, kalabalığa yaklaşmıyor, hayvanlarına su vermek için daha uzak yerde bekliyordular. Musa (a.s) kızlara acıdı da:

– Dileğiniz nedir? Niçin hayvanlara su vermiyorsunuz? dedi.

– Biz genciz, erkeklerin yanına yaklaşmayız. Ancak onlar gittikten sonra hayvanlarımıza su verme imkânımız var.

– O hâlde niçin hayvanlarla siz meşgulsünüz?

– Babamız pek yaşıldır. Bu yüzden onun işini biz yaparız.

Bu cevaplardan sonra Hz. Musa (a.s) onlara bir hayli acıdı ve hayvanları alıp kuyunun kenarına götürdü. İyice su verdikten sonra onlara teslim etti. Kızlar Hz. Musa (a.s)'ın bu hareketinden pek memnun kaldılar, teşekkür edip evlerine döndüler.

Kızlarının diğer günlere nazaran eve erken döndüklerini gören Hz. Şuayb (a.s) bunun sebebini sordu. Onlar da iyilik sever, yabancı bir genç tarafından yardım gördüklerini açıkladılar, ondan övgüyle bahsettiler. Şuayb (a.s) me-

rak edip kızlarından birini gencin yanına göndererek eve davet etmesini istedi.

Bu sırada Hz. Musa, (a.s) bir ağaç altında dinlenmekte ve şu duayı okumaktaydı: "Ey Rabbim, gerçekten ben, bah-şettiğın hayıra karşın yine de fakir ve muhtacım."

Kız, Hz. Musa (a.s)'ın yanına varıp hayâ ve edeple yaklaşarak tanımadığı ve üstelik o zamana kadar görmediği yaşıtı bir gençle konuşacağından hayli utanmaktaydı. Güçlölkle:

– Babamız, yapmış olduğunuz iyilikten ötürü sizi eve davet ediyor.

Daha sonra, bu daveti işiten Musa (a.s) oturduğu yerden kalktı. Genç kız önde, Musa (a.s) ise arkada, yola koyulmuşlardı. Hava pek rüzgarlıydı, genç kızın eteği bu yüzden bazen dalgalanıyor bazen de bedenine yapışıyor, vücut çizgileri belli oluyordu. Musa (a.s)'da takva ve iman şimşekleri çakmıştı, kıza geride kalmasını söyledi, böylece kız evin yolunu arkadan gösterecekti. Zaten genç kız da Hz. Musa'nın üstün iman ve takvasını fark etmişti.

Sözün kısası, eve geldiklerinde Şuayb (a.s) ona nereden ve niçin geldiğini sordu. Musa (a.s) başından geçen olayları tamamıyla anlatıverdi. Hz. Şuayb kimliğini açıklayıp; "Korkma, o kavimden ve zalimlerden kurtuldun artık." diye buyurdu. Kızlarından biri; "Babacığım!" dedi. "Onu ücretli olarak çalıştır. Çünkü o ücretle tuttuklarının en hayırlısı, kuvvetlisi ve en güveniliridir."

Hz. Şuayb (a.s) Musa'nın güçlü ve kuvvetli olduğunu kızlarının vesilesiyle öğrenmişti. Ancak kuvvetli olduğu kadar güvenilir olup olmadığı konusuna gelince, kızından neden dolayı "güvenilir"dir dediğini sordu. Kızı, Musa'nın (a.s) konuşma adabından, yoldaki takva nişanelerinden bahsetti.

Dahası, Şuayb (a.s) Hz. Musa'yı pek beğendi ve onun büyük biri olduğunu anladı da:

Ben dedi. Şu iki kızımdan birini seninle evlendirmek istiyorum. Yalnız, bu hayır işin mehri olarak sekiz yıl yanımda kalmanı, hayvanlara bak-manı isterim, eğer on yılı doldurursan, lüt-fun-dandır ve eğer teklifimi kabul edersen, inşallah beni salihlerden, ve iyi kimselerden bulacaksınız...¹

Böyle salih bir kula manevî evlât olmak, onun hayât timsali kızıyla yuva kurmak Hz. Musa için bulunmaz bir fırsattı.

Böylece Hak Teala, Firavun'un zulmünden, İsrailoğulları'nın sapıklıklarından kurtardığı Musa (a.s)'ı himaye altına alıyordu.

Uzun sözün kısası, Hz. Musa (a.s) nimetin kıymetini bilip teklifi kabul etti. Şuayb (a.s)'ın büyük kızı Safura'yla evlendi.

Yukarıda kendisinden bahsettiğimiz Hz. Musa (a.s)'ın evliliğine dikkatlice şöyle bir göz atacak olursak, şu sorularla karşılaşırız:

a) Hz. Şuayb (a.s) kızı için, niçin sekiz yıllık işçilik gibi aşılması güç bir mehir istedi?

Oysa ki yüce Allah Kur'ân'da, sürekli Musa (a.s)'ın ders verici kıssalarından bahseder. O hâlde bu kıssadan alınması gereken ders ne olabilir?

b) Mehriye kadının hakkı olduğu hâlde, neden Şuayb (a.s) mehir için yapılması gereken sekiz yıllık hizmeti kendi için istedi?

Birinci soruya cevaben şunu söylemek gerekir ki; bu evlilik her evlilik gibi normal bir evlilik değildi. Hz. Musa

1- Hz. Musa'nın (a.s) kıssasıyla ilgili olarak Kasas Suresi'ne bakınız.

(a.s), Hz. Şuayb (a.s)'ın uzun yıllar yanında kalacak, onun mektebinden yararlanacak, ilimde, takvada ve maneviyatta seçkin mertebelere erişecekti. Bu, onun için kutsal bir görev, mükemmel bir fırsatı, üstelik kendi de bunu arzulamaktaydı.

Tüm bunlara rağmen Musa (a.s) çalışıyor, Hz. Şuayb (a.s) ise evin ihtiyaçlarını karşılıyordu. Böylece her kelimesi bir ders aracı olan Kur'ân-ı Kerim'de ise yüce Allah, erkeğe gösterilmesi gereken kolaylığı böyle göstermişti.

Dikkat edecek olursanız, kıssadan, Hz. Musa (a.s)'ın madden varlıksız olduğunu hemen göreceksiniz. Dolayısıyla hiçbir sermayesi olmayan bir kimsenin, yalnız manevî sermayesi, takva ve iman olunca Şuayb (a.s) da kızını onunla evlendirmiş, ona ev vermiş, tüm ihtiyaçlarını temin etmiştir.

Bunları, Musa (a.s)'ın işçiliğiyle karşılaştıracak olursak, geriye az bir miktarın kaldığını göreceğiz ki bu da "mehir olarak verilmiştir" diyoruz. Ayrıca bu evlilik, Musa (a.s) için zorluk vesilesi değil, aksine bir bereket vesilesi oluvermişti.

İkinci sorunun cevabına gelince, Hz. Şuayb'ın vekilliği, kızı adınaydı. Hz. Musa'ya da böyle bir şart koşması kızının rızasıyla gerçekleşmişti.

Bu kıssadan şunu da anlıyoruz ki, alışlagelen âdet ve geleneğin tam aksine, baba kızını verecek salih birisini bulduğunda, kız tarafı öneride bulunmalı ve bunu kendileri için bir saadet saymaları gerekir. Nitekim Hz. Şuayb, Hz. Musa'ya teklifte bulunmuş ve kızını onunla evlendirmişti.

DÜĞÜN TÖRENİNİN ADABI

KIZ ve erkeğin evlilik merasimlerinde, yapılması sünnet, iyi ve hayırlı olan amelleri ve bunların adabını kısaca yazmağa çalışacağız:

1- Ziyafet vermek: Herkesin kendi durumuna göre, israf etmemek, masrafa boğulmamak ve lüzumsuz fazla borca girmemek şartıyla içkisiz, gayri meşru eğlencesiz düğün.

Ziyafet vermek, Resulullah (s.a.a)'in sünneti ve İslâm'da güzel âdetlerdendir. Süs ve şatafata kapılarak, israf edip borca girerek düğün ziyafeti vermek İslâm'da kabul görmeyip, akıllı ve hayırlı bir iş değildir. Her işte olduğu gibi bu tür âdetlerde de herkes hâli vaktine ve İslâm şeriatının tarifine göre Allah rızasını kastederek, müminler arasında dostluğun, meydana geleceğini düşünerek ziyafet vermelidir. Resulullah (s.a.a) şöyle buyuruyor:

Evlilikte velime (ziyafet) vermek, diğerlerini doyurmak peygamberlerin sünnetlerindedir.¹

Yine Resul-i Ekrem (s.a.a) başka bir yerde de şöyle bu-yurmuştur:

Beş işin dışında ziyafet vermek hayırlı değildir; evlilikte, doğumdan sonra, çocuk sünnetinde, ev satın alırken, hacı hac seferinden dönerken...²

1- Furu-u Kâfi, c.5, s. 367.

2- Sefinet'ul-Bihar, Veleme Maddesi.

2- Gündüz ziyafet vermek, aşırıya kaçmamak. Bir gün veya iki gün art arda yemek vermenin sakıncası yoktur ama üçüncü gün bu gösteriş için verilmiş olur ve iyi değildir.

3- Yemeğe iman sahiplerini, tarafların yakınlarını, genelde fakirleri, özelde ise komşu ve akrabaları davet etmek, nebevi sünnet ve İslâm'ın güzel âdetlerindedir. Ayrıca zenginlerin davet edilmesinin de sakıncası yoktur.

4- Müminlerin ise davete icabet edip yemekte bulunmaları müstehaptır.

5- Ziyafet için adak kesilmesi ve etiyle yemek pişirilmesi. Zira rivayette şöyle denilmiştir:

Eğer düğün töreninde velime sünnete uygun yapılırsa, Allah tarafından gönderilen bir melek, cennetten getirdiği güzel kokulardan bir miktarını tabaklara döker.

İşte bu yüzden düğün yemeklerinin başka bir tadı, başka bir lezzeti vardır.

6- Gelini, güveyin evine kadar uğurlamak.

7- Uğurlama sırasında tekbir getirmek, Resulullah'a ve Ehlibeyti'ne salavat getirmek.

8- Gelin ve damadın abdestli olmaları.

9- Damadı kutlamak ve mübarek olsun demek.

10- Gerdek vaktinin geceleyin olması.

Düğün davetlilerine yiyecek sunmak, onlara ikramda bulunmak müstehaptır. Resul-i Ekrem (s.a.a) Abdurrahman b. Avf evlendiğinde, yemek ver diye buyurmuşlardı. Aynı zamanda Resulullah (s.a.a) ve yine Ehlibeyt İmamları evliliklerinde veyahut mutlu günlerinde müminlerden fakir veya zenginleri davet ederler, onlara ikramda bulunurlardı. Hz. Resul-i Ekrem (s.a.a) Safiye validemizle evlendiklerinde ashaptan bazılarını yemeğe davet edip ikramda bulunmuşlardı.

Düğün için verilen yemeğin toplumsal açıdan birçok yararları vardır. Örneğin, aynı toplumda veya çevrede yaşadıkları hâlde birbirleriyle konuşmayan veyahut ta birbirlerine karşı dargın olan bazı kimseler, böyle bir sofrada ister istemez bir araya gelecekler, anlayışlı müminler tarafından barıştırılacaklardır. Böyle olunca da bu kadar neşeli bir günde iki mutluluğu bir arada yaşayacaklardır. Bu yöntem, Ehlibeyt İmamları'ndan bize kalan değerli bir mirastır. Zira Ehlibeyt İmamları'nca (Allah'ın selâmı onları olsun), bu yöntem sık sık uygulanmaktaydı.

Düğün yemeğinin fazileti hususunda şöyle rivayet edilir: Muaviye b. Ammar İmam Cafer Sadık (a.s)'a; "Biz düğün yemeklerinden aldığımız güzel kokuyu başka yemeklerden alamıyoruz, sebebi nedir?" diye sordu. İmam cevaben şöyle buyurdu:

Düğün yemeği için kesilen hayvan pişirildikten sonra, yüce Allah meleklerden birini, cennet kokularından bir miktarını bu yemeğe karıştırması için memur eder. İşte kalplerinizi harekete geçiren, varlığını hissetmiş olduğunuz bu güzel koku cennet kokusudur.

Burada iki önemli noktaya değinmekte yarar görüyoruz:

1- Düzenlenen merasimlere zenginleri davet etmemek veya zenginleri davet edip fakirleri asla davet etmemek veyahut ta bu tür merasimleri yalnızca zengin ve varlıklı kimseler için hususileştirmek, dinimizce şiddetle kınanmış, kötü olarak nitelendirilmiştir. Bazı rivayetlerde, Resul-i Ekrem (s.a.a)'in, Müslümanları yalnızca zenginlerin davet edildiği yerlere gitmekten men ettikleri nakledilmiştir.

Bu konuda bakınız müminlerin emiri Hz. Ali (a.s) Basra valisi Osman b. Huneyf'e göndermiş olduğu mektupta neler buyurmuştur: (Allah'a hamd-ü senadan, Resul'üne ve pak soyuna salat-u selâmdan sonra:)

Ey Huneyf oğlu, duyduk ki Basralılardan bir bölüm seni düğüne çağırmış; sen de hemen gitmişsin, çeşit çeşit yemekler, büyük kaseler hoşuna gitmiş. Oysa ben, yoksulların çağırılmayıp da sadece zenginlerin davet edildiği bir topluluğa icabet edeceğini sanmamıştım.

Isırdığın lokmaya bir bak, haram, helâl olduğunda şüphe olursa o yemeği yeme, helâl olduğunu iyice bilersen birazcık ye.

Dilesem ben de yağlar ballar bulurum, buğday ekmeğinin halisini yerim, ipek elbise giyinirim, ancak nefsimin bana galebe çalması, beni lezzetli yemekler yemeğe çekmesi mümkün mü hiç? Ben nasıl doya doya yemek yiyebilirim ki, Hicaz'da yahut Yemen'de yoksullar vardır, günler geçmiştir ki tokluk nedir, görmemişlerdir. Gecemi karnı tok olarak nasıl gündüz edebilirim ki çevremde aç karınlar, yanmış, susuzluktan bunalmış ciğerler vardır. Nitekim diyen de demiştir; sen karnı tok olarak yatmadasın. Çevrendeyse tabaklanmamış deriye bile hasret çeken ciğerler var; bu dert sana yeter.¹

Değerli okuyucu; dikkat ederseniz yalnızca zenginlerin davet edildiği yere davet edilen ve bu davete icabet edip onlarla haşır neşir olan Osman b. Huneyf'e yazılan bu mektup aslında yalnız ona değil de tüm Müslümanlar için edilen bir nasihattir. Hz. Ali (a.s)'ın ölçüsüyle hareket etmek, Allah'ı hoşnut edecektir elbette.

2- Akit okuma, evlilik ve düğün merasimine bağlantılı olduğundan, çevredeki umum ondan haberdar olmalı, onlar içerisinde yapılmalıdır. Buna en güzel örnek Hz. Ali'nin (a.s) Fatıma (s.a) ile yapmış oldukları kutlu evliliğidir ki, aşağıda naklediyoruz:

1- Nehc'ul-Belağa, mektup:45.

...Allah'ın habibi, müminlerin nebisi Resul-i Ekrem (s.a.a) daha sonra nurlu yüzünü Ali'ye çevirerek; "Ey Ali!" dedi. "Hakk Teala, kutlu evliliğinizin herkesin huzurunda olmasını dilemektedir. Şimdi, çabuk mescide git, ensar ve ashabı toplayıp evlilik merasimini hazırla, ben de arkandan geleceğim..."

Ali (a.s) sevinçle dışarı çıktı. Yolda gördüğü tüm muhacir ve ensarı mescide davet etti. Bu arada Resul-i Ekrem (s.a.a) de yerinden kalkmış, mübarek ayaklarıyla Medine sokaklarını nurlandırmıştı.

Sözün kısası, mescide vardığında, müezzinlerin efendisi Bilal Habeşî'yi görüp; "Ey Bilal!" diye buyurdu. "İnsanı şevke getiren güzelim sesinle öyle bir ezan okuyasın ki, ashap ve ensarın geri kalanı da bu ses hatırına mescide gelip bizim mutluluğumuza ortak olsunlar."

Bilal, oldukça yüksek bir yere çıkıp ezan okudu. Kısa bir müddet sonra ashap ve ensarın hemen, hemen hepsi mescide toplanmışlardı. Resul-i Ekrem, bu kalabalığı görünce minbere çıkıp Allah'a hamd-ü senâda bulunduktan sonra şöyle buyurdu:

Ey halk, hepiniz bilirsiniz ki bugün çok mübarek ve nurun nura kavuşacağı gündür ve yine bilirsiniz ki bugün Cebrail (a.s) nazil olup gökler âleminde izni ilahiyi getirerek dedi ki:

"Hakk Teala buyurdu ki: Cennet meydanı süslenip bezensin, Tuba ağacı çiçekler versin, melekler arz-ı esma gününde Adem'in vaktiyle hutbe okuduğu yerde toplansınlar, huri ve melekler bugün yerini hazırlasınlar, Rahil adındaki melek Allah'ın dergâhında minber kurup, gayet açık bir dille nikâh hutbesini okuyup, Fatıma'yı Ali Murtaza'ya nikâhlasın ve melekler şahit olup, gök kubbe divanının kitabına bunu yazsınlar."

Sözün kısası, Hakk Teâla'dan emir gelmiştir ki, Fatıma, Ali'ye nikâhlana ve siz cemaat huzurunda akit okuna. Dahası, yer âlemi de buna şahit ola.

Peygamberimiz onca sözü bitirdikten sonra Ali'ye dönerek; "Ey Ali, şimdi sırasıdır ki nikâh akdi okuna, kalk ve oku." diye buyurdular.¹ Ali (a.s) yüce makamdan gelen emir gereğince yerinden kalkarak şu cümleleri okudu:

Allah'ın verdiği tüm nimetlere karşı şükrederim ve şahadet ederim ki O'ndan gayri ilâh yoktur. Öyle bir şahadettir ki bu, hoşnut ve razı olursa haktır. Allah'ın salat ve selâmı Muhammed'e ve o-nun pak soyuna... Öyle bir salattır ki bu, onun vesilesiyle makam ve derecesi arşa çıksa haktır.

Ey ahali! Hakk Teâla, evliliği bizim için seçip farz kılmıştır. Fatıma'yla benim evliliğimi uygun bulup takdir etmiştir. Hepiniz bilesiniz ki, Allah Resulü Fatıma'yı benim akdime getirip, savaş zırhımı mehir olarak almıştır. Dileseniz sorun ondan, emin olmak şartıyla.

Ashap ve ensar bu teklifi işitince yüzlerini Resul-i Ekrem'e çevirip; "Ey risalet sahibi, Fatıma'yı Ali'ye mi nikâhladınız?" dediler.

Resul-i Ekrem cevaben; "Evet." dedi. "Ben ve yüce Allah Ali'yi Fatıma'ya, Fatıma'yı da Ali'ye eş seçtik. Nikâh işi gök âleminde onun huzurunda ve yer âleminde sizin şahitliğinizde zuhur etmiştir."

Ashap ve ensar hep bir ağızdan; "Öyleyse, bu kutlu izdivacı yüce Allah siz Ehlibeyt'e mübarek kılsın!" dediler. "Aranızdaki şefkat ve nezaketinizi çoğaltıp muhabbetinizi artırsın..."²

1- Bihar'ul-Envar, c.43, s. 127.

2- Bihar'ul-Envar, c.43, s. 6-7.

KINA GECESİ

Bugün birçok yerde düğün öncesi kına gecesi yapılır. Bu kına gecesi İslâm'ın şart koştuğu bir âdet değildir. Ama yapılması da bazı yönlerden dolayı iyi ve hayırlıdır. Ama yapılan bu kına gecesi bazen haram da olabilir.

Düğünlerde ve kına gecelerinde, her şeyde olduğu gibi dini ve ahlâki kaidelere riayet etmek lazımdır. Özellikle içki ve gayri meşru çalgıların bulunmamasına, kadınlar ve erkeklerin karışmalarına titizlikle dikkat edilmelidir.

Düğün bir şenlik, neşe ve sevinç vesilesi olduğundan, gerek evlenecek erkek için gerekse gelin olacak kız için eğlence ve kına yakmak üzere kına gecesi tertip ederek, arkadaşları tarafından (İslâmî kanunlar çerçevesinde) eğlendirmek, neşe ve sürur güzel bir âdet ise de, meşru ve itidal üzere olmalı, ifrata kaçarak Allah'ın ve Peygamber efendimizin men ettiği şeyler yapılmamalıdır. Örneğin, bazı şehir ve köylerde örf ve âdet olarak gerek kız ve gerekse erkek tarafları kına gecesi bir mevlid-i şerif cemiyeti teşkil ederek çay, kuru ve yaş meyve ziyafeti vererek o geceyi kutlarlar ve dinî sohbetler ederler ki, bu da çok güzel bir âdettir. Malumdur ki, böyle manevî bir yönü olan cemiyetler, Re-sulullah'ın yüce ruhunu hoşnut eder ve Allah'ın birçok melekleri bu toplantıya katılırlar. Elbette ki onların iştirak ettiği cemiyetlere de Cenab-ı Hakk'ın nuru, feyzi, rahmeti tecelli ederek o evde ve o düğünde bereket, ülfet ve muhabbet, saadet ve selâmet oluşur, aynı zamanda sonsuz manevî ecirler alınmış olur. Bazı köy ve şehirlerde ise

saçma sapan çalgı aletleri getirilip çalınmaktadır. Tabii bunların yanında namahrem erkek ile namahrem kızların birlikte dans etmeleri, böyle merasimlere dansözlerin de getirildiği maalesef görülmektedir. Böyle tipler, sünneti ve ilâhî mevkileri kaybedip de şeytani hedefleri ve cehennemi kendi paralarıyla satın aldıklarının farkında olmayan gafil insanlardır.

Şarkı, türkü ve çalgı aletlerinin bazılarını dinlemek haram, bazıları mekruh, bazıları şüpheli ve bazıları ise mubahdır. Bugün asrımızda moda olarak halkımızın müptela olduğu Avrupa'nın bir takım gayri ahlâki batıl âdetleri, örneğin, bar, gazino, caz köylerimizde ise içki ve çalgılı veya kadın oynatma gibi şeytanın ocağı olan, gayri ahlâki cemiyetleri tertip ederek, İslâmî âdetlerimizden uzaklaşarak ahlâkımızı kemirmede, İslâmî topluma zarar vermekte ve tamamen günden güne sirayet etmekte olup, çok defalar, böyle cemiyetlerde bir takım kendini bilmeyen ve tanımayan şahıslar eğlenelim derken aldıkları fazla içki zehrinin tesiri ile kavga, gürültü ve yaralama ve hatta bazen adam öldürme hadiselerine kadar yol açtıkları görülür.

Ey mümin şunu unutma ki, bir gün ölüm kemendini boynuna takarak ebedi âlem olan ahiretin iskelesi bulunan ve birkaç kazma darbesiyle açılan karanlık, dar, yılan ve çıyanın mesken tuttuğu kabir denilen çukura yuvarlanacak, oradan da mahşer günü denilen ve oranın mutlak hakimi: hükmedenlerin en iyisi olan Allah'ın huzuruna çıkacak, dünyada yaptığın bütün şeylerden sorumlu olacak, ameline göre ceza veya mükâfat göreceksin.

Batıl Gelenekler Hakkında Bir Olay

Bir dost, hikâyesini şöyle anlatır:

...Günlerdir görmediğim arkadaşımı, sonunda görebilmiştim, sevinçle ona doğru gittim Murat diye bağırdım, arkasına dönüp bakmadı bile, bir ara hızımı azaltıp koşar

adımlarla yürümeğe başladım, oysa Murat, hâlâ arkası dönüktü. Sesimi işitmesi mümkün değil diye düşündüm, nihayet yanına vardım. Elimi omzuna koyup, Murat diye seslendim. Zavallı birden irkildi pek zayıflamış, gözleri çukurlaşmış, yanakları içeri girmişti, yüzünden dertli olduğu belliydi. Konuşmasa bile hâlini ve içindekileri anlatıyordu. Ne diyeceğimi, nasıl söze başlayacağımı bilemedim, ağla-yasım geldi hâline. İçimden gelen bir duyguyla sarıldım, çocukluktan beri en iyi dostumu ilk kez böylesine perişan görüyordum.

– Ne oldu sana Murat, nedir bu hâlin? diye sordum.

Çocuk gibi ağlamaya başladı, pek şaşırmıştım. Annesi, babası veyahut ta yakınlarından biri öldü sandım, dayanamayıp yine sordum:

– Murat ne oldu anlatmayacak mısın, kim seni bu hâle getirdi? Günlerdir neredeydin?

Kendini zor toparlayabilmişti, yine de ağlamamak için kendini tutuyordu.

– Söylemesem... dedi, şaşırdım.

– Söylemen gerek, dedim. Eski dostundan habersiz günlerdir gözden kayboluyorsun, yıkık, perişan, kederli bir hâlde geri dönüyorsun, üstelik, en yakın arkadaşına işin sırrını dahi söylemek istemiyorsun, olacak iş mi bu? Elbette ki anlatman gerek. Zavallı bir ah çekip başladı sözlerine:

– Feleğin acı tokadını yemiş zavallının biriyim ben, öyle bir tokat ki, Allah'ıma el açar, düşmanıma bile böylesine kötü bir belayı göndermemesini isterim. Kocaman bir canavarın acımasız pençelerinden, her biri birbirinden yakıcı ateş saçan sayısız başlarından, ağzından dökülen lavlar kadar sıcak salyalarından ve daha nice azabından sağ çıktım için Allah'ıma ne kadar şükretsem azdır...

Şaşırmamak elde değildi, bu ne diyor böyle? dedim kendi kendime. Ama yine de anlam veremediğim bu sözler

bana çok manalıymış gibi geliyordu. Zira onun da bundan başka şeyleri kastettiği malumdu.

– Açıklar mısın Murat, derdin nedir? diye sordum.

– Ben, dedi. Evlenmek istiyordum, aileme durumu bildirdim. Her anne-baba gibi onlar da olumlu karşılamaşlardı. Derken beğendiğim birini bulabilmiştim, onu istediler. İş, evlilik safhasına kadar gelmişti, düğünden önce gelini kuaföre götürdüler. Bana, kuaför masraflarını senin vermen gerek dediler, sonra da bir milyon kadar ücret aldılar. Tutmuş olduğumuz düğün salonu için genelde balolarda kullanılan ayna ve mumlardan almamı istediler, itiraz ettim, kabul etmediler.

Floranslar, aydınlatıcı daha birçok elektrikli lambalar varken mumlara ne ihtiyaç var? dedim ama, bir türlü anlamadım. Sözde, merasim romantik olsun diye binlerce liralık mumlardan dahası, ışıklandırmalar için yüz binler tutarında aynalardan aldirttilar. Bu kadarı yetmiyormuş gibi resmi nikâhtan hemen sonra ziyafet üstüne ziyafet verdiler. Uzunca sofralar kurup binlerce kişiyi doyuracak haddi aşan yiyecekler, çift kurdeleli viskiler hazırladılar. Kısacası bunun neticesinde de milyonlarca liralık faturalar çıkmıştı karşıma.

Dahası vardı; eşim ve akrabaları gelin için alınması gereken bir takım giysiler vardır deyip, çarşıya götürdüler beni. Gezmedik mağaza, görmedik giysi bırakmamıştık, nedense hangi elbiseyi görseler onu almak istiyorlardı. Oradan da yüklü bir faturayla ayrıldık. Hele gelinlik meselesi var ya... işte o beni çok üzmüştü.

Anlatmayı unutmuşum, kız tarafı yeni bir gelinlik almamı istiyordu. Bense, yeni evlenmiş tanıdık arkadaşların birinden ödünç olarak eşinin gelinliğini alacaktım. Daha da kötüsü kendi akrabalarım buna karşı çıktılar, "Gururumuz-lâ mı oynamak istiyorsun? Onca insanın yanında şerefimizi iki paralık etmene izin veremeyiz" dediler. Kız tarafıysa;

"Kullanılmış bir gelinliği istemeyiz, kızımıza el değmemiş, vitrinden çıkmamış lüks bir gelinlik alman gerek" diye şartlar koşmuştu. Neyse bunu da kabullenmiş, ikinci bir kapıyı açmışım, keşke açmaz olsaydım; eşim düğün merasiminin çekime alınmasını istiyordu. Arkadaşlarının nasihatleri üzerine istemişti bunu benden, bir kameraman kiralayıp istediğini yaptık. Ücret yine fazlaydı.

Hele şu mağaza sahipleri... Bir de onlardan sor, eşiyile alış verişe çıkan biri oradan bir şey alacaksa eğer, ya onların istediği fiyatı ödeyecek, ya da karısının gözleri önünde gururu kırılacaktır... Eşimin yanında gururumuz kırılmasın diye denilen fiyatları hiç pazarlıksız ödüyordum, beni buna mecbur kılanlar kahrolsun.

– Senden mehir de istemişler miydi?

– Yalnızca süt parası diye beş milyon almışlardı, mehir ise bundan kat kat fazlaydı, zannedersen ömrüm boyunca çalışsam o kadar parayı biriktiremem.

– Ne kadar verdin? diye sordum, yine üzüldü, elini kal-binin üzerine bırakıp bir ah çekti, sonra:

– Yaklaşık yetmiş beş milyon, dedi. (Bu miktar Hz. Fatıma (s.a)'nın mehriyesinin 53 katıdır.)

Anlat, dedim, belki rahatlarsın. Oysa onda tahammül kalmamıştı, sabit bir noktaya bakıyor, bazen ahlar çekip üzüntüsünü dile getirmek istiyordu, içindekileri kelimelere dökemiyordu. Sormasam veyahut ta nedir derdin? demesem, kim bilir dertlerinin verdiği ağırlık onu daha da çöktürür, belki de yok ederdi. Yüzünde bir mahzunluk, bir pişmanlık vardı, Sanki arkadaşım yıllar önce böyleydi ve bugün de aynıydı, ayrıldım yanından. Arkadaşımdan ne kadar gafil olduğumu anlamıştım, bu dert beni de sarmıştı. Etraftan sorup soruşturdum, arkadaşımın kayınpederiyle görüştüm. Çıkardıkları onca zorluğun sebebinin sordum. İzlediği yoldan bazı açıklamalarda bulundu. "Âdettir, gelecektir," dedi.

– Âdette zorluk olur mu? diye sordum, verdiği cevap öncekinin bir aynısıydı. Farklı bir cevap bulamıyordu, o bile dertli olduğunu söylüyordu, "Neden"? diye sordum.

– Kızım, diye yakındı, onun ağır çeyizi bizim için hayli sorun olmuştu. Şuradan buradan bir miktar borç alıp karşılamaaya çalıştık, olmadı, mecburen damattan aldık...

Sonuçta şurası belliydi ki, her ne kadar insanlar, âdetlerinden ayrılmak istemiyor veya gurur meselesi ettikleri şeyin terki, onları incitiyorsa da, başka açılardan yanlış ve olmaması gereken saptırıcı âdetlere karşı kızgınlık içerisindedir. Yanlış âdetler, yanlış gelenekler, rüyalar, önu alınamayan gururlanmalar, eziklik hissiyatı ve daha birçok günahlar, işte bunlar böyle hükmeder sıcak olması gereken soğuk yuvaya.

Halka Sözümüz

Elimize geçen birçok mektupta gençler, genelde anne ve babalara veyahut ta halka yönelik bazı sorular yöneltmişler, bunları kitapta zikretmemizi en azından aynını nakletmemizi ve batıl gelenek ve göreneklere kapılanlar için nasihatlerde bulunmamızı istemişlerdir. Şimdi bunlardan bazılarını aktarıyoruz:

1- Neden; gençler için sorun oluşturan meseleler kaldırılmak yerine aksine üzerine yenileri ekleniyor? Kolaylık gösterilmesi gereken yerde neden zorlaştırılıyor?

2- Halk arasında evlilikten hemen sonra ziyafet vermek, ikramda bulunmak âdet hâline gelmiştir. Bazı fakir gençler bundan ve bunun gibi daha birçok âdetler yüzünden evlenememektedirler. Yemek veremeyip, halka ikramda bulunamamayı bir eziklik olarak gördüklerinden evlilikten hatta insanlardan dahi soğuyorlar. Bu, Müslüman bir toplum için dikkat edilmesi gereken bir mevzu değil midir?

3- Gençler genelde maddî sorunlar yüzünden evlenememektedirler, öyleyse şart koşulan aşırı başlık paraları, düğün masrafları, vs. neden?

4- Bizler, günahlardan kaçınmada en iyi yol olarak evliliği görüyoruz. Oysa evlilik bizim için aşılması zor bir engel hâline gelmiştir.

5- Evlilik konusunda maddî yönden aşırılığa kaçanlar, haddi aşanlar ya da evlenmek isteyen gençlere bunları şart koşanlar, yüce Allah'ın buyruğuna dikkat etmezler mi?

Akrabaya, yoksula, yolda kalmışa hakkını ver ve israfta ileri giderek boş ve haksız yere malını saçıp savurma. Gerçekten de, malını boş yere saçıp savuranlar, şeytanlara kardeş olurlar ve şeytansa Rabbine karşı pek nankördür.¹

Gençlerin de değindikleri gibi genel sorunların en başında maddiyat gelmektedir. Çoğunluk, aşırı masraftan, aşırı isteklerden şikayetçi olmuştur. Bu da anne ve babaların çıkarmış oldukları sorunun gençler için ne kadar büyük olduğunu gösterir.

Yüce Allah, Kur'ân-ı Kerim'in 23 yerinde israf etmenin haram olduğunu bildirip, israfı nehyetmesine rağmen bu israflar neden?

Yine yüce Allah şöyle buyurmuştur:

...Ve şüphe yok ki haddi aşanlar ateş (cehennem) ehlinin ta kendileridir.²

1- İsrâ / 26-27.

2- Mü'min / 43.

ÖRNEK EVLİLİKLER

Bu bölümde Müslümanların yanlış ve gayr-i İslâmî gelenekleri bir tarafa bırakıp, sağlam bir toplum oluşturma amacıyla gençlerin yardımına koşmaları için tarihte vuku bulan mukaddes evliliklerden bazılarını sunuyorumuz.

Cüveybir'in Evliliği

İmam Bâkır (a.s) Peygamber efendimizden şöyle nakleder:

Bir gün Resul-i Ekrem (s.a.a) Cüveybir'in hâline acımış, yanına yaklaşmışlardı da "Keşke, demişlerdi. Evlenip de kendini korusan, ne iyi olurdu. Hem böylelikle eşin dünya ve ahiret işlerinde sana yardımcı olurdu."

– Anam-babam sana feda olsun, ey Allah'ın Resulü, kim benimle evlenmek ister? Allah'a yemin ederim ki, halk arasında ne itibarım, ne akrabam, ne servetim ve ne de güzelliğim var benim. hâl böyleyken, hangi kadın kocalığa kabul eder beni?

– Ey Cüveybir! Yüce Allah, İslâm dinini inzal etmekle cahiliye dönemi mütekebbirlerini zelil kıldı. İslâm'dan önce zelil olanlarıysa İslâm olmalarıyla aziz kıldı. İslâm dini yoksullara, zavallılara haysiyet bağışladı ve böylece cahiliye bencilliğini, gururu ve ırkçılığı ortadan kaldırdı. Bugün Müslüman olan beyaz, zenci, Arap ve gayr-i Arap arasında hiçbir fark yoktur ve hepsi de İslâmî açıdan eşit değere sahiptirler. İnsanlar Hz. Âdem (a.s)'ın çocuklarıdır, o

ise Allah tarafından topraktan yaratılmıştır. Kıyamet günü Allah'ın nazarında en üstün kimse, ona daha çok itaat eden ve daha fazla takvalı olan kimsedir. Ve sen, ey Cüveybir! Takva yönünden Allah katında, pek değerli, pek üstünsün.

Dahası Resulullah, Cüveybir'e şöyle buyurdu: "*Ma-kam yönünden Beni Beyâze kabilesinin büyüğü olan Ziyad b. Cubeyd'in yanına var ve de ki; Allah elçisi kızınız Zel-fa'yı benimle evlendirmeniz için buraya gönderdi.*"

Cüveybir, Resul-i Ekrem'in huzurundan ayrıлып Ziyad'ın yanına vardı. Ziyad, kabilesinden, kalabalık bir toplulukla beraberdi. Cüveybir içeri girmek için ev sahibinden izin istedi. Ziyad:

– Siz kimsiniz? diye sordu.

– Adım Cüveybir'dir. Resul-i Ekrem'den size bir mesajım var.

Sözün kıyası, izin verildi. Cüveybir, selâm verip içeri girdikten sonra Ziyad'a dönerek; "Ey Ziyad!" dedi. "Allah Resulünden getirdiğim haberi gizli mi söyleyeyim, yoksa aşikâr mı?"

– Aşikâr et. Zira Resulullah'ın mesajı benim için bir iftihar kaynağıdır.

– Öyleyse, biliniz ki Allah Resulü kızınız Zelfa'yı bana uygun görüp, sizden ikimizi evlendirmenizi istediler.

– Bunu Resulullah mı buyurmuşlar?

– Evet. Ben Resul-i Ekrem'e yalan isnat etmem.

Ziyad şaşırılmıştı:

– Bizler, kızlarımızı ancak kabilemizden bizimle aynı derecede olanlarla evlendiririz. Şimdi sen geri dön, ben Allah Resulüyle görüşür, mâzeretimi ona da bildiririm.

Cüveybir pek üzölmüşü. Kendi kendine; "Allah'a yeminler olsun, diyordu. Bunu ne Kur'ân buyurmuş, ne de Resul-i Ekrem böyle bir şeyi kabul etmiştir."

Cüveybir ile Ziyad arasında geçen bu konuşmayı Zelfa da perde arkasından işitmişti. Babasını çağırıp konuşmak istedi. Ziyad, cemaatin arasından ayrılıp kızının odasına vardı. Zelfa:

– Babacığım, Cüveybir'le hangi konuda sohbet ediyordunuz?

– O, Resul-i Ekrem'in seni onunla evlendirmem için emir buyurdıklarını söylüyordu.

– Allah'a yemin ederim ki, Cüveybir Peygamber'e asla yalan isnat etmez ve o yüce şahsın huzurunda yalan konuşmaz. (Ben onu kabul ediyorum.) O hâlde çabuk birini gönderip, ona geri dönmesi gerektiğini bildiriniz.

Ziyad, (yaptığının yanlış olduğunu anlayıp) Cüveybir'i geri getirmesi için adam gönderdi. Bir müddet sonra Cüveybir geri dönmüştü. Ziyad, hürmet gösterip ayağa kalktı ve; "Hoş geldin ey Cüveybir!" dedi. Daha sonra dışarı çıkıp; "Ben dönene kadar otur da biraz dinlen." dedi. Ziyad, Resul-i Ekrem'in huzurlarına varıp selâm verdi. Anam-babam sana feda olsun, deyip şöyle devam etti:

– Ey Allah'ın Resulü, Cüveybir bana gelip sizin onu kızım ile evlendirmemi istediğinizi söyledi. Ona bir cevap vermeyip sizinle görüşmenin daha iyi olacağını düşündüm. Mâzeretim şuydu ki; bizler, öz kızlarımızı yalnızca kendi kabilemizden; bizimle eşit derecede olanlarla evlendirmedeydik. (Oysa ki siz Zelfa'yı, kabilemiz dışı, Cüveybir'le evlendirmemizi istemektesiniz.)

– Şüphe yok ki, Mümin erkek, mümin kızla ve Müslüman erkek de Müslüman kızla eş düzeydedir. Sonra da, kızını Cüveybire ver ve ona güven diye buyurdular.

Ziyad, eve dönüp Resul-i Ekrem'in sözlerini kızı Zelfa'ya da anlattı. Zelfa, mukaddes buyruğu işitince:

– Babacığım, dedi. Çabuk Peygamber'in emrine uyasın, zira itaatsizlik edersen kâfirlerden olursun.

Ziyad, Cüveybir'in yanına gelerek el sıkıştı ve onu kabilesine tanıttı. Allah Resulünün kararlaştırdığı gibi, kızını Cüveybir'le evlendirdi. Zelfa'nın mehriyesini kendi üzerine aldı ve onun için güzel elbiseler satın alıp, nikâh için hazır kıldı. Zelfa da evlilik için hazırlanmıştı. Ziyad, Cüveybir'e bir elçi göndererek evini sordu. Cüveybir de; "Allah'a yemin ederim ki, benim evim yoktur."

Ziyad, bu haberi alınca Cüveybir'e bir ev hazırladı. Onun için yeni ve güzel elbiseler alıp evini donattı. Ev tamamen hazırlanınca, Zelfa'yı oraya götürdüler.

Evin hazırlanıp donatıldığı ve Zelfa'nın da oraya götürüldüğü haberi Cüveybir'e iletildi. Cüveybir gecenin bir vakti eve gitmişti. Her şeyiyle kâmil bir ev ve hoş kokulu güzel bir kızla karşılaşınca, hemen bir köşeye çekilip Kur'ân tilâvet eyledi, şükür namazları kıldı, gece boyu hep bunu tekrarladı. Sabah ezanı okununca da dışarı çıkıp mescide vardı. Namazını orada kıldı. Zelfa da abdest alıp namazını kılmıştı.

O gün Zelfa'ya; "Cüveybir seninle yakınlaştı mı?" diye sormuşlardı da, Zelfa; "Hayır." diye cevap vermişti. "Eve girer girmez Kur'ân tilâvet eyledi, şükür namazları kıldı ve sonra sabah namazını kılmak için mescide gitti..."

Cüveybir ikinci gece de aynı şeyi tekrarlamış, Zelfa bunu babasından gizlemişti. Nihayet üçüncü gece de bu tekrarlandı. Cüveybir'in bu hareketleri Ziyad'ın kulağına varmıştı. Ziyad, bu olaya pek üzüлüp şikâyet amacıyla Resul-i Ekrem'in mübarek huzuruna vardı:

– Ey Allah'ın Resulü! Anam-babam sana feda olsun. Kızımı Cüveybir'le evlendirmemi istediniz, ben de dileğınızı yerine getirdim. Allah'a yeminler olsun ki, bizim kabilemizce doğru olmayan bir işi yalnızca siz istiyordunuz diye kabul ettik bunu, ancak...

Resul-i Ekrem (s.a.a):

– Cüveybir'den hangi kötülüğü gördünüz? diye sordu.

– Biz, yüzel bir yaşam kurması için donatılmış bir ev verdik ona, sonra Zelfa'yı da oraya gönderdik. Cüveybir'e eve gitmesi için haber verdik. Oysa Cüveybir, kızıma bakmamış, yanına bile yaklaşmamış, sadece bir köşeye çekilerek namaz ve niyazla meşgul olmuş. Üç gündür aynı şeyi tekrarlıyor ve yanına vardığı da yok. Dileğim, buna bir çare bulmanızdır. Anlaşılan, Cüveybir'in kadına ihtiyacı yok ve eğer durum gerçekten de böyleyse kararınızı beklemekteyim.

Resul-i Ekrem Ziyad'ı geri gönderdi. Daha sonra Cüveybir'i çağırarak ona Zelfa'ya niçin yaklaşmadığını sordu:

– Ey Allah'ın Resülü, dedi. Ben de bir erkeğim ve her erkek gibi benim de kadına ilgim pek fazladır. Yalnız, eve girdiğimde tam manasıyla donatılmış bir ev ve hoş kokulu güzel bir kızı karşımda görünce, eski günlerimdeki, çaresiz; zavallı ve mescit garipleriyle olduğum fakirlik anılarımı hatırladım, sonra da Allah'ın vermiş olduğu bunca lütuf ve nimetlerine karşı kendime şükretmeyi gerekli gördüm. Böylece Allah'a yakınlaşmak, ona olan teşekkürümü daha yakından dile getirmek istiyordum. Bu nedenle evin bir köşesine çekilerek Kur'ân tilaveti, namaz ve secdeyle Allah'a hamd-ü sena etmeye çalıştım. Sabah ezanını işittim de oruç tuttum. Bunları Allah için üç gün tekrarladım. Yine tüm bunlara rağmen yüce Allah'ın onca nimetine karşılık, gece ve gündüz ibadetlerimin yetersiz olduğuna inanmaktayım.

Sözün kıyası, Resul-i Ekrem Cüveybir'den bu cevabı alınca, Ziyad'ı çağırıp ona Cüveybir'in bu hareketindeki asıl hedefini açıkladı. Onlar da buna çok sevindiler. Cüveybir artık eve dönmüş, vermiş olduğu söze amel etmişti.¹

1- Furu-u Kâfî, c.5, s. 340-344.

Mikdad'ın Evliliği

İslâm'ın ilk dönemlerinde, Müslümanlar arasında evliliğe mani olan en önemli etkenler arasında makam ve servet geliyordu. Müslümanlar sahip oldukları servet ve kabile üstünlüğünden dolayı, kızlarını fakir ve zavallılara vermezlerdi. Bu yüzden Resul-i Ekrem (s.a.a) cahiliye devrindeki bu yanlış hareketin İslâm dünyasında yaygınlaşmaması için bazı yöntemlere başvurmuşlar, bazen zengini fakire, bazen de zenciye beyaza nikâhlanmışlardı. Zübeyr'in amcasının kızı Zübaa'yı, Yemenli bir zenci olan Mikdad ile evlendirmişler, sonra da şöyle buyurmuşlardı:

Ben halkın nikâh işlerini zorlaştırmamaları, takva ve iman ölçü tutmaları, din ve iman olduğu yerde servet, kıyafet ve kabile üstünlüklerini gözetmemeleri için, Zübaa'yı Mikdad ile evlendirdim.¹

İmam Cafer Sadık (a.s) Mikdad'ın makamı hususunda şöyle buyurmuşlardır:

Mikdad'ın yeri, 'Kur'ân' kelimesindeki Elif gibidir, hiçbir şey ona yapışmaz.²

Hz. Fatıma'nın (s.a) Evliliği

Hz. Fatıma (s.a)'nın Ali (a.s) ile yapmış oldukları evlilik tüm Müslümanlar, özellikle de Ehlibeyt İmamları'nın takipçileri olan Şia camiası için eşsiz bir ölçüdür. Mezhebiyle, mektebiyle göstermiş oldukları fiiller ve hadisleriyle İslâm ailesi için bir kılavuz olan masumların tüm davranışları yanında, evlilik üzerine açık bir numune olan güzelim amelleri de örnek alınmalı, hatta uygulanmalıdır.

1- El-Â'lam, c.8, s. 208 (Zübaa beyaz derili olup Resul-i Ekrem'in izniyle siyah derili Mikdad ile evlenmişti.

2- Erusi Tevellüd-i Cedid, Merhum Üstad Mustafa Zamani s. 143.

Bu konuda hep birlikte on dört asır öncesine gidecek, Resul-i Ekrem'in rızası, yüce Allah'ın mukaddes emri gereğince gerçekleşen iki nurun (Hz. Ali (a.s) ile Hz. Fatıma (s.a)'ın) mübarek evliliklerini hep birlikte az da olsa, tasavvur etmeye çalışacağız.

Peygamber kızı Fatıma (s.a), asrın seçkin kızlarından-
dı. Baba ve annesi Kureyş kabilesinin şeref yönünden en faziletli ve en asil ailesiydi. Fatıma, zahirî güzelliği ve manevî üstünlüğünün yanında güzel ahlâkı, değerli babasından almış; insaniyetin en üstün derece ve değerleriyle süslenmişti. Resul-i Ekrem'in yücelik ve azameti, halk arasında git gide anlaşılıyordu. İşte bu yüzden aziz kızı Hz. Fatıma (s.a) Kureyş büyüklerinin ve servet sahiplerinin dikkatini çekiyordu.

Ancak Resul-i Ekrem bu mevzunun hiçbir yerde konuşulmamasını istiyor, görücülüğe gelen şahıslara da olumlu cevap vermiyordu. Bu yüzden Fatıma'yı istemeye gelenler, evden ayrıldıklarında Resul-i Ekrem'in onlara öfkelenmişliğini zannederlerdi.¹

Resulullah (s.a.a) Fatıma'yı (s.a) Ali (a.s) için bekletmedeydi. Üstelik, böyle bir teklifin bizzat Ali tarafından sunulmasını istiyordu. Bu yüce şahıs, yüce Allah tarafından nuru nurla nikâhlandırmakla görevlendirilmişti çünkü.

Bir ara Ebubekir de Resul-i Ekrem'in huzuruna varıp; "Kızınız Fatıma'yı benimle evlendirmeniz mümkün müdür?" diye sormuştu da, Allah Resülü bu işten razı olmadığını belirtmek için; "Ben bu konuda Allah'ın emrini beklemekteyim!" şeklinde cevap vermişti.²

1- Keşful-Gumme, c.1, s. 353.

2- Elimizde mevcut bulunan bazı rivayetlerde de Resul-i Ekrem'in yine bu manaya yakın, Hz. Fatıma'yı istemeye gelenlere şöyle cevap verdikleri de nakledilir. "*Fatıma'nın işi Allah'a kalmıştır.*" (Allah'ıyla kendi arasındadır.) Bu konuda tüm tarih kitaplarına bakabilirsiniz.

Dahası, Ebubekir bu işten ümidini keserek geri döndü. O sırada Ömer'le karşılaştı. Fatıma'yı istediğini, yalnız Resul-i Ekrem'in olumlu cevap vermediğini ona da aktardı. Ömer; "Resulullah kızını sana vermek istemediğinden seni reddetmiştir." dedi.

Bir vakit Ömer de Hz. Fatıma (s.a)'yla evlenmek arzusuna kapılmış, bu maksatla Resulullah'ın huzuruna varmıştı. Resul-i Ekrem ona da; "Fatıma henüz küçüktür, kocasını ise Allah belirleyecektir!" şeklinde buyurmuşlar, böylece Ömer'i de reddetmişlerdi. Bu iki arkadaş aldıkları cevaba dayanamamışlar, sık sık Resul-i Ekrem'in huzuruna vararak kızlarıyla evlenme tekliflerinde bulunmuşlardı. Oysa Resul-i Ekrem'den gelen cevap hiç değişmiyordu.

Bu arada Arap kavimleri arasında malca çok büyük servete sahip Abdurrahman b. Avf ile, yine Osman b. Af-fan da hep birlikte Resul-i Ekrem'in huzuruna varmış, Fatıma'yı (s.a) kendilerine istemişlerdi.

Abdurrahman; "Ey Allah'ın Resülü, demişti, eğer kızınız Fatıma'yı benimle evlendirirseniz, yükleri en pahalı kumaşlarla dolu, mavi gözlü yüz kırmızı deve ile on bin dirhem vermeye hazırım size!"

Osman ise; "Ben de aynısını vermeye hazırım, dedi. Üstelik ben Abdurrahman'dan daha üstünüm de. Zira, ondan önce Müslüman olmuşum ben!"

Resul-i Ekrem pek öfkelenmişti. Mal ve servette gözleri olmadığını, evlenme ve evlendirme meselesinin ticaret meselesi gibi alış verişe benzetilmesinin yanlış olduğunu ve kısacası, maddeden öteye her işte mânevîyatın önde geldiğini belirtmek için yerden bir avuç dolusu toprak alarak Abdurrahman'a doğru serptiler. Sonra da buyurdu ki: "*Siz, beni maddeperest mi sandınız? Benim yanımda servetinizle iftihar mı ediyorsunuz ve yine siz; para karşılığında kızımı sizinle evlendireceğimi mi sanıyorsunuz?*"

Abdurrahman ve Osman, Resul-i Ekrem'in vermiş olduğu cevap karşısında üzülmeye başlamışlar, Fatıma'yı mânâ bakımından en üstün şahsiyetle evlendirmek istediğini anlamışlar, yüce şahsın para, mal, ve servette gözü olmadığını pek yakından müşahade etmişlerdi.

Ali (a.s)'a Yapılan Öneri

Ashap az da olsa Resul-i Ekrem'in Fatıma'yı Ali'ye nikâhlamak istediğini anlamışlardı. Oysa ki bunlara rağmen, Ali (a.s)'dan da henüz herhangi bir teklif gelmemişti.

Bir ara Maaz oğlu Sa'd, Ebubekir, Ömer ve bazıları mescitte oturmuş konuşuyorlardı. Fatıma'dan söz edildi. Ebubekir; "Uzun süredir," diye başladı sözüne. "Araplar arasında eşraftan ve şahsiyet sahiplerinden Fatıma'yı isteyen çıktıysa da Resul-i Ekrem onların tekliflerini reddetmede diretiyor, cevaben de Fatıma'nın eşinin tayini Allah'ıyla kendi arasındadır, diyor. Fakat Ali b. Ebu Talip'den de şimdiye kadar bir teklif görülmemiştir. Sanırım, fakirlik önünü almış olsa gerek. Allah ve Resul'ünün Fatıma'yı, Ali için beklettiği de benim yanımda açıktır..."

Ebubekir sözlerini tamamladıktan sonra, Sa'd ve Ömer'e dönerek; "Haydin, dedi hep birlikte Ali'nin yanına varalım, durumu ona da açıklayalım. Eğer evlenmekte gönlü olur da fakirlikten dolayı rıza göstermezse yardımında bulunalım!" Maaz oğlu Sa'd bu teklifi pek beğenip ayağa kalktı, Ebubekir'i bu yolda teşvik etti.

Rivayetin geri kalan kısmını Salman-i Farisî şöyle anlatır: Ömer, Ebubekir ve Maaz oğlu Sa'd bu maksatla mescitten ayrılıp Ali (a.s)'ı aramaya koyuldular. Onu evde bulamadılar. Birinin hurmalığında deveyle su çekip hurma ağaçlarını sulamakta olduğunu öğrendiklerinde oraya gittiler. Ali (a.s) onları görüp:

– Nereden ve niçin geliyorsunuz? diye sordu.

Ebubekir:

– Ey Ali, sen, maneviyatta kemala ermiş en üstün zat-sın. Durumunu ve Resul-i Ekrem'in sana olan ilgisini de pekâla biliyorsundur. Ve yine şu, senin için açıktır ki, Araplar arasında eşraftan ve şahsiyet sahiplerinden hemen hemen herkes Fatıma (s.a)'yı istemiş, ancak Resul-i Ekrem bunlardan hiçbirisini kabul etmemiştir. O'nun için Fatıma'nın eşini Allah tayin edecektir, demiştir. Sanırım Allah ve Resulü Fatıma'yı senin için bekletmedeler. Zira senden başka kimsenin böyle bir zevceye liyakatı da yoktur. Yalnız bizim için anlaşılmayan bir mesele vardır; acaba sizin böylesine hayırlı bir işte ihmalkârlık edişenizin sebebi nedir?

Ali (a.s) bunca sözü işittiğinde mübarek gözünden yaşlar akıttı. Sonra doğruldu ve dedi:

– Ey Ebubekir, gaflet içerisinde olduğum bir konuda beni uyardın. Allah'a yeminler olsun, gerçekten de Fatıma, istenilmeye lâayık bir makamdadır...¹

Ali (a.s)'ın Düşünceleri

Ali (a.s), Resulullah'ın evinde büyümüştü. O, Fatıma (s.a)'yı çok iyi tanıyordu. Ahlâk, iman ve Allah'a olan yakınlık ve inancından pekâla haberdardı. Her ikisi de bir evde büyümüş, Resul-i Ekrem'in mübarek edebiyiyle edep lenmişlerdi.²

Ali (a.s), Fatıma gibi kemâli bütün, makamca pek faziletli birini bulamayacağını biliyordu. Bu yüzden onu kalpten seviyordu. Onca şahsiyetlerden sonra Fatıma'nın evlenmeyişi ve gelen öneriler, onu başka kapıları açmaya teşvik ediyordu. Ali (a.s) için bulunmaz bir fırsat doğmuştu. Ancak o, Müslümanların içinde bulunduğu iktisadi sı-

1- Bihar'ul-Envar, c.43, s. 125.

2- Menakib-ı Şehr-Aşub: c.2, s. 180.

kıntuları kendine dert eder, onların meselelerinden başka hiçbir şeyi düşünmezdi.

Ebubekir'in önerisinden hemen sonra, Ali (a.s)'ın düşünceleri bu konuda yoğunlaşmıştı. Nihayet, uzunca bir tefekkürden sonra evlenmeye karar vermişti.

Evliliğe Doğru

Hz. Ali (a.s) hurmalıkta aldığı bu karardan kısa bir müddet sonra, devesini alıp eve döndü. Mübarek bedenini temizleyip sırtına bir aba atarak, Resul-i Ekrem'in mukaddes evine vardı, yavaşça kapıyı çaldı. Ümmü Seleme'nin evinde bulunan Resul-i Ekrem (s.a.a), daha kapı açılmadan, Ümmü Seleme'ye:

– Git, kapıyı aç, diye buyurmuşlardı. Çünkü o, öyle bir kimsedir ki, Allah ve Resulü ondan hoşnut, o da Allah ve Resulünden hoşuttur.

Ümmü Seleme, Resul-i Ekrem'in bu sözlerine pek şaşırды. Dedi ki:

– Ey Allah'ın Resulü, annem ve babam sana feda olsun. Görmeden hakkında konuştuğunuz şu zat kimdir de onu methediyorsunuz?

– O, cesur ve yiğit bir kişidir; kardeşim, amcam oğlu ve benim yanımda insanların en değerlisidir. İşte o, Ebu Talib oğlu Ali'dir.

Ümmü Seleme yerinden kalkarak kapıyı açtı. Ali (a.s) içeri girdi. Selâm verip Resul-i Ekrem'in yanına oturdu. Utancından bir kelime dahi söyleyemiyordu. Bir müddet öylece sustular. Daha sonra Resul-i Ekrem (s.a.a) sessizliği bozdu:

– Ey Ali, herhalde bir isteğin var da onu dile getiremiyor, söylemekten çekiniyorsun. Çekinme de, söyle. Zira, isteğin ne olursa olsun kabul edilecektir.

Ali (a.s) bunu fırsat bilip konuşmaya başladı:

– Ey Allah'ın Resulü, annem-babam sana feda olsun. Siz de bilirsiniz ki ben, sizin evinizde büyüdüm, sizin ih-san ve nimetlerinizle nimetlendim. Bana, eğitim ve öğre-nimimde annemden ve hatta babamdan daha fazla emek verdiniz, ne öğrenmişsem ben, hepsi sizdendir. Allah'a ye-minler olsun ki, dünyada ve ahirette hazinem yalnız sizsi-niz bana. Artık bağlanmak; sıkıntılarımı gidermek için iyi bir eş seçerek yuva kurmanın zamanı gelmiştir. Siz de uy-gun görürseniz, kızınız Fatıma (s.a) ile evlenmek, gerçek-ten de benim için saadet ve onur kaynağı olacaktır.

Resul-i Ekrem beklediği teklifi nihayet almıştı. Bu işe pek sevinip Ali (a.s)'a şöyle buyurdu:

– Bekle, bu teklifini Fatıma'ya da iletmem gerek.

Resul-i Ekrem (s.a.a), Fatıma (s.a)'nın odasına vardılar ve yüce bânuya teklifi sundular: "Ey gözümün nuru!" diye hi-tap eylediler. "Ali b. Ebu Talib'i pek iyi tanırsın, sana görücü-lüğe gelmiştir. Acaba seni ona nikâhlamamı ister misin?"

Fatıma (s.a) utandılar da cevap veremediler. Resul-i Ekrem onun bu susuşunu razılık alâmeti bildiler...¹

Resul-i Ekrem, kızı Fatıma (s.a)'da razılık alâmetleri görünce, geri dönüp Ali (a.s)'ı müjdeledi. Daha sonra:

– Ey Ali, dediler. Evlenmek için bir şeyin var mı?

– Ey Allah'ın Resulü, siz de bilirsiniz ki, benim bütün servetim bir kılıç, bir zırh ve bir de deveden ibarettir.

Resul-i Ekrem durumu böyle görünce:

– Ey Ali, dediler. Sen bir cihat ehlinin kılıç sana lazı-mdır. Onsuz savaşmak olmaz. Savaşta düşmanları helak et-men gerekecektir onunla... Deve de günlük ihtiyaçlarını karşılamak, evin rızkını çıkarmak için gereklidir. Onunla yük taşır, böylece rızkını sağlar, yolculuk edersin. Ancak,

1- Bihar'ul-Envar, c.43, s. 127.

zırha gelince... O biraz açıkta kalmaktadır. Ben de seni zorlamıyorum. Git zırhını sat ve...¹

Nikâh Hutbesi

Bu konuyu daha önce zikrettiğimiz için tekrarına gerek görmüyoruz. Yine de gerekli bilgi için "Düğün Töreninin Adabı" bölümüne bakınız.

Hız. Fatıma'nın (s.a) Mehri

- 1- 400 veya 480 veyahut 500 dirhem değerinde bir zırh.
- 2- Yemen kumaşından dikilmiş bir âdet takım elbise.
- 3- Sepilenmiş bir koyun postu.

Hız. Fatıma'nın (s.a) Çeyiz Listesi

Resul-i Ekrem (s.a.a) Hız. Ali (a.s)'a: *"Şimdi, dediler. Fatıma'ya mehir olarak vereceğın zırhı sat ve karşılığını bana getir de onunla gerekli birtakım eşyalar alayım."* Bunun üzerine, Ali (a.s) pazara varıp zırhını sattı.²

Eline geçen miktarı Resul-i Ekrem'e teslim etti. Resul-i Ekrem, Ebubekir'i, Salman-ı Farisî'yi ve Bilal'ı huzuruna çağırarak; "Şimdi, dedi, gidin ve bu parayla Fatıma (s.a) için gerekli olan eşyaları alın."

Hazret paranın geri kalan kısmını da Esmâ'ya verip; "Kızım için güzel kokular al." Kalanını da Ümmü Seleme'ye teslim etti.

Ebubekir şöyle der: Paraları saydım; 63 dirhem idi. (Onunla pazara varıp) Fatıma için şunları aldık:

1- Bihar'ul-Envar: c.43, s. 127.

2- Bazı rivayetlerde zırhın 400 dirheme, bazılarında 480 dirheme, bazılarında ise 500 dirheme satıldığı belirtilmiştir. Yine bazı rivayetlerde de zırhın Osman tarafından satın alındığı ve daha sonra Ali'ye (a.s) hediye edildiği söylenmiştir. (bk. Bihar'ul-Envar: c.43, s.130).

- 1- Bir âdet gömlek.
- 2- Büyükçe bir baş örtüsü.
- 3- Hayber malı siyah bir elbise.
- 4- Hurma lifinden örülmüş bir âdet yatak.
- 5- Biri koyun yününden, diğeri de hurma lifinden doldurulmuş ketenden iki âdet döşek.
- 6- İçi Ezher'le doldurulmuş, koyun derisinden dört âdet yastık.
- 7- Bir âdet Hicir hasır.
- 8- Bir âdet el değirmeni.
- 9- Bir bâkır kap.
- 10- Kuyudan su çekmek için deriden yapılmış bir kırba.
- 11- Elbise yıkamak için bir âdet leğen.
- 12- Bir âdet süt kasesi
- 13- Bir âdet su kabı.
- 14- Bir yün perde.
- 15- Bir ibrik.
- 16- Bir âdet çömlek maşrapa
- 17- Sergi olarak kullanılan bir âdet deri.
- 18- İki çömlek testi.
- 19- Bir aba aldık.¹

Alınan bunca eşyalar, Resul-i Ekrem'in huzuruna getirilince mübarek gözlerinden yaşlar akıtıp yüzünü semaya kaldırarak şöyle buyurdu:

Ey Allah'ım! Bu evliliği, kaplarının çoğu çömlekten olan kullarına mübarek eyle!

1- Menakıb-i İbn Şehr Aşub, c.3, s. 353.

Evlenme Merasimi

Daha sonra, Resul-i Ekrem (s.a.a) Hz. Ali'ye dönerek; "Ey Ali, dedi. Düğünde ziyafet verilmelidir. Ben ümmetimin düğünlerde ziyafet vermesini severim."

O sırada mecliste hazır bulunanlardan Maaz oğlu Said yerinden kalkarak; "Ben, dedi, bu mutlu gün için bir koyun hediye ediyorum."

Ashaptan bir grup da yardımda bulununca, Resul-i Ekrem, Bilal'a dönerek; "Sen koyunu getir." dedi, Ali (a.s)'a da; "Sen de bir hayvan boğazla." diye buyurdu. Sonra da Ali (a.s)'a on dirhem kadar verip bir miktar yağ, hurma ve gerekli erzak almasını istedi. Her şey hazırlanınca Resul-i Ekrem Ali (a.s)'ı çağırdı ve "Ey Ali, dedi, şimdi git ve dediğini yemeğe davet et."

Ali (a.s) sahabeden birçoğunu davet etti. Davetliler çok olduğundan Resul-i Ekrem onları onar onar içeriye aldı. Her on kişilik grup yemeklerini bitirdikten sonra hayır duada bulunup dışarı çıkıyor ve yerlerini diğer on kişilik gruba teslim ediyordu.

Yemekleri Resul-i Ekrem mübarek elleriyle eşit miktarda paylaşıyor, amcaları Abbas ve Hamza da misafirleri ağırlıyorlardı. Ali ve kardeşi Akil de onlarla beraber misafirleri ağırlamakla meşgul idiler. Ziyafetten sonra artan yemekler de Resul-i Ekrem'in emri üzerine merasime gelmeyen fakir ve yoksullara götürüldü. Birazı da Ali ve Fatıma (a.s) için ayrıldı.

Zifaf Gecesi

Hz. Fatıma (a.s)'ın Ali (a.s)'ın evine gideceği vakit hayli yaklaşmıştı. Resul-i Ekrem katırını hazırlayıp üzerine ince bir minder koyarak Fatıma'yı oraya oturttu. Salman katırın dizgilerini tutuyor, Bilal da katırın arkasından yaya olarak ilerliyordu. Yolun yarısı kat edilmişken diğer sesle-

re benzemeyen güzel ve hafif bir ses işitildi. Peygamber Cebrail ve Mikâil'in yetmiş bin melekle Fatıma'yı uğurlamaya geldiklerini anlayınca, bir ara duraklayıp onlardan yeryüzüne niçin indiklerini sordu.

Onlar; "Biz, dediler. Fatıma'yı gelin evinden damat evine uğurlamaya geldik." O sıra bütün melekler, Cebrail ve Mikail'in eşliğinde tekbir getirdiler. Resul-i Ekrem de onlara katıldı. Sonra da hanımlarına dönerek; "Ali ve Fatıma'yı sevinç, iftihar ve neşeyle odalarına götürün; ama Allah'ın razı olmayacağı bir şey söylemeyin!" diye buyurdu. Bunun üzerine kutlu hatunlar sevinç, neşe ve sayısız tekbirlerle Ali ve Fatıma'yı zifaf odasına uğurladılar. "Bu olaydan sonra düğünlerde tekbir getirmek (Allah-u Ekber demek) sünnet hâline geldi.¹

Ufak Bir Tarayış

Ne yazık ki günümüz evliliklerini yukarıda zikredilen ilâhî evlilikle karşılaştırdığımızda aralarında büyük bir farklılığın mevcut olduğunu görmekteyiz.

Zira bugün modern çağda olduğumuzdan, tekbirler yerine şeytanları çağıran ezgiler şiar edinilmiş; şairlerin yerini solistler almıştır. Hatta ve hatta eğlence türleri değişik boyutlara varmış, alabildiğince hayasızlığı yaygınlaştırmıştır. Raks türünden çeşitli danslar türetilmiş, düğünler âdeta fuhuş yuvaları hâline getirilmiştir. Bu yüzden iffetsizlik hayâsızlık, ahlâksızlık kısacası hayvanileşme ve gerisin geriye cahiliye devrine tekrar dönme, bu çağda baş göstermiştir.

Hayâsızlık ve edepsizliğin toplumda yayılmasına vesile olanlar şu ayeti bilmezler mi?

1- Menakıb-i İbn Meğazilî-i Şafî, s. 344.

İnananlar içinde edepsizliğin yayılmasını isteyenlere dünyada da, ahirette de acı bir azap vardır. Allah bilir, siz bilmezsiniz.¹

Bazen de ilâhî evlilik adına yine aynı şeyler yapılmaktadır. Birçokları tekbirler yanında kadın seslerinden de yararlanmışlardır, "evlilik matem değildir" veya "eğlenmek hakkımızdır" gibisine aksi iddia edilmeyen iddialara tutunabildikleri kadar tutunmuşlardır. Oysaki İslâm çerçevesinde şeytanî amellerle ilâhî ameller asla bağdaşmamaktadır. Eğlence, İslâmî ve ahlâkî kuralları çiğnediğinde hayvani eylemlere kadar uzar. Hatta, bazen failer bundan da aşâğılık olurlar.

Yüce Allah zikredilen onca sıfatlara sahip kimseler için bakınız ne buyurmaktadır:

Onlar dört ayaklı hayvanlara benzerler. Hatta daha da aşâğılıktırlar. İşte onlardır gafillerin ta kendileri.²

Yukarıda zikredilenler bir kenara, günümüz âdetlerinden bir başkası olarak yine göze çarpan, gayr-i İslâmî geleneklerin alınmasıdır. Bununla da kalınmayıp gelinler teni açıkça gösteren bu tür giysileri giyerek damatla şehir turları yapılmakta, en azından davetliler karşısında seyre tabi tutulmaktadır. âdeta damattan önce halktan gelinin seyri istenir gibi...

Yüce dinimizce bu pek çirkin, pek kötü bir âdettir. "Âdet" değilse de bu tabiri kullanmak doğru olsa gerek. Zira bu tür rezaletlerin olduğu yerlerde Müslümanlar dahi görülmektedir.

Ehlibeyt mektebini örnek edinmek isteyen her Müslüman'a şunu söylememiz gerekmektedir ki, saadete erişmek için insanca yaşamak ve insanca yaşamak için de kâmil in-

1- Nûr / 19.

2- A'râf / 179.

sanları örnek almak, en azından onlara benzemek tek gaye olmalıdır.

Bir Teklif ve Ali (a.s)'dan Cevap

Münafıklardan biri, Hz. Fatıma (s.a)'nın çeyizi az olduğundan, Ali (a.s)'ı incitmek, onu küçük düşürmek istiyordu. Bir gün bu gayeyle Ali (a.s)'ın yanına gelerek şöyle dedi:

Ey Ali, sen içimizde en kâmil, makamı en yüce, derece, ilim ve fazilette en üstünümüzsün. Araplar arasında en cesurumuz ve en yiğidimiz de sensin. Niçin yemeğini kazanda pişirip kapağında yiyen fakir bir kızla evlendin? Eğer benim kızımla evlenseydin evimden evine kadar pahalı çeyizlerle yüklü yüzlerce deve dizer, sana verirdim...

Ali (a.s) şöyle cevap verdi:

Bu evlilik yüce Allah'ın rızasıyla gerçekleşmiştir. Gayemiz onun rızasıdır. Para biriktirip dünyanın süsüne aldanmak bize göre değildir. Bizler paramızla övünmeyiz. Övünmek yalnızca takva ve iyi ameller üzerinedir.

Ali ve Fatıma Zifaf Odasında

Peygamber hanımları, Fatıma (s.a)'yı süsleyip en güzel kokularla bezediler. Daha sonra Resul-i Ekrem (s.a.a) Ali ve Fatıma'yı yanına çağırıp Ali (a.s)'ı sağına, Fatıma'yı (s.a) da sol tarafına oturttu. Her ikisini de bağrına basıp alınlarından öptü.

Daha sonra Fatıma'nın elini Ali'nin eline verdi ve Ali (a.s)'a; "*Fatıma iyi bir eştir.*" diye buyurdu. Sonra da Fatıma (s.a)'ya dönerek; "*Ali iyi bir kocadır.*" şeklinde buyurdu. Ardından, risalet hanedanının kutlu hatunlarına şöyle buyurdu:

Artık Ali ve Fatıma'yı odalarına uğurlayın, sonra da buradan ayrılın!..

Hatunlar iki semavî nuru odalarına götürüp dışarı çıktıktan sonra Resul-i Ekrem içeri girip, Fatıma (s.a)'dan su dolu bir tas getirmesini istedi. Getirilen sudan bir miktar alıp Fatıma (s.a)'nın üzerine serpti ve geri kalanıyla da abdest almasını, mübarek ağzını yıkamasını istedi.

Sonra da yine su isteyip Ali (a.s)'ın üzerine serpti de ondan da suyun geri kalanıyla abdest almasını ve mübarek ağzını yıkamasını istedi. Daha sonra Resulullah (s.a.a) her ikisini de öpüp, mübarek elini semaya kaldırdı ve şöyle dedi:

Ey Allah'ım! Bu evliliği mübarek eyle ve onlara tertemiz bir nesil ihsan et.

Sözün kısası, Resulullah zifaf odasından çıkmak istediklerinde, Fatıma muhterem babalarının ayaklarına kapalı ağladılar. Resul-i Ekrem bunu görünce şöyle buyurdu:

Ey kızım (sakın ağlamayasın)! Çünkü ben, seni insanların en hayırlısı ve en alimiyle evlendirdim.

Daha sonra Resul-i Ekrem eşige varıp, iki nura hitaben şunları buyurdu:

Allah sizleri ve neslinizi tertemiz kılsın. Dostlarınız benim dostlarım, düşmanlarınız ise düşmanımıdır.

Deryadan Yalnızca Bir Katre

Resul-i Ekrem (s.a.a) mübarek kızları Fatıma'nın (s.a) düğün gecesi için yeni bir gömlek satın almış, onu Fatıma'ya hediye etmişlerdi.

Yine o gece Fatıma (s.a) ibadetle meşgul olduğu vakit fakir bir dilenci kapıyı çalmıştı da Fatıma (s.a) ibadeti yardı bırakıp kapıyı açmıştı. Miskin ve zavallı yaşlı bir ka-

dın. "Ey Fatıma, diyordu. Nübüvvet evinden eski bir gömlek istiyorum."

Fatıma (s.a) bir müddet düşündü. Biri eski, diğeryise muhterem babasının hediye etmiş olduğu yeni gömlek olmak üzere iki gömleği vardı. Eskiye razı olan kadına eski gömleğini vermek istediye de Kur'ân-ı Kerim'den; **"Sevdiğiniz şeylerden (Allah için) infak etmedikçe asla iyiliğe eremezsiniz."**¹ ayet-i kerimeyi hatırlayıp yeni gömleği verdi.²

Ertesi gün Resul-i Ekrem Fatıma'nın evinin önünden geçerken, Fatıma'yı eski gömleğiyle görünce, sordu:

– Neden yeni gömleğini giyinmemişsin? diye sordu.

– Onu fakir bir kadına verdim.

– Eğer eski gömleğini fakire verseydin ve yeni gömleğini de kocandan ötürü kendin giyinseydin daha iyi olmaz mıydı?

– Babacığım, ben sizin yaptıklarınız gibi yaptım ve sizin fillerinize amel ettim. Zira, annem Hatice (s.a) hayat-tayken tüm varlığını sizin yolunuza feda etti. Vaktiyle fakirin biri sizden giysi istemişti de, siz de ona kendi gömleğinizi vermiştiniz. Sonra da hakkınızda Kur'ân-ı Kerim'de; **"Elini boynunda bağlanmış olarak kılma, büsbütün de açık tutma, sonra kınanır, hasret, pişmanlık içinde kalırsın."**³ ayet-i kerimesi nazil olmuştu...

Resul-i Ekrem (s.a.a) Fatıma (s.a)'nın bu güzel davranışı karşısında sevgi ve heyecanla göz yaşını tutamayarak ağladı ve mübarek kızını bağrına bastı...⁴

1- Âl-i İmrân / 92.

2- Tabakât-ı İbn Sad, c.8, böl. 1, s. 14

3- İsrâ / 29.

4- Reyahin'uş-Şeriat, c.1, s. 105-106.

ZİFAF GEÇESİNİN ADABI

Zifaf gecesi, yeni evlenmiş kız ve erkekler için ömürlerinin en hassas anıdır denilebilir. Kız ve erkek evliliğin ilk adımlarına bu gece ile başlarlar, birbirlerine karşı hayat arkadaşı olma yolunda, zifafın heyecanı ve mutluluğu bir ömür boyu hatıralarda tazeliğini korur.

Biz Müslümanlar için bu gecede yapılması müstehap olan birçok ameller vardır. Bu ameller ilâhî emirler olup, eşlere yaşamlarında bereket, çocuklarına ise terbiye bahşeder. Bunlardan ilki sırasıyla **abdest, namaz ve duadır**.

Namaz Allah'a kulluğun gereği olduğu gibi, burada namazdan kasıt eşlerin, her şeyiyle hazır, süslenip beze-tilmiş bir evde nefislerine değil de, Allah'a itaat etmelerinin simgesidir.

Ayrıca namaz, Şeytanı ümitsiz edeceğinden birleşme esnasında onlardan doğacak çocuklardan şeytana pay vermemektir. Müslüman eşler bu vesileyle birbirlerine karşı tam güven içerisinde, gönül rahatlığıyla aynı yöne, hakka doğru ilerlerler. Bunların yanı sıra, kılacakları namaz onları sakinleştirir.

Bu gecede zikredilen amellerin ve bunların vesile olduğu güzelliklerin varlığını inkâr etmemeli, mutlak surette amel etmelidir. Zira, böyle bir kimse sırf bu yüzden kayıtsız kalır da inkârında inat ederse Allah'a inanmamış demektir.

Namaz ve diğer amellere de uygun ve güzel bir âdâpla başlamalıdır. Erkek, her şeyden önce kızıdan abdest almasını ve namaz için odada hazır bulunmasını ister. Ardından

kendisi de abdest alıp namaz için hazırlanır. O gecenin tüm adap ve duaları sona erdikten sonra¹ hayatlarının en mutlu anlarını gönül hoşluğu ile başlarlar.

Yalnız erkek mutedil olmayı hiçbir zaman elden bırakmamalıdır. İlişki her şeyden önce heyecandan uzak olmalı, aniden başlatılmamalıdır. Çiftler birbirlerini arzularacakları en güzel hâle büründürmelidirler. Eğer erkek sadece kendi nefsi arzusunu tatmin için hareket ederse, hanım bu vakadan hoşlanmadığı gibi vücudunda rahatlık da hissetmez.²

Burada şu konuya değinmekte fayda vardır. Evlilik öncesi kızın bâkire olması şarttır. Eğer akdin yanında kızın bâkire olması şart koşulursa bu, kesinlik kazanır. Aksi takdirde aldatma olarak nitelendirilip, erkek haklı bir şekilde kızı boşayabilir.

Yalnız, birleşme esnasında veya birleşmeden sonra kızın organından kan akmaması, onun bâkire olmadığını gös-termez. Zira kızlarda olması gereken ve halk arasında "kızlık zarı" veya "bâkirelik perdesi" olarak bilinen bu incecik zarın çeşitli türleri vardır. Bazıları ilk cinsel ilişkiyle yırtılır, bazılarıysa defalarca yapılan ilişkilere rağmen yırtılmaz.

Uzman doktorlar bu özelliğe sahip kızların küçük bir cerrahi operasyona ihtiyaçları olduğunu vurgulamışlardır.

Bir diğer sebep ise, yine kızlık zarının sarkık, esnek, uzun ve geniş cinslerden olmasıdır. Dolayısıyla böyle durumlarda tenasül uzvu zara yetişmeyecek kadar kısa olursa zar yırtılmayacaktır.

1- Adap ve dualara ayriyeten konunun sonunda açık bir şekilde yer verilmiştir.

2- Resul-i Ekrem şöyle buyurmuştur: *"Birlikte olurken kadınlarınıza horozun tavuğa yaklaştığı gibi (aniden) yaklaşmayın. El oyunlarınıza okşamarlarla yaklaşın."* (Hilyet'ul-Muttakin, s. 126.)

Bugün ülkemizin genellikle, ilişki sonrası çıkan kanın gösterilmesi gibi âdetlerin yaygın olduğu doğu ve orta doğu bölgelerinde sadece bu konunun açıklığa kavuşturulmaması yüzünden birçok masum kız zina vb. gibi pek çirkin ithamlarla yüz yüze gelmişler, "namussuz" damgasıyla toplum içerisindeki haysiyet ve şereflerini kaybetmişlerdir.

Ancak, bu durumlarda tıbbında dediği gibi, uzman bir doktora başvurulmalıdır. Bu erkeğin görevidir. Zira eşinden kan çıkmamışken kimseye söylemeden bu mühim görevi üstlenmeli, evlilik hayatları için sırrını gizlemelidir. Aksi takdirde haber duyulur da eşini boşar, sonra temiz olduğunu öğrenir ve tekrar evlenirse veya en azından böyle bir şey olmaz da yalnızca haber yayılırsa halk arasında çıkacak dedikodulardan ve kötü sözlerden kendini sorumlu tutmalıdır...

Zifafın gece olması müstehaptır. Müstehap amellerden bir diğeri de aşağıda zifaf için zikrettiğimiz hadis-i şeriftir:

...Gelin hanım eve girdiğinde ayakkabılarını çıkar ve sonra ayaklarını yıka. O suyu kapının bir ucundan başlayarak odanın dört bir yanına dök. Eğer bunu yaparsan, yüce Allah senden, yetmiş bin çeşit fakirliği defeder ve (ayrıca) yetmiş bin çeşit bereket verir...¹

İmam Muhammed Bâkır (a.s)'dan zifaf gecesine ait şöyle bir hadis nakledilmiştir:

Gelini odana gönderdiklerinde, daha içeri girmeden ona abdest almasını emret. Sen de abdest al ve iki rekât namaz kıl sonra da odanın dışındakilere, geline de namaz kılmasını söylemelerini iste. Ardından Allah'a şükret ve Muhammed'e (s.a.a) ve Ehlibeyti'ne salavat gönder, dua et ve gelinle bir-

1- Bihar'ul-Envar, c.100, s. 280, h. 1.

likte orada bulunan kadınların da amin demelerini iste. Sonra da şu duayı oku:

Allahumme-rzuknî elfeha ve vuddeha ve rıza-ha ve arzini biha vecma' beynena bi ehsani icti-main ve anesi i'tilâfîn fe-inneke tuhibbul helale ve tekrehu'l-heram.¹

İmam Cafer Sadık'tan (a.s) şöyle rivayet edilmiştir:

Zifaf gecesi eşinin yanına vardığında alnı üzerindeki saçlarından tut ve kibleye doğru çevirerek şu duayı oku:

Allahumme bi-emanetike ahaztuha ve bi-keli-matike istehleltuha, fein kazayte lî minha veleden fec'elhu muba-reen takiiyyen min şiatî Âl-i Muhammed vela tec'el li-ş'şeytani fihî şereken vela nasiba.²

Başka bir yerde yine İmam Cafer Sadık (a.s)'dan buna benzer şöyle bir hadis rivayet edilmiştir:

Elini eşinin alnı üzerine koyarak, şu duayı oku:

Allahumme ela kitabike tezevvectuha ve fî emanetike ahaztuha ve bi-kelimâtike istehleltu ferceha fe in kazayte lî fî-rahimiha şey'en fec'elhu seviyya ve la tec'elhu şereke şeytanin.³

Ravi, İmam (a.s)'a; "Şeytanı onda ortak etmek"ten kasıt nedir? diye sormuş, İmam ise cevabında; "*Eğer cinsel*

1- **Anlamı:** Allah'ım onun ülfet, sevgi ve rızasını bana nasip eyle, beni onunla hoşnut kıl, bizi en güzel bir şekilde bir araya getir ve şüphesiz sen helali seviyorsun haramı ise sevmiyorsun. (Hilyet'ül-Muttakin, s. 133)

2- **Anlamı:** Allah'ım bu hanımı eşim olarak senden emanet aldım ve kelimelerimle helâl kıldım kendime, öyleyse bu evlilikten bize çocuk yazmışsan onu mübarek ve muttaki kıl ve onu Âl-i Muhammed (s.a.a)'e bağlı Müslümanlardan eyle ve onda, şeytan için bir pay ve nasip kılma. (Hilyet'ül-Muttakin, s. 134, 2. Baskı)

3- **Anlamı:** Allah'ım, kitabındaki buyruğun üzere bu hanımla evlendim ve onu emanet olarak aldım senden, kelimelerimle helâl kıldım onu kendime. Öyleyse benim için rahminde bir şey yazmışsan eğer, ona düzenli bir biçim ver ve şeytanı onda ortak etme.

birleşme esnasında Allah'ın adı anılırsa, şeytan uzaklaşır aksi takdirde çocuk her ikisinden dünyaya gelmiş olur." demişti.

Ravi tekrar, "Doğan çocukların şeytanla olup olmadığını nereden bilebiliriz?" diye sorunca, İmam; "*Bizi (Ehli-beyt'i) sevenlerin çocukları şeytandan değildir; ama kim bizi sevmez de bize düşman olursa, işte onların evlâtları şeytandır.*" buyurmuştu.¹

1- Hilyet'ül-Muttakin, s. 134 (2. Baskı).

CİNSEL İLİŞKİNİN ADABI

İster ilk evlilikte olsun, isterse devam etmekte olan evliliklerde olsun, fertler arasındâki cinsel ilişkinin çocuk ve aile üzerinde ehemmiyeti pek büyüktür. Sahih bir birleşme, aile içerisinde huzur ve rahatlık sağladığı gibi bireylerin birbirlerine olan sevgi ve muhabbetini de devamlı kılar. Doğacak çocukların ruh, fizik ve zekâ gibi fitrî özelliklerini sağlamlaştırır; hâl böyle olunca daha sıhhatli nesil oluşur.

Bugün, karı-koca arasında boşanmaya kadar varan birçok anlaşmazlıkların ve ayrıca sakat olarak dünyaya gelen çocukların kökeni yine bu konuya dayanmaktadır. Kadın, erkek için, erkek de kadın için tam bir doyum olmalı, ilişki içtenlikle ve ahlâkî kurallara uygun olarak yapılmalıdır. Zira anne ve babanın ruhî özellikleri, güzellikleri dumura uğrar ve gelecek nesiller üzerinde de etkili olur. Bu konuda cinsel ilişkiden önce dikkat edilmesi gereken birkaç konuya yer vereceğiz:

a- Temizlik

İnsan fıtratı gereği temizliği sever. Yani fıtratı gereği gülden hoşlanan insan, temizlikten de hoşlanacaktır. Fıtrata uygun olmayan şeyleri yapmak, insan ruhu üzerinde etki bıraktığı gibi temizliğe özen göstermemek de insan ruhu

üzerinde eser bırakacaktır. Ehlibeyt İmamları bu konuda; "*Kulun kötüsü, kirli olanıdır.*"¹ şeklinde buyurmuştur.

Evlilik hayatında temizlik büyük öneme haizdir. Genel olarak evlilik temiz giyinme, vücut temizliğine özen gösterme, ev temizliği, birleşme yerinin temizliği ve çocuk temizliği üzerine olmalıdır. Hamarat ama temizliğe özen göstermeyen hanımlar, erkekler tarafından pek kale alınmazlar. Öte yandan, güzel olmayıp temizliğe gereken ilgiyi gösteren kadınlar ise kocaları tarafından ilgiyle karşılanırlar.

Cinsel ilişki esnasında çıkabilecek ağız ve ter kokusu, çiftler arasında hoş karşılanmayacağı gibi, bıkkınlığa da yol açacaktır. Bu da evlilik hayatında kirliliğin ne kadar olumsuz etkilerinin olduğunu göstermektedir.

b- Güler Yüzlülük

Her yüz, ufak bir gülümsemeyle daha da güzelleşir. Bazen küçük bir tebessüm, ağırbaşlılık ve iyimserlikle taş kalpli insanların, dize getirildiğine, defalarca şahit olmuşuzdur. Toplumun her sahasında samimi ve güler yüzlü olmak toplumun kırgınlık ve kızgınlıklarını asgariye indirir; hem toplumda ve hem ailede sevgi, saygı ve muhabbete vesile olur. Yalnız güler yüzlülük ile aşırılık anlaşılmamalıdır. Labali gülüşler, alaylı kahkahalar ve küçük düşürücü tebessümler, elbette ki kastedilen şeylerden değildir. Bu konuda yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

Ey inananlar (içinizden) bir topluluk başka bir toplulukla alay etmesin. Belki alay ettikleri kimseler kendilerinden daha iyidir. Kadınlar da başka kadınlarla alay etmesinler, belki onlar da kendilerinden daha iyidirler. Birbirinizde kusur aramayın, birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın. İnanıldıktan sonra ne kötü bir şeydir bu. Ve kim

1- Vesail'uş-Şia, c.1, s.277, Eski Baskı.

**tövbe etmezse işte onlardır zalimlerin ta kendile-
ri.¹**

Ayet-i kerime'den de anlaşıldığı gibi alay etme, alaylı olma iyi sıfatlardan olmayıp, örfen de hoş karşılanmayan bir şeydir.

Güler yüzlülük, halk arasında sevilen ve hoş karşılanan bir sıfattır. Dolayısıyla aile içerisinde samimiyeti arttıracak, eşleri birbirine karşı birer aşık kılacak etkili amel-lerden biri de budur. Bu yüzden aile içerisinde mümkün olduğu kadar güler yüzlü olmalı, hüznün ve keder gizlenmelidir.

Ehlibeyt İmamları bu konuda şöyle buyurmuştur:

Mümin mutluluğunu yüzünde izhar edip, hüznünü kalbinde gizleyen kimsedir.²

c- Sevgi

Kadın ve erkeğin birbirlerine duydukları sevgi, dostluk ve ilgi evlilik zincirinin en önemli halkalarındandır. Bu halkalar, insan vücudunun manevî merkezi olan kalpte toplanmış, gerektiğinde izhar etmek için, yine burada koruma altına alınmıştır. İnsan, kalp vesilesiyle başkalarına karşı bazen sevgi, bazen ise kin besler. Kin ve sevgi farklı şeyler olduğundan, iki zıt şeyin aynı anda aynı yerde olması ilginç karşılanabilir. Kalp, kin ve sevgiyi aynı yerde taşırsa insan için zararlıdır. Yalnız bu Allah için olur da, onun rızası için bir şeye sevgi duyar ve yine O istediği için bir şeye kin beslerse, her ikisinin de çıkış noktası ilâhî rıza olduğundan hayırlıdır ve zararı da olmaz. Resul-i Ekrem (s.a.a) bu konuda şöyle buyurmuştur:

İyi insanın on alâmeti vardır:

1- Allah için sever.

1- Hucurât / 11.

2- Nehc'ul-Belağa, Kısa Sözler: 333.

- 2- Allah için buğz eder.
- 3- Allah için arkadaş olur.
- 4- Allah için ayrılır.
- 5- Allah için kızar.
- 6- Allah için razı olur.
- 7- Allah için çalışır.
- 8- Allah'a rağbet eder.
- 9- Allah'tan korkar.
- 10- Ve Allah için iyilik eder.¹

Kadın ve erkeğin, evlilik çatısı altında birbirlerine karşı duydukları dostluk ve sevgi ailenin en değerli ahlâki temellerindendir. Bundan da öte, İslâmî ve ibadî açıdan dostluk ve sevgi, İslâm'ın bir gereği olduğundan Allah katındaki değeri de şüphesiz büyüktür.

Kadın, yaratılış icabı sevimliyi erkeğe nazaran daha ziyade ister. Tatlı bir üslup ile "seni seviyorum" diye hitap edildiği düşünülecek olursa bu sözlerin bir hanım için ne kadar değer ifade ettiğini tarif etmek zor olur, onu ömrü boyunca unutmaz. Dolayısıyla kadın sevgisini izhar eden eşine gönülden bağlanacak, yaşamını emanet olarak verdiği kocasına yine güven duyacaktır. İşte, eşlerin birbirlerini sevmelerinin dinimizce müstehap olarak geçmesinin asıl sebebi de bu olsa gerek. Resul-i Ekrem (s.a.a) bu konuda şöyle buyurmuştur:

Eğer erkek eşine "seni seviyorum" derse iltifatın güzelliği ve yumuşaklığı asla onun aklından çıkmayacaktır.²

Yalnız önceden de belirttiğimiz gibi sevgi ve dostluk Allah rızası doğrultusunda olmalıdır. Kadına aşırı ilgi duy-
mak, Allah'ı unutturacak şekilde birbirlerini sevmek ve bağ-
lanmak, dolayısıyla asıl sevilecek olan Allah'tan yüz çe-

1- Tuheful-Ukul, s.21.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:3, h:9.

virme, şeytani amellerdendir. Zira, şeytan kendi makamını beğenip ilâhî rızaya boyun eğmeyince "kötülüklerin kay-nağı" gerçek bir şeytan olarak makamından kovuldu. İşte bu yüzden ilâhî makamda, sevgi yapıcı olmalı yıkıcı olmamalıdır.

d- Hazırlıklı Olmak

Yüce Allah, kadın ve erkeği birbirlerine karşı doyuru-cu olarak yaratmıştır. Cinsel birleşmede kadın, erkek için, erkek de kadın için tam bir doyumdur. Yalnız, birleşme esnasında bazen kadın için doyum gerçekleşmez ve kadın orgazm olamaz.

Bilindiği üzere erkeğin şehveti erken uyanır ve yine meninin boşalmasıyla erken söner. Kadında ise bunun aksine, şehvet geç gelir ve yine geç söner.

Cinsel ilişki sırasında bazen her iki taraf da aynı anda doyuma ulaşır. Bazen ise erkeğin doyumu erkeğinden kadın aynı anda orgazma (doyuma) ulaşamaz. Veyahut da erkek ilişkiye erken başladığından, kadın ilişkiden fazla zevk alamaz.

Bu nedenle erkek, ilişkiden önce kadını çeşitli uyarmlarla ilişkiye hazırlamalıdır. İmam Rıza (a.s) bu konuda şöyle buyurmuştur:

Birleşme öncesi eşini yumuşat. Çünkü sen ondan neyi istiyorsan o da senden onu istemektedir..¹

Erkeğin kendi helalıyla yapacağı ilişki öncesi ameller Arapça'da "mülâabe" yani mizah, oynaşma, şakalaşma kelimesiyle tarif edilmiştir. Mülâabe kadının ilişkiye hazırlanması için gereklidir. Bu konuda İmam Cafer Sadık'tan (a.s) birçok hadis nakledilmiştir.

1- Bihar'ul-Envar, c.100, s.287, h:19.

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

İmam'dan, erkeğin kendi eşini soyundurup onu seyretmesinin bir sakıncası var mıdır? diye sorulmuştur. İmam'ın verdiği cevaptan sakıncasız olduğu ve insanın kendi eşiyile mûlaabe yapmasının iyi olduğu anlaşılmıştır.¹

Şu da açıkça söylenmelidir ki, kadın çok duyarlı olduğundan erkeğin birkaç el hareketiyle cinsel ihtiraslarını onun hizmetine sunacak, kendini ona teslim edecektir. Bu yüzden birçok alimler mûlaabe edilmeden yapılan cinsel ilişkilerin mekruh olduğunu söylemişlerdir.

Cinsel birleşme sırasında kadında erkeğe karşı cinsel uyarımlarda bulunmalıdır. Kadın, utanmamalı, kocasını vücuduyla tatmin etmelidir. İmam Muhammed Bâkır (a.s) bu konuda şöyle buyurmuştur:

Kadınların en hayırlısı kocalarıyla cinsel ilişkide buldukları vakit elbiselerini çıkardıkları gibi utanmayı da kendilerinden uzaklaştıranlar ve birleşmeden sonra elbiselerini giyindikleri gibi utanmayı da onunla birlikte giyinenlerdir.²

İmam Rıza (a.s) şöyle buyurmuştur:

Kadınla şakalaşmadan ve çokça mûlaabe etmeden ve yine göğüslerini sıkmadan cinsel ilişkide bulunma. Eğer böyle yaparsan, şehvet ona galip gelir ve... senin onu arzuladığın gibi artık o da seni arzular.³

Resul-i Ekrem (s.a.a) de bu konuda şöyle buyurmuştur:

Şu üç haslet cefadandır:

1- Bir kimsenin yolculuk edip de yol arkadaşının adını ve baba adını sormayışı.

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:59, h:1.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:6, h:12.

3- Mustedrek'ül-Vesail, c.2, s.545.

2- Bir kimsenin yemeğe davet edilip de icabet etmemesi veya icabet edipte davet edilen yemekten yememesi.

3- Erkeğin helaliyle el ve diliyle oynaşmadan cinsel ilişkide bulunması.¹

Uyarılmaksızın ilişkiye başlamak kadında sinir bozukluğu, zayıflık vs. gibi daha birçok hastalıklara sebep olabilir. Ayrıca ilişkinin rahat ve zevkli olabilmesi için de uyarılma mutlaka gereklidir.

İlk etapta kadının rahatça doyuma ulaşması çok önemlidir. Zira böyle olursa, doğacak çocuk sağlıklı, metin, sinir ve öfkeden uzak biri olur.

İlişkinin kötü olması ve dolayısıyla karşı tarafın bundan acı duyması doğacak çocuklarda ruhi bozukluklar, cismî eksiklikler vs. gibi kötü sonuçlara sebep olabilir.

Zifaf öncesi dikkat edilmesi gereken dört mühim koldan sonra, şimdi Hz. Ali (a.s)'dan rivayet edilen birkaç hadisle konuyu sona erdiriyoruz:

- 1- En büyük cahillik, kabalıktır.
- 2- Güler yüzlü olmak, muhabbetin doğmasına yol açar.
- 3- İnsan, iyiliğin kuludur.
- 4- Aklın meyvesi, halk ile iyi geçinmektir.
- 5- Kabalık, her nerede olursa olsun onu çirkin gösterir.
- 6- İnsan iyilik vesilesiyle halkın kalbinde yer eder ve ona sahip olur.
- 7- Din ve dünya emniyeti, halk ile iyi geçinmektedir.
- 8- Güler yüzlülük, masrafsız bağıştır.
- 9- Ağırbaşlılık, arkadaşlığa yol açar.
- 10- Yüce Allah'ın en hayırlı kulları, iyilik ettiğinde mutlu olan ve kötülük ettiğinde de af dileyen kimselerdir.

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:57, h:3.

11- Kabalıktan kaçın; çünkü o, çirkin ahlâktandır.¹

İmam Cafer Sadık (a.s) da şöyle buyurmuştur:

Kimin imanı çoğalır, şüphesiz eşine karşı muhabbeti de çoğalır.²

Manevî Usuller

Cinsel ilişkide bulunmanın zahiri adabının yanı sıra, ilişki esnasında bazı manevî sünnetlere riayet etmek de müstehaptır. Bu manevî edeplerden biri de abdestir. Abdestin felsefesi, birbirine helâl olan kadın ve erkeğin cinsel ilişkide bulunmasının ibadet olarak algılanmasıdır. Bu düşünceyle İslâm'a tâbi olan Müslümanlar cinsel birleşmeye bir ibadet gözüyle bakabilirler. İnsan kendi eşiyile birleşme esnasında şeytanın onları saptırması mümkündür. Onun için ilişkiye başlamadan önce; "**Euzu billahi min'eş-şeytan'ir-racim**" yani, "*Kovulmuş Şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım.*" demek müstehaptır. Eşler birleşme vâk-tinde, kendilerini her türlü kötü düşünce ve günahlardan arındırmalıdır. Aksi takdirde dünyaya gelen çocuk uyumsuz ve kötü ahlâk sahibi bir evlât olur. Örneğin eşlerden birisi şarap içerek ilişkiye başlarsa onlardan dünyaya gelecek çocuk şüphesiz kötü biri olacaktır. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

Şarap içen kocayla ilişkiye razı olan her kadın gökteki yıldızların sayısı kadar günah işlemiştir ve ondan dünyaya gelen çocuk fasıktır...³

Bir dergide şöyle yazıyordu: Afrika'da yaşayan iki zenci çift, ilişkileri sonucu kızıl derili bir çocuğa sahip olmuşlardı. Bu olayı araştıran bilim adamları, incelemeleri sonucunda şu neticeye varmışlardı; o zenci erkeğin kızıl

1- Gurer'ül-Hikem.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:3.

3- Leali'l-Ahbar, s:267.

derili bir sevgilisi varmış. Eşiyle cinsel ilişki esnasında gözüyle duvara asılı olan sevgilisinin fotoğrafına bakarak onu zihninde canlandırıyor. Menide eser bırakan bu düşünce kendi sevgilisine benzeyen bir çocuğun dünyaya gelmesine neden olmuş.

Allâme Şirazî "Kanun" adlı kitabın şerhinde şöyle yazıyor: Bana böyle bir olayı naklettiler: Değerli âlim olan Nec-mettin Cefâ'nın kızı, kafası insan, gövdesi ise yılan benzer bir çocuk doğurdu.

O çocuk gelip annesinin göğsünden süt içiyor daha sonrada su ve çeşitli sıvı maddelerden oluşan bir gölün kenarında diğer yılanlar gibi yaşıyordu. Kısa bir müddet sonra alimler onun öldürülmesine dair fetva verdiler. O kadına niçin böyle bir çocuk doğurdun diye sorulunca şöyle cevap verir, bilmiyorum, ama hatırladığım tek şey, cinsel ilişki esnasında korkunç bir yılanın yüzünü zihnimde canlandırarak vahşet ettim.

İşte bu sebeplerden dolayı çeşitli rivayetlerde cinsel ilişki esnasında "**Bismillah**" diyerek Allah'a sığınmanın faydalı olduğu nakledilmiştir. Müminlerin önderi Hz. Ali (a.s) bu konu hakkında şöyle buyururlar:

Cinsel ilişkide bulunmak isteyen kimse şu duayı okusun: **Bismillahi ve billah. Allahumme cennibn'iş-şeytane ve cennibiş şeytane ma razakte-nî.**¹ Şeytan, böyle dünyaya gelmiş olan çocuğa bir zarar veremez.²

İmam Cafer Sadık (a.s)'dan birleşme esnasında şu duanın okunmasının müstehap olduğu kaydedilmiştir:

Eûzu billahi's-semii'l-elim mine's-şeytani'r-ra-

1- **Anlamı:** Allah'ın adıyla başlıyor ve ondan yardım diliyorum. Allah'ım, beni şeytandan ve şeytanı da bana rızık olarak vereceğin evlâttan uzaklaştır.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:68, h:3.

cim. (Yani: Allah katından kovulan şeytanın şerinden, âlim ve işiten Allah'a sığmırım.)¹

Cinsel ilişki esnasında okuyabileceği dualardan biri de şudur:

Bismillahirrahmanirrahîm ellezî lâ ilahe illa huve be-diu's-semavati vel arzi. Allahumme in ka-zeyte minni fi hazihil leyleti halifeten fela tec'el liş-şeytani fihî şeriken vela nesîben vela hezzen vec'elhu mu'minen muhlisen mü-seffa min'eş-şey-tani ve riczihi, celle senauke.²

Bize ulaşan hadislerin birinde Ebu Basir şöyle der: İmam Cafer Sadık (a.s) bir hadis-i şerifinde şöyle buyurdu:

"Sizin erkekleriniz cinsel ilişki esnasında kadınlarına ne söylüyorlar?" Ben; "Meğer insan o anda konuşabilir mi?" dedim. İmam; "Söylenmesi gereken şeyi sana öğreteyim mi?" diye sordu. Ben; "Evet." dedim. İmam Sadık (a.s) bana, "Şu duayı oku." buyurdu:

Bikelimatillahi istehleltu ferceha ve fi emane-tillahi aheztuha. Allahumme in kazeyte lî fi rehi-miha şey'en fec'elhu musulmen seviyyen vela tec'-el fihî şirken li'ş-şeytan.³

Daha sonra İmam'a; "Şeytan'ın Âdemoğluna ortak olması nasıl olur?" diye sordum. İmam Ca-

1- Tefsir-i Ayyaşi, c:2, s.300.

2- **Anlamı:** Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Ondak başka ilâh yoktur. O gökleri ve yeri var edendir. Allah'ım, eğer bu gece bana bir evlât ihsan etmiş isen onda şeytan için bir pay ve nasip kılma. Şeytana bir fayda erişirme! Evlâdımı temiz müminlerden karar kıl! Ve onu şeytandan uzaklaştır ey övülmesi ulu olan Allah'ım. (Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, b: 68, h: 4)

3- **Anlamı:** Allah'ın adı ve hak söz ile onu kendime helâl ettim. Onu Allah emaneti adına aldım. Allah'ım ondan bana bir evlât nasip edersen, onu iyilik sever, takva ehli ve salih bir Müslüman karar kıl! Ve Şeytanı onun hakkında, benim şerikim etme!

fer Sadık (a.s) bana; *"Allah'ın kitabını okumadın mı? Yüce Allah şöyle buyurur: '(Ey Şeytan!) mallarda ve evlâtlarda onlara (Âdem'in zürriyetine) ortak ol!'"*¹ *Şeytan erkek gibi oturur, onun gibi de ilişkide bulunur."* diye buyurdu. Ben bunun alâmetinin ne olduğunu sorunca, İmam Sadık (a.s) şöyle buyurdu: *"Bizim (Ehlibeyt) dostluk ve düşmanlığımızdır. Bizim dostumuz o adamın nüfesinde, düşmanımız ise Şeytan'ın nüfesinde."*²

Şeytanın cinsel ilişki esnasında kadın ve erkeğin ilişkilerine katılma yollarından birisi de, erkeğin kendi şehvetini tahrik etmesi için, zihninde başka bir kadını hayal etmesiyle olur.

Peygamber efendimiz (s.a.a) bir hadis-i şerifinde şöyle buyurur:

...Böyle ilişkide bulunan kimse, dünyaya gelecek çocuğunun livata eden, akılsız veya özürlü olacağından korksun...³

Cinsel İlişki İle İlgili Diğer Kurallar

Her işin iyi bir şekilde gerçekleşmesi için uygun bir ortam ve zamana ihtiyaç duyulduğu muhakkaktır. Zaman ve mekana ayak uydurularak yapılan işlerin yapıcı ve etkili eserleri vardır. Her işin ortamını güzel bir şekilde tanımak ve o ortamı hazırlamak, yaşantının akıl üzerine kurulu olduğunu gösterir.

Tabiata şöyle bir göz attığımızda güneşin, ayın ve yıldızların doğup batmalarında kendine özgü bir zamanlarının olduğunu görürüz. Bunlar, hareket ettikleri vakit doğadaki tüm varlıklara fayda ve nur saçarlar. Elbette bunları kendi-

1- İsrâ / 64.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:68, h:2

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:150, h:1

lerine özgü bir zamana ve belirli bir yörüngeye sokan bir güç varsa, o da yalnız yüce Allah'ın sınırsız kudretidir. Örneğin: Bitkilerin yetişip gelişmesi için özel şartlara ve unsurlara ihtiyaç vardır. Aynı şekilde bitkilerin solup yok olmalarında da bir takım unsurlar vardır.

Biz bu zaman ve mekân şartlarını göz önünde bulundurarak "cinsel ilişki" konusuna değineceğiz. İslâm dini, cinsel ilişkinin gerektirdiği zaman ve mekanlar için bir takım şartlar koşmuştur.

Değerli okuyucular! Elinizde okumakta olduğunuz bu eser de cinsel ilişkide uygun zaman, mekân ve diğer bazı meseleleri kısa bir başlık altında izah edip daha sonra hadis ve rivayetlerle genişçe ele alacağız.

Cinsel İlişkinin Zamanı

Cinsel ilişkide bulunmak zaman açısından bazen haram, bazen mekruh, bazen de müstehaptır. Bu vakitleri ve durumları kısa bir şekilde felsefesine değinerek açıklayacağız.

Cinsel İlişkinin Müstehap Olduğu Anlar

1- Mübarek Ramazan ayının ilk gecesi.

2- Pazartesi akşamı. Bu gecede birleşme sonucu dünyaya gelen çocuğun kaderi iyi olur. Ayrıca Kur'ân hafızı da olabilir.

3- Salı akşamı. Bu gecede birleşmeden dünyaya gelen çocuk, dine bağlı, şefkatli, eli açık, hoş kokulu, gıybet ve iftiradan uzak birisi olur.

4- Perşembe akşamı. Çocuğun kadı (şer'î hakim) ve âlim olacağı ümit edilir.

5- Perşembe günü öğle vakti. Eğer kadın, bu vakitte hamile kalırsa, çocuk ihtiyarlayıncaya kadar Şeytan ona yaklaşamaz. Yüce Allah ise ona dinini, dünyasını, sıhhatini ve kurtuluşunu rızık olarak ihsan eder.

6- Cuma akşamı, yatsı namazından sonra. Çocuğun iyi ve büyük bir hatip olacağı umulur.

7- Cuma günü ikindi vakti. Çocuk meşhur bilginlerden olur.

8- Kadın birleşmeyi arzuladığında. Bu son kısım, sadaka hükmündedir.

Cinsel İlişkinin Haram Olduğu Durumlar

Dört yerde cinsel ilişki haramdır.

1- Cinsel ilişki, ciddi bir şekilde kadın ve erkeğin veya ikisinden birinin sağlığını tehlikeye soktuğu zaman.

2- Mübarek Ramazan ayında (kadın ve erkek veya her birisi oruçlu olduğu zaman.)

3- Kadın hayızlı ve âdetli olduğunda.

4- Kadın ve erkek yahut ikisinden birisi hacda ihramlı olduğu vakit.

Cinsel İlişkinin Mekruh Olduğu Durumlar

1- Ay (akrep burcundayken) ışığının altında.

Bu zamanlardaki ilişki sonucu meydana gelen çocuk İmam Kâzım (a.s)'ın buyurduğuna göre düşük olarak dünyaya gelir.

2- Deprem olduğu gün ve gece veya gündüz kızıl ve kara yellerin estiği vakit.

3- Zeval vakti (tam öğle vakti). Bu zamanda anne rahmine yerleşen nutfenin çocuğun gözlerinin şaş olmasına sebep olması muhtemeldir.

4- Tan yerinin ağarmasından güneşin doğuşuna kadar olan zaman. Yani tan yerinin kızılılığı ve sabah güneşinin arasındaki vakit.

5- Güneş'in batışından, parlayan kızılılığın kayboluşuna dek olan zaman zarfı (güneşin şer'i batma zamanı)

6- Ramazan ayının ilk günü hariç, her ayın birinci, orta ve son günlerinin geceleri. (Daha önce belirttiğimiz gibi Ramazan ayının ilk gecesinde cinsel ilişkide bulunmak müs-tehaptır).

7- Ezan ve ikâme arasında cinsel ilişkide bulunmak mekruhtur. Çünkü çocuğun kan dökmeye doymaz birisi olması mümkündür.

8- Ramazan bayramı gecesini. Zira çocuğun fazla parmaklı olabileceği muhtemeldir.

9- Kurban Bayramı gecesini. Bu gecede çocuğun parmaklarının az veya çok olabileceğine ihtimal verilmiştir.

10- Yolculuk gecesini. Çocuğun kendi malını boş ve haksız yere harcamasından korkulmaktadır.

11- Her ayın 29. ve 30. gecesini. Zira çocuğun düşmesinden, felç olmasından veya zalimlerin yardımcısı olup halka zulüm edeceğinden korkulur.

12- Gecenin ilk saatinde. Çünkü çocuğun büyücü olması veya dünyayı ahirete tercih etmesi mümkündür.

13- Yolculukta eğer gusül etmek için su bulmak mümkün değilse. Ancak cinsel ilişkiye girilmediği takdirde canına veya dinine zarar gelirse sakıncası yoktur.

14- Güneş ve ayın tutulduğu gece ve gündüz.

Cinsel İlişkinin Mekânı

Mukaddes İslâm dini, bazı yerlerde cinsel ilişkinin mekruh olduğunu kaydetmiştir. Mekruh sayılan bu mekânlar aşağıdaki maddelerden ibarettir.

1- Vücudun ön veya arka kısmının kibleye doğru olacağı yerde.

2- Açık havada üstü açık şekilde ve evin üzerinde. Çünkü çocuğun iki yüzlü ve bidat sahibi olmasından korkulur.

3- Güneş ışınlarının direkt olarak aydınlattığı yerde üstü açık bir şekilde. Çocuğun ölünceye kadar fâkir ve perişan olması mümkündür.

4- Meyveli ağacın altında. Gelecekte çocuğun kan dökücü veya zulüm odağı olmasından korkulur.

5- Yol kenarında ve umumi geçitlerde.

6- Gemide.

7- İster çocuk, ister büyük olsun, bunlardan birisinin onları görebileceği, konuşmalarını ve nefes seslerini duyabileceği yerde.

Böyle çiftlerin dünyaya gelen çocukları zinakâr olabilir. Peygamber (s.a.a) bir hadis-i şerifinde şöyle buyuruyor:

Canım elinde olan Allah'a yemin ederim ki eğer birisi eşiyle cinsel ilişkide bulunur ve bunları o hâlde uyumamış olan çocuk görürse veya söz ve nefeslerini işitirse onlardan dünyaya gelecek çocuk belalardan kurtulamaz; ayrıca zinakâr olması da muhtemeldir.¹

Başka bir rivayette ise İmam Zeynulâbidin (a.s)'ın eşiyle cinsel ilişkide bulunmak istediği zaman, evden hizmetçileri uzaklaştırdığı, kapıları kapattığı ve perdeyi indirmediği kaydedilmiştir.²

Cinsel ilişki İle İlgili Diğer Mekruhlar

Belirtilen mekruh ve müstehapların dışında ayrı özelliklere sahip mekruhlar da vardır. O mekruhlar şunlardan ibarettir:

1- Ayak üstü durarak cinsel ilişkide bulunmak. Nitekim çocuğun yatağını ıslatması mümkündür.

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:67, h:2.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:67, h:2.

2- Kadının ve erkeğin saçlarına kına veya benzeri boyalar vurarak cinsel ilişkide bulunmaları.

3- Cimâ esnasında, Allah (c.c)'in zikrinden başka şeyler söylemek.

4- Cimâ esnasında kadının avretine bakmak.

5- Cinsel ilişkiden sonra eşlerin bir parçayla avretlerini temizlemeleri.

6- Cinsel ilişki sonrası gusletmeden tekrar birlikte olmak.

Evet değerli okuyucu! Kısa da olsa cinsel ilişkide mekruh, müstehap ve haram olan şeylere özetle değindik. Şimdi bu konuları hadis ve rivayetlerle ele alacağız.

Cinsel ilişki İle İlgili Gerekli Emirler

Bu emirlerin içerisinden daha önce yüzeysel olarak geçtiklerimize teferruatlı şekilde değineceğiz.

a) Erkek, hanımı nifas veya hayız hâlindeyken ona yaklaşmamalıdır. Cinsel ilişki her ikisine, yani hem erkeğe, hem de kadına haramdır. Bunun yanı sıra keffareti de vardır.

İmam Humeyni bu konu hakkında ilmi hâl kitabında şöyle buyurmaktadır; "Kadının hayız vakitlerini 3'e bölmek istersek erkek ilk kısımda kadınıyla cinsel ilişkide bulunursa, farz ihtiyat gereği fakire 18 nohut altın keffaret olarak vermesi gerekir. Örneğin altı gün hayız gören kadının kocası birinci ve ikinci gününün gündüzü ve gecesinde onunla cinsel ilişkide bulunursa, 18 nohut altın fakire vermelidir. Üçüncü ve dördüncü gününün gecesinde dokuz nohut altın, beşinci ve altıncı günün gecesinde ise dört buçuk nohut altın vermelidir."¹

Aynı şekilde nifaslı bir kadınla cinsel ilişkide bulunmak haramdır. Eşi nifas hâlindeyken cinsel ilişkide bulunan kimse için hayız konusundaki hükümlerin aynısı ge-

1- İmam Humeyni'nin Tevzihi'ul-Mesail kitabının 452. meselesi.

çerlidir. Hatta bazı müçtehitlerin fetvalarına göre ondan çıkan ter necistir. İster kadın, ister erkek olsun, cenabet guslü etmeden önce terlerse ve o ter elbisesine geçerse, hatta çorap olsa bile necis olmakla beraber, yıkanması da şarttır. Ama bazılarının fetvasına göre bu yolla cünüp olan kişinin teri necis değildir, ancak onunla namaz kılamaz.

Bu konu hakkında okuyucularımız taklit ettikleri müçtehitlerin fetvalarına bakabilirler.

b) Zifaf gecesi damat abdest aldıktan sonra gelinin odasına gitmelidir. Odaya girdikten sonra iki rekât hâcet na-mazı kılmalı ve namazdan sonra hacetini yüce Allah'tan is-temelidir. Geçen konularda zikrettiğimiz gibi dualar okumalıdır. Bu ibadetten sonra gelinin ayaklarını bir leğene koyarak üzerine su dökmeli daha sonra leğendeki suyu, evin her dört köşesine dökmelidir. Sonra buldukları odanın köşelerine dökmelidir. Bu amel Peygamber (s.a.a)'in Ali (a.s)'a öğrettiği gibi aşağıda belirteceğimiz neticelere sebep olur:

Yüce Allah yetmiş bin belayı evinden uzaklaştırır; yetmiş bin saadet ve ferahlığı evine getirir; yetmiş bin rahmet gelinin evine yağdırır. O evde olduğu müddetçe hırstan ve hastalıktan emniyette olur.

c) Erkekler, eşleriyle temas anında acele etmemelidirler. Aksi takdirde hem erkek ve hem de kadın için bir takım zararlı sonuçlar doğurabilir. Bu zararları açıkladığımız için yeniden değinmek istemiyoruz.

Birçok rivayetlerde erkeğin horoz gibi eşinin üzerine gitmesinden men edildiğini görüyoruz. Zira cinsel ilişkiden önce kadınlar için yapılması gereken işler vardır. Cinsel ilişki öncesi eşlerin şakalaşması, oynaşması müstehaptır.

Sahih olan birkaç hadiste Resulullah (s.a.a)'den şöyle nakledilmiştir.

Eşiyle cinsel ilişkide bulunmak isteyen kimse horoz gibi onun yanına gitmemelidir. Önce hanımıyla şakalaşmalı, oynaşmalı ve daha sonra ilişkide bulunmalıdır.¹

d) İnsan tok iken ilişkiye girmemelidir. Tok karınla insan cinsel ilişkide bulunursa, çeşitli hastalıklara yakalanması mümkündür. Belki ölüme de yol açabilir. Bir hadiste şöyle yer almıştır:

İnsanın cismi, ölüm hariç, üç sebeple bozulur:

- 1- Tok karınla hamama gitmek
- 2- Tok karınla cinsel ilişkide bulunmak
- 3- Yaşlı kadınla evlenmek.²

e) İnsan namahrem bir kadına baktığında cinsel duyguları uyanırsa, hemen kendi eşiyle cinsel ilişkide bulunmamalıdır. Kesinlikle bu yolda yanlış bir adım atmamalıdır. Vesail'uş-Şia kitabında Hz. Resul-i Ekrem'den (s.a.a) şöyle bir hadis nakledilmiştir:

Gözünüz güzel bir kadına takıldığı zaman, evinize dönün kendi eşinizle ilişkide bulunun! Şüphe yok ki, o kadında ne varsa, kendi eşinizde de vardır.

Orada bulunanlardan birisi; "Ey Allah'ın Resülü o şahıs evli değilse ne yapsın? diye sorunca Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Allah'tan, gökyüzüne bakarak görmüş olduğu o güzel kadın gibi birini ihsan etmesini istesin.³

Yine Ali (a.s)'dan şöyle bir hadis nakledilmiştir:

Gözünüz güzel bir hanıma takılıp ta ondan hoşlanırsanız, Şeytan'ın kalbinize girmesi için yol açmayın, evinize dönün ve eşinizle ilişkide

1- Hilyet'ül-Muttakin, s.126.

2- Sefinet'ul-Bihar, Cima Maddesi.

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1 b:46, h:2

bulunun, çünkü o (baktığınız namahrem) kadında olan kendi eşinizde de vardır...¹

İnsanın güzel bir kadını görüp, onu düşünerek kendi hanımıyla cinse ilişkide bulunması doğru bir şey değildir. Bunun zararlarını önceki konularda belirtmiştik. Bunun yanı sıra erkek eşinin istediği her yerine bakabilir. İkinci bir nokta ise erkeğin cinsel ilişki esnasında kadının avretine bakması mekruhtur.

İmam Sadık (a.s) Resulullah (s.a.a)'den şöyle bir hadis naklediyor:

Cinsel ilişki esnasında kadının avretine bakmak kötüdür. Zira çocuğun kör olarak dünyaya gelmesine neden olur.²

f) Diğer bir mesele, cinsel ilişki esnasında konuşup konuşmamaktır. O hâlde Allah zikrinden başka şeyler denirse çocuğun lâl olarak dünyaya gelmesi mümkündür. Öyleyse sağlıklı bir evlât sahibi olmak isteyen anne ve baba, cinsel ilişki esnasında konuşmamalıdır. İki dakikalık bir zevk için bu emirlerde ihmalkârlık edilmemelidir. Bu çeşit amellerin onlara zararı olmasaydı mukaddes İslâm dini bunları açıklamazdı.

g) Önceki konularda, bazı vakitlerde cinsel ilişkinin zararlı olduğuna değinmiştik.

Bihar'ul-Envar kitabında Abdurrahman b. Salim'den şöyle nakledilmiştir: İmam Muhammed Bâkır (a.s)'ın huzuruna giderek şöyle dedim: "Acaba insanın kendi eşiyle ilişkisi helâl olup da iyi ve uygun olmayan vakitler var mıdır?" İmam şöyle buyurdu:

Evet, bu vakitler şunlardır: Tan yerinin ağarmasından güneşin doğuşuna kadar, güneşin batı-

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:46, h:3, s:73 ve el-Hisal c.2, s.70.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:59, h:6

şından şafağın kayboluşuna dek olan vakit, güneş ve ayın tutulduğu vakitler, deprem olduğu zamanlar...¹

Bu belirtilen zamanlarda insanın cinsel ilişkide bulunup bulunmaması kendi elindedir. Ama kaçınmak kendilerinin ve çocuklarının yararınadır. Aksi takdirde bu günler ve vakitlerde kadına aktarılan nutfe çocuğun üzerinde bir takım yan etkiler meydana getirebilir.

Vesail'üş-Şia kitabında Peygamber (s.a.a)'in Ali (a.s)'a şöyle buyurduğu nakledilmektedir:

Ey Ali! Her ayın ilk, orta ve son günlerinde eşinle cinsel ilişkide bulunmaktan kaçın!²

h) İnsan yolculuğa çıkacağı ve yolculuktan döneceği akşam cinsel ilişkide bulunmaktan kaçınmalıdır, bu iş mekruhtur.

i) Cinsel ilişki esnasında, hatta küçük bir çocuk bile onları görmemelidir. Nitekim İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmaktadır:

Erkek, evde (bunları görebilecek veya seslerini duyabilecek) çocuk olduğu hâlde hanımı ve cariyesiyle cinsel ilişkiye geçmemelidir!³

Yine Vesail'üş-Şia kitabında Peygamber (s.a.a)'in şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

Allah'a andolsun ki erkek, hanımıyla cinsel ilişkide bulunur ve o esnada onları çocuk görür ya konuşmalarını veya nefeslerini işitirse, o çocuk asla doğruluğa erişmez.⁴

İmam Sadık (a.s), "*Üç şeyi kargadan öğreniniz.*" diye buyurmaktadırlar:

1 - Bihar'ul-Envar, c.100, s.289, h:28.

2- Vesail'üş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:64, h:1

3- Sefinet'ül Bihar, c.1, s.180.

4- Vesail'üş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:67, h:2.

1- Cinsel ilişkide bulunmayı. (Çünkü onlar gizli olarak ilişkide bulunurlar).

2- Sabah erkenden rızık peşine gitmeyi.

3- Tehlikeyi sezdiklerinde ondan uzaklaşmayı.¹

Vesail'üş-Şia kitabında İmam Bâkır (a.s)'ın şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

İsa b. Meryem ashabına; "Evinizde oturduğunuz zaman perdeleri çekiniz. Yüce Allah rızık insanlar arasında böldüğü gibi hayâ ve iffeti de bölmüştür." diye buyurmuştur.²

Şimdi de g.h.i maddelerini içeren bir hadisi Peygamberimizden nakletmek istiyoruz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

...Aydın ilk orta ve sonlarında hanımınla cinsel ilişkide bulunma! Cinsel ilişki esnasında konuşma, onun avretine bakma, başka bir kadını veya karının kız kardeşini düşünme! İlişkiden sonra ikiniz de bir parçayla kendinizi temizlemeyiniz. Ramazan ve Kurban Bayramı gecesi cinsel ilişkide bulunma, meyveli bir ağacın altında ve güneş hizasında üstü açık olarak ilişkiye girme ve ezan ve ikâme arasında da cinsel ilişkide bulunmaktan kaçın! Aynı şekilde yolculuğa çıkmak istediğin akşamın öncesi cinsel ilişkide bulunma...³

k) Eşlerin önlerinin veya arkalarının kibleye dönük olarak çıplak cinsel ilişkide bulunmaları mekruhtur. Bu konu hakkında Vesail'üş-Şia kitabında birçok hadis zikredilmiştir.⁴

1- Vesail'üş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:67, h:4.

2- Vesail'üş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:67, h:10

3- Sefinet'ül-Bihar, Cima Maddesi.

4- Yukarıdaki konular hakkında daha çok bilgiye sahip olmak isteyen okuyucularımız bu kitaplara bakabilirler. Vesail'üş-Şia'üş Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b.62. Ravzet'ul-Muttakin c.8. s.195. Tahrir'ül-Ve-

HAMİLE VE ÇOCUK SAHİBİ OLMANIN FAZİLETLERİ

Hamile olan bir kadın, hamilelik döneminde kendisini zorluklar âleminde görür. Çocuğu karnında dokuz ay taşımak, bir kadın için çok zor ve meşakkatlidir. Her geçen gün zorluk üzerine zorluk getirir, gün geçtikçe zorluklar çoğalır. İşte bunun için, yüce Allah tarafından, hamile olan bir kadına, birçok sevap ve mükâfat vaat edilmiştir.

Vesail'uş-Şia adlı kitapta Hz. Resulullah (s.a.a)'in şöyle buyurduğu rivayet olunmuştur:

...Kadın hamile olduğu zaman, yüce Allah ona, geceleri ibadet, gündüzleri ise oruçla geçiren, malıyla ve canıyla Allah yolunda cihat eden kimsenin sevabını verir. Çocuk ondan dünyaya geldiği vakit, sevabını yüce Allah'tan başka kimse bilemez. Annenin çocuğuna her süt verişine şanı yüce Allah, Hz. İsmail (a.s) evlâdından bir köleyi azad etmenin sevabını bahşeder. Çocuk süttten kesildiği zaman bir melek (annenin) yanına vararak der ki: Amellerini baştan al, çünkü Allah günahlarını bağışladı.¹

"Amellerini baştan al" yani geçmiş her ne hata ve günahın vardısıya affolundu. Artık ümitli ol ve kötü amellerini terk et.

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:67, h:1.

Hatta bazı rivayetlerde; hamile bir kadın savaş meydanının en ilerisinde savaşıyormuş gibi cihat sevabı alır, diye geçmiştir. Yani dokuz ay cihat sevabı alır ve eğer hamilelik döneminde ölürse, şehit sevabını alır.¹

Mukaddes İslâm dini gibi hiçbir inanç sisteminde anneye bu kadar değer verilmemiş ve onun hamileliği bu kadar kutsal bir iş ve ibadet sayılmamıştır. Ve yine Vesail'uş-Şia adlı kitapta Resul-i Ekrem (s.a.a)'in şöyle buyurduğu zikredilmiştir:

Çocuğun (ilk) dört ayda ağlaması baba ve annesi için "La ilâhe illallah" sevabını, (ikinci) dört ayda ise Peygamber ve Ehlibeyti'ne salavat sevabını taşır, (üçüncü) dört ayda çocuğun ağlaması anne-baba hakkında dua sayılır. Daha sonra çocuk yaşadığı sürece farz ve müstehap ibadetlerden herhangi birisini yaptığında, çocuğa verilecek sevap miktarınca, çocuğun sevabı azalmaksızın, anne ve babasına da verilecektir...²

Anne ve babalar, çocukların yaratılış itibarıyla, Allah'a yakın olmalarından dolayı, büyük bir manevî makama sahip olduklarını bilmelidirler. Hatta bazı hadislerle göre küçük yaşta ölen çocuklar, kıyamette anne ve babaları için şefaate dileğinde bulunacaklardır. Hatta düşük sonucu cenin hâlinde hayatını kaybeden çocuklar bile şefaate dileğinde bulunacaklardır.

Yalnız kürtaj ile aldırılan çocuklar böyle bir dilekte bulunamayacaklardır. Zira, bu yolla yaşama hakları ellerinden alınan çocuklar gerçekte en yakınları (anne baba) tarafından katledilmişlerdir. Kim katili için şefaateçi olmak ister? Hatta o katil, sözde kendi anne ve babaları olsa bile.

Değerli anne ve babalar!

1- Bihar'ul-Envar, c.101, s.97, h:56.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:96, h:2.

Çocuğunuzun âlemlerin Rabbi ve tek yaratıcısı olan Hak Teâla katında bu kadar kıymetli olduğunu bildikten sonra, onlara daha çok sevgi ve şefkat göstermelisiniz. İmam Musa Kâzım (a.s) bu konuda şöyle buyuruyorlar:

...Yüce Allah, kadın ve çocuklarına zulmeden kimseye gazaplandığı kadar hiçbir şeye gazaplanmaz.¹

Diğer bir hadis-i şerifte Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyuruyor:

Çocuklarınızı seviniz ve onlara rahmediniz, onlara söz verdiğinizde sözünüzde durunuz. Zira, onlar sizi kendilerine rızık veren olarak bilirler.²

Resul-i Ekrem efendimizden başka bir sahih hadiste şöyle naklolunmuştur:

Yüce Allah, evlâdını öpen kimse için bir hasene (iyilik) yazar. Ve her kim evlâdını sevindirirse yüce Allah da kıyamet günü onu sevindirir. Ve her kim evlâdına Kur'ân-ı Kerim öğretirse, kıyamette onun anne ve babasını çağırırlar ve onlara iki hille (cennet elbisesi) giydirebilirler ve o iki hillenin nundan cennettekilerin yüzü aydınlanır.³

Bir gün, bir şahıs Peygamberimizin huzuruna gelerek; "Ben şimdiye kadar çocuklarımı hiç öpmedim." der ve gider. O gittikten sonra Hazret; "*Bu adam benim nazarımda cehennem ehlidir.*" diye buyurdu.⁴

Bu hususta Hz. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:88, h:5.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:88, h:3.

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:83, h:3.

4- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:89, h:1.

Allah (c.c), çocuğunu çok seven kuluna, bu sevgisinden dolayı rahmeder.¹

Hamile Kadınların Vazifeleri

Çok bağışlayıcı olan yüce Allah, bir hanımı annelik gibi yüce bir göreve layık gördü mü, hamilelikten kaynaklanacak sıkıntı ve meşakkate göğüs gerip, kendi sağlığı, aile saadeti ve çocuğu için şu vazifelere mutlak surette riayet etmelidir.

1- Beslenme kanunu: Bu kurala tamamen riayet etmelidir. Kendilerine ve karınlarındaki çocuklara faydalı, onları cismi açıdan güzelleştirecek şeylerden yemelidirler.

Tıbb'un-Nebi adlı kitapta Hz. Resul-i Ekrem'den şöyle naklolunmuştur:

Hamile kadınlara kavun yedirin ki rahmindeki çocuk, güzel yüzlü ve güzel ahlâklı olsun.

Tıbb'ur-Rıza adlı kitapta da, İmam Rızâ (a.s)'dan şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

Hamile kadınlara süt içirin. Eğer onun karnındaki çocuk erkek olursa alim, cesaretli ve temiz kalpli olacaktır ve eğer kız çocuğu olursa güzel yüzlü, orta boylu ve olgun vücutlu olup böylelikle kocasının muhabbetini kazanacaktır.

Yine Resul-i Ekrem'den rivayet olunan bir hadiste şöyle buyrulmuştur:

Hamile kadınlara armut yediriniz ki rahmindeki çocuğun ahlâkı güzel olsun.

Her şeyden önce kadın, haram ve şüpheli (haram olma ihtimali olan) şeyleri yemekten kaçınmalıdır. Zira, kalbin katılaşması ve hayırların insandan uzaklaşmasına en çok sebep olan, haram yemektir. Eğer bir kimse haram olduğu-

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:2, h:7.

nu bilmeden bir şeyi yerse günah işlememiştir, ama bilmeyerek te olsa o haram, kötü etkilerini gösterecektir.

Hamile bir kadın, haram veya şüpheli bir şey yediğinde ister istemez sonuç olarak o yenilen şey kana dönüşecek ve karnındaki çocuğun yeni vücuda gelen azalarını oluşturacaktır. Baştan ayağa haram lokma ile vücuda gelen bir çocuğun gelecekte saadet ve doğruluğa yönelmesi nasıl beklenebilir?

Haramın çocuk üzerinde ne gibi eserler bıraktığına, yaşanmış bir olayı örnek verelim. Belki böylelikle konunun doğruluk ve ciddiyetine daha iyi inanacak ve dünyaya daha sağlıklı, ahlâklı olarak gelmelerini istediğiniz çocuklarınızı haram ve şüpheden arınmış, temiz yiyeceklerle beslemeğe önem vereceksinizdir.

Yaşanmış, ibretli öyküyü Allame Meclisî (r.a) şöyle naklediyor:

Yedi yaşında olan küçük bir oğlum vardı. Birlikte her gün camiye giderdik. Yine bir gün benimle birlikte camiye geldi, içeriye girmedi. Caminin bahçesinde oyun oynuyordu. O sırada bir sucu, su kabını caminin bahçesine bırakarak namaz kılmak için camiye girdi. Bunu gören oğlum, nereden bulduysa eline geçirdiği bir iğneyle bu su kovasını deldi. Sular yere akmaya başladı, suyun akışı çocuğa çok büyük zevk veriyordu. Namaz bitti. Sular yere akıp gitmişti. Sucu dışarı çıktığında su kabının delindiğini ve bir avuç suyun bile kalmadığını gördü. "Bunu kim yaptı?" diye sordu. "Allâme Meclisî'nin oğlu yaptı." dediler.

Bu mesele bana anlatıldığında, ben bu olaydan dolayı çok rahatsız oldum. Eve gelerek hanımuma şöyle dedim:

"Ben meni nakledilmeden önce ve sonra gerekli olan emirlere riayet ettim, hepsini yerine getir-

dim. Şimdi böyle bir mesele olduysa mutlaka senin hatandır, düşün bakalım hatırlayacak mısın?"

Eşim biraz düşündükten sonra; "Evet, benim hatamdır." deyip sözlerine şöyle devam etti:

"Hamile olduğum vakit, komşuyla bir işim olduğu için onlara gitmiştim. Komşunun bahçesinde büyük bir nar ağacı vardı. Hamile olduğumdan ekşiye karşı isteğim vardı. Ben bu narların ekşi olduklarını zannederek yakamdan çıkardığım bir iğne ile narda bir delik açtım ve suyunu emdim. Narın tatlı olduğunu anlayınca narı bıraktım ve bunu ev sahibine de söylemedim."

Meclisî'nin sulbünden meydana gelen bu çocuğun üzerinde sahibinin haberi olmadan birkaç damla helâl olmayan nar suyunun zararına bakınız! Haram konusunu noktalamadan önce hamile hanımlara gıybet konusu hususunda da tavsiyede bulunmak yerinde olacaktır.

Gıybet bir nevi yemektir. Çünkü gerçekte gıybet eden şahıs kendi ölü kardeşinin etini yemiş gibidir ve bir insanın da etini yemek haramdır. Gerçi, gıybet eden şahıs bu gerçeği gözleriyle göremez. Ama arif, takvalı ve ihlaslı büyük âlimlerin bu gerçeği defalarca gördükleri olmuştur. Örneğin, yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'in Nisâ suresinin 10. ayetinde, "**Yetimlerin malını zulümle yiyenler ancak ateş yerler...**" şeklinde buyurmuştur. Doğrusu yüce Allah, burada yenilenin ateş olduğunu buyurmaktadır. Yani yetimlerin mallarını yiyenler, yemek yediklerini zannetmesinler, biliniz ki onlar ateş yiyorlar. Basiret gözleri açık kimseler haram yiyeceğin ateş olduğunu görüyorlar. Aşağıda anlatılanların buna bir delil olacağını umarız:

Bir kadının çocuğu kaybolmuş, o kadın büyük bir alimin yanına gelip çocuğunu bulmasını istemişti. Alim akşam saatlerinde zalim olan hakimın evine gitmeye mecbur kalmıştı. Gittiğinde açık bir

sofrayla karşılaştı. Alim, bu çocuğun bulunmasını benden istediler, ben de senden istiyorum, bu çocuğu bul dedi. Hakim alimi yemeğe çağırdı; alim yemeyeceğini söyledi. Sonunda ısrarla alimin yemeği yemesini istedi ve onu tehdit etti. Alim yemek kabını eline aldı ve yemeği sıktı; parmaklarının arasından kan akmaya başladı. Bir yemek bir halkın kanını emerek yapıyorsa, bu yemek pilav gibi gözükse de gerçekte kandır, ölü etidir dedi.

Gıybet de büyük günahlardan biridir. Gıybet eden hamile bir kadını düşünün, hem kendisini ve hem de karnındaki çocuğunu helakete atıyor. Çünkü Kur'ân-ı Kerim Hucurât Suresi'nin 12. ayetinde gıybet edenlerin ölü eti yediklerini bildiriyor. Yukarıda adresi verilen ayetten anlaşılan şu olsa gerek "Yani, ey halkın arasında onun bunun kötü sıfatlarını söyleyen ve onu bunu çekiştiren insan, ölü eti yemek ister misin? Ey gıybet eden hamile kadın, ölü eti yiyip de karnındaki çocuğunu helak etmek ve onun yaşantısını karartmak istemiyorsan, gıybet etme.

2- Veraset kanunu: Bu kural anne-baba genlerinin çocuğa intikali ve onların zahirî ve manevî sıfatlarının çocuğa geçmesine denir.

Genelde, kibirli, kıskanç vs. bir anne ve babanın çocuklarının kibirli olduğu bilinmektedir ve yine salih ve ihlaslı anne ve babanın çocuklarının da genelde ihlaslı ve salih olduğu bilinmektedir. Bu veraset kanununu psikologlar da kabul etmektedirler.

Veraset kanunu yoluyla, anne ve babanın iç ve dış sıfatları çocuğa geçer. İşte bu sebepten dolayı çocuk anne karnındayken, anne kötü sıfatları taşımamaya dikkat etmelidir. Zira, çocuk annesinin karnında onun ruhiyatıyla gelişir. Aynı şekilde çocuk dünyaya geldikten sonra, hem anne ve hem de baba kötü sıfatlardan uzak durmalıdırlar. Kıskançlık, bencillik, vb. gibi kötü sıfatları taşıyan anne, vera-

setle bu kötü sıfatlarının çocuğuna geçip çocuğun bu kötü sıfatlarla gelişeceğini unutmamalıdır.

Bir diğer önemli nokta ise günahdır. Hanımlar hamilelik döneminde daha da özen göstererek şüpheli şeylerden dahi sakınmalıdırlar.

Günahkâr bir kadının yapmış olduğu günah, rahmindeki çocukta kötü eserler bırakır. İffetsiz, namaz kılmayan, kendini namahreme gösteren, namahremle oturup kalkması, şakası, kahkahası olan kadınlar gerçekte çocuklarını kendi karınlarında öldürmüşlerdir. Nitekim bir hadis-i şerifte şöyle buyruluyor:

Bahtiyar, annesinin karnında bahtiyardır ve bedbaht ise annesinin karnında bedbahttır.¹

3- Dinî görevler: Hamile kadınlar dini görevlerini mutlak surette yerine getirmelidirler. Bu hususta bedenlerinin ağırlığı bahanesiyle tembellik etmemelidirler. Temizlik, gusül, namaz, oruç vb. vazifeleri yerine getirmelidir. Ancak bu amelleri yaptığı zaman, çocuğa ya da kendisine zarar verecek kadar zorlanıyorsa, kolay şekli ile o amelleri yerine getirmelidirler. Meselâ, namaz için ayakta durmak veya rüku ve secdelere eğilmek zararlı ve çok zor ise namazları oturarak kılabilirler. Veya orucunu tutarsa çocuğu için zararlı olacağı ihtimalinden sakınarak, hamilelikten sonraki bir dönemde kaza etmek niyetiyle orucu tutmayabilirler.

4- Zararlı şeylerden kaçınmak: Hamile kadınlar ağır yük kaldırmak, atlamak, korku veren yerlere gitmek veya korku filmi seyretmekten çekinmelidirler. Zira, bu gibi şeyler çocuğun düşmesine sebep olabilir veya anne karnında kötü tesirler bırakabilir. Mesela, çok fazla korkan ve korkunun şiddetinden yüzü simsiyah kesilen hamile bir kadının karnındaki çocuğun vücudunun herhangi bir yerinde

1- Sefinet'ül-Bihar, saade maddesi.

siyah bir leke oluşabilir ve bu gibi lekeler bir ömür boyu çocuğun bedeninde yer alıp onu mahcup edebilir.

Cinsel birleşme konusuna gelince, kendisine veya rahmindeki çocuğa eziyet ve zarar vermeyecekse kaçınması yersizdir. Ama hamilelik süresince abdestli bir hâlde cinsel ilişkide bulunmaları müstehaptır.

SÜT VERMEK

Yüce Allah yapılan bütün ilâhî ve hayırlı işlerin faillerine sevap ve mükâfat verdiği gibi, çocuğa süt verme hususunda da bu sevabı annelere lütfetmiştir. Yani çocuğa süt vermek dahi hayırlı ve ilâhî işlerden biri sayılmaktadır. Ka-dının süt vermesi hakkında birçok rivayet vardır. Örneğin, bir hadis-i şerifte şöyle buyrulmuştur:

Bir anne çocuğuna süt vermek için gece uyanırsa, gece (tehheccüd) namazı kılmış kadar sevap alır.

Ya da başka bir rivayette; *"...Bir anne çocuğuna süt verirse Allah yolunda bir köleyi azad etmiş kadar sevap alır."* diye buyrulmuştur.¹

Hz. Ali (a.s)'dan şöyle rivayet ediliyor:

Çocuk için en faydalı ve mübarek olan süt anne sütüdür.²

İmam Cafer Sadık (a.s), İshak'ın annesini (kendi eşini) çocuğuna süt verirken gördüğünde, şöyle buyurdu:

Ey İshak'ın annesi, sadece göğsünün bir tarafından süt verme, iki taraftan da süt emzir. Zira biri yemek diğeri su yerinedir.³

Âlimlerin bazıları annenin göğsüne gelen ilk sütü çocuğuna emzirmesinin farz olduğunu söylüyorlar, buna ilaveten

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:67, h:1.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:68, h:2.

3- a.g.e. böl:14, b:69, h:1.

şunu da sebep olarak gösteriyorlar. Eğer o ilk sütü vermez ise çocuk ölebilir, veya kuvvetsiz, zayıf bünyeli olur.

Çocuğa süt verme süresi iki yıldır. Ulema arasında meşhur olan, bir aksi durum söz konusu olmadan iki yıldan fazla süt vermenin caiz olmadığı gibi yirmi bir aydan da az olmamalıdır. Ama annenin sütü olmaz ve süt annesi bulunmaz veyahut ta ona süt emzirmesi için gerekli ücreti vermeyecek bir durumda olursa veya süt vermenin bir zararı olursa, süt vermemenin (veya yirmi bir aydan az vermenin) bir sakıncası yoktur.

Hz. İmam Cafer Sadık (a.s) bu konuda şöyle buyuruyor:

Yirmi bir aydan az çocuğa süt vermek, ona zulümdür.¹

Sahih hadislerden görüp anladığımız kadarı ile ateşpe-rest bir kadını süt annesi olarak tutmak caiz değildir. Ama mecbur kalındığı takdirde Hıristiyan veya Yahudi bir kadını süt annesi olarak tutmak caizdir. Elbette bu, onlara, çocuğa süt emzirmeleri için kendi evlerine götürmelerine izin verilmeme şartıyla yapılmalıdır.

Ayrıca İslâm'da haram olup onların tahrif olunmuş dinlerinde helâl olan içki, domuz eti ve diğer haram şeyleri de yemelerine müsaade edilmemelidir. Çünkü süt annelerinin yiyeceği haram şeyler, süt yoluyla çocuğa geçer ve onda kötü tesirler bırakır.

1- a.g.e. böl:14, b:70, h:5.

ÇOCUĞA İSİM KONULMASI

İsim koymak, beşer tarihinde bir zaruret olup, günümüzde dahi zaruret olarak bilinmektedir. İnsanlar her şeyi birbirinden ayırt edip tanıyabilmek için bütün eşyaları ve tabiattaki hayvanları ve şahısları adlandırmak zorundadırlar.

İsim koymanın ne denli mühim olduğu Kur'ân-ı Kerim'den çok iyi anlaşılmaktadır. Zira, yüce Allah Kur'ân'da adı geçen peygamberlerden beş tanesini, daha dünyaya gelmeden onları kendi tarafından adlandırmıştır. O peygamberler ise şunlardır: Ahmed, Yahya, Mesih (İsa), İshak ve Yakup (Allah'ın selâmı üzerlerine olsun).

Çocuk için İslâmî bir isim koymak her anne ve babaya dinî bir görev olmakla birlikte, çocuğun anne ve baba üzerindeki haklarından sayılmaktadır. İmam Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

Çocuğun babası üzerindeki hakkı, ona güzel isim koymak, güzel edeplendirmek ve ona Kur'ân'ı öğretmektir.¹

Çocuklara koyulan isimler, babalarla annelerin yolunu, düşünce ve hedeflerini vurgulayan en önemli öğelerdendir. Çünkü, insan kimi sever ve kime saygı duyarsa, onun hatıralarıyla mutmain olmaya ve onun ismini ayakta tutmağa çalışacaktır.

1- Nehc'ül-Belâğa, Kısa Sözlür, h:399.

Çocuklar büyüdükten sonra, camiada kendilerini aşağı derecede görmemeleri ve alaya maruz kalmamaları için, anne ve babalar çocuklarına seçecekleri ismi dolaylı yollardan etraflıca düşünmelidirler. Şöyle ki, anne ve baba çocuklarına günümüzde ve geçmişteki, cani, zalim, sapık ve şeytani bir kervanda yol alan şahısların isimlerini koyarsa, bu gibi isimler toplumdaki bazı fertlerin de yardımıyla ileride çocuğun düşüncesinde ve geleceğinde eser bırakabilir.

Defalarca çocukların olgunluk çağına girdikten sonra isimlerini değiştirdikleri veya diğerlerinin alayları karşısında rahatsız oldukları görülmüştür. Hiç şüphesiz baba ve anne bu olanların hepsinden sorumludurlar. İşte bu sebepten dolayı mukaddes İslâm dini, bütün anne ve babalara çocuklarına İslâmî ve güzel isim koymalarını emir buyurmuştur. Hatta çocuk anne rahmindeyken, daha dünyaya gelmeden önce isminin konulması çok güzel bir örnektir.

İsim Koyma Zamanı

Geçen konuda, Kur'ân'da adı geçen beş büyük peygamberin isimlerinin daha dünyaya gelmeden yüce Allah tarafından konulduğunu zikretmiştik. Hatta Resul-i Ekrem (s.a.a), dünyaya gelecek olan kendi torununu daha anasının rahmindeyken Muhsin¹ olarak adlandırmıştı.²

İmam Sadık (a.s) cediti Hz. Ali (a.s)'dan şöyle rivayet ediyor:

Çocuklarınızın ismini, daha dünyaya gelmeden önce koyunuz ve eğer çocuğun erkek veya kız olduğunu bilmiyorsanız, bir erkek ismi ve bir de kız ismi seçiniz. Çünkü, sizin düşük olan çocukları-

1- Muhsin dünyaya gelmeden önce, anne karnında şehadet şerbetini içen Fatıma (s.a)'nın oğludur.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:21, h:1.

nız, kıyamet günü sizi görüp de, neden bize isim koymadınız diye şikayette bulunacaklardır...¹

Diğer bir rivayette ise, eğer çocuk dünyaya gelmeden önce ona isim koymazsanız, doğumunun yedinci günü ismini koyunuz diye naklolunmuştur.

İyi ve Güzel İsim

Hız. Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

Babanın çocuğuna yapacağı ilk iyilik, ona güzel isim koymasıdır. Öyleyse sizin her biriniz çocuklarınızı güzel isimlerle adlandırınız.²

Anne ve babaların çocuklarına güzel isim koymaları, onların anne-baba yanındaki değerini gösterir.

Güzel isimin ruha birçok faydaları vardır. Örneğin ismi Ali olan bir şahıs, tarih kitapları okuduğunda Ali b. Ebu Talib (a.s)'ın ibadet mekanlarında bir abid, cihat sahnesinde cesur, korkusuz, adil, takvalı, imanlı, ahlâklı vs. olduğunu öğrendikten sonra, artık kendi kudretine göre gayret gösterip, kendisini o mukaddes insanın ahlâkıyla süslemeğe çalışacaktır. Ama isimi, Nemrut, Firavun, Yezid ve benzerleri olan bir şahıs, bunların ne kadar aşağılık, alçak ve zalim bir şahıs olduğunu öğrendiğinde, kendisinde bir alçalma duygusu hissedecektir.

Resul-i Ekrem (s.a.a), çocuğun babası üzerindeki haklarını şu üç şekilde bizlere emir buyurmaktadır:

- 1- Ona güzel isim koymak
- 2- Ona yazı yazmayı öğretmek
- 3- Bulûğ çağına vardığında evlendirmek.³

Yine Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:21, h:1.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:22, h:1.

3- Bihar'ul-Envar, c.101, s.92, h:19

İyi ve uygun isimler seçiniz. Zira kıyamet günü o isimlerle çağırılacaksınız.¹

Diğer bir rivayette Resul-i Ekrem (s.a.a)'in, erkeklerin ve şehirlerin çirkin isimlerini değiştirip yerine güzel isimler koyduğu da naklolunmuştur.²

Rivayetlerden anlaşıldığına göre, çocuklara konulması gereken en iyi isimler din büyüklerinin örneğinin, peygamberler, imamlar ve Allah'ın kulluğunu niteleyen isimlerdir. İmam Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

Allah'ın kulluğuna delalet eden isimler en doğru ve iyi isimlerdir ve bunların en iyileriye peygamberlerin isimleridir.³

Diğer bir hadiste Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyuruyor:

Dört evlâdı olup ta onlardan birisine benim ismini koymayan, doğrusu bana cefâ etmiştir.⁴

İmam Rıza (a.s) şöyle buyuruyor:

Muhammed ismi olan evde, ev halkı hayırlı olarak sabah ve akşama girer.⁵

Bazı hadislerde çocuğa en azından yedi gün Muhammed isminin konulmasının müstehap olduğu geçer. İmam Sadık (a.s)'ın şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

Biz, doğan erkek çocuklarımızın hepsinin ismini Muhammed koyarız. Yedi gün geçince, istersek adını değiştiririz, istemezsek adı öyle kalır.⁶

1- Bihar'ul-Envar, c.101, s.131, h:29

2- Kurb'ul-İsnad, s.45.

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:23, h:1.

4- Furu-u Kâfî, c.6, s.19.

5- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:24, h:6.

6- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:24, h:1.

Birisi Resul-i Ekrem (s.a.a) ile oğluna isim koyma hususunda istişare edince Peygamber ona; *"Ona benim yanımında en sevimli olan Hamza ismini koy."* diye buyurdu.¹

Rivayetlerde Ehlibeyt isimlerinin konulmasının müstehap olduğu geçer. Hz. Peygamber'in Ehlibeyti'nin isimlerini koymak, Resulullah'a (s.a.a) saygı ve sevgidir de aynı zamanda.

Ravi, Ebe'l-Hasan (a.s)'ın şöyle buyurduğunu nakleder:

Muhammed, Ahmed, Ali, Hasan, Hüseyin, Cafer, Talib, Abdullah ve Fatıma isimleri olan eve fakirlik girmez.²

Ayrıca rivayetlerde, Kur'ân'da geçen **"Esmâ'ul-Husna** (en güzel isimler) **Allah içindir."** ayeti hakkında bunların Ehlibeyt İmamları oldukları geçmektedir. Nitekim bir hadis-i şerifte İmam Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

Allah'a andolsun ki biz (Ehlibeyt) esma'ul-hüsna (en güzel isimler) ve sıfat'ul-ülya (en iyi sıfatlar)yız.

İslâm düşmanları, hepsi aynı nurdan vücuda gelen bu mukaddes imamların isimlerinin dillerden silinip kaybolması için ellerinden geleni yapmaktadırlar. İşte bu sebeptendir ki mutahhar imamların isimlerini koymak, Resulullah'a (s.a.a) saygı olmasının yanı sıra , fazilet örneklerini yaşatmak ve öykülerini canlı tutmak demektir. İşte bu yüzden Allah'ın övdüğü Ehlibeyt'i yad etmek ibadet sayılmaktadır.

Bu isimleri koymanın siyasi yönü de vardır. Nitekim Benî Ümeyye halifeleri döneminde Ali (a.s) ve Şiîlerinin aleyhine zorlu ve saptırıcı baskılar yapıyordu. Devran bozuk bir devrandı. Müslümanlar için rahat bir nefes al-

1- Furu-u Kâfî, c.6, s.19.

2- Furu-u Kâfî, c.6, s.19.

mak nerede ise imkansızdı. İşte böyle fırtınalı bir dönemde, İmam Hüseyin (a.s), isim yoluyla bile olsa gerçek hidayet meşalelerinin ismini yaşatıp, ayakta tutmak için şöyle buyuruyorlar:

...(Eğer yüce Allah) bana 100 tane evlât (erkek çocuk) merhamet etse, hiçbirisine Ali isminden başka bir isim koymam.¹

Bir şahıs oğluna isim koymak hususunda İmam Cafer Sadık (a.s) ile istişare edince, İmam ona; "*Allah'ın kulluğuna delalet eden ismi oğluna koy.*" diye buyurdu. Mezkur şahıs; "O isim hangi isimdir?" diye sorunca, İmam "*Abdurrahman'dır.*" diye buyurdu.²

Konumuzun bu bölümünde şu noktayı aydınlatmakta yarar vardır. İnsan yüce Allah'ın isimlerinden yararlanmak istediğinde (yüce Allah'a mahsus olan isim ve sıfatları çocuklarına koymak istediklerinde) o isimleri abd kelimesi ile birlikte zikretmelidir. Bu işi yapmak farz ve zaruridir. Örneğin, Rahman, Allah'ın isimlerindedir. Çocuğuna bu ismi koymak isteyen bir şahıs, onu Abdurrahman olarak zikretmelidir. Kısacası, Rahman vb. Allah'a mahsus olan isimler, Abdullah, Abdurrahman, Abdurrahim şeklinde isim olarak koyulmalıdır.

Bütün Müslümanların, özgür bir düşünür olup ta çocuklarına seçecekleri güzel isimlerle sahih İslâm mektebini bu alanda korumaları ümidiyle.

1- Furu-u Kâfi, c.6, s.19.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:14, b:21, h:2.

EŞLERİN BİRBİRLERİ ÜZERİNDEKİ HAKLARI

Konumuzda erkek ve kadının birbirleri üzerindeki hak ve vazifelerine değineceğiz. Yalnız, erkek ve kadının birbirleri üzerindeki hak ve vazifeleri çoktur. Ama biz bu bölümde bunlardan sadece bazılarına değineceğiz.

Erkeğin Kadın Üzerindeki Hakları

Bu konuyu bir hadisle beyan ediyoruz:

Resulullah döneminde Müslüman bir kadın Resulullah'ın huzuruna gelerek; "Erkeğin kendi eşine olan hakkı nedir?" diye sordu. Resul-i Ekrem (s.a.a); "*Çok fazladır.*" diye buyurdu. O kadın; "Onlardan bir miktarını bana söyler misiniz?" diye arz etti.

Peygamber efendimiz (kadının isteği üzerine) şöyle buyurdu:

Kadın kocasından izinsiz müstehap oruç tutmamalı ve kocasından izinsiz evden dışarıya çıkmamalıdır. Kadın en güzel kokuları kullanmalı; en güzel elbiselerini kocası için giyinmeli ve her gün sabah-akşam iyi bir şekilde süslenerek kendisini kocasına sunmalıdır. Elbette erkeğin hakkı bu denenilenlerden çok fazladır.¹

İmam Cafer Sadık (a.s) bir diğer rivayette şöyle buyuruyor:

1- Furu-u Kâfi, c.5, s.508.

Bir kadın Resulullah'ın huzuruna gelerek şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resülü, erkeğin eşine olan hakkı nedir?"

Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu:

1- (Meşru işlerde) kocasına itaat edip, ona karşı gelmemelidir.

2- Kocasının evinden (malından) onun izni olmadan sadaka vermemelidir.

3- Onun izni olmadan müstehap oruç tutmamalıdır.

4- (Münasip olan) her yerde kocasının arzu ve isteklerine uymalı ve kendisini ona sunmalıdır.

5- Onun izni olmadan evden dışarı çıkmamalıdır. Eğer böyle yaparsa eve dönünceye kadar gök, yer, rahmet ve azap meleklerinin nefret ve lânetine uğrar.

Daha sonra o kadın; "Ey Allah'ın Resülü, erkeğin üzerinde en çok hakkı olan kimdir?" diye sorunca, Resulullah; "*Babasıdır.*" diye buyurdu. Kadın; "Peki kadının üzerinde en çok hakkı olan kimdir?" diye sorunca, Resulullah; "*Kocasıdır.*" diye buyurdu...¹

İmam Kâzım (a.s) şöyle buyuruyor:

Kadının cihadı kocasına iyi davranmasıdır.²

Peygamber efendimiz (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Kocasının ahlâksızlığı karşısında sabır ve tahammül eden kadına, yüce Allah Firavun'un eşi Asiye'nin mükâfatı kadar, mükâfat verecektir.³

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:79, h:1.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:81, h:2.

3- Mekarim'ul-Ahlâk, s.245.

Kadının Erkek Üzerindeki Hakları

Bir kadın Resulullah'ın (s.a.a) huzuruna gelip; "Kadının kocası üzerindeki hakları nelerdir?" diye sordu. Peygamber efendimiz cevabında şöyle buyurdu:

Karısının elbise ve yiyeceğini hazırlamalıdır; eğer hata ettiyse onu affetmelidir.¹

Bir şahıs İmam Cafer Sadık (a.s)'dan; "Kadının kocası üzerinde hakları nelerdir?" diye sorduğunda, İmam cevap olarak şöyle buyurdu: *"Onun yemek ve elbisesini hazırlaması, sert ve öfkeli bir şekilde ona bakmamasıdır..."*²

Peygamber efendimiz (s.a.a) şöyle buyuruyor:

Erkek lokmayı eşinin ağzına koyarsa Allah katında ona mükâfat verilecektir.³

Diğer bir hadis-i şerifte de şöyle buyuruyor:

Allah katında, erkeğin hanımı ve çocuklarının yanında oturması benim camimde yapılan itikaf-tan daha sevimlidir.

Erkeğin, Eşine Kötü Söz Söylemesi

Peygamber efendimiz (s.a.a) şöyle buyuruyor:

Karısına küfür eden ve ona zaniye (zinâkâr) diyen kimse, yılanın kabuğundan dışarı çıktığı gibi iyiliklerden dışarı çıkar ve vücudunda olan her tüy sayısızca onun için bin tane hata yazılır.⁴

Bazı rivayetlerde, melun ve münafıktan başkası eşine küfretmez diye zikredilmiştir. İmam Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

1- Furu-u Kâfî, c.5, s.511.

2- Furu-u Kâfî, c.5, s.511.

3- el-Mahaccet'ul-Beyza: c.3, s.70.

4- Bihar'ul-Envar, c.100, s.248, h:34.

İsrailoğulları'ndan olan bir şahıs, yüce Allah'ın ona evlât inayet etmesi için üç yıl boyunca dualarda bulundu. Ama duası kabul olmuyordu. Yüce Allah'ın hacetini gidermediğini görünce şöyle yakındı: "Allah'ım, ya ben senden uzağım sesimi duymuyorsun, ya da sana yakınım bana cevap vermiyorsun?!" Daha sonra, rüya âleminde birisi onun yanına gelip şöyle dedi: "Doğrusu, üç yıldır boş konuşan bir dil, asi bir kalp ve kötü bir niyetle Allah'a dualarda bulunuyorsun. Eğer duanın kabul olunmasını istiyorsan küfretmekten vazgeç, kalbini temizle ve niyetini düzelt."

(İmam (a.s) şöyle devam ediyor sözüne:)

O erkek bu söylenilenlere amel etti ve daha sonra Allah'tan istedi, bir müddet sonra Allah ona bir erkek çocuğu lütfetti.¹

Bir başka rivayette ise şöyle geçer:

Devamlı İmam Sadık (a.s) ile birlikte olan bir şahıs vardı; ancak kölesine küfrettiği için İmam Sadık (a.s) bir daha o şahısla dolaşıp oturmada.²

Resul-i Ekrem (s.a.a); "*Güzellik dile dökülmüştür.*" diye buyurmuştur.

Değerli okuyucu, yukarıdaki rivayetlerden de anlaşıldığı gibi, küfrün ve ağzı bozuk olmanın ne kadar çirkin olduğu gayet iyi anlaşılmaktadır. Tabi bunun karşısında da halkla iyi geçinmek ve iyi bir dille güzel konuşmak benimsemiştir.

Bu konuyla ilgili olarak yüce Allah şöyle buyuruyor:

İnsanlara güzel söz söyleyin.³

1- Usul-u Kâfî, c.4, s.7.

2- Usul-u Kâfî, c.4, s.7.

3- Bakara / 83.

Erkeğin, Eşine Hizmeti ve Görev Bölümü

Kadının erkeğe, erkeğin de kadına yapmış olduğu hizmet Allah katında çok büyük ibadetlerdendir.

Hz. Ali (a.s): Ben ev işlerinde Hz. Fatıma'ya yardım ederken, Resulullah (s.a.a) içeriye girdi ve şöyle buyurdu:

Ey Ali, sözlerimi iyice dinle, Rabbimin buyruğundan başka bir şey söylemem ben. Evde eşine yardım eden her erkek için, vücudunda olan her bir tüy sayısınca, geceleri ibadet, gündüzleri ise oruç tutularak yapılan bir yıl ibadet sevabı verilir. Yüce Allah, Hz. İsa, Hz. Yakup ve Hz. Davud gibi sabırlı peygamberlere verdiği sevap kadar, sevap verir ona.

Ey Ali, herkes evde eşine hizmet etmeyi küçümsemeyip, çalışmaktan çekinmezse, yüce Allah onun adına şehitler divanında yer verir; her gece ve gündüzüne karşılık, bin şehidin sevabını yazar. Attığı her adıma bir hac ve umre sevabı yazar..."

Ey Ali, evde bir saat hizmet etmek, bin yıl ibadetten, bin hacdan, bin umreden, bin köleyi azad etmekten, bin savaşa katılmaktan, bin hastanın ziyaretine gitmekten, bin cumaya katılmaktan, bin cenazeye eşlik etmekten, bin fakiri doyurmaktan, bin çıplağa giysi vermekten, Allah yolunda (savaş için) bin atı donatıp göndermekten, yoksullara verilen bin dinardan... daha hayırlıdır.

Ey Ali, herkes eşine hizmet etmeyi küçümsemez ve ondan çekinmezse, o hizmeti, büyük günahlarının keffareti olur ve Rabbinin gazabını söndürür. Bu hizmet, cennet hurilerinin mehiridir. İnsanın derecesini ve hasenelerini fazlalaştırır.

Ey Ali, halis, sadakatli, şehit makamına sahip olan veya Allah'ın dünya ve ahiret hayrını vücudunda bir araya getirmeği irade ettiği insandan

başkası, karısı ve çocuklarına hizmet etmeye muvaffak olamaz.¹

Başka bir hadis-i şerifte Peygamber efendimiz (s.a.a) şöyle buyuruyor:

Sizin en hayırlınız, karısına ve çocuğuna iyilik yapandır.²

Kadın ve erkeğin mutlu bir yaşantıya sahip olmaları için ev içinde ve dışındaki bütün işler paylaşılmalıdır. İşlerin paylaşılması zarurî ve gerekli olan bir şeydir. İşler bölüştüğü takdirde artık hem kadın ve hem de erkek kendi vazifelerine amel etmelidirler. Bunun yanı sıra , erkek boş vakitlerinde hanımına yardım etmeli ve ev içindeki işlerde kadın da kocasına yardımda bulunmalıdır. Eğer işler karı-koca arasında bölüşülmez ise tatsızlık ve huzursuzluk çı-kabilir.

Aile hayatına İslâm dini nizam ve intizam getirmiş olup, kadın ve erkeğe işbölümü tayin etmiştir. Ev düzeni ile kadın sorumlu tutulmuş, maişet ve harici işler ise erkeğin üzerine bırakılmıştır. İşbölümünden sonra eşler birbirlerine gücü nispetinde yardımda bulunmalıdırlar. Nitekim Hz. Fatıma ve Hz. Ali'nin de evlilik hayatlarını müşahede edecek olursak onların da işleri paylaştıklarını görürüz. Bu hususta Peygamber efendimiz, o iki zata şöyle buyurmuştur:

Ev içindeki işleri Fatıma ve ev dışındaki işleri, amcam oğlu Ali üstlensin.

Nitekim aralarındaki işbölümüne rağmen Ali (a.s) boş vakitlerinde evin temizlik ve intizamında, çocuklara bakmakta Fatıma validemize yardımcı olmuşlardır. Bunun her Müslüman'a güzel bir örnek olması gerekir. Bazen eve gelen misafirlerden veya diğer sebeplerden dolayı ev içindeki

1- Bihar'ul-Envar, c.101, s.132, h:1.

2- Bihar'ul-Envar, c.79, s.268.

işler çoğalır. Bu gibi zamanlarda erkeğin eşine yardım etmesi çok güzel ve sevabı da çok olan bir iştir.

İmam Sadık (a.s) şöyle buyuruyorlar:

Emir'ül-Müminin, Ali (a.s), odun hazırlıyor, su çekiyor ve evi süpürüyordu. Fatıma (a.s) ise buğday veya arpayı el değirmeniyle un hâline getiriyor ve sonra hamur yapıp ekmek pişiriyordu.¹

Kadının Kocasına Hizmeti

Kadının kocasına hizmet etmesinin çok büyük mükâfatı vardır. Ümmü Seleme Resulullah (s.a.a)'den şöyle nak-leder:

Her kadın kendi kocasının evinde yaşantıyı düzene sokmak (mutlu bir hayata sahip olmak) için, bir şeyi bir yerden kaldırıp diğer bir yere koyarsa Allah ona rahmetle bakar (rahmet eder) ve Allah'ın rahmet bakışının kapsadığı kimseye de azap ulaşmaz.²

Bir başka rivayette şöyle geçer:

Salih olan bir kadın, salih olmayan bin erkekten hayırlıdır. Doğrusu, yüce Allah kocasına yedi gün hizmet eden her kadının yüzüne cehennemın yedi kapısını kapatır ve cennetin sekiz kapısını onun yüzüne açar. Artık o, hangi kapıdan isterse, cennete girer.³

Bir rivayette de şöyle geçer:

Kadının eşinin eline bir bardak su vermesi, gündüzleri oruç tutarak ve geceleri gece namazı kılarak yapılan bir yıllık ibadetten faziletlidir. Her

1- Bihar'ul-Envar, c.43, s.151.

2- Bihar'ul-Envar, c.100, s.251, h:49.

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:89, h:2.

bardak su için yüce Allah ona cennette bir şehir hazırlar ve onun altmış günahını bağışlar.¹

Malumdur ki, hizmet her ne kadar büyük ve yapılması biraz çetin olursa onun sevabı daha da çok olacaktır. Kadınların İslâmî emirler doğrultusunda kocalarına karşı yapmış oldukları her türlü hizmetin mükâfat ve sevabının azametini derkedip ve İslâm'ın onları küçümseyip hor görmediğini aksine, kocalarına karşı yapmış oldukları hizmetten dolayı, Allah katında özel bir değere sahip olduklarını ve onlara ahirette birçok derecelerin verileceğini gösteren bir rivayeti sunuyoruz:

Asrı saadette Yezid Ensarî'nin kızı olan Esmâ adında bir kadın, Müslüman kadınların vekili olarak Peygamber'in huzuruna çıkıp şöyle dedi:

Anam ve babam size feda olsun, ben Müslüman kadınların vekili unvanında sizin yanınıza geldim. Yüce Allah da sizi hem kadın, hem de erkekler için peygamberliğe göndermiştir. Biz de erkekler gibi senin risaletine iman ettik ve Allah'ın bir olduğuna inandık. (Öyleyse erkeklerle bir farkımız yoktur.) Biz hanımların sıkıntısı şudur: Biz kadınlar sınırlılıklardan dolayı evde oturmuş ve siz erkeklerin cinsel isteklerini doyuruyor ve sizin çocuklarınızı kendi rahmimizde taşıyoruz. Ama değerli ve mukaddes olan işleri, örneğin cuma ve cemaat namazına, cenaze merasimine iştirak edip hastaların ziyaretinde bulunamıyoruz. Hepsinden daha önemlisi Allah yolunda cihat etmekten mahrumuz. Bu işlerde bize bir fayda yoktur. Şöyle ki, eğer erkekler hacca ve cihada giderlerse, biz onların gıyabında onların mal ve namusunu koruyor elbise ihtiyaçlarını gidermek için pamuktan kumaş yapıyor ve onların çocuklarını eğitip besliyoruz.

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:89, h:3.

Hâl böyle iken kendi kavlimiz şudur ki, hangi sebeple cihadın büyük sevabından mahrumuz?

Resulullah, Esmâ'nın güzel ve yararlı sözlerinden dolayı sevinip ashabına şöyle buyurdu:

Acaba şimdiye kadar bir kadının dini meselelerini böyle güzel bir şekilde sorduğunu duymuş muydunuz?

Daha sonra Peygamber (s.a.a) Esmâ'ya şöyle buyurdu:

Ey Esmâ, iyi bil, iyi dinle ve diğer kadınlara da duyur: Doğrusu, kocasına iyi bakan (onunla iyi anlaşılan) ve kocasının mutlu olmasını sağlayan, kocasına tâbi olana (onun sözünden çıkmayana) verilen mükâfat, onların hepsiyle eşittir.¹

Yani cihat etmek, cemaat namazına katılmak ve hacca gitmek kadar olan mükâfat ve sevap kadına da verilir.

Kadın, kocasının meşru olan her emrine itaat etmelidir. Özellikle cinsel birleşme hususunda mühim bir mazereti olmadıkça hemen icabet etmelidir. Bazı kadınlar kocaları onlarla cinsel birleşmede bulunmak istedikleri zaman, onlara yaklaşmaktan kaçınırlar. Böyle olduğu zaman da bazı imansız ve takvasız olan erkekler tatmin olmak için başka kadınlarla buluşurlar. Erkek, uygun olan her anda cinsel ilişki kurabilmeli, hanımı da bunu olumlu karşılamalıdır. Eğer hanım erkeğinin isteğine karşılık verir ise o kişi gözüne ve vücudunu haramdan korur.

Resulullah efendimiz (s.a.a) kadınlara hitaben şöyle buyuruyor:

Kocanızın isteğine engel olmak için namazınızı uzatmayınız.²

İmam Sadık (a.s) şöyle naklediyor:

1- A'lam'un-Nisâ, c.1, s.67.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:83, h:1.

Kadının biri birtakım isteklerinden dolayı Resulullah'ın (s.a.a) huzuruna geldi. Resulullah ona; "*Şayet sen musevvifatansın (geciktirenlerdensin).*" dedi. Kadın; "Musevvifat nedir?" diye sorunca, Resulullah şöyle buyurdu: "*O öyle bir kadındır ki, kocası bazı şeyler için onu yanına çağırır ama o kocası uykuya dalıncaya kadar yanına gitmeyi geciktirir. İşte böyle bir kadına kocası yataktan uyanıncaya kadar melekler lânet ederler.*"¹

Diğer bir hadis-i şerifte Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyuruyor:

Kendisini kocasına sunmadan yatan kadına uyumak helâl değildir. Şöyle ki, elbisesini çıkarıp ve kocası ile birlikte yatağa girerek vücudunu kocasının vücuduna yapıştırmalıdır. Böyle yaptığı zaman kendisini ona sunmuş demektir.²

Bir hadis-i şerifte, "*Kocasını ihmal eden kadına Allah lanet etsin*" şeklinde buyurulmuştur.³

İslâm dini, kadının kocası karşısında güzel elbiseler giyinmesini, ziynetlerini takınıp, güzel kokular sürmesini kadına tavsiye etmiştir.

Eşlerin Birbirinden Rız Olmasının Değeri

Kadın için, çeşitli işlerde erkeğin rızasını celp etmek çok önemli ve değerlidir. Eğer kadın gayret gösterip kocasının kendisinden razı olmasını sağlar ise aile yaşantısında en yüksek iftihar ve övgüyü kazanmış demektir. Aynı şekilde kadının kendi kocasından razı olması da, yuvada erkek için en iyi saadet, en büyük mükâfatlardandır.

Ali b. Cafer şöyle anlatır:

1- a.k.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:91, h:2.

3- Nehc'ül-Fesaha, 22 ve 37. konu.

Kardeşim İmam Kâzım (a.s)'dan şöyle bir soru sordum: "Kocasını sinirlendiren kadın nasıldır?" İmam cevap olarak şöyle buyurdu: "*Böyle bir kadın, kocası ondan razı oluncaya dek günahkârdır.*"¹

Resulullah (s.a.a) şöyle buyuruyor:

Sizin en üstün kadınlarınız, kendisi veya kocası birbirlerine sinirlendiğinde, elini kocasının eline verip (onun elini tutup) elim senin elindedir, senin benden razı olman için yüzümü kırıştırıp buruşturmayorum diyen kadındır.²

Resul-i Ekrem (s.a.a)'den nakledilen hadislerden anlaşılan şudur ki: Kadının iyi amellerinin kabul olması, kocasının rızasını kazanmasına bağlıdır. Erkek de bu şekildedir. Yani eğer erkek diliyle eşini incitirse, yüce Allah onun namazını, orucunu ve iyi işlerini kabul etmez. Hatta eşinin kendisinden razı olmasını sağlamazsa cehenneme girecek ilk kimse olur.³

Günahların Cezası

Ali (a.s) şöyle buyuruyor: "Bir gün Fatıma'yla birlikte Peygamber'in huzuruna gittik. Peygamberin şiddetli bir şekilde ağladığını görünce, dayanamayıp sordum: 'Anam ve babam sana feda olsun, niçin ağlıyorsun?' Resulullah şöyle buyurdu: Miraca götürüldüğüm gece, ümmetimin kadınlardan bazılarının şiddetlice azap çektiklerini gördüm. İşte onların bu çetin azabına ağlıyorum. (Azap çeken bu kadınlar, birkaç grupturlar:)

1- Saçlarından asılan ve beyni kaynayan bir kadını gördüm.

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:80, h:8.

2- Bihar'ul-Envar, c.100, s.239, h:45.

3- Bihar'ul-Envar, c.100, s.244, h:15.

2- Dilinden asılan ve boğazına ateş dökülen bir kadını gördüm.

3- Göğüslerinden asılan bir kadın gördüm.

4- Altında ateş yanan ve kendi vücudunun etini yiyen bir kadın gördüm.

5- Ayakları ellerine bağlanmış ve yılan ve akreplerin vücudunu sardığı bir kadın gördüm.

6- Ateşten bir tabutun içinde, beyni ağzından dışarıya dökülen, kör ve lal bir kadın gördüm.

7- Ateşli bir tandıra ayaklarından asılan bir kadın...

8- Ateşli makaslarla kendi vücudunu önden ve arkadan parçalayan bir kadın...

9- Elleri ve yüzü yanan ve ciğerlerini, kalbini ve bağırsaklarını yiyen bir kadın...

10- Başı domuza, vücudu da eşeğe benzeyen bir kadın... ve bunun yanı sıra milyonlarca çeşitli azap onun etrafını sarmıştı.

11- Köpeğe benzeyen bir kadın gördüm. Alevler bu kadının bedeninin alt kısmından girip ağzından çıkıyordu ve ateş memurları topuzla onun beden ve kafasını eziyorlardı.

(Peygamber efendimiz (s.a.a) bunları buyurduktan sonra) Hz. Fatıma şöyle arz etti: "Ey benim habibim ve gözümün nuru, bunlar ne günah yapmışlardı da bu azapları çekiyorlardı?"

Resulullah (s.a.a) şöyle cevap verdi:

1- Saçlarından asılan kadın, saçlarını namahremlerden gizlemiyordu.

2- Dilinden asılan kadın, (dünyada) kocasını incitiyordu.

3- Göğüslerinden asılan kadın, kocasından izinsiz başkalarının çocuklarına süt veriyor ve kocasını kendi yatağına kabul etmiyordu.

4- Kendi vücudunun etini yiyen kadın vücudunu başkaları için süslüyordu.

5- Ayakları ellerine bağlı olan, akrep ve yılanların da vücuduna saldırdığı kadın, vücudu ve elbisesi temiz olmadığı gibi cenabet ve hayız guslü almıyordu. Namaz kıldığı zaman da, namaza önem vermeyip onu üşenerek kılıyordu.

6- Kör ve lal olan kadın, başka bir erkekten meşru olmayan bir çocuğu kendi rahminde büyütmüş ve o çocuğun da kendi kocasından olduğunu iddia ediyordu.

7- Ayaklarından ateşli bir tandıra asılan kadın, kocasından izinsiz evden dışarı çıkan kadındı.

8- Ateş makaslarla kendi vücudunu kesen kadın, kendisini halka gösteriyor (ve davranışlarıyla erkekleri tahrik ediyordu.)

9- Yüzü ve vücudu yanan kadın... kadınları sapıklığa davet ediyordu.

10- Başı domuza benzeyen... kadın, söz taşıyıcı ve yalancıydı.

11- Yüzü köpeğe benzeyen kadın, nuhenger ve kıskançtı.¹

Daha sonra Resul-i Ekrem şöyle buyurdu: "Kocasını sinirlendiren kadının vay hâline ve ne mutlu kocasını kendisinden razı eden kadına!"²

1- Nuhenger araplar içerisinde bir gelenek ve görenek idi. Şöyle ki, birisinin bir yakını öldüğünde ona yas tutulması ve ağlanılması için para karşılığında tutulanlara Nuhenger derler. Bunlar öyle bir şekilde ağlıyorlarmış ki kendi yakınları öldüğünde bu şekilde ağlamıyorlarmış.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:117, h:7; Uyun-u Ahbar'ir-Rıza, s.184.

ÇİFTLERİN SAADETİ

A ile yuvasında, her ferdin istediği hep saadettir. Yalnız, saadeti tek taraflı anlamak, onu mahvetmektir. Bekâr bir şahıs, yalnız kendi saadetini düşünebilir. Fakat evli olan ise, kendi saadeti kadar eşinin saadetini de düşünmelidir. Eşler arasında daima eşitlik olmalı ve bu eşitlik de İslâm'ın buyruklarının dışına çıkmamalıdır. Paylaşılan hayat gibi, birbirine uymak da paylaşılmalıdır.

İş hayatı günün birçok saatlerinde eşleri birbirinden ayırabilir, fakat ondan sonraki vakitlerini hep birlikte geçirmeli, zevk, eğlence ve hüzünlü günlerinde beraber olmalıdırlar.

Yuvada özlenen saadet kendiliğinden meydana gelmez. Saadet, eşlerin gönül birliğiyle gösterecekleri dikkat, sevgi, ilgi ve alâkayla gelişir.

Ancak eşler birbirlerinden nefret e-dercesine uzak durup, sevgi, muhabbet ve ilgi ateşini söndürürlerse, o da söner ve hayatiyetini kaybeder.

Aile yuvasında karşılıklı sevgi, sönmez bir cazibe ve sonsuz bir alaka, saadeti temin eder. Onun için aile yuvası kuran erkek ve kadın birbirini sevip saymalı, birbirini maddî olan her şeyden değerli ve üstün tutmalıdır. Yuvada erkek ve kadın birbirlerinin dilinden anlamalıdırlar. Kalp, ruh ve dilleri aynı heceleri söylemeli, birbirlerine sonsuz bir inançla bağlanmış olmalıdırlar. Çünkü saadet, karşılıklı sevginin bulunduğu bir yuvada barınır.

Yuvada, erkek ve kadın uygun vakitlerde birbirleriyle oyalanmalıdır. Erkek eşini hiçbir zaman ihmal etmemeli, ona hep şefkat ve merhametle taşan, içli bir sevgi sunmalıdır. Kadın da kocasını daima sevip, sormalı, koca ruhunda bir sevgili diye yaşmalıdır.

Yuvada, erkek ve kadın aşk hakkını bilmeli ve bunu ödemelidirler. Bu zevk payı yalnız saadeti değil yuvanın ismetini de korur. Yuvada erkek ve kadın birbirlerinin zevk ve yaşayışlarına uymalıdır. Bilhassa kadının uysal oluşu, ona saadet kapılarını açar. Kadın bir su gibi olmalı, kocasının hayat kabına döküldüğü zaman, bu su, kabın şeklini tamamıyla almalıdır.

Yuvada erkek ve kadın yalnız kendi zevk ve ihtiraslarına uyarak hareket etmelidirler. Bu yolda her ikisi de hislerinden az-çok feragat göstermeli ve bunu isteyerek, seve seve yapmalıdırlar. Yuvada, erkek ve kadın, birbirinin eş, dost ve sevgilisi olmalıdır.

Kadın için koca, anne-baba ve kardeşten daha yakın, içli bir dost; erkek için kadın, bunlardan daha üstün, sevilen bir sevgili olarak görülmelidir. Yuva hep güler yüz, tatlı söz, nezaket, incelik ve yumuşaklıkla saadet, selâmet ve bereketini devam ettirmelidir.

Yuvada, erkek ve kadın birbirlerinin fikir ve hislerine hürmet etmeli ve saygılı davranmalı, maddî ve manevî işlerinde birbirlerine yardım etmeli, tevazu ve hilim ile davranmalıdırlar. Bilhassa kadın "evet, peki" demesini öğrenmeli işine gelmeyen sözü duymamalıdır. Aksilik ile saadet bir arada barınamaz. Kalp kırmakla, neşe ve saadetler yıkılır.

Yuvada erkeğin güneşi batmamalı, kadına hüküm etmeden, hakim olduğunu hissettirmelidir. Kadın da bunu hissettiği hâlde evinin hakimi olmalıdır. Yuvada, erkek ve kadın hep evlendikleri ilk gün gibi birbirlerine karşı hazırlanmalı ve birbirlerine kavuşmak, görüşmek isteyen yeni

iki aşık, iki sevgili gibi olmalıdır. Bilhassa kadın buna daha fazla önem vermelidir.

Yuvada, erkek ve kadın aralarındaki sevgi ve alâkayı söyleyen biraz kıskançlık olmalı, yalnız bu da ölçülü olmalı, aşırı olmamalıdır. Zira aşırı kıskançlık inanç, sevgi ve muhabbet bağlarını koparır, mutluluğu sarsar.

Yuvada, erkek ve kadının prensibi sevgi olmalı, sövüşmek olmamalıdır. Yuvada, erkek hatasını aklıyla, kadın ise kalbiyle düzeltmelidir. Yuvada, erkek ve kadın, yuvadan u-zak eğlencelere kendilerini vermemeli, eğlenceyi hep yuva-da aramalı ve birbirlerinde bulmalı, zevk hayatları müşterek olmalıdır. Yuvada, erkek ve kadının neşe, keder, üzüntü ve hırçınlıklarını kimse görüp duymamalı, sır ve mahremiyetlerini yalnız kendileri bilmelidir.

Yuvada, erkek ve kadın çocuklarına içten bağlı olmalı, zevkle işlenen bir yakınlık duymalıdır. Yuvada, çocuklar gözlerinin nuru, gönüllerinin süruru, evlilik ağacının semeresi ve sevimli meyvesi, cennet reyhanı, yuvanın cıvılda-yan kuşu, evin bereketi ve saadeti olmalıdır. Yuvanın sevgi ve cıvıltılarını bu güzel filizler korur. Çocuğu olanlar olmayanlardan daha mesuttur.

Geçimsizliğin Nedenleri

İçinde yaşadığımız şu asırda, birçok aile yuvaları samimiyet ve muhabbetle kurulduğu hâlde, çok geçmeden eşler arasında geçimsizlikler, huzursuzluklar baş göstermede, yuvada sevgi ve muhabbet bağlarını gevşeterek, birbirlerine düşman olmakta, ayrılmak için mahkeme kapılarını aşındırmaktadırlar.

Niçin evlenen bazı fertler mutsuz oluyor veyahut çabucak boşanıyorlar? Bunun sebebini kısaca izah edelim.

Günümüzde birçok kimseler, maneviyattan ziyade, daha çok maddileşmiş, dini duygulara, İslâmî esaslara önem

vermeyip, dinî, ahlâkî, bilgi ve terbiyeden uzaklaşmış olduklarından, birçok aile yuvalarında kadın ve erkeği birbirine bağlayan etkenler genellikle gelir, menfaat, servet ve makam gibi geçici şeyler oluyor. Kalbinde Allah korkusu, ahiret kaygısı olmayan kadın ve erkek, derhal ayrılmayı düşünüyor.

İşte maddî bağlarla örülen yuvalar, er geç dağılmaya maruz kalıyor. Hâlbuki aile yuvası, sevgi ve saygı bağlarıyla örülür.

Bu bağın devamı ise, aile yuvasının iki kutbu ve bu kutsal müesseseyi destekleyen iki direk olan karı koca arasında, bu yuvayı ebediyen yaşatmak kastı ve bunun tek dayanağı olan çiftler arasında derin sevgi ve saygı ile Allah'ın, Peygamber'in emirlerine hakkıyla riayet ederek ömür sürmek ve yuvanın mutluluğunu bozan şeylerden sakınarak hareket etmeleri ile mümkündür.

Yuvada geçimsizliği doğuran ve boşanmaya sebep olan şeyler, her ne kadar çok ise de biz bunlardan birkaçına değineceğiz:

1- Evlenmenin aceleye gelerek kadın ve erkeğin, işin ilk başında birbirlerini iyice araştırmadan yuva kurmalarıdır. Erkek ve kadının birbirini tanımadan, anlamadan, iyice sorup sormadan, aceleyle evlenmeleri zararlı olabilir. Aceleyle yapılan evlilik örümcek ağına benzer, bunların örülmesiyle dağılması bir olur. Yuvayı oluşturan iki temel rükün birbirini anlamamış, tanımamışsa yuva yıkılır, samimiyet nefrete, aşk kine bürünür.

2- Kadın ve erkek Rablerine karşı borçlu oldukları gibi, ibadet vazifelerini vaktinde yaparak Cenab-ı Hakk'a şükürde bulunmaları yuvada ahengi sağlar, aksi takdirde, yuvayı mutsuzluk bürür. Şöyle ki, erkek, mümin ve dinine bağlı, kadın ise dinî ve ibadî vazifeleri hafife alır ve kocasının tembih ve nasihatlerini dinlemezse veya bunun tam tersi olursa, sevgi ve muhabbet duyguları sönererek geçim-

sizlik ve huzursuzluğa sebep olmuş olur. Namaz olmayan evde mutluluk, birlik, birbirini anlamak, bereket, muhabbet olmaz.

3- Kadın ile erkeğin, birbirlerinin cinsi zevk ve arzularını dindirmemesi, bu yolda birbirini ihmal etmesi de yuvada birçok tatsızlıklar, huzursuzluklar meydana getirir. Sevgi ve muhabbet bağlarını gevşeterek kadın ve erkeği birbirinden soğutur. Birçok boşanmaların bu sebepten olduğu ispatlanmış bir gerçektir.

4- Kadının kültür seviyesinin yüksek oluşu veya zengin oluşu sebebiyle erkeğine karşı kibir ve gururla büyüklük taslaması, tahsilinden, malının mülkünün çokluğundan bahsetmesi erkeğini rahatsız eder, kalbini kırar, sonunda geçimsizliğe ve huzursuzluğa belki de boşanmaya bile sebep olabilir.

5- Birçok ailelerde, huzursuzluğun meydana gelmesi, erkeğin yuvadan soğuyarak evden kaçması, harama kayması veya birlik bağı koparması, kadının idaresizliği, kocasına karşı hürmetsiz ve saygısız hareketi, kötü muamele, donuk ve asık çehre ile yüzünü buruşturması, keskin kılıç gibi dili ile boş yere çene çalması, onu incitmesi gibi sebeplerden doğmaktadır.

6- İmansız ve sabırsız fertlerin oluşturmuş olduğu ailelerde, sefalet ve geçim darlığı mutsuzluğa sebep olur.

7- Kadın gerek evinde ve gerekse ev dışında edep, hayâ kaidelerine, tesettür esaslarına riayet etmez, açık saçık, yarı çıplak dışarı çıkar, namahremden sakınmaz, tavır ve hareketinde hafiflik gösterirse, imanlı ve takvalı veya hut ta namuslu olan kocasını üzer ve yuvada huzursuzluğa sebep olur. Aynı şekilde tüm bunlar erkek için de geçerlidir.

8- Ailede, kadın ve erkeğin birbirlerini küçük düşürecek tavır ve hareketleri mutsuzluğa ve geçimsizliğe sebep olur.

9- Bazı erkekler sevgi ve muhabbetle yuva oluşturduğu hâlde kalplerinde Allah korkusu, ahiret inancı, aile sorumluluğu olmadığından şeytanın kulu, nefsinin esiri, heva ve hevesinin kurbanı olup gazino, meyhane gibi eğlence yerlerine, kumarhanelere ve diğer nice batakhanelere düşüp, ayyaşlıkla gününü gün etmesi yuvada huzursuzluğa sebep olur.

10- Ayrılığa kadar süren aile ocağının soğumasının sebeplerinden birisi de eşlerin evlilik öncesi, hayalî ve kavuşulması güç arzuları taşımalarıdır. Evlenince bu arzuların gerçekleşmediğini gören eşler, birbirlerine olan sevgilerini yitirir ve böylece bu mukaddes yuva yıkılmaya maruz kalır. Konuyla ilgili bir hikâyeye dikkat ediniz:

Uzak Hayaller

Daha kayıtlı olduğu okuldan mezun olmamıştı. Gençti, içi dolu birisiydi. Güzel vücudu bir yılda solmuş; sonbahar yapraklarını andıran kuru, sapsarı bir renge bürünmüştü. Sanki, dilinde söylemek isteyip de söyleyemediği cümleler birikmişti.

Akıl hastanesine getirildiği ilk gün bile, bu hâlini bozmamıştı. Üzerinde çalışan doktorlar, uyguladıkları en iyi metotlarla dahi, zavallı kızı eski hâline döndürememişlerdi. Ne gülebiliyor, ne de birkaç yıl önceki hayallerinin pişmanlığını dile getirebiliyordu.

Her gün bilinçsizce odasından çıkıp belki aynı, belki de farklı sebeplerden aklını yitirmiş bir grup kadın hastanın yanına varıyor, her zaman olduğu gibi değiştirmeksizin; "Dün gece köşkümüzde güzeller güzeli bir çocuk doğurdum." diyordu. Zavallı deliler bile bu söze bir anlam veremiyorlardı.

O, bu sözü defalarca tekrarlamıştı belki. Ama, kendi bile ne söylediğinin farkında değildi. Bir ara yine aynı hastaların yanına varıp, anlamsızca sözler söyledi: "Dün gece

özel uçağıma binip kuzeye doğru açıldım. Kocamla da son model arabamıza atlayıp başkenti şöyle bir dolaştık." gibisinden...

Ne var ki zavallı kızı doktorundan başka kimse anlamıyordu. Evet, artık o bir deliydi, hem de bir hiç uğruna kurban gitmiş sayısızca deliler arasından bir deli...

Anlamsızca sözlerini büyük bir ciddiyetle, sanki yaşıyormuş gibi anlatmaya devam ediyordu.

Nihayet doktoru işi fark etmişti. Kızı tedavi yöntemiyle eski hâline getiremeyeceğini biliyordu. Bu yüzden, hakkında bilgi toplamak için onun kız arkadaşlarını hastaneye çağırdı. Psikolog doktorun amacı zihnindeki soruları cevaplamak, zavallı kızın neden bu hâllere düştüğünü öğrenmekti.

Bir müddet sonra kız öğrenciler, doktoru görmeye gelmişlerdi. Kısa bir görüşmeden sonra doktor konuyu açmıştı:

"Herhâlde hepiniz Dilek'in macerasını biliyorsunuzdur. Zavallı kız şimdi tamamen aklını yitirmiş durumda... Sizlerden isteğim buna sebep olan olayları bildiğiniz kadarıyla anlatmanızdır. Lütfen beni bu konuda biraz aydınlatın. Zira, gelecek neslin de Dilek gibi yok olmasına, onun gibi bir zavallı olarak kalmasına göz yummak Allah katında da hoş değildir..."

Kızlardan biri ayağa kalkarak cevap verdi:

"Dilek benim sınıf arkadaşımdır. Sınıfta onunla aynı sırayı paylaşıyorduk. En yakın dostlarından olduğumdan bazen bana açılır; içinde ne derdi varsa bana dökerdi. Bir keresinde evlilik mevzusu gündeme gelmişti. Dilek; 'Kocamın zengin, yakışıklı biri olmasını isterim.' diyordu. 'Çocuklarımız, dayalı döşeli bir köşk, altımızda lüks mü lüks bir araba' ve daha nice şeyler..."

Dilek hep bunların hayaliyle yaşar olmuştu. Onlardan başkasını bir türlü kabullenemiyordu. Ama kadere bakınız ki, ona çirkin bir koca nasip oldu. Ne köşk, ne de araba sahibi olabilmişti. Hatta, zavallı Dilek kısır çıktığından hayallerini ettiği çocuklardan bile mahrum kalmıştı.

İşte efendim, zavallı Dilek'in macerası bu... Çirkin koca, evsizlik, çocuklarının olmayışı, derken ailevi sorunlara göğüs geremeyişi, ne yazık ki Dilek'i büyük bir bunalımın eşiğine getirmişti. Sonrasını da siz daha iyi biliyorsunuz...¹

1- Bu hikâye, gerçek bir yaşamdan alınmış olup, hikâyede adı geçen Dilek, hayatının sonuna kadar yaşamını akıl hastanesinde sürdürmüştür.

MÜT'A NİKÂHI (GEÇİCİ EVLİLİK)

Müt'a, dinimizce Müslümanlara tanınan bir tür kolaylıktır. Şöyle ki, toplum içerisindeki bir grup insanlar maddî imkansızlık ve çeşitli zorluklar dolayısıyla evlenememektedirler. Bir grup insanlar da işleri gereğince uzun yolculuklara çıktıklarından eşlerinden uzak kalırlar ve cinsel isteklerini nasıl gidereceklerini bilemezler ve bu, onlar için gerçek bir sorun hâline gelir. Bazen de ortada yolculuk söz konusu değildir, ancak eşi hayız ya da nifaslıdır. hâl böyleyken onunla yapılacak cinsel ilişkinin haram olduğunu bilir ancak tatmin olmak için, helâl yollar arar. Yine bazıları da öğrenci olup evlenmenin tahsilleri için zararlı olduğunu düşünerek mukaddes evliliği ertelerler. Tabi bu arada, cinsel isteklerini giderebilmek için çeşitli yollara başvururlar.

Yine kadınlar arasında dul olup da evlenme şansı az olan kadınlar vardır. Her insanda olduğu gibi dul kadınlarda da cinsel birleşme isteği doğacak, o da bu isteğini tatmin etmeye çalışacaktır.

Acaba nasıl tatmin olunmalıdır? hâl böyleyken yukarıda zikredilen gruplara şöyle bir baktığımızda cinsel isteklerini tatmin etmek veya bastırmak için aşağıda sıralanan yöntemlerden birine başvurması gerekecektir.

- 1- Cinsel isteği yok edici ilaçlar kullanılmalı.
- 2- İstimna etmeli.
- 3- Zinaya başvurmalı.

4- Televizyon, dergi, sinema vb. gibi erotik sahneler sergileyen kitle iletişim araçlarına(!) göz gezdirmeli.

5- Rahipliği seçmeli. (Yani tamamen ilişkiyi terk etmeli).

6- Müt'a (geçici evlilik) yapmalı.

Şimdi bu karışık ve keşmekeş yoldan kurtulmak için bunların hepsini inceleyelim.

Birinci şıkta, cinsel isteği yok edici ilaçlar kullanma önerisine yer verilmiştir. Bu, İslâm dışı bir hareket olup dinimizce yasaklanmıştır. Zira, cinsel istek fitri bir duygudur ve fitratı öldürmek ise, kesinlikle yasak ve haramdır. Dolayısıyla bu yola başvurmak ilâhî emirlere karşı gelmek olacaktır.

İstimna ve zina ise bir sonraki konuda açıklayacağımız gibi haram olup, hem toplum hem de Allah tarafından çirkin görülen bir uygulamadır.¹ Dolayısıyla 2. ve 3. şık da kabul edilmeyecektir.

Dördüncü şıkta yer verilen seyretme yoluyla tatmin olma isteği de, göz zinası olarak nitelendirilip, fesada yol açtığından dinimizce haram kılınmıştır.²

Beşinci şıkta binaen Resul-i Ekrem (s.a.a)'in bu konuda buyurmuş oldukları hadislerini naklediyoruz: "*İslâm'da rahiplik yoktur...*"³ Gerçekten de rahiplik, bir tür fitrata dolayısıyla ilâhî yaratılışa karşı gelmek demektir ve yine dinimizce haramdır.

Altıncı ve son önerme ise en sahih yol ve önermedir. Yalnız, akit öncesi ve sonrası dikkat edilmesi gereken birçok hükümler ve yerine getirilmesi gereken şartlar vardır. Örneğin akitten önce kadına verilmesi gereken mehir mik-

1- Bu konuda geniş bilgi için bkz: İstimna ve zina böl.

2- Bkz: Zina böl.

3- Mustedrek'ul-Vesail, Kitab'un-Nikâh, c.14, h:16356.

tarı belirlenmeli, iki tarafın da rızası doğrultusunda kadına teslim edilmelidir.

Kadın dul olmalı ve gereken iddetini tamamlamalıdır. Kız ile müt'a akdi, babasının izni olmadan gerçekleşemez ve aksi takdirde haramdır. Yine daimî evlilikte olduğu gibi mahremle müt'a akdi gerçekleşemez ve haramdır.¹

Velhasıl daimî nikâhla müt'a nikâhının ortak ve farklı yönleri vardır. Konu fazla uzamasın diye kısaca bazılarına değineceğiz.

Daimî Nikâhla Müt'a Nikâhının Ortak Yönleri

1- Ücret: Her iki nikâhta bir miktar mehir şarttır. Ancak mehrin müt'a nikâhında akit içerisinde zikredilmesi şarttır; aksi takdirde nikâh batıl olur. Daimî nikâhta ise, batıl olmaz ama onun yerine kadının emsali olan diğer kadınların mehir miktarı belirlenir.

2- Her iki nikâhta mahremlik meydana gelir. Dolayısıyla her iki nikâhta kadının annesi ve kızı, kocasına ve kocanın babası ve oğlu kadına mahrem olur.

3- Başkalarının daimî nikâhla evlenen kadını istemeleri haram olduğu gibi, müt'a nikâhıyla nikâhlanan kadını da istemeleri haramdır.

4- Her iki nikâhla evli olan kadınla zina yapılması ebedi haramlığa neden olur.

5- Her iki nikâhta kadının yeni bir evlilik için iddet beklemesi gereklidir. Daimî nikâhta bekleme süresi, üç defa âdet görmesi, müt'a nikâhında ise iki defa âdetten temizlenmesi veyahut en azından 45 gün beklemesidir.

6- Her iki nikâhta kadının kız kardeşi erkeğe haramdır.

1- Müt'a akdi için gereken şartlar ve hükümler hususunda her Müslümanın kendi taklit mercilerinin ilmihal kitaplarına müracaat etmeleri gerekir.

7- Her iki nikâh sonucu doğan çocuklar babalarına mülhaktır. Dolayısıyla da babalarından miras alırlar.

8- Her iki nikâhta akıt okunurken eşlik anlamını sarih bir şekilde ifade eden lafızların kullanılması şarttır. Dolayısıyla kiralama veya satmayı ifade eden lafızlarla okunursa, nikâh gerçekleşmez.

Daimî Nikâhla Müt'a Nikâhının Farklı Yönleri

1- Süre: Daimî nikâhta boşama söz konusu olmadığı takdirde nikâh ebedidir. Müt'a nikâhında ise eşlerin anlaşmasına bağlıdır.

2- Daimî nikâhta eşler birbirinden miras alırlar. Müt'a-da ise hiçbirisi diğerinden miras almaz.

3- Müt'a nikâhında eşler bazı konularda özgürdürler. Yani bir taraf diğerini mecbur etme hakkına sahip değildir. Örneğin:

a) Daimî nikâhta nafaka yani kadının elbisesi, evi, sağlık hizmetleri ve günlük zaruri masrafları erkeğin üzerindedir. Ama müt'a nikâhında, eşlerin anlaşma şekline bağlıdır. Kadın, masrafları erkeğin üstlenmesini kabul etmeyebilir ve erkek de masrafları üstlenmeyebilir.

b) Daimî nikâhta, erkek ailenin büyüğü ve sözü geçerli olanıdır, ama müt'ada iki tarafın anlaşmasına bağlıdır.

c) Daimî nikâhla evli bir kadın, kocasının rızası olmadan hamile olmaktan kaçınamaz. Müt'a nikâhındaysa eşlerin her ikisinin rızası gereklidir.

Kısacası daimî nikâhta delille istisna edilen bazı hükümler dışında bütün hükümler, müt'a nikâhında da geçerlidir.

Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de müt'a nikâhı hususunda şöyle buyurmaktadır:

**Kadınlardan faydalandığınız takdirde mehir-
lerini kararlaştırıldığı miktarda verin.¹**

İmam Muhammed Bâkır (a.s)'a müt'adan sorulunca; *"...Yüce Allah onu Kur'ân-ı Kerim'de helâl etmiş ve peygamberin sünneti de bunun üzerine gerçekleşmiş. Böyle olunca da kıyamet gününe kadar helâl ve meşru kalacaktır..."* şeklinde cevap vermişti.²

İmam Sadık (a.s) müt'anın önemini belirtirken şöyle buyurmuştur:

...Müt'ayı inkâr eden ve onu helâl olarak kabul etmeyen, bizden değildir.³

İmam Sadık (a.s) yine şöyle buyurmuştur:

Müt'a Kur'ân'da (açıklanmış) ve sünnette varolan bir şeydir.⁴

Kaynak kitaplarda müt'anın helâl olduğunu açıklayıcı deliller ve ashabın dahi bununla amel ettiğini bildiren birçok rivayet vardır. Müt'anın Resulullah (s.a.a) zamanında helâl olduğunu açıklayan delillerden birisi de tevatür had-dine erişen ikinci halifenin sözüdür. O müt'anın Resulullah (s.a.a) zamanında helâl olduğunu, ancak kendisinin bunu haram ettiğini ve onunla emel edenleri cezalandıracağını itiraf etmiştir."

Şimdi Ehlisünnet'in Kur'ân'dan sonra en güvenilir olarak nitelendirdikleri kaynak hadis kitaplarında, bakınız müt'a hakkında ne denmiştir. Sahih-i Müslim'de Ömer'in minbere çıkararak halka şöyle seslendiği zikredilmiştir:

Ey İnsanlar! Resulullah hayattayken helâl olan iki şey vardı. Ama ben onları haram ediyorum ve onlara mürtekip olanları da şiddetle cezalandıra-

1- Nisâ / 24.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, Ebvab'ul-Müt'a 1, h:4.

3- Bihar'ul-Envar, c.100, s.320, h:44.

4- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:9, b:1, h:5.

çağımı bildiriyorum. Bu iki şey, müt'a-i hac ve müt'a nikâhıdır.¹

Şia'nın büyük âlimlerinden Cevahir'ul-Kelam kitabının sahibi merhum şeyh Muhammed Hasan yukarıdaki rivayeti naklederek şöyle der: Ehlisünnet, müt'a meselesini aslından saptırmış, tahrif etmiştir. Onlara göre Peygamber efendimiz bu gibi ilâhî kanunların din ve şeriata getirilmesinde içtihat etmişlerdi. Yani bu tür konularda söz sahibiydi. Dolayısıyla herhangi bir müçtehit veya halifenin bu konularda peygamberin sözlerinin aksine fetva vermesi câiz(!) idi. Halife Ömer de bu esasa(!) dayanarak müt'aya karşı çıkmış ve onu haram kılmıştı. İşte bu yüzden Ömer, bu tür konularda tam bir yetkiye(!) sahipti.

Hatta Ömer bunlarla da yetinmemiş, Resulullah, (s.a.a) ve Ebubekir zamanında ve Ömer'in halifeliğinin bir dönemine kadar ayrı ayrı tek bir şekilde, Ramazan aylarında kılınan nafilâ namazlarını, Ubey b. Kâ'b'ı halka imam tayin ederek, Ramazan ayının nafilâlerini cemaat ile kılınmasını emretmiş ve bazıları da buna amel etmişlerdi. Daha sonra camide nafilâlerin cemaatla yerine getirildiğini gören Ömer, "Bu ne güzel bidattir!"² demiş. Hatta Ömer teravih namazının rekâtlarının sayısında dahi içtihat etmiş ve onu yirmi rekâta çıkarmıştı. Oysa ki Ayşe şöyle diyor: "Resulullah (s.a.a) hem ramazan ayında ve hem de ramazan ayı haricinde 11 rekâttan fazla (nafilâ) namazı kılmazdı."³

Görüldüğü gibi, Ehlisünnet uleması ilk üç halifenin hatalarını içtihat ile yorumlamışlardır. Hatta bazıları Malik b. Nuveyre'nin nikâhlı eşiyle zina eden Halid b. Velid'in bu denli çirkin ve alçakça hareketini dahi yine içtihat ile yorumlamışlardır. Oysa hadis ve Kur'ân'da hükmü açıkça be-

1- Sahih-i Müslim, c.3, s.38, müt'a babı.

2- Sahih-i Buhari, c.3, s.126.

3- Sahih-i Buhari, c.2, s.127.

lirtilen hükümlere karşı hüküm vermek, nas karşısında hüküm vermektir.

Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de Resul-i Ekrem'in sözleri ve onun doğruluğu hakkında bakınız ne buyurmaktadır:

Sahibiniz (Muhammed) ne saptı, ne de ayrıldı. O kendi dileğiyle konuşmaz. Sözü kendisine vahyedilen vahiyden başka bir şey değildir.¹

Bilindiği gibi yalnızca Kur'ân-ı Kerim adına okunan ayetler değil, bunun yanında Resul-i Ekrem'in ağzından çıkan her söz ve yaptıkları tüm fiiller hüccettir. Peygamber'in bütün sözleri ve fiilleri vahye dayalıdır.

Bunu, Ehlisünnetten Şafî mezhebine mensup büyük âlimlerinden Celaleddin Suyutî ed-Dürr'ül-Mensûr adlı tefsir kitabında şu rivayetiyle doğrulamaktadır:

Bir gün Resulullah (s.a.a) Ali (a.s)'ın evi hariç kendi camiine açılan evlerin kapılarının kapatılmasını emretti. Bu emir Müslümanlara pek ağır geldi. Hatta Peygamber efendimizin amcası Hamza dahi bundan yakındı da (Resul-i Ekrem'e) şöyle dedi: "Nasıl olur amcanın, Ebubekir'in, Ömer'in, Abbas'ın kapılarını kapattırırsın da amcanın oğlunun (Ali'nin) kapısının açık kalmasını istersin?" Resul-i Ekrem sözlerinin onlara ağır geldiğini anlayıp, halkı camiine davet etti ve hamd-ü senadan sonra şöyle buyurdu:

"Ey insanlar, kapıları ben kapatmadım, (Ali'nin kapısını da) ben açmadım ve sizleri camiden dışarı çıkararak da ben değilim ve (Ali'nin kapısının açık kalmasını isteyen de ben değilim."

Sonra da şu ayeti okudu: **"İnmekte olan yıldızla ondolsun ki, sahibiniz (Muhammed) ne saptı, ne de ayrıldı. O kendi dileğiyle konuşmaz. Sözü**

1- Necm / 1-4.

kendisine vahyedilen vahiyden başka bir şey değildir."¹

Değerli okuyucu, tarihten de anlaşıldığı kadarıyla, Muta, Resulullah'ın zamanında var olan bir şeydi ve ashap da bununla amel etmişlerdi. Eğer Müt'a gayri meşru bir fiil olsaydı, Resulullah ashâbı ondan men ederdi...

Hiç kimsenin ayet ve hadisler gereğince anlaşılan sarîh ve açık hükümler karşısında, hüküm vermeye ve içtihat etmeye hakkı yoktur.

Allah ve Resulü bir işte hüküm verdiği zaman, artık inanmış bir erkek ve kadına, o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah'a ve Resul'üne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşer.²

Elçi size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan sakının, Allah'tan korkun. Çünkü Allah'ın azabı şiddetlidir.³

Kur'ân-ı Kerim'de yer alan bunca esaslardan sonra hangi esasa dayanarak halifelere ve hatta müçtehitlere Allah ve Resul'ünün emirlerinin aksini söyleyebilme yetkisi verilmiştir? Doğrusu içtihadın nerede ve ne koşullar altında olması gerektiğini bilmedikleri gibi asılsız uydurmaları ilâhî emirlerin üstünü örtmeleri ve bunun için çaba sarf etmelerinin nedeni bizim için merak konusudur.

Oysa ki Kur'ân-ı Kerim'e tekrar bakacak olursak Resul-i Ekrem (s.a.a)'in dahi nass karşısında içtihat hakkına sahip olmadığı görülür.

Bu konu hakkında yüce Allah Kur'ân'da şöyle buyurmuştur:

1- Tefsir-i Dürr'ul-Mensur, c.6, s.122.

2- Ahzâb / 36.

3- Haşr / 7.

Onlara apaçık ayetlerimiz okunduğunda, bundan başka bir Kur'ân getir veya bunu değiştir derler. De ki, onu kendi tarafımdan değiştiremem. Ben sadece bana vahyolunana uyarım ve şüphe yok ki, ben isyan ettiğim takdirde, o pek büyük günün azabından korkarım.¹

Ayet-i kerimede de görüldüğü gibi, bir ayetin dahi değiştirilmesinin Resul-i Ekrem (s.a.a) tarafından dahi olsa, azaba sebep olan işlerden olduğu beyan edilmiştir.

Yine Ehlisünnete göre dördüncü halife Hz. Ali (a.s) halife Ömer'in müt'ayı yasaklayışı hakkındaki sözleri de ilgi çekicidir:

Eğer Ömer müt'ayı yasaklamasaydı alçaklardan başka hiç kimse zina etmezdi.²

Bu hadis müt'ayı tahrif etmenin ve yasaklamanın zararlarını anlattığı gibi, Ömer'in de bu işi yaparken hatalı olduğunu anlatmaktadır.

Şia ve Ehlisünnet'te Müt'a

Müt'aya Resul-i Ekrem (s.a.a) tarafından müsaade edildiği ve ashabin da bununla amel ettiği Ehlisünnet ve Şia tarafından kabul edilmektedir. Yalnız, aradaki ihtilaf, mut-anın hükmünün kaldırılışı hususundadır.

Ehlisünnete göre bu hüküm Resul-i Ekrem zamanında helâl olduğu hâlde sonraları kaldırıldı ve ardından haram kılındı. Haram hükmü sünnette gerçekleştirilip Kur'ân'da gelmemiştir. Şia'ya göre ise bu hüküm Resul-i Ekrem zamanında olduğu gibi tüm zamanlarda da varolacaktır. Dolayısıyla ihtilafın mezkur hükmün geçerli olup olmayışı hususunda olduğu görülmektedir.

1- Yunûs / 15.

2- Tefsir'ul-Mizan, c.4, s.313 ve Tefsir-i Taberi, c.5, s.9.

Ehlisünnet, müt'a hükmünün halife Ömer zamanında kaldırıldığına inanmaktadır.

Bazıları müt'anın Resulullah veya Ebubekir zamanında kaldırıldığını savunuyorlar. Oysa bu asılsız bir savunmadır. Eğer müt'a Resulullah (s.a.a) veya Ebubekir zamanında yasaklanmış olsaydı, Ömer, "Resulullah zamanında helâl olan iki şeyi ben haram ediyorum..." demezdi.

Dolayısıyla Ömer'in bu hükmü içtihat ile yorumlanmış, Allah ve Resulünün vermiş olduğu hükmün tam tersi uygulanmıştır. Şia'nın da kabullenmediği nokta buradadır. Zira, içtihadın böylesini kabullenmek gerçekten de Allah'a kul olmanın hilafına bir şeydir ve doğrusu bu pek büyük bir yanlıştır.

Ayrıca Ehlibeyt, müt'anın kıyamete kadar helâl olacağını bildirmiştir. Halife Ömer'in yukarıdaki sözünü mantıksal olarak inceleyecek olursak, içtihat ile yorumlamanın ve Ömer'e içtihat hakkı tanıyarak olayı geçiştirmeye çalışmanın çok yanlış bir şey olduğunu göreceğiz. Çünkü bu nass karşısında içtihat etmektir. Ve yüce Allah'ın Kur'ân-ı Kerim'de buyurduğuna göre sapıklıktır:

Allah ve Resulü bir işte hüküm verdiği zaman artık inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah'a ve Resulüne karşı gelirse apaçık bir sapıklığa düşer.¹

Oysa Ömer'in uyguladığı yasaklama, geçici ve o zamanın maslahatına uygun olarak yapılan bir şey idi. Bunun içindir ki, "Resulullah onları haram etti veyahut nesh etti." demiyor, haram edişini kendisine isnat ediyor. Yine, "Yapanları Allah cezalandırır" demiyor; "Ben cezalandırırım!" diyor. Bundan anlaşılıyor ki, onun maksadı o zamana ait bir şeydi. Haram sayması ortam ve zamana göreydi, dine

1- Ahzâb / 36.

göre değildi. Fakat sonra gelenler bu noktayı ve hiç kimse-
nin Allah'ın helâl ettiğini haram etme yetkisine sahip olma-
dığını idrak edemediler.

Fazl, İmam Sadık (a.s)'dan şöyle rivayet etmektedir:
İmam'ın şöyle buyurduğunu duydum:

Ömer, Irak ehlinin onun müt'ayı haram ettiğini sandıkları haberini duyunca, birisini gönderip on-
lara: Onun müt'ayı haram etmediğini ve Allah'ın
helâl kıldığı şeyleri haram etme yetkisine sahip
olmadığını, sadece (zamanın şartlarına uygun ola-
rak) onun müt'adan nehyettiğini haber vermesini
söyledi.¹

Müt'ayla İlgili Hadislerden Örnekler

1- Cabir b. Abdullah açıkça şöyle dedi: "Biz Resulul-
lah ve Ebubekir zamanında... günlerce müt'a edebiliyorduk;
yalnız, Ömer onu Amr b. Haris yüzünden yasakladı." ²

2- Ashaptan biri şöyle diyordu: "Cabir b. Abdullah'ın
yanındaydım. Bir şahıs gelerek ona; 'İbn Abbas ve İbn Zü-
beyr iki müt'a hakkında (müt'a-ı hac ve müt'a-ı nisâ) ihtilâf
etmektedirler.' dedi. Cabir; 'Her iki müt'ayı da Resulullah
zamanında yapıyorduk. Daha sonra Ömer onları yasakladı
ve bir daha da o işi yapmadık. diye cevap verdi." ³

Yukarıdaki hadisin bir benzeri az bir farklılık ile Sahih-i Müslim'in 3. cildinin 331. sayfasında (Dar'uş-Şe'b bas-
kısı) geçmektedir.

3- Salebî Tefsir-i Kebir adlı kitabında İmam Ali'den
(a.s) şu hadisi nakleder:

1- Bihar'ul-Envar, c.100, s.319.

2- Sahih-i Müslim, c.2, s.1023 (16. h.)

3- Sahih-i Müslim, c.2, s.1023 (17. h.).

Doğrusu müt'a rahmettir... Eğer Ömer onu yasaklamasaydı, şerefsizden başka hiç kimse zina etmezdi.

4- Taberî kendi Tefsirinde ve Ahmed b. Hanbel Müsned'inde müt'ayla ilgili ayeti tefsir ederken bu hadisi nakletmişlerdir:

Bir gün İbn Abbas küçük bir meclisteyken müt'adan konu açılmış ve "Peygamber efendimiz müt'ayla amel etti." demişti. Urvet b. Zubeyr; "Ama Ebubekir ve Ömer müt'ayı yasaklamışlar artık." deyince, İbn Abbas öfkelenerek ayağa kalkmış; "Bu adamcağız ne diyor?" demişti.

Meclistikelerden biri; "O, Ebubekir ile Ömer'in müt'ayı yasaklamalarından söz ediyor." dedi. Bu cevabı alan İbn Abbas pek üzülmüştü ve şöyle karşılık vermişti: "Ben, bunların helâk olduğunu görüyorum. Onlara Resul-i Ekrem'in buyruklarından söz ediyorum, onlar ise Ebubekir ve Ömer'den bahsediyorlar."

5- Sahih-i Tirmizî'de şöyle nakledilir:

Ömer oğlu Abdullah'tan müt'a nikâhı hakkında sorulduğunda; "Helâldir." diye cevap verdi. Devamında; "Fakat baban bunu yasaklamış, nehyetmiştir." dediler. Abdullah b. Ömer'in cevabı şu olmuştu: "Eğer bir meseleyi babam nehyetmiş ve Peygamber onu kabul etmişse (neyhetmemişse) sorarım senden, acaba babama mı yoksa Peygamberime mi uyayım."¹

Ehlisünnet'in bazı âlimleri bu denilenlere rağmen, müt'ayı helâl bilmektedirler. Örneğin: Ehlisünnet'e mensup, Tunus'un büyük âlimlerinden Zeytunî Camii imamı Şeyh Tahir b. Aşûr yazmış olduğu "Et-Tahrir ve't-Tenvir" adlı tef-

1- Sahih-i Tirmizi, c.3, s.185 (824. h.)

sir kitabında müt'a konusuna yönelik Nisâ Suresi'nin 24. ayetine binaen "Helâldir." şeklinde yazar.¹

Velhasıl Şia, müt'anın Peygamber zamanında helâl olduğundan dolayı şimdi de onu, helâl olarak bilmektedir:

Muhammed (s.a.a)'in helâlî, kıyamet gününe kadar helaldir ve onun haramı, kıyamet gününe kadar haramdır.²

Müt'anın Fazileti

Terk edilen İslâmî sünnetleri ihya etmek, bütün Müslümanların vazifesidir. İnsan, terk edilen bir sünnete amel ettiğinde, iki yönden sevap alır: 1- Sünnete amel ettiğinden dolayı. 2- Terk edilmiş bir sünneti ihya ettiğinden dolayı. Bu açıklamayla, müt'anın faziletiyle ilgili rivayetlerin fel-sefesi de aydınlığa kavuşmuş oldu. Örneğin: İmam Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

Yüce Allah, müt'a ettikten sonra gusül eden bir erkeğin gusül suyunun her damlasından yetmiş melek yaratır ve bu melekler kıyamet gününe kadar ona istiğfâr ederler ve kıyamet gününe kadar müt'-ayı inkâr edenlere de lânet ederler.³

Beşir b. Hamza şöyle diyor:

Bir kadın amcası oğluna şöyle bir haber yolladı: Sen benim çok malım olduğunu biliyorsun, benimle evlenmek için beni istemeğe gelenler çok oluyor; ama ben onların hepsini reddetmişim. Şimdi, Allah ve Resul'ünün emrine itaat etmek ve dinde bid'at çıkaranlara muhalefet etmek amacıyla seninle müt'a nikâhı yapmak istiyorum.

1- bk. Et-Tahrir vet-Tenvir, Tahir b: Aşur c.3, s.5

2- Usul-u Kâfi, c.1, s.58 (5.baskı) ve Kenz'ul-Ummal ve Müstedrek'ul-Hakim, Mukaddime-i Daremî, s.39.

3- Sefinet'ül-Bihar, c.2; s.521.

Ravi şöyle diyor:

O şahıs İmam Bâkır (a.s) ile bu konu hususunda istişare edince, İmam ona şöyle buyurdu: *"Git geçici evlilik (müt'a) yap; Allah, bundan dolayı size selâm ve rahmet gönderir."*¹

1- Furu-u Kâfi, c:5, s.452.

İSTİMNA (MASTÜRBASYON)

Açık manasıyla istimna, kendi kendini eliyle veya başka bir azası vasıtasıyla uyarma ve böylece cinsel doyuma ulaşmaya denir.

İmam Cafer Sadık (a.s)'dan istimnanın hükmü sorulunca şöyle buyurdu:

O, (istimna) büyük bir günahdır. Zira, Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de istimnayı yasaklamıştır. İstimna eden kendisiyle nikâhlanmış sayılır. Eğer böylesine kötü bir işi yapanı tanırsam, onunla aynı sofraya oturmam.

Sonra İmam Cafer Sadık (a.s)'dan, "İstimnanın hükmü Kur'ân'ın hangi ayetinde geçmektedir?" diye sorulmuş, İmam; "*İstimnanın hükmü; 'Eşinden ve cariyesinden başkasıyla şehvetini giderenler tecavüz edicilerdir.'*¹ ayetinden anlaşılmaktadır." buyurmuştur.

Tekrar; "İstimnanın mı günahı daha büyüktür, yoksa zinanın mı?" diye sorulmuş, Hazret; "*İstimna daha büyük günahdır.*" diye buyurmuştur.²

İstimnanın Cismî ve Ruhî Zararları

Eski ve yeni tıbbî kitaplara bakacak olursak istimnanın âdeta bir ruhsal hastalık olduğunu görürüz. 1960'lı yıllardan önce yazılan kitaplarda istimnanın gerçekten de zararlı

1- Müminûn / 7.

2- Vesail'uş-Şia, Ebvab-u Nikâh-il Behaim, b:3, h:4.

olduğu vurgulanmış zayıflık, hâlsizlik, göz ağrıları, ruhsal bunalım vb. hastalıklara yol açtığından dolayı kesinlikle yapılmaması önerilmiştir.

Oysa günümüz doktorları veyahut da bunlardan çoğu istimnanın zararlı olduğunu bile bile, yapılmasında sakınca olmadığını söylemektedirler. Nitekim Hartmann ve Fithian 1960'lı yıllardan, Masters ve Johnson 1970'li yıllardan beri istimnanın zararsız olduğunu göstermeye çalışmışlar ve ne yazık ki bunda da başarılı olmuşlardır. Yine ülkemiz doktorlarından; "İstimnanın cinsel ilişki esnasında erken boşalmı önlediği ve bunu geciktirdiği için ilişki öncesi yapılmasında sakınca yoktur." diyenler de vardır.

Oysaki uzman doktorların defalarca yapmış oldukları açıklamalar ve bazı gençler tarafından bu konuda şikâyet olunup da çare aranması, istimnanın kesinlikle zararlı olduğunu gösteren en bariz delillerdir.

Dr. Chehrazi, "Danışmend" adlı derginin 13. sayısında yer alan makalesinde bu konuya değinerek şöyle der:

Gençler bugün içinden çıkılması güç bir meseleyle karşı karşıya gelmişlerdir. Cinsel eğilimlerin kendi kendine şekil aldığı gençliğe geçiş devresinde, taze gençler meraklılık dönemini geride bırakırken, bu eğilimin aslına ulaşır ve çeşitli cinsel tahriklerle şehvet ateşi kendi fitratında alevlenmeye başlar.

Eskiden gençler, sahip oldukları dinî terbiye, edep ve toplumsal geleneklerinin etkisi altında, inançlarına bağlı idiler. Cinsî eğilimlerle yüz yüze kaldıkları vakit, buna tahammül ederler, kendilerini kontrol ederek cinsel tahrikten pek fazla etkilenmezlerdi. Ama, ne yazık ki bugün, durum çok daha değişiktir; sokakta veya çarşıda erotikmi teşvik eden fotoğraf, dergi, gazete, sinema, televizyon vb. kuruluşların yayınladığı seks propagandaları işi bir hayli yokuşa sürmekte, cinsel eğilimi artırarak bunda etkili olmaya yol

açmaktadır. Dolayısıyla gençler, bu vesileyle aşırı eğilimlerin etkisi altında kalırlar. Genç, bu buhran içerisinde boçalarken artık uyku hâlinde boşalmaya başlar, boşalmanın verdiği lezzeti tadabilmek için de hayalinde müstehcen sahneler düşünür ve yavaş yavaş kendi kendini tatmin etmeye başlar. Sonuç olarak, bunu bir alışkanlık hâline getiren gen-cin yaşantısında, büyük bir zorluk ortaya çıkar.

İstimna önerilsin veya önerilmesin, gençler üzerinde yapmış olduğumuz araştırmalar bunun hayli tehlikeli bir alışkanlık olduğunu göstermiştir.

İstimna yalnızca erkeklerde görülmez. Kadınlarda, özellikle de genç kızlarda istimna yaygınlık kazanmıştır. Kadınlarda genelde duyarlı oldukları bölgeleri uyararak cinsel doyuma ulaşmaya çalışırlar. Onlara göre göğüsleri sıkılmak, ovuşturmak ve diğer bazı yerleri ovmak bu çirkin iş için yeterlidir. Hatta bunlar arasında çeşitli maddeleri organlarına sokarak doyuma ulaşmak isteyenler de vardır.

Erkeklerde ise durum çok farklıdır. Onlara göre de cinsel organlarını ovuşturmak doyuma ulaştırarak ilk yoldur. Ancak ovuşturmak zevk vermez. Cinsel ilişkide olduğu gibi meninin boşalımı sırasında birkaç saniyelik zevk duyar ve böylece doyuma ulaşırlar.

Erkekler istimnaya daha çok ne zaman eğilim gösterirler? Bilindiği gibi ergenlik çağı alametlerinin en belirginini erkeğin yumurtalıklarından meni gelmesidir. Yumurtalıklardan çıkan meni, meni kanalı yoluyla idrar kesesinin arkasında yer alan hücre kesesine geçer. Böylece hücre kesesi yavaş yavaş dolmaya başlar. Üçte ikisi bedene aktarılır. Vücudun büyüyüp gelişmesinde bu oran etkilidir. Kalan diğer miktar ise fazlaştığı takdirde de dışarıdan gelen cinsel tahriklerle genci bu eğilime iter. Bazen genç, hücre kesesinin doluşundan ötürü doğal olarak uykuda boşalır (cunub olur). Böylelikle biyolojik denge sağlanır ve endişe verici bir durum ortaya çıkmaz. Ama bu tahriklere daha

fazla dayanamayan gençler, istimnaya başvururlar. Boşaldıkları va-kit bu yönden rahatlarırken diğer taraftan da fitratlarına uygun olarak bunun, gerçekten de çirkin bir iş olduğunu anlarlar ve sonuç olarak da ruhi bunalıma mâruz kalırlar. Ayrıca bedensel yönden çeşitli kayıplara uğramaları da bir başka üzücü şeydir onlar için...

İstimnaya müptelâ olanlar, genelde iktidarsız olurlar. Yani, evlenecek olsalar dahi kendilerinde eşlerine yaklaşılabilecek kudreti bulamazlar. Nitekim aldığımız bilgiler de bunu açıkça ortaya koymuştur: "Bu kötü ameli âdet edinen bir genç evlenmiş, gerdek gecesinde karısına yaklaşamayıp onun gözleri önünde istimna etmeye başlamış..."

İstimna zaafa ve dolayısıyla hâlsizliğe yol açar. Bazen bu zayıflık, afyon ve sigara tiryakilerine oranla daha da aşağı olur. Bunun yanı sıra gözün zayıflamasına (görmenin netliğini kaybetmesine), kulakların ağır işitir hâle gelmesine yol açar.

Göz zayıflığının alâmeti olarak şöyle söylenebilir:

Böyle kimseler gözlerinde kendilerini rahatsız edici karıncalanma görürler, hatta gözlerini kapadıkları vakit dahi karıncalanma devam eder. Karıncalanma, sık sık görülür. Göz kararmaları, baş dönmeleri bunun en kötü tarafıdır. Bunlara ilaveten kan azalması, rengin solması, hafızanın zayıflaması, haddi aşan zaaf, tembellik ve iştahsızlık da istimnanın yol açtığı zararlardandır.

İstimnanın yol açtığı en önemli zararlardan biri de meni salgı bezlerinin işlevini kaybetmesidir. Meni yapıcı yumurtalıklar, boşalan meni keselerini doldurmak için aşırı derecede yapılan istimnanın etkisiyle gitgide, nohut kadar küçülür. Meni üretmek için yeterli olmadıklarından bu işe mürtekip olan kimseler artık cinsel lezzetlerden de mahrum kalırlar.

Nitekim aşırı istimna edenler arasında organlarından meni yerine kan gelen kimseler de olmuştur.

İstimna yaptıklarından ötürü akıl hastası olanlar bile vardır. Bu da demek oluyor ki istimna, beyin üzerinde bile, ters yönde etki etmektedir. Yukarıda da değindiğimiz gibi, "istimna deliliği" diye adlandırılan bu hastalığa yakalanan kimseler, kedi ve köpekten dahi etkilenip istimna etmeye başlarlar. Bunlardan, kümes hayvanlarının yanı sıra, binek hayvanlarıyla da cinsel yakınlık kurmak isteyenler bile vardır.

Ama bu zararlar aynı anda, aynı şahısta görülmez. Kişinin iradesine göre küçük alâmetlerle etkisini gösterir. En ufak bir zayıflamada bu oran yavaş yavaş büyümeye başlar.

Tüm bunlara rağmen gençlere düşen görev, bunca zararları olan istimnadan kaçınmaktır. Birkaç saniyelik tatmin, bir ömür boyu ruhi sıkıntıya yol açabilir. Daha da öteye bedensel zararlara göz yummak demektir. Umarız aşağıdaki mektuplar, gençleri bu kötü alışkanlıktan kurtarmada etkili olur.

Çare Dileyen Mektuplar¹

1. Mektup

...Bana acı veren ve neredeyse yok edecek dereceye getiren sorunlarım cinsel konulara yönelik... 23 yaşında, tahsiliyle meşgul bir gencim. Ergenlik çağına girişimden bu yana iyi bir terbiye görmeyişim, dikkatsiz ve tecrübesiz oluşum nedeniyle bir tür cinsel sapıklığa mürtekip oldum. Ne yazık ki bunu yedi yıl sürdürdüm.

Şimdi, yaşantımı âdeta alt-üst eden bu belaya müptelayım. Ne kadar terk etmeye çalıştıysam da bir türlü beceremedim. Zararlarını kitaplardan okuduğum gibi kendimde de hissederek oldum. Gözlerim zayıfladı, sinirlerim gergin,

1- Bu mektuplar, Ayetullah Nasir Mekarim Şirazî'nin "Müşkilat-ı Cinsi-i Cevanan" adlı kitabından alınmıştır.

kansızlık bedenimi solgunlaştırdı; gün geçtikçe zayıflıyorum. Kısacası, bu beni zavallı etti.

Tahsilim için yeterli kabiliyete sahiptim ama, şimdi o da azaldı, artık konuları yeterince kavrayamıyorum, anlamada güçlük çekiyorum... İşte bu hâlde tahsilime devam etmekteyim.

Yazma gücüm bile azaldı; elime kalemi aldığım vakit kendimde yazabilecek gücü bulamıyorum. Mecburen kalemi yere bırakıp dinlendikten bir müddet sonra yazmaya çalışıyorum. Zayıf bir imanım var... Vicdanımla el ele verip beni kınıyorlar. Çaresiz, bir köşede oturuyor, ağlayabildiğim kadar ağlıyorum, gözlerim kızarıyor. Kısacası zavallının biriyim ben! İmdadına kim yetişir, bilemiyorum.

Belki bilmek istersiniz; acaba bunun zararlarını kendimde de gördüğüm hâlde niçin terk etmiyorum?

...Tahrik olduğumda irademi kaybediyorum, sonra kendime geldiğimde tek işim ağlamak... Sabrım taşıtı. Can boğazıma geldi. Lütfen bana acıyın ve kurtuluş yolunu bana gösterin...!

2. Mektup

...Ben, 17 yaşında lise son sınıf öğrencisi bir gencim. Öğrenime başladığım ilk yıllarda seçkin, çalışkan bir öğrenciydim. Ama ergenlik çağına girer girmez buhranlı bunalımlardan sonra içinden çıkılmaz bir tuzağa düştüm. Gerçi sadece ben değil, yaşıtlarımdan da bu tuzağa düşenler oldu.

İlk olarak liseye başlarken bir çeşit sapıklığa müptela oldum. Birkaç yıl zarfında zihni kabiliyetim zayıfladı. Bu yüzden, çoğu kez tövbe ettim, ama gün geçtikçe şahsiyetimi yitiriyordum. Şimdi, kalbimden rahatsız olduğumu hissediyorum. Sinirlerim ise gergin. Daha da kötüsü irademi yitirdim. Sürekli aşağılık kompleksi içerisindeyim.

Çok az konuşuyor, asla spor yapamıyorum. Hatta bu yüzden, misafirlğe bile gitmiyorum.

Parlak bir geleceğimin olmadığını çok iyi biliyorum. İradesizliğim yüzünden bunu terk etmek bile bana zor geliyor.

Tek sebep varsa o da, yaşıtırlarımda bulunan çıplak kadın resimleridir. Saptırıcı seks filmlerini izlemek tek işimiz hâline geldi. Fiyatları ucuz olduğundan bol bol seyrediyoruz bunları... Ne olur bana yol gösterin! Böylesine öldürücü bir dertten nasıl kurtulabilirim..???

3. Mektup

Biz gençlerin durumundan ve sahip olduğumuz dertlerden haberiniz var mıdır acaba? Gençlerin bir çoğunun cinsel sapıklığa müptela olduklarını biliyor musunuz?

Geçenlerde hissiz bir bedene ve görmeyen gözlere sahip 25 yaşlarında bir gence rastladım. Kardeşi elinden tutmuş gezdiriyordu onu... Kardeşini tanıdığımından yaklaşım "Bu kimdir?" diye sordum. "Ağabeyimdir" dedi. Çok şaşkırdım. "Niçin böyle?" diye sordum. Arkadaşım; "Onun yirmi yaşına kadar hiçbir özürlü yoktu; ancak istimnaya müptelâ olduktan birkaç yıl sonra gözleri görmez oldu..." dedi.

Şimdi sizden rica ediyorum: Lütfen kısa bir zamanda bu cinayetin zararlarını, tedavi yöntemlerini ve kurtulma yollarını açıklayıcı bir kitapçık yazınız. Bu gibi sapmalara eğilim göstermemek, bunlara bulaşmamak için ne gerekiyor, neler yapmalıyız, belirtiniz!...

Doktor Huffman şöyle anlatır: "On beşinden başlayıp 23 yaşına kadar bu işi sürdüren bir genç gördüm. Bünyesi çok zayıftı, kitap okumak istediğinde gözleri kararıyor, başı ağrıyordu. Sarhoş insanlar gibi sağa-sola kayıp düşüyordu. Göz kapakları normalden fazla açılıyor, gözlerinin derinliğinde şiddetli bir ağrı hissettiğini söylüyordu..."

Değerli okuyucular! Daha önce de belirttiğimiz gibi, istimna, büyük günahlardan olup, yapılması dinimizce haramdır. Yazılanlardan da anlaşıldığı üzere, tıbbi yönden de verdiği zararlar ispatlanmıştır. Toplum içerisinde bir tür sapma olarak bilinen bu çirkin işi yapmak hem dine, hem de bedensel ve ruhsal hastalıklara karşı ilgisizlik sayılacağından, yapmayanlar için kararlarında sabit kalmalarını, yapanlar için de bunu terk etmelerini öneririz.

İstimnadan Kurtulmanın Yolları

Böylesine çirkin bir işi alışkanlık hâline getiren kimse-lerin yapması gereken ilk şey, kurtulmak için her şeyin kendi ellerinde olduğuna inanmaktır. "Başaramam" gibisine ümitsizliklere de kapılmamalıdır. Genelde doktorlar, bir alışkanlık hâline getirilen bu gibi hastalıklardan kurtulmak için ilk işin, irade ve karar olduğunu söylerler. Yalnız bu kararın kesin ve ciddi olması gerekir. Çünkü mektuplar kısmında da gördüğümüz gibi, her türlü kararı almışlarsa da bunda başarılı olamadıklarını söyleyenler çok fazladır.

Karar alınmadan önce yapılacak ilk iş, istimnanın yol açtığı ve üzerinde de bir hayli durduğumuz bedensel ve ruhsal hastalıkları göz önüne getirmek olacaktır. Sonra bu işin neden anne, baba, eş, dost vb. gibi yaşantının birer kolu olan bireylerin gözleri önünde yapılmadığını kendi kendine sormalıdır. Verilecek cevap kesinlikle "ayıp ve çirkin bir iş olduğu için" şeklinde olacaktır.

Verilecek bu cevap iyiye işarettir. Yani, kabullenilen bu çirkin işi bırakmada iradeli ve ciddi kararlar alabilir bir şahıs olduğunu kanıtlanmıştır. Zira, kişi dilerse bunu onların gözleri önünde de yapabilirdi. Ama iş, çirkin olduğundan kendi iradesiyle bunu gizlide yapmayı tercih etmiştir.

İstimnadan kurtulmada etkili olabilecek başlıca şeyler şunlardır:

1- Nefsi tahrik eden her türlü seksi unsurlardan uzak durmak. (Zira bol bol seks filmleri seyreden, gazete veya dergilerde çıplak vücut sergilerini takip eden bir genç, istimnadan kurtulmayı unutmamalıdır).

2- Gençler bütün gün, hatta bir saat bile boş kalmaksızın eğitici, öğretici ve dolayısıyla yararlı programlar hazırlayıp kesinlikle buna uymalıdır. Çünkü boş kalınan her an şeytana verilen bir kozdur ve genç boş kaldığı bir anda aniden eskiye dönüş yapabilir.

3- Spor yapmak, sporcuların cinsel konulara ilgilerinin az olduğu çoğu kez kanıtlanmıştır.

4- Başka bir uğraşıyla bu alışkanlığı silmelidir, psikiyatri uzmanları, edinilen kötü alışkanlıklardan kurtulmak için iyi bir alışkanlığın onu unutturacağını söylemektedirler. Örneğin bir pul koleksiyonculuğu, kitap okuma, futbol karşılaşmaları vb. bunda pek etkili olacaktır.

5- Yalnızlıktan kaçınmak. Bu tür şahıslar mutlaka yalnızlıktan kaçınmalıdırlar. Evde, sokakta veya işte yalnız olmamalıdır. Hatta gece yatarken bile en azından odada bir başka kimsenin bulunmasına dikkat etmeli, yanına arkadaş almalıdır.

6- Moral vermek, kararından taviz vermemek; bu kimseler yenilgiyi asla kabullenmemelidirler. Bu alışkanlıktan kurtulmak için kendilerine moral vermeleri gerekir.

7- Aynı kötü alışkanlığa sahip, halk tarafından sevilmeyen ve kötü ahlâka sahip kimselerle arkadaşlık kurmaktan kaçınmalı, katiyen onlara yaklaşmamalıdır. Bu arada İmam Ali (s.a)'ın; "*Dostunu söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim.*" şeklindeki meşhur hadisleri de unutulmamalıdır.

8- Perhiz yapmalıdır; önüne her geleni özellikle cinsel içgüdüyü artıracak yemekleri yememeli, sofraya başındayken daha tam olarak doymadan kalkmalıdır.

9- İman nurundan ve dinî akidelerinden yardım almalarıdır; kendilerini lanetlenmiş kimseler olarak görmemeli, Allah'ın geniş rahmetinden ve sonsuz lütfundan ümidini kesmemelidir. Bu inançla secdeye varmalı. Yüce Allah'dan bu çirkin amelden kurtulmak için yardım dilemelidir. Zira Allah, dünyayı dileyen kâfir için sadece dünyayı, ahireti dileyen müminler için de hem dünyayı ve hem de ahireti bağışlamıştır. Darda kalıp da yardım dileyen kullarına tek yardım kaynağı da yine O'dur.

İşte bunlar uygulandığı müddetçe gençler için gerçekten de birçok sorunun kaynağı olan istimnanın, kısa bir zamanda yaşantıdan silineceği kanısındayız.

LİVATA (OĞLANCILIK)

Günah iki kısımdır: Büyük günah ve küçük günah. Günahın büyük ve küçük olarak ikiye bölünüşü hem Kurân'dan ve hem de Ehlibeyt hadislerinden anlaşılmaktadır. İşte bu büyük günahlardan birisi de livatadır.

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

Oğlancılığın haramlılığı zinadan büyüktür. Doğrusu Allah bir kavimi (Lut kavmi) oğlancılık amellerinden dolayı helak etti ama herhangi bir topluluğu zinadan dolayı helak etmedi.¹

Bir hadis-i şerifte de Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyuruyor:

Bir erkekle livata eden bir kimse cünup olarak kıyamet meydanına girer ve dünya suyu dahi onu temizlemez. Allah'ın gazabı onun üstünde olup ona lanet eder ve cehennemi ona hazırlar ve (orası) ne kötü bir yerdir...²

Yine şöyle buyurmuştur:

Kim livat ederse Allah'ın arşı titrer ve Allah ona lanet ve gazap edip cehennemi onun için hazırlar ve melutu (kendisine livata olunmuş kimseyi) mahlukât hesaptan kurtuluncaya kadar cehennemin kenarında bekletir, sonra onu cehenneme

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:3, b:17, h:2.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:3, b:17, h:1.

atar ve o cehennem tabakalarında daima azap görecektir.¹

Oğlancılık Küfürdür

Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

(Livat) anüse girmeyinceye dek livat değildir. Amma anüsün içine sokmaya gelince, eğer onu (anüsün içine sokmayı) helâl bilirse küfürdür. Çünkü dinin hükmünü inkâr etmiştir. Ama eğer içine sokmayı helâl bilmeyip (içine sokarsa) azabın şiddeti ve süresi yönünden kâfir gibidir.²

Huzeyfe b. Mensur şöyle diyor:

İmam Sadık (a.s)'dan büyük günahlardan olan livatayı sorduğumda, Hazret şöyle buyurdu: *"İki kalça budunun arasındır."*

"Bir kimsenin cinsel organı bir başka erkeğin anüsünün içine girerse, nasıl olur?" diye sordum. İmam; *"O amel küfürdür ve Allah'ın, Peygamber'ine indirdiğini inkâr etmek demektir."* buyurdu.³

Ölüm Anında inen Azap Taşı

İmam Bâkır (a.s) şöyle buyuruyor:

Lut kavminin amelini helâl gören bir kimsenin üzerine yüce Allah Lut kavminin üzerine yağın taşlardan bir taş düşürür. Onun ölümü, o taşı yemesiyle gerçekleşir. Ama o rezil olmasın diye, yüce Allah o taşı mahlukatın gözünden gizlemiştir.⁴

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:3, b:18, h:1.

2- Furu-u Kâfî, Kitab'un-Nikâh.

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:3, b:20, h:3.

4- Tefsir-i Kummi, c.1, s.336, Hud suresi, 82-83.ayetin tefsiri.

Efendisini Öldüren Köle

Halife Ömer zamanında bir köle efendisini öldürmüştü. Ömer'in onun hakkında vermiş olduğu ölüm hükmünden sonra, Hz. Ali (a.s) köleden, neden efendisini öldürdüğünü sordu. Köle efendisinin zorla kendisine livata ettiğini ve bu yüzden onu öldürdüğünü söyledi.

Hz. Ali (a.s) öldürülenin dostlarından, onu gömüp gömmediklerini sordu. Onlar da onun defninden geliyoruz dediler. Hz. Ali (a.s) Ömer'e, köleyi üç gün öldürmemesini ve üç gün sonra öldürülenin dostlarını hazır etmesini söyledi.

Üç gün sonra Hz. Emir'ül-Müminin Ali (a.s) beraberrinde Ömer ve öldürülenin sorumluları ve dostları olduğu hâlde mezarın başına geldiler. Dostlarından, bu kabrin o şahısın olup olmadığını sordu. Onlar da, evet onundur, dediler.

Sonra, kabri ölünün bulunduğu yere yetişinceye kadar kazmalarını buyurdu. Onlar oraya varıp mezarı açınca cenazeyi orada göremediler. Ali (a.s) tekbir getirerek şöyle buyurdu:

Allah'a yemin olsun ki yalan söylemiyorum. Allah Resulünden işittim ki şöyle buyurdu: Benim ümmetimden kim Lut kavminin amelini mürtekip olup tövbe etmeden dünyadan giderse, kabrinde üç günden fazla kalmaz. Yer, onu içine çeker ve Lut kavminin helâk olup, buldukları yere götürür, sonra onlarla haşrolunur.¹

Haddi Aşmak ve Kötülük

İmam Rıza (a.s) şöyle buyuruyor:

1- Menakıb-ı İbn Şehraşub, c.2, s.364. Mustedrek'ul-Vesail, Kitab'un-Nikâh, c.14, h:16907.

Kork, zina ve livatayı terket. Livata zinadan kötüdür ve bu iki günah sahibi dünyada ve ahirette yetmiş iki çeşit belaya duçar olur.¹

Kur'ân-ı Kerim'de zina, her ne kadar fahişelik olarak tabir edilmişse de, iğrenç bir amel olan oğlancılık da fahişelik ve haddi aşmak olarak tabir edilmiştir.

Yüce Allah şöyle buyuruyor:

Lut'u da (gönderdik) kavmine dedi ki; siz sizden önce dünyalarda hiç kimsenin yapmadığı fuhşu mu yapıyorsunuz? Siz kadınları bırakıp erkeklere şehvetle gidiyorsunuz ha! Doğrusu siz, israfçı (aşırı) bir kavimsiniz.²

Kadının rahminde yer alması gereken, yeni insan için bir tohum konumunda olan nutfeyi, asıl yeri olan kadının rahmine değil de, başka bir yere dökmekten daha büyük bir israf olabilir mi?

Bu insanlık dışı amelin ne kadar çirkin olduğu ve yüce Allah tarafından bunu yapanların ne denli tehdit edildiklerini bilip de bu çirkin işi yapanları, iyiye ve güzele davet ve kötüden nehyetmek etmek isteyenler A'râf, Hûd, Neml, Ankebût, Kamer ve Necm surelerine müracaat etsinler.

Bu fiilin amele dökülmemesi için başlangıçta birkaç şey haram edilmiştir.

Şehvetle Erkeğe Bakmak

Daha sakalı çıkmamış birisine şehvet kastı ile bakmak haramdır. Haram bir bakışın doğurmuş olduğu kötü eser ve azabının şiddeti, zina bölümünde zikredilmiştir.

Resulullah (s.a) şöyle buyuruyor:

1- Fıkh'ur-Rıza.

2- Arâf / 80-81.

Güzel ve yakışıklı gencin fitnesi, bâkire kızın fitnesinden daha çoktur.¹

Öyleyse her Müslüman gencin böyle bir günaha düşmemesi için her alanda gözlerine sahip çıkması gerekir.

Ateşli Gemler

Bir genci şehvetle öpmek haramdır. Nitekim, Resul-i Ekrem (s.a.a) ve İmam Sadık (a.s) şöyle buyuruyorlar:

Yüce Allah bir genci şehvet kastıyla öpen birisinin ağzına kıyamet günü ateşten bir gem takacaktır.²

İmam Rıza (a.s) şöyle buyuruyor:

Bir erkek, bir genci şehvet kastıyla öptüğü zaman gök ve yerin rahmet ve azap melekleri ona lanet ederler ve cehennem onun için hazırlanır ve kötü bir yer onun meskeni olur.³

Resul-i Ekrem efendimiz şöyle buyuruyor:

Yüce Allah bir genci şehvet kastıyla öpen birisini cehennem ateşinde bin yıl azaplandırır.⁴

Erkek veya Kızların Bir Yatakta Uyuması

İki erkeğin veya iki kızın bir yatakta ve bir örtünün altında çıplak olarak beraberce uyumaları haramdır. Bu uyumanın haram oluşu, hem mahrem ve hem de namahrem olanlar için geçerlidir. (Akraba olanlar, yahut olmayanlar için geçerlidir.)

Bazı rivayetlerde bu iş için ceza haddi tayin olunmuştur. Ceza miktarı ise zinaya duçar olanlara uygulanan had

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:3, b:21, h:2.

2- Furu-u Kâfî, c.5, s.548.

3- Fıkh'ur-Rıza.

4- Mustedrek'ul-Vesail, Kitab'un-Nikâh, 17. b: s. 57.

kadardır. Yani, zina eden bekâr bir kimseye vurulan yüz kırbaç aynı şekilde, bir yatakta ve bir örtü altında çıplak olarak yatan kimselere de vurulmalıdır.

Bazı âlimler bir yatakta ve bir örtü altında çıplak olarak yatan iki kişiye had belirlendiği için, o büyük günahlardandır diye görüş belirtmişlerdir.

Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyuruyor: "*Çocuklarınızın yatağını on yaşından itibaren ayırınız.*" Yani, iki erkek veya iki kız veyahut bir erkek ve bir de kız kardeş bu yaşlarında bir örtü altında uyumasınlar.¹

Hatta bazı rivayetlerde, altı yaşından itibaren ayrılmaları gerektiği geçer.²

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:128, h:1.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:128, h:1.

ZİNA

Zina, nikâh bağları bulunmayan, birbirlerine mahrem ya da nâmahrem olan erkek ile kadının cinsel ilişkide bulunmalarına denir. İmam Cafer Sadık (a.s), İmam Kâzım (a.s), İmam Rıza (a.s) ve İmam Cevad (a.s), Furkan Suresinin 68. ayetine binaen zinanın büyük günahlardan olduğunu söylemişlerdir. Yüce Allah, zina edenler hakkında şöyle buyurmaktadır:

...(Salih kimseler) Allah'ın haram ettiği bir cana kıyıp kimseyi öldürmezler ve zina etmezler ve kim bunları yaparsa cezaya düşer. Ve kıyamet günündeyse, azabı kat kat artırılır ve hor-hakir bir hâlde ebedi olarak azapta kalır.¹

Bu günahı işleyenlere, bilhassa evli olup da böylesine çirkin işe girişenlere İslâm dini, hayat hakkı tanımamaktadır. Bu yüzden her Müslüman erkek ve kadına kendilerini zinadan, zinaya yakınlaştıracak sebeplerden uzak durmaları, kendilerini korumaları emredilmiştir. Yüce Allah bu konu hakkında Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

Zinaya yaklaşmayın, şüphe yok ki zina, kötülüktür ve zinada bulunmak, kötü bir yoldur.²

Zina, bir fitne kıvılcımı olup vesilelerin kesilmesine, yakın akraba ve dostlardan ilişki bağlarının kopmasına, rabitanın yok olmasına, babaların evlâtları, evlâtların da ba-

1- Furkan / 68- 69.

2- İsrâ / 32.

baları üzerinde olan haklarının yok olmasına sebep olur. Zina, öyle çirkin ve haysiyet kırıcı bir fiildir ki, buna mürtekip olanlar iki cihanda da yüz karası sayılmışlardır. Dolayısıyla zina, nesli bozarak soysuzlaştırır, insanları huy-suzlaştırır, fertler arasında itimadı sarsar, cemiyet arasındaki ahenk ve nizamı bozar, ahde vefayı yok eder, çocuk katliamına yol açar, kısacası insanı hayvanlaştırır, sefalete sürükler... Bu nedenledir ki, Kur'ân'da ve sünnette bundan kaçınılması ve uzak durulması emredilmiştir.

Zina, gayri meşru yollarla şehvetin geçici olarak yatıştırılmasıdır. Fıtratı henüz ölmemiş insanlar, istimna (mastürbasyon)da olduğu gibi zinada da ruhsal yönden sıkıntı içerisinde olurlar. Bu da zinadan kaçınmanın fitri bir duygu olduğunu gösterir. İmam Ali (a.s) bu konuda; "*Şerefli bir kimse zina etmez.*"¹ şeklinde buyurmuştur. Dolayısıyla bu işe mürtekip olan kimselere "soylu" gözüyle bakmak doğru olmayacaktır.

Kur'ân-ı Kerim'de zinadan bahsedilirken kullanılan en güzel tabir "Zinada bulunmak kötü bir yol tutmaktır." cümlesi olabilir. Zira İslâm'ın en esaslı mantığını, zinaya ve dolayısıyla fesada ve fuhşa karşı çıkmanın, onlarla savaşmanın gerekliliğini bu cümle gayet iyi anlatmaktadır. Genişçe düşünülürse bu cümleden şunlar kastedilmiştir söylenebilir.

Kötü bir amel olan zina, doğal şehveti yatıştırmak için başvuru tehlikeli bir yoldur. Kendi şehvetini zina yoluyla tatmine çalışan kimseler, bu yolda hedefinden sapmış, uçuruma doğru yuvarlanan kimselere benzerler.

İnsanda yaratılış icabı meydana gelen şehvet, insan neslinin pak ve temiz olarak devam etmesi için kadın ve erkekte oluşan bir takım ruhsal dengedir ki bu denge, ailenin oluşmasında, şehvetin sınırlı ve kanuni yollarla tatmi-

1- Nehc'ül-Belâğa, Kısa Sözler, h:305.

ninde ve bu çerçevede yer alır. Ama zinaya başvurmak, sadece nesli pak ve temiz olması hedefinden uzaklaştırdığı gibi toplumu da ters yönde etkiler. Gayri meşru ilişkiler hastalık kapılması sonucu tedavi altına alınan milyonlarca hastanın ve onların tedavisi için harcanan hesapsız paranın ve yine milyonlarca sahipsiz çocuk, bu cürümün ne denli büyük olduğunu gösteren küçük birer göstergedirler.

Esef verici olaylardan biri de günümüzde devlet kuruluşları tarafından zina ile türeyen hastalıkların ilacı aranırken halkı bundan men etmek yerine, zinayı daha da yaygınlaştırır hâle getirmiş olmalarıdır. Bugün dünya, yine zina yoluyla türeyen AIDS hastalığına karşı seferber olmuşken ne yazık ki zinaya teşvik edici tebliğlerle halk âdeti buna sürüklenmiştir. Ancak şu bir gerçektir ki, bu konuda ne yapılırsa yapılsın fesadın önü alınmadıkça değil aids, ondan da kötü ve vahim hastalıkların türemesi mümkündür.

Zinanın Dünyevî ve Uhrevî Zararları

İmam Bâkır (a.s) şöyle buyuruyor:

Zinanın üçü dünyada, üçü de ahirette olmak üzere altı zararı vardır. Dünyadaki zararları: Hayşiyet ve itibarı yok eder, rızkı azaltır, ölümü yakınlaştırır (çabuklaştırır). Ahiretteki zararları ise: (Bunu yapan bir kimse) Yüce Allah'ın azabına duçar olur, hesabı zorlaşır, ateşe atılması kesinleşir.¹

Bir başka hadiste de şöyle geçer:

Müslüman, Yahudi, Nasrani, Mecusi, özgür veya cariye kadınlarla zina eden bir kimse, tövbe etmeyip de bu günahı işlemekte ısrar ederek ölürse, yüce Allah, onun kabrinde üç yüz azap kapısı açar da her kapıdan her biri ateş kesilen engerek yılanları, akrepler gelir ve kıyamete dek onu yakarlar.

1- Furu-u Kâfi, c.5, s.541.

Zinakâr kabirden dışarı çıktığında ondan çıkan leş gibi kokudan halk rahatsız olur, artık o, bu kokuyla tanınır. Bu vesileyle (dayanılmaz koku yüzünden) onun zinakâr olduğu anlaşılır. Sonunda ateşe atılması emredilir...¹

Emir'ül-Müminin Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

Allah'ın emriyle kıyamet gününde dayanılmaz bir koku yayılır. (Bu kokudan) mahşer ehlinin tümü rahatsız olur. Hatta onların teneffüs etmeleri bile güçleşir. Sonra, bir münadi; "Bu dayanılmaz kokunun ne kokusu olduğunu biliyor musunuz?" diye seslenir. Mahşer ehli; "Doğrusu bizi pek rahatsız eden bu kokunun ne olduğunu bilmiyoruz." derler.

Daha sonra şu nida iştilir: "Bu koku dünyadayken tövbe etmeden ölen zinakârların avretlerinin kokusudur. Öyleyse haydin, lânet edin onlara; zira şimdi Allah da onlara lânet etti."

(Böylece) Mahşerde onlara, beddua etmeyen kimse kalmaz ve onlar; "Allah'ım, zinakârlara lânet et." derler.²

Resul-i Ekrem şöyle buyurmuştur:

Benden sonra zina çoğaldığı vakit, ansızın ölümler de çoğalacaktır.³

Zina, fakirliğe yol açar ve yeşil yerleri viran eder.⁴

1- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:3, b:9, h:1.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:3, b:10, h:1.

3- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:3, b:10, h:1.

4- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:3, b:10, h:11.

Evlilerin Zina Etmesi

Zina, evliler arasında olursa, cezası daha da şiddetlidir. Zina eden bekâr bir kimseye normalde yüz kırbaç ceza varken, zina eden evli birisinin cezası ise taşlanarak öldürülmektir. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

Kıyamet gününde yüce Allah üç grupta konuşmaz, onları temizlemez ve onlar için acı bir azap vardır. Bu üç gruptan birisi evli olup da zina eden kadınlardır.¹

İnsanı Zinaya Sevk Eden Fiiller

Zinaya sevk eden fiillerin en önemlisi karşılıklı bakışmalardır. Kadın-erkek ilişkileri genelde bu vesileyle başlar. Nazarın cinsel hayattaki etkisini psikologlar genişçe açıklamışlardır. İnsanlar bazen bu yolla kendilerini tatmin etmeye çalışırlar. Bazıları için de bu, sadece bir başlangıçtır. Durum böyle olunca da nazar, başlı başına zina sayılır.

Rivayetlere göre zina çok çeşitlidir. Bedenin zinası namahrem birisiyle ilişkiye girmek, elin zinası, namahrem birisine el vermek veya ona dokunmak, gözün zinası ise erkeğin namahrem bir kadına, kadının da namahrem bir erkeğe bakmasıdır.

Şehveti uyandırarak çoğalmasına, dolayısıyla zinaya yol açan sebeplerden ikincisi de mahrem olmayan kadın ve erkeğin birbirlerine karşı temaslarıdır. Bu da el sıkışmak, el öpmek, dokunmak ve kucaklaşmak ile olur. Bir hadis-i şerifte, İmam Cafer Sadık (a.s); *"Elin zinası, yabancı bir kadının herhangi bir azasına dokunmaktır."* şeklinde buyurmuştur.²

1- Furu-u Kâfi, c.5, s.534.

2- Vesail'uş-Şia, Kitab'un-Nikâh, böl:1, b:104, h:2.

Namahreme Bakmak

İnananlara söyle, gözlerini haramlardan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Bu, daha temiz bir harekettir size. Şüphe yok ki Allah, ne işlerseniz hepsinden haberdardır.

Yukarıda zikredilen Nur Suresi'nin 30. ayetinin tefsirinde İmam Bâkır (a.s.)'dan şöyle naklolunmuştur:

Kadınların, baş örtülerini kulaklarının üzerine attıkları, göğüs ve boyunlarının bir kısmını açık bıraktıkları bir dönemde ensardan bir genç, kendi yolu üzerinde güzel bir kadınla karşılaşmıştı. Kadının çekiciliği ve güzelliği gencin bakışlarını kendine celbetti. Hayran kaldığı kadın, yanından geçip uzaklaşınca o da arkadan takip etmeye başladı. Hem yoluna devam ediyor, hem de kadını arkadan iyice süzüyordu. (Yolları farklı olduğundan) Genç, başı arkada yolunu sürdürüyordu. Bir ara dar bir sokağa girdiğinin farkında olmadı. Gözü yine o kadındaydı. Aniden yüzü duvara çarptı ve orada bulunan sivri bir kemik parçası suratını yaraladı. Kadın görünmez olunca genç, kendine gelip yüzünden akarak elbiselerine bulaşan kanları görünce pek üzüldü. Kendi kendine; "Allah'a yeminler olsun ki, Resul-i Ekrem'in yanına varıp bu meseleyi ona anlatacağım." dedi.

Resul-i Ekrem onu bu hâlde görünce ne olduğunu sordu. Genç, bütün olup bitenleri anlattı. O vakit Cebrail (a.s.) nazil oldu ve "**Müminlere söyle gözlerini haramlardan sakındırsınlar...**" ayet-i kerimesini getirdi.¹

1- Tefsir-i Numune, Vesail'uş-Şia, Tefsir-i Nur'us-Sakaleyn, el-Mizan ve Ruh'ul-Maani tefsirleri, Nur sûresi, 30. ayetin tefsiri.

Şehvetle Bakmak

İnsan gözü, cinsel lezzetleri kendinde biriktirip tatmin için kalbe gönderen hassas bir organdır. Bu yüzden karşılıklı bakışmalar veyahut da tek taraflı bakışlar insanı harama düşürecek kadar tehlike doğurur. Bu, kadınlarda iffetsizliğe, erkeklerde de namussuzluğa yol açar.

Acaba iffetsizlik ve namussuzluk nereden başlar? Hiç şüphesiz bunun kaynağı yine gözdür. Kadın, hoşlandığı birine ilk önce nazar eder. Eğer erkek buna cevap verirse yani, aynı manada ona bakarsa, ikisi arasında küçük bir yakınlaşma meydana gelir.

Karşılıklı bakışmalar, her iki tarafın da kalbinde, tarifi güç bir heyecan oluşturur. Artık onlar birbirlerine karşı cevap aldıklarından bu heyecan, git gide birlikte olma arzusuna dönüşür ve işte bu nedenledir ki Resul-i Ekrem bu konuda şöyle buyurmuştur:

Namahreme bakmak, şeytanın oklarından zehirli bir oktur (bakanın kalbine işler). Öyleyse kim yüce Allah'tan korkar da nâmahreme bakmazsa, yüce Allah ona öyle bir iman verir ki kalbinde onun tadını hisseder.¹

Hız. İsa (a.s) da bu konuda şöyle buyurmuştur:

Nâmahreme bakmaktan sakının, doğrusu nâmahreme bakmak insan kalbine şehvet saçar ve bu, sahibi için yeterli bir fitnedir.²

Diğer bir rivayette ise şöyle buyurmuştur:

Nâmahremi gören bir kimse, o esnada nâmahreme değil de yere bakarsa, yüce Allah ona görmüş olduğu alan kadar cennette yer verir.

1- Bihar'ul-Envar, c.101, s.38, h:34.

2- Bihar'ul-Envar, c.101, s.41.

Zalim Gözler

Sıcak bir yaz günüydü. Emevî halifelerinden biri, yazlık sarayında, penceresi bol olan özel odasında istirahata çekilmişti. Her zaman olduğu gibi, yine dışarıyı seyrediyordu. Yüksekten insanları seyretmeyi pek seviyordu çünkü... O sıra gözü saraya doğru gelmekte olan bir gence ilişti. Gencin hâlinden gayet üzgün olduğu anlaşılıyordu. Elbisesi sudan çıkmış insanlar gibi sıırıslıklamdı. Emevî halifesi, bu hâle pek meraklandı. Derdi olacağını düşünüp üzüldü. Kendi kendine, "Ne olursa olsun bu gencin ihtiyaçlarını gidermek için onunla konuşacağım." diyordu.

Genç, saray kapısına varmıştı. Hizmetçiler izin verip onun Halife ile görüşmesinde yardımcı oldular. Bir müddet sonra Halifenin bulunduğu odaya girmiş, izniyle oturmuştu.

– Kimsin, nereden geliyorsun?" diye sordu Halife.

Genç, kim olduğunu ve nereden geldiğini açıkladıktan sonra, söylemişti derdini:

– Size bir şikâyetim var efendim.

– Söyle bakalım neymiş, kimdenmiş şikâyetin?

– Ben, kendi hâlinde bir tüccar idim. İşlerim iyiydi. Fırsattan yararlanıp amcamın kızıyla evlendim. Güzel ve mutlu bir yaşantımız vardı. Her yönüyle razıydım ondan. Ne var ki yakın bir zamanda iflas ettim. Sermayemi dahi kaybetmiştim. Evimi ve diğer varlıklarımı da borçlandığım kimseler elimizden aldı. Bu durumu yakından izleyen amcam, her şeyimi kaybettiğimi görünce kızını benden alıp kendi evine götürdü. Dahası mahrumiyet ve yoksulluğum daha da arttı. Çaresizlik içerisinde "belki eşime kavuşurum" ümidiyle şehrimizdeki resmî temsilciniz olan hakimin huzuruna varıp, amcam hakkında şikâyetle bulundum. Hakim olanları işitince amcamın yaptıklarına pek öfkelenildi; onu cezalandıracağını söyledi. Güya adaleti sağlamak için eşimin ve amcamın da mahkemeye gel-

meleri gerektiğini söylemiş, huzuruna çağırtmıştı. Sözün kıyası, hâkim, meseleyi sonuca bağlayana kadar bir yandan bizi muhatap alıyor, diğer bir yandan da karımı göz altı ediyordu. Mahkeme süresince devamlı ona bakıyordu. Nihayet meseleyi halletmişti. Eşime ve amcama gitmeleri için izin verdi. Bana kalmamı emretti. Buna pek bir anlam verememiştim. Ne yazık ki hâ-kim, meseleyi açmıştı... "Sana bir teklifim olacak" diye baş-ladı sözlerine. "Acaba kabul eder misin?" dedi. "Teklifiniz nedir?" diye sordum. "Karını boşayacaksınız!" dedi. Onunla evlenmek istediğini, bu yüzden eğer onu bağışlayacak olursam, karşılığında ne istersem vereceğini vaat etti. Bu söz beni o kadar üzdü ki, tarif etmeye gücüm yetmez. Eşimle tekrar birlikte olmanın mutluluğunu yaşayacakken aldığım böylesine çirkin bir teklifle derin bir üzüntü içerisinde dışarı çıktım. Ancak, hâkim yakalanmamı emretmişti. Daha eve varmadan askerlerce yakalanmış zindana atılmışım. Zindanda olduğum müddet içerisinde karımı benden boşadılar. Ne var ki asıl üzüntüm zindandan sonra başlayacaktı. Üç ay sonra beni serbest bırakmışlardı. İşte o vakit, hâkimin eşimle evlendiğini işittim. Çaresizlik içerisinde olanları size şikâyet için Şam'a, sizin yanınıza gelmeyi düşündüm ve şimdi de sizinleyim...

Halife, zavallı gencin şikâyetini işitince pek öfkelen-di ve şöyle dedi:

– Allah'ım! Ben, halkın derdine derman olmaları, zulmün önünü almaları için hakim gönderiyorum, onlar ise kendi vazifelerini unutup, böyle işler yapıyorlar. Yazıklar olsun böyle işe ve yazıklar olsun bunu yapanlara...

Halife, daha sonra yazılı bir mektupla gencin şehrine elçi gönderdi. Mektupta hakime yeni evlendiğin eşinle "Şa-m'a gel." emri vardı. Günler sonra hâkim, eşiy-le birlikte Şam'a varmıştı. Halife, meselenin verdiği öfkeyle onları huzuruna çağırdı. Genç de oradaydı. Ne var ki Halife de

hâkimin yaptığı gibi, bir yandan onlarla konuşuyor, diğer bir yandan da kadına bakıyordu. Her bakışında onunla olma isteği daha da artıyordu. Nihayet onca konuşmadan sonra Halife, acı üstüne acı eklemişti:

– Ey genç! Artık, iş işten geçmiştir. Dilerseniz onu kendi rızanızla boşayın ve sarayımda, benimle kalmasına müsaade edin. Eğer maddî yönden sıkıntı içerisindeysen, güzel ve huzurlu bir yaşam sürdürmen için sana birkaç güzel cariye ve dilediğin kadar para veririm...

Genç, ağlar gibi oldu. Çaresizliğin verdiği acıyla elini Allah'ın dergâhına uzatıp şöyle dedi:

– Ey Allah'ım! Amcamın zulmü üzerine hakime şikayette bulundum. Ama, hakim bana hıyanet etti. Onun da zulmünden halifeye sığındım. Derdime çare olacağını sandım. Oysa onca zulüm üzerine bir yenisini daha ekledi. Öyleyse ey Allah'ım, herkesin zulmünden sana sığınıyorum, beni bul.

Halife, gencin bu işi kabullenmediğini görünce kadının buna razı olacağını düşünerek dedi ki:

– Öyleyse, seçme hakkını kadına bırakalım. Üçümüz arasından birini o seçsin. Ya hakimın yanında hakimle, ya senin yanında seninle ya da benim sarayımda benimle...

Kadın, bu teklifi işitince herkese öğüt olsun diye şöyle seslendi:

– Ben senin sarayını istemem. Heva ve hevesine uyan, onun kölesi olan hâkimi de... Ancak ben, eski saadetimi, asıl kocamı isterim..."

Sözün kısası, kadından bu sözleri beklemeyen Halife, mecburen kabullenmek zorunda kaldı ve Allah'ın inayetiyle hak yerini buldu.¹

1- Peyvend-i Zenaşui, Kadir Ali Mümeyyiz, s.52.